

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

النوازل المجاس

فرمودات

حضرت صاحب المرتبت شیخ القرآن والحديث پیرطریقت

رہبر شریعت الحاج خلیفہ صاحب دین **محمّد مدظلہ العالی**
خلیفہ مجاز

حضرت شیخ المشائخ خلیفہ صاحب داد محمد عزیزی **مدظلہ العالی**

جلد دوم

ناشر

خانقاہ عالیہ مجددیہ عمریہ

ذیرہ اسماعیل خان

وَذَكِّرْ فَإِنَّ الذِّكْرَ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

انوار المجالس

دویم جلد

فرمودات

شیخ القرآن والحديث پیر طریقت رهبر شریعت شمس
المشائخ الحاج خلیفہ صاحب دین محمد مد ظلہ العالی

خلیفہ مجاز

حضرت شیخ المشائخ خلیفہ صاحب داد محمد غزنوی
مد ظلہ العالی

خبرونکی

خانقاہ عالیہ مجددیہ عمریہ

روح المدارس روحانیہ (دیرہ اسماعیل خان)

کتاب پېژندنه:

نوم انوارالمجالس

فیوضات : شیخ القرآن والحديث حضرت

خليفه صاحب الحاج مولوي دين محمد مدظلله العالی

ټولونکی او ترتیب کونکی : مولوي سيد محمد عمر فاروقي

کمپوزران : مولوي محمد اکرم نعماني،

فضل الرحمن فضلي او ولي محمد تائب

دوم چاپ دويم جلد / ۲۰۰۰ ټوکه

د چاپ کال ۱۴۲۲ / محرم الحرام - ۱۳۹۰ ل قوس

د چاپ ټول حقوق له ليکوال سره خوندي دي

خپرونکی خانقاه عاليه مجديده عمريه

روح المدارس روحانيه (ديره اسماعيل خان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ڊالی

زما دا ناچیزه هڃه ، هغه هم ڪه قبوله شي ، نو ثواب يي
خپل پيرا و مرشد جناب شيخ القرآن والحديث قطب المشائخ
خليفه صاحب مولوي دين محمد اخندزاده (درزمت خليفه
صاحب) ته ڊالی ڪوم.

(سيد محمد عمر فاروقي)

شمبره	فهرست	مخ
۱	(۲۱) مجلس / په ذواتِ فاضله ووياندي د.....	۱
۲	توسل په درې قسمه ده	۱
۳	دنيك مسلمان په مرگ باندې زمكه او.....	۵
۴	د حضرت نبي كريم ﷺ په وېښتانو تبرك	۸
۵	د حضرت نبي كريم ﷺ په نوكانو تبرك	۸
۶	د نقشبنديې مباركې د شجرې د ويلو فائدي	۹
۷	د نيكو خلقكو د نومونو په واسطه په هغه ...	۱۲
۸	د لطائفو په وخت كې دعاوې	۱۵
۹	(۲۲) مجلس / په عباداتو كې د حضور ...	۲۰
۱۰	د حضرت علي ؑ د لمانځه په وخت كې ...	۲۰
۱۱	۲۳ مجلس / د روژې د مياشتې اهميت	۲۴
۱۲	حضرت ضياء المشايخ قدس الله سره	۲۷
۱۳	له عاجزو خلقكو سره پام كوي !	۳۹
۱۴	۲۴ مجلس / د فقهې او تصوف په اصطلاح ...	۴۲

۱۵	علم ظاهر او باطن لازم او ملزوم دي	۱۵
۱۶	هكړوم لمونځ صحيح ده؟	۱۶
۱۷	د رڼا كارانو انجام	۱۷
۱۸	د يوه لمانځه په جمعه نه كولو د خداى پاك ﷻ له رضا محروم كيدل	۱۸
۱۹	حضرت نبي كريم ﷺ د محبوبينو له جملې...	۱۹
۲۰	د حضرت نبي كريم ﷺ قاصد خداى پاك ﷻ..	۲۰
۲۱	۲۵ مجلس / د صالحانو او د نيكرييان	۲۱
۲۲	د يوشوم له لاسه د روم ټول ښار وسوزېده	۲۲
۲۳	د بايزيد بسطامي رحمه الله په ليدلو يې....	۲۳
۲۴	۳۶ مجلس / د وخت ارزښت او د خداى.....	۲۴
۲۵	د حضرت بايزيد بسطامي او سپي ترمنځ....	۲۵
۲۶	د حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلومريدانو ته بهترين نصيحت	۲۶
۲۷	د وخت ارزښت	۲۷
۲۸	د صعبه كراموه له خداى پاك ﷻ نه د....	۲۸

۲۶	(۲۷) مجلس / د حضرت شاه نقشبند (قدس سره) مناقب اود علم تصوف اصطلاحات	۲۹
۲۷	د حضرت شاه نقشبند قدس سره له خپل	۳۰
۲۸	د حضرت شاه نقشبند قدس سره له خپل ...	۳۱
۸۱	حضرت شاه نقشبند قدس سره ته د خپل ...	۳۲
۸۴	د تصوف یوڅه اصطلاحات	۳۳
۸۸	په یونېک شخص د الله پاک ﷻ امتحان	۳۴
۹۲	ایا په جذب اودس ماتیږي او کښه ؟	۳۵
۹۷	(۲۸) مجلس / د حضرت امام اعظم ابوحنیفه ...	۳۶
۹۷	د امام اعظم ابوحنیفه (رحمة الله علیه) ...	۳۷
۹۹	امام شافعي (رحمه الله) په دامام صاحب ...	۳۸
۱۰۱	(۲۹) مجلس / د حضرت رسول الله ﷺ سره محبت کول	۳۹
۱۰۶	د محبت علامات	۴۰
۱۱۲	سلطان محمود غزنوي او حضرت ابوالحسن ...	۴۱
۱۱۴	(۳۰) مجلس / د نیاوي او ابدی ژوندون	۴۲

۲۶	(۲۷) مجلس / د حضرت شاه نقشبند (قدس سره) مناقب اود علم تصوف اصطلاحات	۲۹
۲۷	د حضرت شاه نقشبند قدس سره له خپل	۳۰
۲۸	د حضرت شاه نقشبند قدس سره له خپل ...	۳۱
۸۱	حضرت شاه نقشبند قدس سره ته د خپل ...	۳۲
۸۴	د تصوف یوڅه اصطلاحات	۳۳
۸۸	په یونېک شخص د الله پاک ﷻ امتحان	۳۴
۹۲	ایا په جذب اودس ماتیږي او کښه ؟	۳۵
۹۷	(۲۸) مجلس / د حضرت امام اعظم ابوحنیفه ...	۳۶
۹۷	د امام اعظم ابوحنیفه (رحمة الله علیه) ...	۳۷
۹۹	امام شافعي (رحمه الله) په دامام صاحب ...	۳۸
۱۰۱	(۲۹) مجلس / د حضرت رسول الله ﷺ سره محبت کول	۳۹
۱۰۶	د محبت علامات	۴۰
۱۱۲	سلطان محمود غزنوي او حضرت ابوالحسن ...	۴۱
۱۱۴	(۳۰) مجلس / د نیاوي او ابدی ژوندون	۴۲

۱۱۵	سرگ	۴۲
۱۳۶	له حضرت عمرؓ سره سمندر او غرونه ...	۴۴
۱۳۸	د حضرت ابوبکر صدیقؓ کرامت	۴۵
۱۳۹	په عبادت کې د جسي خوند مثال	۴۶
۱۳۶	(۳۱) مجلس / د شریعت خلص، علم، عمل ...	۴۷
۱۳۶	حضرت حافظ شیرازی د خپل شهرت	۴۸
۱۳۹	په رخصت عمل کولو سره شهرت ختم شو	۴۹
۱۵۰	د مکسم خلیفه صاحب شهرت نه خوښاوه	۵۰
۱۵۱	یو عالم د تقریر په منځ کې ولې کهناست؟	۵۱
۱۵۲	د پنجاب د پیر واقعه	۵۲
۱۵۲	نفس په صاحب صاحب دېر غټیږي	۵۳
۱۵۵	د علم اصلي حقیقت دامام غزالي ...	۵۴
۱۵۸	(۳۲) مجلس / د تقوا او اصلاح شرطونه او اسباب	۵۵
۱۵۸	د تقوا اقسام	۵۶
۱۵۱	اولیاو ته خدای پاک ﷻ په حرام خوراک ...	۵۷

۱۵۳	یوه څرمايي په اشتباه وڅوړه څلورېښت ...	۵۸
۱۵۴	د انسان د اصلاح لپاره اول شرط بيعت ده	۵۹
۱۵۶	په خپل مُرشد بد گمانې د سوء خاتمي ...	۶۰
۱۵۹	د ولايت شرطونه	۶۱
۱۶۰	له بيعت نه مخکې اصلاح	۶۲
۱۶۲	حضرت انوار المشايخ د ملاقات په ځای ...	۶۳
۱۶۳	د مجدد الف ثاني قدس الله سره د مُريدانو ...	۶۴
۱۶۷	(۲۳) مجلس / د محبت اصلي سبب	۶۵
۱۶۸	د حضرت ابوبکر الصديق ؓ د محبت واقعه	۶۶
۱۷۲	د حضرت عبدالله بن زيد ابن عبدربه ؓ واقعه	۶۷
۱۷۲	له رسول الله ﷺ سره د اوښي عشق	۶۸
۱۷۴	(۲۴) مجلس / د حضرت نبي کریم ﷺ او ...	۶۹
۱۷۸	د حضرت حسن ؓ او حسين ؓ د لوږې واقعه	۷۰
۱۸۰	امهات المؤمنين له حضرت نبي کریم ﷺ ...	۷۱
۱۸۲	(۲۵) مجلس / هغه نعمتونه چې بايد قدر يې ...	۷۲

۱۸۳	په یو (سبحان الله) ویلو سره د قبر د پنځو ...	۶۳
۱۸۴	د حضرت بی بی رابعه یوه زړه دردوونکې ...	۶۴
۱۸۸	د حضرت عبدالله بن مبارک د غلام واقعہ ...	۶۵
۱۹۳	(۳۶) مجلس / د اسلام دین د مسلمانو له پاره ...	۶۶
۱۹۳	د حضرت ابراهیم بن ادهم د ولایت سبب اوله ...	۶۷
۱۹۹	حضرت ابراهیم بن ادهم په ظاهري تکلیف ...	۶۸
۲۰۲	(۳۷) مجلس / تویه ، ژړا او له خدای پاک ﷻ نه ...	۶۹
۲۰۲	د الله پاک ﷻ له وېرې تویه اېستل	۷۰
۲۰۴	یو سخي ته له مسکینانو سره په مکومک ...	۷۱
۲۰۷	حضرت عمر فاروق ﷺ له خدای پاک ﷻ ...	۷۲
۲۱۵	(۳۸) مجلس / د ولایت شرطونه او د ولي نښې ...	۷۳
۲۱۵	صحبت	۷۴
۲۱۶	ذکر	۷۵
۲۱۹	د اولیاوو علامې او نښې	۷۶
۲۲۴	د حضرت بشر حافی قدس سره د تویی او لقب ...	۷۷

۲۸	(۳۹) مجلس / د حضرت نبي ڪريم ﷺ ...	۲۲۸
۲۹	په جماداتو ڪي د حضرت نبي ڪريم ﷺ ...	۲۳۰
۸۰	د حضرت نبي ڪريم ﷺ د (شق القمر) معجزه	۲۳۲
۸۱	د اسطوانة العنانية واقعه	۲۳۲
۸۲	د حضرت رسول الله ﷺ په حيواناتو ڪي ...	۲۳۶
۸۲	د حضرت نبي ڪريم ﷺ دمعراج په واقعه ...	۲۳۸
۸۴	عقلي دلائل	۲۳۹
۸۵	د طريقت فائدي	۲۴۲
۸۶	بيعت اولاس نيوي دوه لويي فائدي لري	۲۴۴
۸۷	(۴۰) مجلس / په دنيا ڪي دنيا ڪو اعمالو بدله	۲۴۶
۸۸	په بني اسرائيلو ڪي د دريو نيكو انسانانو قصه	۲۴۶
۸۹	د يوې گناه نه ڪولو په سبب له دنيا وي ...	۲۵۰
۹۰	د حضرت حبيب عجمي (قدس سره) دتويي -	۲۵۴
۹۱	(۴۱) مجلس / د وخت اهتمام د خدای پاک ﷻ ...	۲۶۱
۹۲	د حضرت صديق اکبر ﷺ ڪرامت	۲۶۲

۳۶۲	د حضرت ابو درداء ؓ ڪرامات	۹۲
۳۶۵	د حضرت حمزه ؓ له شهادت نه وروسته ...	۹۴
۳۶۶	دنهنڪو خلعڪو په ملڪرتيا سڀي هم جنت ته...	۹۵
۳۶۸	له مرگ نه وروسته د حضرت نور المشايخ ...	۹۶
۳۶۹	حضرت نبي ڪريم ﷺ د ڪوچي له پاره په ...	۹۷
۳۷۰	د حضرت خالد بن وليد ؓ ڪرامت	۹۸
۳۷۲	د حضرت اسماعيل جان النما صاحب ڪرامت	۹۹
۳۷۶	(۴۲) مجلس / د نعمت د به قاسم شڪرانه او...	۱۰۰
۳۷۶	د حضرت يونس ؑ په قوم راغلي عذاب ...	۱۰۱
۳۷۹	ديوسنت پريښودل دشڪست سبب ڪيدل	۱۰۲
۳۸۶	(۴۲) مجلس / د لوړو مقاماتو د حاصلولو ...	۱۰۳
۳۸۸	په ڪوم زړه چي وعظ او نصيحت اثر نه ...	۱۰۴

(۲۱) مجلس

په ذواتِ فاضله ووبا ندې د توسل د ثبوت بیان

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ) (سورة المائدة)

ترجمه: ای هغو کسانو چې تاسو ایمان راوړې تاسې خدای تعالی ته طلب د وسیلې کوئ!

وسيله

توسل په درې قسمه ده

۱- په اعمال صالحه سره الله پاک ﷻ ته توسل.

۲- په مبارکو ذواتو سره توسل الله پاک ته.

۳- د مبارکو ذواتو د آثارو په وسیله توسل الله ﷻ ته.

په اولنې توسل سره د ټولو علماء کرامو اتفاق ده چې په اعمال صالحه وړه سره توسل صحي ده، هېڅ څوک ورڅخه انکار نه کوي.

دوهم توسل په نیکو اشخاصو او ذواتو سره ده، دا توسل په خپل کور کې په دوه قسمه ده. یوداده چې الله پاک ﷻ ته یو ذات وسیله کوي او هغه ژوندی وي. دوهم داسې توسل ده چې داسې یو څوک

الله تعالیٰ ته وسیله کوي چې هغه شخص مړ وي . اوس په دې کې چې یو شخص ژوندی وي او ته یې الله پاک ﷻ ته وسیله کوي په دې کې هم اکثره علماء کرام متفق دي اوڅه اختلاف پکې نشته مطلب داچې دا توسل جائز ده.

مگر داچې یو نېک شخص وفات شوی وي او ته یې الله پاک ﷻ ته وسیله کوي نو آیا په دې باره کې څه جواز شته که نه ؟ نو وهابیان (غیر مقلدین) او علامه ابن تیمیة په دې قائل دي چې دا کار جائز نه دی.

ايمه کرام احناف بيا دا وايي چې که یو شخص الله تعالیٰ ﷻ ته محبوب او مقبول وي هغه که بيا مړ وي اوکه ژوندی په دواړو حالاتو کې په دغه شخص سره توسل جائز دی ، حاضر وي اوکه غائب په دواړو حالاتو کې توسل جائز دی.

يو صحابي مبارک ﷺ چې په دواړو سترگو پوند و ، دی حضرت نبي کریم ﷺ ته راغی او ورته یې وویل چې : ماته دعا وکړه ترڅو مې سترگې روغې شي ! حضرت نبي کریم ﷺ ورته وفرمایل چې : که په دې حالت صبر وکړې اجر به یې ډېر وي ، خو دغه صحابي ﷺ بيا په خپله خبره ټینگار کاوه چې که مې سترگې روغې شي نوز به نور هم نېک اعمال ډېر کړم ، نو حضرت نبي کریم ﷺ ورته وفرمایل چې : ولږ شه اودس وکړه او دوه رکعت له منځ وکړه ، له لمانځه وروسته د الله تعالیٰ ﷻ حمد او ثنا ووايه ، په ما باندې درود ووايه او بيا دعا وکړه . په دغې دعا کې نبي کریم ﷺ ورته دا الفاظ بنودلي دي چې : ﴿

الهي بجاه نبيك المصطفى) ای خدایه ستا د گران پیغمبر په واسطه مې سترگې روغې کړې. له دې سره په هغو الفاظو کې چې حضرت نبي کریم ﷺ هغه صحابي ۷۷ ته وربښودلي دا هم شته چې: (يا محمد اني اتوجه بك الى رينا فاشفع لي) يا رسول الله ازه په تا باندې خپل رب ته وسيله جوړوم نو ته زما په باره کې سفارش وکړه. ددې دعا په آخر کې دا الفاظ راځي (اللهم شفعه فينا) ای خدایه اددۀ شفاعت زما په باب کې قبول کړې.

نو اوس سره له دې چې حضرت نبي کریم ﷺ په دغه مجلس او لمانځه او دعا کې له دغه صحابي ۷۷ سره نشته هغه یواځې اودس، لمونځ او دعا کوله خو حضرت نبي کریم ﷺ يې الله تعالی ﷻ ته وسيله کړی او الله تعالی ﷻ يې سترگې ورته جوړې کړې.

همدارنگه کله چې حضرت نبي کریم ﷺ لا دغې دنیا ته تشریف نه وو راوړی نو چې د اهل کتابو به له نورو مشرکینو او کفارو سره جنگ شو نو تورات به يې راواخیست او هغه آیاتونه چې په هغو کې د حضرت نبي کریم ﷺ صفات وو په دغو آیاتونو به يې گوته کېښوده چې ای خدایه پاکه! ددغه پاک نبي په واسطه چې تا له مونږ سره دهغه د پیدایښت او بعثت وعده کړې دهغه په واسطه مونږ ته په دښمن باندې کامیابي راپه برخه کړې. نو الله تعالی ﷻ به هغو اهل کتابو ته په مشرکینو او نورو کفارو فتحه ورکوله. لکه چې په خپله الله تعالی ﷻ ددې واقعي تصدیق په قرآن کریم کې کوي (وَكَاؤُوا

مِنْ قَبْلِ أَنْ تَنْفَتِحُوتَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا) او همدا اهل كتاب و چې مخکې به يې دده په وسيله په کفارو باندې د فتحې غوښتنه کوله. نو حضرت نبي کریم ﷺ سره له دې چې پيدا هم نه ده، يواځې يې له دوی سره د پيدا بڼت وعده په تورات کې شوې وه، نو دهغه ﷺ په وسيله به دوی سوال کاوه او الله تعالى ﷻ به دوی ته فتحه ورکوله.

د حضرت نبي کریم ﷺ له رحلت څخه وروسته چې حضرت ام المؤمنين حضرت عائشه صديقه رضی الله عنها ته صحابه کرامه راغلل چې سخته وچکالي ده، سخته قحطي راغلې ده، ته د حضرت نبي کریم ﷺ مبارکه بي بي يې، ته راته دعا وکړه چې الله تعالى ﷻ په مونږ باندې درحمت باران وکړي. حضرت ام المؤمنين رضی الله عنها ورته وويل چې: داسې وکړئ چې د حضرت نبي کریم ﷺ د مبارکې روضې د بام چت د رسول الله ﷺ د مبارک قبر په برابرې سوري کړئ چې د آسمان فضا ورڅخه ښکاره شي نو کېدای شي چې الله تعالى ﷻ خپل رحمت نازل کړي. صحابه کرامو هم داسې وکړل چې د حضرت نبي کریم ﷺ د مبارکې روضې چت يې دده ﷺ د قبر په برابرې سوري کړ نو داسې باران وشو چې ټولې ځمکې يې سېراښه کړې. دا کار د حضرت نبي کریم ﷺ له رحلت څخه وروسته شوی.

محدثين کرام ددې وجه دا ليکي چې: د آسمان او دده ﷺ د مبارکې روضې ترمنځ دغه چت پرده جوړه کړې، کله چې دغه چت لرې شو

دده ښکاره شو نو آسمان په ژړا شو او دده له ژړا نه ځمکه سېراښه شوه.

د کفارو په باره کې الله تعالی فرمایي: ﴿فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ پردوی باندې اسمان او ځمکې نه دي ژړلي چې مړه شي هم اسمان او ځمکې نه ور باندې ژاړي ددغه نه دامعلومېږي چې په مسلمان باندې اسمان هم غمجن کېږي او یا هم اسمان او ځمکه ورباندې ژاړي.

د نیکه مسلمان په مرګه باندې زمکه او اسمان ژاړي

حضرت سعد بن معاذ ؓ چې وفات شو نو حضرت نبی کریم ﷺ فرمایي چې دده په مرګ باندې عرش عظیم په حرکت شو. ولې په حرکت شو؟ یاد اچې هغه دده روح چې عرش عظیم طرف ته خوت دهغې له وجې هغه ولړزېده یاد اچې دده نیک اعمال اسمان طرف ته پورته کېدل هغه بند شول نو عرش عظیم په حرکت باندې راغی. نو د حضرت رسول الله ﷺ د قبر په لیدلو باندې وایي اسمان په ژړا شو د اسمان د ژړا نه خدای ﷻ دا خلک ټول سېراښه کړل د حضرت اسماء رضی الله عنها چې د حضرت نبی کریم ﷺ خوښینه ده دهغې نه روایت دی چې د حضرت نبی کریم ﷺ یوه شری زموږ سره وه دده دوفات نه وروسته به چې د موږ په کور کې کله مریض پیدا شو په هغه شری به مو او به تهرې کړې بیا به مو هغه مریض ته

ور کړې هغه به وځکلي بيا به خدای پاک هغه مريض ته مسحت ورکاوه حضرت ابی ايو ب انصاري د روم په جنگ کې لگيا ده په مقابل کې درو ميانو په لکاوو فوجونه دي ديو مجاهد صحابي مخامخ وړ باندې وړ منده کړه په دافوج دکفارو وړ گډ شو ديوي او بلې خوانه صحابه کرامو وړ باندې نارې کړې چې خدای پاک خو وايي ﴿وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ﴾ په خپلو لاسونو خان هلاکت ته مه اچوئ دا خو دې خان هلاکت ته واچاوه حضرت ابی ايو ب انصاري وړ ته وايي چې نه تاسې غلط پاست ددغه آيت دغه مطلب نه ده دا آيت دموږ دانصارو په باره کې نا زل شوی دی کله چې فتحي دمسلمانان دهرې شوې نو موږ انصارو په پټه په خپل ما بين کې مشوره وکړه چې مخکې خو دهر ضرورت و خپل خان او مال مو ټول په دين لگول اوس خو مسلمانان دهر شول دنيا وې پيدا شوې نو درځي چې لير لير دا خپل کارو بار شروع کړو دنيا لير دهره کړو باغونه او ځمکه لگ برابره کړو خدای پاک آیاتونه نازل کړل چې خا نو نه هلاکت ته مه اچوئ چې خان او مال دې په دين ونه لگول نو دين به غريب کيږي نو بيا به خپله هلاک کيږي او کفار به دريا ندي غا لبه کيږي نو حضرت ابی ايو ب ددغې نه انکار وکړ بيا حضرت ابی ايو ب په دغه حالت کې مخکې روان روان تر خوپورې چې دی هم شهيد کيږي اوبيا دشهدات په وخت کې وصيت کوي زما مړی به دقسطنطوني دېوال ته نږدې کفارو ته ورځنوی مرقات ليکي چې پس له مرگه به خلک ورتلل دده قبر مبارک ته دده په قبر باندې بلنې تبرک حاصلولو اودده دقبر په سبب به يې دمرضو شفاء

غوښتله نو خدای پاک ﷻ به شفاء ورکوله نوداتبرک په ذوات
فاضلویس له مرگه دده ده نو مطلب مې دادی چې یو وارسې د خپل
خان په باب کې تفصیرات وويني ددغو د تقصیراتو د معافي لپاره
فقط یوه دغه لازمه ده چې صرف په عبادت زور وکړي خدای پاک ته
چې دسړي وس رسیږي باید په هر عنوان وسیله طلب کړي په عمل
صالح کې چې دسړي وس رسیږي دادې کوي خدای پاک ته وسیله
ده دهغه په سبب به خدای پاک مغفرت ورته کوي نیک ذوات دی
خدای پاک ته واسطه کوي کوم شخص ته چې په ژوند کې ورځي
یا کوم زیارت ته چې ورځي پس له مرگه په دواړو کې دی په صحیح
نیت ورځي څومره چې دده نیت سم و چې ددغه شخص په واسطه
خدای پاک زما داجرمونه معاف کړي که ژوندي ته ورځي خوهغه
وسيله گرځوي خدای پاک ته خو د نیک عمل په واسطه یې وسیله
گرځوي او که مړي ته ورځي هغه زیارت مبارک وسیله گرځوي
خداوند متعال ته خو د نیک عمل په وجه یې گرځوي چې اې
خدایه پاکه داخو دستا دوست ده ته ددغه خپل دوست په واسطه
ماته دخپلو گنا هونو مغفرت وکړي ماته توفیق د نیک عمل راکړي
اوداسې ددوی په اثار مبارکه وپاندې وسیله وگرځول شي .

د حضرت نبي کریم ﷺ په وېښتانو تبرک

حضرت نبي اکرم ﷺ په منا شريفه کې نائی راوغوښت چې سر يې ورو خړه يې نويواريې دابنې طرف په لاس کې ورکړ هغه يې وخواړه يو صحابي يې راوغوښت وايي داوښه بيا يې چپ طرف هغه نايي ته ونيوهغه يې هم وخواړه بيا يې صحابي راوغوښت چې داوښه چې ټول وېښتان يې واخيستل نوويې ويل چې داوېسه اوپه صحابه کرامو باندې يې تقسيم کړه تبرک په وېښتانو د حضرت نبي کریم صلی الله عليه وسلم باندې ځکه دده له ذات سره نښتي وودده وېښتان و.

د حضرت نبي کریم ﷺ په نوکانو تبرک

حضرت نبي کریم ﷺ په يو وخت کې نوکان پرېکول نو يو صحابي ته وايي چې په صحابه کرامو باندې يې تقسيم کړه. نو ويل کېږي چې د تبرکات ترته پورې موجود دي اکثرو ائمه کرامو، مخکينيو خلکو به د حضرت نبي کریم ﷺ هغه وېښتان ساتل، نوکان به يې ساتل، دده لباس مبارک چې دده چوپانه قميص او پتکې څه شی به يې پيدا کړل هغه به يې ساتل، تردې پورې چې د حضرت اسماء رضی الله عنها سره د حضرت نبي کریم ﷺ د پيرې مبارکې

وېنسته وو او په سپينوزرو کې يې ساتلي ؤ او چې کوم مريض به ورغی هغه وېنسته به يې په اوبو کې ورته وواهه بيا به يې هغه اوبه وڅښلي خدا و ندمتعال به شفاء ورکوله په افغانستان کې يې وېنسته شته په پاکستان کې شته په بخارا کې شته هغو انمه کرامو دغه حقيقت پېژاند هغو په واسطه به يې خداوند کارونه جوړول دده وېنستان دده لباس دده نوکان ترننه پورې خلکو ساتلي دي.

نو تبرک اوتوسل په دغو ټولو شيانو باندې جائزه ده که نه وای مخکې علماو وائمه کرامو نه کړل نو دخپلو تقصيراتو دمغفرت لپاره سړی بايد هره لار ولټوي دهغې بهترينه لار هغه د نقشبنديې طريقې د شجرې مبارکې ويل دي.

د نقشبنديې مبارکې د شجرې د ويلو ځاندي

دادمونږ د طريقې چې کومه شجره ده دخپل شيخ نه تر رسول الله ﷺ پورې دا ولياوو د نومونو چې کوم تلاوت ده دا چې سړی روزانه يوواري په دغه نيت باندې کوي چې خدای پاک! دې ددغو اولياو په واسطه زما ذکر جاري کړي چې ددغو په برکت ماته مغفرت وکړي ددغو په برکت ماته علم راکړي نو هر نيت صحيح چې سړی په کې کوي خدای پاک يې پوره کوي حتی دهند په غټو علماو په چې کوم غټ مرضونه ولگېدل نو ددغې شجرې نومونه به يې ورته ليکل خدای پاک به دهغو په سبب خلکو ته شفاء ورکوله

څکه هغه توسل به دوی باندې بیرته په واقع کې توسل ددوی په
نېکو اعمالوډه خدای پاک ته هغه نېک عمل وسیله کول دي

حتی د بعضې مریدانو نفی اثبات نه کیږي مشائخ کرام د طریقو
ورته ښیي چې اول دې لطائفې وکړي اوبیادې شجره ووايي په دغه
نیت باندې چې خدای پاک دې ددغو داوولیاوو په برکت باندې زما
نفی اثبات ورسوي نو دهر نیک مقصد لپاره یې چې سړی وگرځوي
خدای پاک یې هغه مقصود ورباندې پوره کوي نو داتبرک او توسل
په ذوات فاضله ووچې یو وارې دا حدیثو صحیحه ونه معلوم ده نو
داځای د شک او اشتباه نه ده داباید سړی په کامل اخلاص او
اعتقاد باندې وکړي څومره چې یې وس رسیږي د شجرې ویل باید
پرې نه ښودل شي دا هر مفید دی د لطائفو دعاوې باید وویل شي
دا هر لطیفه خپل متصرف لري ددغې لطیفې د دعا په برکت د هغې
لطیفې د متصرف روحانیت حاضرېږي خدای پاک هغه لطیفه
ورسره جاري کوي دازمونې د لطیفو چې کومې دعاوې دي د بعضې
طریقو مستقل سبقونه دي خودا زمونې د حضراتو مبارکینو
مجددینو اندراج ده چې په یوه لطیفه کې درې یا څلور کارونه کېږي
نودا چې په غور باندې د لطیفو دعاوې وایی اوشجره وایی اوهغه
خدای پاک ته وسیله وگرځوي نوموثر واقع کېږي څکه رسول الله ﷺ
خپل صحابې ته وایی چې: ما وسیله وگرځوه، که وسیله مؤثره نه
وای بیا به رسول الله ﷺ ورته ویلي وو چې دوه رکعت له مونځ او دعا
وکره؟ خو رسول الله ﷺ د لمانځه امر هم ورته کوي چې دا یو صالح
عمل ده اودا هم ورته ښیي چې د الله تعالی ﷻ ثنا اودهغه په

پيغمبر ﷺ باندې درود ووايه اوله دې سره سره دا هم ورته وايي چې ما الله تعالى ﷻ ته وسيله وگرځوه، الله پاک ﷻ به دې مقصود حل کړي. نو کله چې صحابي ﷺ دغه عمل وکړ نو الله تعالى ﷻ يې دواړه سترگې ورته روغې کړې.

نوپه دې کې دې ته اشاره ده چې انسان بايد په دې ټولو شيانو کې کوشش وکړي، عمل دې هم کوي او وسيله دې هم لټوي، او بيا په دغې وسيلې جوړولو کې د مړي او ژوندي د ليرې او نژدې کوم فرق نشته. يو جادوگر وي هغه د شيطان نومونه او ناروا اوراد پخوي، د شيطان د نوم د ډېرو يادولو له امله ورسره د شيطان ملگرتيا پيدا شي، له ډېرو سره په ناروا کارونو کې مرسته هم کوي، اکثره جادو څومره مؤثر وي چې خلک مرگ ته ورسوي، مېړه او ښځه سره بهل کړي، خپل خپلوان سره جلا کړي، دا ولې؟ ځکه چې شيطان ورسره مرسته کوي، نو چې د شيطان د نوم په يادولو د شيطان له هغه سره ملگرتيا پيدا کېږي، نو د الله تعالى ﷻ د دوستانو د نومونو په ويلو به له هغوی سره دوستي او ملگرتيا پيدا کېږي.

اسماء الحسنی چې يو څوک څومره ډېر وايي نو له الله تعالى ﷻ سره يې ډېره مينه پيدا کېږي، څومره چې د رسول الله ﷺ نومونه يادوي نو له هغه ﷺ سره يې مينه او محبت پيدا کېږي، همداسې د اولياء الله کرامو نومونه چې يادوي نو له هغوی سره يې مينه او تعلق پيدا کېږي، نو لنډه دا چې دا د تعلق او ملگرتيا جوړولو يوه لاره ده.

د (مزارات اولياء) په نوم يو كتاب ده، دې كتاب د يوه حديث مضمون رانقل كړی چې: د قيامت په ورځ به له يوه انسان سره الله پاك ﷻ حساب وكړي، نيكې او بدې يې سره برابر شي، نو الله تعالى ﷻ ورته وايي چې ورشه او يوه نيكې راپيدا كړه ترڅو دې وښم، نو دغه شخص ډېر وگرځي نو هغه يوه نيكې پيدا نه كړي، ځكه چې په هغه ورځ هر څوك محتاج وي، بيا الله تعالى ﷻ ورته د خپل يو ولي نوم واخلي چې زما د هغه فلانكي دوست نوم دې زده و؟ دی ورته په خواب كې وايي چې: هو! نو الله تعالى ﷻ به ورته وايي چې: بس پواڅې په همدې مې وښلې.

نو چې سړی لږ فكر وكړي چې په وسيله خداى پاك ﷻ ته سړى نږدې كېږي، نو په حضرت نبي كريم ﷺ چې څوك يو ځل درود شريف ووايي نو الله تعالى ﷻ او ملائكتې په هغه سړي لس لس ځله درود وايي. د جمعې مباركې په شپه چې يو څوك درود شريف ووايي نو په خواب كې يې الله تعالى ﷻ او ملائكتې په ده باندې اوربا ځله درود وايي.

نو په كارده چې د جمعې په شپه او بل هر وخت كې په حضرت نبي كريم ﷺ باندې درود وويل شي، ځكه په مقابل كې به يې الله تعالى ﷻ په مونږ باندې درود نازلوي، ځكه چې الله تعالى ﷻ په دې كار باندې راضي كېږي، دده ﷻ دوست ثناء دې ادا كړه، ځكه چې رسول الله ﷺ د الله تعالى ﷻ محبوب ده، دده ﷻ محبوب ثناء او صفت دې ادا كړ، نو په مقابل كې يې الله تعالى ﷻ دومره ورباندې

خوشاله شو چې د هغه له وجې يې په تا باندې اويا رحمتونه نازل کړل.

په کوم ځای کې چې د خدای تعالیٰ ﷻ نوم اخیستل کېږي په هغه ځای د الله تعالیٰ ﷻ رحمت نازلېږي.

د نیکو خلکو د نومونو په واسطه په هغه ځای انوار نازلېږي

جُنَاب حضرت قدوتنا مرحوم انوار المشائخ فضل الدین خلیفه صاحب قدس الله تعالیٰ سره به دا واقعه ډېره بیانوله چې: یو ولي په یوه ځای تېرېده نو ویې لیدل چې: انوار ورېږي، نو ده دا گمان وکړ چې دلته به کوم ژوندی بزرگ (ولي، وي، ورته به ورشم او څه به ورڅخه زده کړم، یا به کوم زیارت وي او هلته به دعا وکړم، الله تعالیٰ ﷻ به مې کارونه جوړ کړي. دغه بزرگ وايي: کله چې دغه ځای ته ورغلم نو هلته د غلو یوه ډله ناسته وه، او هغه غلا شوی سامان یې سره په خپل منځ کې وېشه. زه حیران شوم چې دا زما کشف بې ځایه وه که کوم بل څه چل ده؟ (خلیفه صاحب مبارک به ویل چې: د الله تعالیٰ ﷻ اولیاء هوبیار وي په تلوار گوم کار نه کوي). نو دغه بزرگ له دې غلو څخه پوښتنه وکړه چې: د دغه مال له تقسیم څخه تاسې مخکې په څه مصروف وئ؟ له هغو څخه یوه شخص ورته وویل چې: زموږ دغه ملگري د حضرت پیران پیر صاحب کومه واقعه بیانوله.

نو گوري، سره له دې چې دا شخص فاسق دی، غلا يې کړې، خو چې د خدای تعالیٰ د کوم دوست واقعہ بيانوي نو هلته الله تعالیٰ بيا هم خپل رحمت نازل کړی دی. نو بيا چې يو سړی مسلمان وي، بيا طالب او نهک عمله شي، مجاهد او صوفي شي او بيا په دغه بڼه سړيتوب کې د الله تعالیٰ دوستانو بيان کوي، دهغوی واقعات ذکر کوي، نو په هغه به خومره رحمتونه نازلېږي؟ دا طبعي خبره ده چې په کوم مجلس او وعظ کې د خدای پاک د دوستانو نومونه ياد کړل شي نو ډېر اثر پکې وي، ځکه هلته ددوی روحانيت متوجه شي اود هغه سره د الله تعالیٰ رحمت نازل شي، او په کوم مجلس کې چې د الله تعالیٰ رحمت نازل شي نو له هغې سره د انسانانو حالت بدلېږي، بيا يې په ذکر، دعا او نورو اعمالو کې اثر پيدا کېږي.

نو دغه شجرې اود لطائفو دعاگانې هر وخت وايست، مه يې پرېږدئ، نو مطلب دا چې د وسيلې ثبوت شته، په آياتونو او احاديثو باندې ثابته ده، د مړي او ژوندي په باره کې، د عمل په باب کې اود ذواتو په باب کې، نودا ټول ثابت دي، په دې کې بايد سړی اشتباه اختيار نه کړي، بايد په اخلاص سره دې شي ته متوجه وي. د شجرې ويل ددغه توسل له قبيلې څخه دي، په دغه سره انسان بهترين توسل حاصلوي شي، نو په هېڅ حالت کې بايد پرې نه بنودل شي، همدارنگه د لطائفو په دعاگانو کې مشايخ کرام وسله کېږي.

دلطائفہ وخت کئی دعاوی

د اولیٰ لطیفی دعا : (الہی تجلیات صفات افعال خود را کہ از لطیفہ قلبی حضرت محمد مصطفی ﷺ بہ لطیفہ قلبی حضرت آدم علی نبینا وعلیہ الصلوۃ والسلام رسانیدی همان فیض بہ لطیفہ قلبی من حقیر ہم برسان بہ واسطہ مرشدین طریقتم و بالخصوص بہ واسطہ جناب مرشدم

نو پہ دی خای کئی وسیلہ راغلہ . معنا داچی : خدایہ پاکہ ستا ہفہ رناگانی چہ د رسول اللہ ﷺ لہ زہ مبارک خخہ د حضرت آدم ﷺ زہ مبارک تہ دی رسولی دی ، نو ہفہ رناگانی زما عاجز زہ تہ راورسوی ، خو پہ واسطہ د مرشدینو ددغہ طریقت چہ ہفہ پہ دغہ شجرہ کئی خومرہ اولیاء اللہ ذکر دی . (یعنی خصوصاً زما د خیل پیر پہ واسطہ اللہ پاکہ ! ہفہ انوار او تجلیات زما زہ تہ راورسوی .

د دومی لطیفی دعا : (الہی فیض صفات ذاتی کہ از لطیفہ روحی حضرت محمد مصطفی ﷺ بلطیفہ روحی حضرت نوح و حضرت ابراہیم علی نبینا وعلیہما الصلوۃ وسلم رسانیدی همان فیض بلطیفہ روحی من حقیرم برسان بواسطہ مرشدین طریقتم و بالخصوص بواسطہ جناب مرشدم)

یعنی هغه د ذاتي صفاتو فیض چې د رسول الله ﷺ له مبارک زړه نه دې د حضرت نوح عليه السلام او حضرت ابراهيم عليه السلام روح ته دې رسولی دي، خدایه پاکه : زما عاجز روح ته یې هم راوړسوي، په وسیله د اولیاوو ددې لارې ، خصوصاً زما د خپل پیرمبارک په وسیله باندې.

د دریم لطیف دعا : (الهی فیض شیونات ذاتی که از لطیفه سړی حضرت محمد مصطفی ﷺ بلطیفه سړی حضرت موسی علیه الصلوة وسلم رسانیدی همان فیض بلطیفه سړی من حقیر هم برسان بواسطه مرشدین طریقتم وبالخصوص بواسطه جناب مرشدم)

معنا داچې: ای خدایه پاکه : هغه فیض د شیوناتو ستا چې له لطیفه سړي د حضرت نبي کریم ﷺ څخه دې لطیفه سړي د موسی عليه السلام ته رسولی دی هغه فیض زما عاجز لطیفې ته هم راوړسوي ، ددغې لارې د اولیاء کرامو په واسطه ، خصوصاً زما د خپل محبوب مرشد په واسطه .

د څلورم لطیف دعا : (الهی کبیر صفات سلی که از لطیفه خفی حضرت محمد مصطفی ﷺ بلطیفه خفی حضرت عیسی علیه الصلوة وسلم رسانیدی همان فیض بلطیفه خفی من حقیر هم برسان بواسطه مرشدین طریقتم وبالخصوص بواسطه جناب مرشدم)

معنا داچې: ای خدایه پاکه : هغه د خپلو سلبي صفاتو د لطیفه خفي چې د رسول الله ﷺ له لطیفه خفي نه دې حضرت عیسی عليه السلام ته

رسولی دی، هغه فیض زما خفي لطيفې ته هم ورسوي، د اولياء کرامو په واسطه، خصوصاً زما دخپل مرشد په واسطه.

د پنځمې لطيفې دعا : (الهی فیض انوار جامع شان العلم لطيفه اخفی حضرت محمد مصطفی ﷺ بلطيفه اخفی من حقیرهم برسان به واسطه مرشدین طریقتم وبالخصوص بواسطه جناب مرشدم)

چې د رسول الله ﷺ تر قدم لاندې ده، الهی هغه فیض د شان العلم د انوارو د ستا هغه چې مدار رسول الله ﷺ ده، هغه فیض انوار جامع شان العلم رسول الله ﷺ لطيفه اخفی، زما اخفی لطيفې ته یې راوړسوي، په واسطه د اولياء کرامو ددغې لارې، خصوصاً په واسطه زما دخپل مرشد.

نو د هرې لطيفې په دعا کې اولياء ورسره دي، د نقشبنديې طريقې ټول اولياء کرام عموماً او خپل مرشد خصوصاً په دې دعا کې وسيله کوي. بيا دعا کوي چې: خدايه زما زړه جاري کړې ا، زما روح جاري کړې ا، زما سر جاري کړې ا، زما خفي جاري کړې ا، زما اخفی جاري کړې ا.

دا دعاگانې اوسنۍ نه دي، بلکې له ډېر پخوا څخه رانقل شوي دي، په اردو، فارسي او همدارنگه په افغانستان کې هم په ډېرو کتابونو کې دا دعاگانې رانقل کړل شوي دي، ځکه چې د فارسي ژبه يو وخت په بخارا، سمرقند او هندوستان کې ډېره رانجه وه. نو په فارسي ژبه چې څرنگه رانقل کړی شوي دي، هماغسې دي او چا څه تغير پکې نه دی کړی.

همدارنگه د بيعت (تلقين) الفاظ ټول خليفه صاحبان په فارسي وايي، ځكه رانقل ووحضراتو مباركينونه فارسي الفاظ نوتغيير پكې نه راوړي ادب كوي نو په هغه الفاظو كې تغيير نه راوړي هغه وسيله ورته گرځوي نوډېر كار چې جوړېږي هغه په دغه باندې چې عمل هم وسيله كړي هغه اشخاص هم وسيله كړي بيا دسړي ددنيا دا خرت ټول كار و نه جوړېږي نوډېر ملگري تر ډېره وخته په وظيفو بيا لکل نه پوهېږي پوهېدل شرط نه دي كول شرط دي پوهېږي وکه نه پوهېږي مونږ ته د خداي پاک ﷻ حکم ده چې ذکر کوئ ما يادوئ نو مونږ به يې کوو خودغه يې لارې دي چې لږ محنت و شي په مجلس کې لږ احتياط و شي په خورا ک کې لږ احتياط و شي دغه د لطفانو دعاگانې او شجرې وويل شي نو بيا يې سړی زړ په اثر پوهېږي حضرت مجدد صاحب ته څوک په خط کې شکايت ليکي چې د و مړه وخت مې په طريقته کې تېر شو تر اوسه پورې په هيڅ نه پوهېږم هغه په جواب کې ورته ليکي

چشم بند وکړش بند ولب بند
کنیدی سربق، برمن بخند

سترگې له حرامونه بندې کړه غوږونه د حرامونه اورېدلونه بند کړه ژبه له حرامو مجلسونه بند کړه که د خداي پاک اسرار دي ونه ليد ونويه ما پورې وځانده .

مونږ دڅه نه پرېهزگري؟ بيا شکايت کوو چې په وظيفونه پوهېږو

حضرت نورالمشا ئخ صاحب ته په خط کې عین دغه شکل شکایت لیکي چې دومره وخت مې په طریقت کې تېر شو تر اوسه په هیڅ نه پوهېږم ده مبارک په جواب کې ورته لیکلي وو چې محبه خوراک کم کوه ذکر ډېر کوه د طریقت رنگه مه بدوه مونږ که په ټول شواروز کې پنځه میلته وظیفه وکړو نویا زیات شکایت کوو چې وظیفه نه کیږي چې اوقات ضایع نه شي دغه دتوسل لحاظ ورسره وشي تاسې یوه جمعه په پابندي سره وظیفه وکړئ له مجلسو دبازار له تگ اوله غیبتو اودرواغونه اجتناب وکړئ لږ وظیفې ډېرې کړئ د شجرې د دعاوولحاظ ورسره وکړئ چې هر ملگری دته په یوه جمعه کې په اثرې پوه نه شویا یقیني ده چې نقصان په مونږ کې موجود ده.

په دې لارې کې نقصان نشته چې یو وارې دې لارې ته سړی معتقد شونویا خدای پاک ﷻ د غسې څوک نه پرېږدي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۲۲) مجلس

په عباداتو کې د حضور برابرېدلو اسباب

هر عبادت چې په حضور باندې وي خدای پاک ته ډېر مقبول ده د عاده لمونځ د حج د جهاد د هر عبادت د چې په هغه کې خشوع او حضور وي خدای پاک ته ډېر پسندیده مقبول ده که حضور نه وي چې برابريه هغه عبادت خاص اثر نه مرتب کېږي د حضور د برابرولو طريقه:

کتابونه ليکي دانسان حضور چې نه برابرېږي دده خيال او ذهن کې سوچونه او فکرونه ډېر ورځي د دغه لپاره دوه عامله دي :
د حضور نه برابرېدلو اول عامل :

کله د ظاهر نه دباندې د سړي زړه ته څه شی تېرېږي يا يې په زړه يوشي ځای نيولی وي د بېرون له طرف نه چې د سړي زړه ته څه تېرېږي هغه اکثره ياد لارې دنظر نه وي ياد لارې د غوږونه وي چې کوم شی ډېر ويني د هغو ليدلو له وجې به د سړي هغه شی سره تعلق پيدا کيږي بيا په لمانځه کې هم هغه دده د ذهن نه نه وزي يا

چې كوم شى اوري د اورېدلو په سبب د سړي ذهن عقل ته هغه شى ور تېرېږي په لمانځه کې يې حضور نه برابرېږي ددغې وجې نه کنترول دسترگو او غوږو پکارده چې دا کنترول شى هلته ذهن ته به غلط سوچونه نه ورليږي حضرت عبد الله بن عمر رضي الله عنه به چې په کوم ځای کې لمونځ کاوه نو په هغه ځای کې به چې قرآن کریم توره يا يو ليکلی شى ايښى و په داسې ځای کې به يې لمونځ نه کاوه چې قرآن کریم توره او هغه ليکلی شى به يې نه وه لرې کړى ددغې وجې نه فقهي مسئله هم داده چې دجومات نقش کول که په شخصي خپلورو پيو باندې جوړ کړي گچ او چونه ور کول جائز دی خو ليکن دا خبره پکې شرط ده چې داسې نقشونه به پکې نه وي چې حضور خرابوي چې هغه دقبلې په طرف باندې دقبلې په طرف چې نقشونه وي نو سترگې به هغو باندې لگيږي هغه دزړه حضور خرابوي ځکه سترگې هلته مشغوله شي حضرت رسول ﷺ خطبه باندې لگيا و دسرو زرو گوته يې په لاس ده قبل التحريم چې تحريم دسرو زرو لانه و راغلی دخطبې په ما بين کې يې دا گوته وشړله او وې غور خوله وايي چې زما حضور يې خراب کړ کله زه ددې طرف ته گورم او کله زه ستاسې طرف ته گورم نو ددغې وجې نه د لمانځه او بل عبادت په وخت کې دسترگو کنترول پکارده چې سړى سترگې کنترول کړي نو دهغه غلط سوچونه ډېر کنترول کيږي.

دمشا يخو کرامو اکثره چيله خانې داسې وې چې يواځې به يې خان ته دومره ځای برابر اووه چې هلته به پکې د سجدي ځای و، د دېوال به بېخ ته به نژدې درېده، ځکه د فقهي مسئله هم داده چې

ترڅو د سړي سترگې په کنترول کې وي، له دې وجې نه په داسې ځای کې عبادت کول چې هلته آواز او سرود نه اوري، هلته دنيايي مجلسونه نه وي، نوپه داسې ځای کې دې عبادت کوي، اوکه دغه شيان وي، نو بيا د زړه حضور نه برابرېږي، سرو زرو په خپل ځای پرېږده بلکې په جومات کې به د قرآن کریم تلاوت هم په زوره نه کوي، ځکه چې لمونځ کوونکي ته تاوان رسيږي. د خارجي اسبابو کنترول په کار ده لکه سترگې، غوږونه ځکه چې ددې له امله د انسان حضور په عبادت کې خرابيږي.

له دې وجې نه مشايخ کرام (رحمهم الله) د ذکر په آدابو کې دا لازمي کړې چې کله د ذکر په حلقه کې کېناستې نو سترگې به پټوي، ځکه په دې سره حضور ښه برابرېږي، غوږونه يواځې تلاوت او ذکر ته متوجه کړه نو حضور به دې په خپله برابر شي.

د حضور نه برابرېدلو دوهم عامل:

کله د يو چا خيالات خراب او بې ځايه وي، نو حضور يې نه برابرېږي. دا ځکه چې له دې نه مخکې د انسان په زړه کې يو بل شي ځای نيولی وي، نو له هرڅه مخکې د هغه ليرې کول په کار دي، مخکې له دې چې يو څوک په لمانځه شروع وکړي نو اول دې هغه څه له زړه څخه وباسي چې دده حضور ورباندې خرابيږي، دا خبره په ذهن کې راولي چې زه د خداي تعالیٰ حضور ته درېږم، له رب کریم سره به خبرې کوم، مناجات به ودرسه کوم، نو ماته هم په کار ده چې له نور هرڅه نه تعلقات قطع کړم، که له دې سره سره بيا هم دا سوچ نه

لیري کېده نو بیا یې د لري کولو طریقه داده چې کله په لمانځه کې قرائت شروع کړي نو د قرائت الفاظو او معانیو ته دې پام کوي، د هغه په معنا کې دې سوچ کوي، که په خپله قرآن کریم وایي او یا یې له امام څخه اورې نو معنا ته دې پام کوي، کله چې یې د قرآن کریم معنا ته فکر شو نو له زړه څخه یې هغه بهکاره سوچ په خپله وځي. خو که بیا هم سوچ نه بدلېده نو بیا دې دهغه شي د ليري کولو له پاره بنيادي لاره پيدا کړي. لکه حضرت رسول الله ﷺ ته حضرت ابي جهيم ښه یوه شری راولېږله، حضرت نبي کریم ﷺ هم لمونځ پکې وکړ، خو کله چې یې لمونځ وکړ نو فی الحال یې دغه شری ووهسته او بېرته یې ورته ولېږله او ورته یې وویل چې د ابي جهيم ښه هغه ساده شری ماته راوړئ اودا بېرته هغه ته یوسئ ځکه چې په دې شری کې نقشونه دي، زما حضور یې خراب کړ.

همدارنگه حضرت ابو طلحه ښه په باغ کې لمونځ کوي، په ونو کې مرغان گرځي، دی دهغو طرف ته متوجه شو، حضور یې خراب شو، نو له لمانځه نه وروسته حضرت نبي کریم ﷺ ته وایي چې: دا باغ مې ددې له وجې صدقه کړ چې په لمانځه کې یې زما حضور راخراب کړ.

د حضرت عثمان ذی النورین ښه د خلافت په وخت کې ده ته یو سړی راغی، نو حضرت عثمان ښه ته وایي چې: د خرما د یوې ونې لاندې مې لمونځ کاوه او خرما ته مې پام شو او ډېر خوند یې راکړ، ټول سوچ مې په هغه ونه کې بند شو، ددې سوچ له وجې زما هغه راز او نیاز چې له خدای پاک ﷻ سره جاري و هغه کمزوری شو، نو اوس زه

هم دغه باغ د خدای پاک ﷺ په لاره کې صدقه کوم، حضرت عثمان هغه باغ بيا په پنځوس زره ديناره باندې خرڅ کړ.

نو هر عبادت چې يو څوک کوي نو خامخا به حضور برابر وي، د حضور د برابرولو دا علاج او طريقه ده چې هغه اسباب چې دهغې له وجې انسان ته سوچونه پيدا کېږي نو که هغه اسباب له خارج څخه وي دهغو دفاع دې وکړي مثلاً د سترگو، غوږونو له طرفه او که د ذهن له طرفه وي يا د زړه له طرفه وي نو دهغه محبت دې له زړه څخه وباسي.

اول بايد حضور برابر کړی شي چې زه د خدای پاک ﷺ سره خبرې کوم، دهغه ﷺ په حضور کې ولاړ یم، نو که په دې سره يې اصلاح نه کېدله نو بيا دقرآن کریم معانيو ته متوجې شي، ځکه يا به د رحمت آياتونه وي يا به د عذاب وي، يا به د عبرت واقعات وي، يا به احکام وي، نو کله چې ورته متوجه شي نو په دې سره له ذهن څخه هغه ټول وسواسونه له منځه ځي او که په دې سره هم کار نه کېده نو په زړه کې چې يې له کوم شي سره مينه ده هغه دې له زړه څخه وباسي نو بيا به يې خامخا د الله تعالی ﷻ په وړاندې حضور برابرېږي.

په عبادت کې د حضور برابرېدلو لارې:

د لمانځه په هر رکن او شرط کې د حضور د برابرېدو لارې چارې دي. يو څو لنډ مثالونه به يې وړاندې کړو:

اول: کله چې یو څوک د آذان غږ واورې نو په دې سره باید په ذهن کې دا خبره راوگرځوي چې دا آواز خو ما لمانځه ته بولي، یوه ورځ به د حضرت اسرافیل علیه السلام د شپېلۍ په واسطه داسې آواز کېږي چې ما به د حشر میدان ته وربولي، د خدای جل جلاله حضور ته به مې غواړي. نو چې له ځان سره یې دافیه صله وکړه چې په دې آذان کې د خدای تعالی جل جلاله له طرفه اعلان ده مونږ مجبور یو چې اجابت یې وکړو، ورځوبه، هغه د قیامت اعلان چې کېږي هلته به هم ورځو، نو اوس که په دغه آذان سره دده په طبیعت کې خوشالي پیدا شوه چې زه شکر دی د دین په لاره روان یم، نو دا خوشالي دده له پاره بشارت دی چې په هغه وخت کې به هم الله تعالی جل جلاله په ده باندې داسې خوشالي راولي. لکه د زنکدن په وخت کې به ده ته ملائکې زیرې ورکوي چې له آینده واقعاتو ته مه وهرېږه او نه په پاتې شوي اهل اوعیال خفه کېږه ستاسې د هرڅه سرپرستي به مونږ کوو. او بیا چې کله له قبر څخه راپورته شي هلته به هم ملائکې ورته زیرې ورکوي.

دوهم: که یو څوک لمونځ کوي نو د لمانځه له پاره شرط داده چې ځای به پاک وي، جامه به پاکه وي، بدن به یې پاک وي، اوس نو باید سوچ وکړي چې په کوم ځای درېږم هغه باید پاک وي، زما جامې هم باید پاکې وي، بدن مې هم باید پاک وي، نو اصل شی خو زړه ده هغه خو باید له دغو ټولو شيانو نه مخکې له هرڅه نه پاک وي. مثلاً له شرک نه، له سمعت او ریا کاري څخه به یې پاکوم او په زړه کې به یواځې له الله تعالی جل جلاله سره تعلق جوړوم چی: ای

خدايه پاكه : بل مې هېڅ نه دي په كار، د هېچا له پاره دا كار او عبادت نه كوم، يواځې يې ستا د رضا او خوشالتيا له پاره كوم.

په لمانځه كې د عورت پټول هم يو شرط دى، په دې باره كې سړى بايد دا سوچ وكړي چې لكه څرنگه چې په دې جامه زما عورت اود بدن نور عيونه پټ دي، په دې جامه كې زما عورت دخلكو له سترگو څخه پټ دى. او له الله تعالى ﷻ څخه نه په جامه، نه په توره شپه اونه هم په كوم بل ځاى كې پټېدلى شم، كه زه دهغه له گناهونو او نافرمانيو څخه ځان پټوم نو دهغې له پاره پرده يواځې او يواځې توبه ده. هغه ندامت ده، هغه حيا ده، او هغه به الهي خوف وي نو چې له چا سره دا سوچ پيدا شو چې په دغه جامه زما عيونه له خلكو څخه پټ شو، خداى پاك ﷻ زه عزتمن كړم، نو بايد چې زما عيونه هم له خداى پاك ﷻ څخه پټ وي، اود الله تعالى ﷻ نه د عيونو يواځينى لاره حيا ده، وېره ده، او همدارنگه په تېرو بدو عملونو ندامت او استغفار ده او له توبې اېستلو سره انسان بېرته له گناهونو څخه پاك شي، ځكه حضرت نبي كريم ﷺ فرمايي: (التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَفَعَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ) نو ټول عيونه په پنبه ماتيا سره، په توبه سره، په حيا سره پټ شول.

بل شرط په لمانځه كې (استقبال القبلة) دى يعنې قبلې ته مخامخ درېدل. دلته به لمونځ كوونكى له ځان سره دا سوچ كوي چې: ظاهره بدن مې د قبلې په لوري ده، نو زړه به مې د قبلې د څښتن (الله تعالى ﷻ) په لوري وي. لكه څرنگه چې انسان په دې عقیده دى چې كه مې مخ له قبلې نه بل لوري ته وي نو په دې لمانځه كې هېڅ

ته راځي نو خان به خجالت گنې، خان به په ډار کې گنې، چې هغه مالک به له ماسره اوس څه کوي نو حيا به ورته درېږي چې ما دده دځومره نعمتونو ناشکري کړې ده؟ او دده له ماسره ځومره بڼه کړې دي؟ پيدا يې کړم، خوراک څښاک راکوي، لباس اوجامه راکوي، دده په ملک کې اوسېږم، دده نفقه خورم، او بيا له دې ټولو سره سره دده له اوامرو څخه تېستم او په بله خوا منډې وهم.

نو کله چې له يو مسلمان سره د عبادت کولو په وخت کې دغه فکر ملگری شي نو بيا به يې خامخا په عبادت کې حضور برابرېږي او په دغه ټېک عمل به الله تعالى ورته اجر هم ورکوي او دده عبادت به دنورو خلکو له عبادت سره فرق هم لري.

حضرت نبي کریم ﷺ فرمايي: تاسې زما په صحابه کرامو ﷺ پسې ستغې سپورې او بد رد مه وایئ! که تاسې د اُحد د غره په اندازه صدقه وکړئ زما د صحابه کرامو ﷺ د يو پاو يا نيم پاو له صدقې سره په اجر کې نه برابرېږي، دا ځکه چې دهغوی مبارکانو صدقې او خيراتونه په خپلو شرائطو برابر او خاص د خدای تعالی ﷻ د رضا له پاره وو.

د قرآن کریم د آياتونو د شان نزول په باره کې بار بار دا خبره راځي چې حضرت نبي کریم ﷺ ته به صحابي راغی چې فلانکې صغیره گناه راڅخه شوېده او په هغه گناه به يې پښماتيا او عجز ښکاره کاوه، مغفرت به يې غوښته او دا به يې ويل چې: زه تېښتېدلی وم، د خدای پاک ﷻ ناشکري مه کړې ده، زر ماته سزا راکړئ، هسې نه

چې دغه سزا مې د آخرت ورځې ته پاتې شي، نو ددې له وجې نه چې په صحابه کرامو ﷺ کې په دې اندازه للهیت او خشیت من الله وړنوځکه خو الله تعالی ﷻ ورته دومره لوړې درجې هم ورکړې دي. په کتابونو کې راځي چې: (حَسَنَاتُ الْاَنْبِيَاءِ سِيْنَاتُ الْمُقَرَّبِيْنَ) که له انبياء کرامو عليهم السلام څخه خلاف اولی کار شوی وي په هغې سره هم الله تعالی ﷻ دوی ته تنبیه ورکړې وي. سره له دې چې دواړه کارونه به روا وو خو دا چې دوی به هغه بهتر پریښی و بیا به هم ورته عتاب متوجه وو.

د مکروهاتو په صادرېدلو اولیاء الله وو څومره ډېر ژپلي دي؟ په اجتهادي سهو باندې انبياء کرامو عليهم السلام څومره ډېرې ژړاوې کړي دي؟

نو لنډه دا چې کله په عبادت کې للهیت راشي نو مسلمان به اهل الله گرځي او کله چې الله تعالی ﷻ یو څوک د خپل خان لور ته راوبولي، کومه مرتبه او عزت چې هغه ﷻ ورته ورکړي بیا یې نه بل څوک ورکولای شي اونه یې بل څوک ترې اخیستلای شي. څومره چې یو څوک خدای تعالی ﷻ ته ورنژدې کېږي هغومره به دی ورڅخه ډارېږي. الله تعالی ﷻ په قرآن کریم کې فرمایي: ﴿ اِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ ﴾ ناسې نظر وکړئ څومره چې کومه ډله الله تعالی ﷻ ته ورنژدې ده په هماغه اندازه یې له الله تعالی ﷻ څخه وېره هم زیاته وي. په اول نمبر کې پیغمبران عليهم السلام،

بيا صحابه كرام ، بيا تابعين كرام او اولياء عظام ، نو دا بزرگان چې خومره له الله تعالى څخه ډارېږي نو عام خلك له الله تعالى څخه دومره نه ډارېږي ، هغوی بزرگان څكه زيات وړېږي چې هغوی ته د الله تعالى معرفت حاصل دی او ځان ورته ناقص او خجالت ښکاري.

د حضرت علي ډله لمانځه په وخت کې څه حال و؟

حضرت علي به چې کله اودس کاوه نو رنگ به يې تک زېر شو او ټول بدن به يې رېږدېده ، چا ورڅخه پوښتنه وکړه چې: يا امير المؤمنين! ته چې کله اودس کوي نو ستاسې كيفيت بدل شي، په رنگ کې مو تغير راشي او ټول بدن مو هم رېږدي. ددې څه وجه ده؟ نو حضرت علي ورته په خواب کې وويل چې: ته په دې نه يې خبر چې کله زه اودس وکړم نو زه د چا په حضور کې درېم؟ زه له چاسره غږېږم؟

نو که څوک له ځان سره فکر وکړي چې زه په لمانځه کې چاته ولاړ يم؟ زه تلاوت د چا په حضور کې کوم؟ زه د الله تعالى په حضور کې تلاوت کوم او هغه راته غوږ نيولی دی، هغه ماته متوجه دی او زما امتحان اخلي، زه دده کلام ورته تېروم او دهغه راته پام دی، نو په دې سره بيا انسان داسې مقام ته رسېږي چې داسې احساسېم لکه الله تعالى چې په خپله تلاوت کوي او ده ورته غوږ نيولی

وي، اگر که دی دغه تلاوت له بل کوم انسان څخه اوري خو دی به داسې احساسوي لکه چې له الله تعالی ﷻ څخه یې چې اوري.

الله تعالی ﷻ خو مونږ ته فرمایي چې: **(فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا دِينَ أَبِي بَكْرٍ)** (لمونځونه وکړئ، **(وَأَتُوا الزَّكَاةَ)** (زکاتونه ورکړئ، **(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ إِذْ أَخْرَجَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ)** (الله ډېر ډېر یادوئ، په دې اوامرو کې به البته فائده زمونږ له پاره وي ځکه یې الله تعالی ﷻ بار بار راته د کولو امر کوي.

او که یو چاته الله تعالی ﷻ مشاهده نصیب کړي بیا یې داسې مقام په برخه شي لکه خدای تعالی ﷻ چې په خپلو سترگو ویني. لکه په حدیث شریف کې راځي: **(ان تعبد الله كانك تراه فان لم تكن تراه فانه يراک)** معنا دا چې د خدای تعالی ﷻ داسې عبادت کوه گواکې چې ته یې ویني، اگر که ته یې نه ویني خو هغه دې ویني.

کوم خلک چې الله تعالی ﷻ ته ډېر نژدې کېږي دهغوی له پاره له ټولو نه مخکې احتیاط شرط ده، ځان به له مکروهاتو، مشتهاتو نه ساتي، له غلطو مجلسونو، اشتباهي خوراکنونو، له غلط محیط او ماحول نه به ځان ساتي او همداراز به له غلط ملګري نه هم ځان ساتي. ځکه چې د خدای تعالی ﷻ له نژدې دوستانو څخه که معمولي سوه هم کېږي بیا په هغه عمل هم تنبیه ورکول کېږي، بیا یې الله تعالی ﷻ له تکلیفونو سره مخامخ کوي، ځکه لکه څرنگه چې برخه زیاته او انعام یې ډېر دی بیا یې سزا هم دغسې زیاته ده.

طالب، عالم او صوفي به د عوامو په نسبت زیات احتیاط کوي، ځکه دی تر نورو انسانانو الله تعالی ﷻ ته ورنژدې دی، نو چې بدله زیاته غواړي نو اطاعت به یې هم زیات وي د اولیاء کرامو حتی الوسع دا حکم دی چې په عمل کې به عزیمت کوي، په رخصت به عمل نه کوي، سره له دې چې رخصت په شریعت کې جائز عمل ده، خو بیا به هم په عزیمت عمل کوي ځکه چې ددوی مقام اوچت دی.

نو غرض داده چې د عبادت په وخت کې باید خپل حضور برابر کړو، بیا به زموږ دغه لږ کېناستل، دوه رکعتہ نفل، لږ تلاوت دابه دهرغت اجر لري.

یو سړی یوه روپی صدقه کړي نو الله تعالی ﷻ ورته یو په لس بدله ورکوي، بل یوه روپی صدقه کړي هغه ته یو په اووه سوه بدله ورکوي، بل یوه روپی صدقه کړي یو په اووه لکه بدله ورکوي، بل یوه روپی صدقه کړي یو په کروړونو الله تعالی بدله ورکوي. اوس صدقه یوه روپی ده خو بدله او اجر یې مختلف ده، په ثوابونو کې یې فرق ده. دا ځکه چې د نیت د حضور په برابرېدلو کې فرق ده، څومره چې اخلاص زیاتېږي هغومره انعام هم ورسره زیاتېږي، نو بیا ددغو خلکو سزا هم دغسې ده، عذاب یې هم دغسې زیاتېږي.

په یوه روایت کې راځي چې: که یو عام سړی گناه وکړي نو یو په یو به ورڅخه بدله اخیستل کېږي، خو که دغه گناه یو عالم وکړي یو په اويا به یې سزا وي، ځکه ددوی مقام جگ ده، ددوی انعامات

زیات دي، نو چې انعامات یې زیات دي بیا به انتقام ته هم متوجه کېږي.

اوس که مونږ متوجه شو چې په لمانځه، تلاوت او نورو عبادتونو کې مو حضور ولې نه برابریږي؟ وجه یې داده چې: د اسبابو لحاظ مونه دی کړی، دا د حضور د برابرېدلو اسباب څه شی دي؟ نو کله چې د حضور اسباب وکتل شي او هغه علاج وکړل شي نو بیا امید شته چې الله تعالی ﷻ به کار وکړي، لکه څرنگه چې ظاهري بدن مریض شي دهغه له پاره الله تعالی ﷻ معالجه مقرر کړې ده، ډاکټران وي، مریض بار بار ور روان وي چې کېدای شي له دغې نسخې سره روغ شم نو چې کوشش وکړي خدای پاک ورته شفا ورکړي.

نو د غور وړ حاني مرضونو له پاره هم که یو څوک کوشش وکړي دغه اسباب ولټوي علاج یې وکړي بیا خدای پاک مهربانه ده چې کارونه یې ورته جوړ کړي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۲۳) مجلس

د روژې د میاشتي اهمیت

د روژې په میاشت کې له ټولو نه مخکې مسلمان باید دې ته متوجه وي چې کوم فضیلت خدای پاک ﷻ په دې میاشت اوددې میاشتي په وختونو کې ایښی دی هغه فضیلت د نور کال په ټولو میاشتو او وختونو کې نشته، د خدای تعالیٰ ﷻ رضا او زیات ثوابونه چې کومه په دې میاشت کې لاس ته راځي په نورو کې یې نه شي ترلاسه کولای.

په یوه حدیث شریف کې له حضرت نبی کریم ﷺ څخه روایت شوی دی چې ددې میاشتي بهرني په نورو میاشتو داسې ده لکه د خدای تعالیٰ ﷻ بهرني په نورو مخلوقاتو. اود خدای تعالیٰ ﷻ او مخلوق ترمنځ انسان څه نسبت نه شي کولای چې د خدای پاک ﷻ په مخلوق څومره بهرني ده؟ نو همداسې ددغې میاشتي بهرني په نورو میاشتو باندې ثابته ده.

د هر وخت له پاره دا قانون ده چې: کوم وخت محترم وي، کوم ځای محترم وي او کوم خلک چې خدای تعالیٰ ﷻ ته محترم وي نو دهغه وخت، دهغو خلکو اود هغه ځای فائده اوگټه به هم هغو خلکو ته

رسیږي څوک یې چې ډېر احترام کوي. دغه د روزې مبارکه میاشت
څومره محبوبه او محترم میاشت ده، خو که څوک ددغې میاشتې
عزت او قدر ونه کړي نو دڅومره ددغه شخص له پاره زجر او سزا
هم زیاته ده.

په تفاسیرو کې لیکل شوي دي چې: که یو څوک په حرم شریف کې
یواځې د ظلم اراده وکړي او ظلم یې لانه وي کړی نو الله تعالی ﷻ
فرمایي چې زه به ددغې ارادې سزا هم ورکوم. نو مفسرین کرام
فرمایي چې: که په عامو ځایونو کې یو څوک د کومې گناه اراده
وکړي نو یواځې په اراده کولو سره الله تعالی ﷻ ورته سزا نه ورکوي
ترڅو یې چې هغه بد عمل نه وي کړی، خو په حرم شریف کې یواځې
د ارادې په کولو سره هم سزا ورکوي، ځکه چې حرم شریف عندالله
محترم دی. نو چې ځای محترم شو احترام یې هم دڅومره ضروري
دی.

نو روژه په ټولو میاشتو کې بهتره میاشت ده، ځکه ددې میاشتې
نسبت الله تعالی ﷻ خپل ذات طرف ته کړی دی، خو ددې بهتري
ثواب به مونږ ته هلته رارسېږي چې مونږ ددې میاشتې حرمت
وپېژنو، احترام یې وکړو او احترام یې دادی چې په دې میاشت کې
عبادت زیات وکړو او د عبادت معیار ته زیاته پاملرنه او توجه
وکړو. لکه څرنگه چې د درود شریف په باب کې راځي چې که یو
مسلمان په حضرت نبي کریم ﷺ باندې درود وايي نو له ځان سره
داسې تصور کوي چې زما دغه درود حضرت نبي کریم ﷺ ته د الله
تعالی ﷻ له طرفه د ملائکو په ذریعه رسیږي او له دې سره دا تصور

هم وکړې چې که زه يو ځل درود وایم نو په مقابل کې به یې الله تعالی ﷻ په ما باندې لس ځله درود وایي. او د جمعې په شپه او ورځ د یوه درود په مقابل کې الله تعالی ﷻ او ملائکې په انسان باندې اويا ځله درود وایي. او دا تصور چې څوک په هره لطیفه وایي نو په هغو لطائفو ددغه درود اثر پیدا کېږي. بې له وظیفو نه درود ویل او له وظیفو سره دورد ویل په دې کې هم فرق ده.

نو کله چې په داسې حضور سره یو څوک عبادت کوي، نو له عبادت سره یې مینه او شوق زیاتېږي، له عمل سره یې اخلاص او محبت زیاتېږي، ددغه عمل قدر او ارزښت ورته معلومیږي، نو څومره چې دده په ذهن کې دهغه عمل ارزښت زیاتېږي همدومره به الله تعالی ﷻ ددغه شخص په دې عمل باندې اثرات مرتب کوي. ځکه چې له عمل سره اخلاص ملګری شو.

لنډه دا چې که له ځان سره فکر وکړو چې دا هغه مبارکه میاشت ده چې په ټولو میاشتو کې الله تعالی ﷻ د ځان له پاره منتخب کړې ده. په دې میاشت کې د نفلي عبادت ثواب د فرضي عبادت له ثواب سره برابر دی. او یو فرض د اوياوو فرضونو ثواب لري، د مسلمان له پاره د دوزخ له اوره د خلاصون یوه وسیله او ذریعه ګرځي. نو که طالب ده، که ملا ده، که حاجي وي، که صوفي وي، که نړوي او که ښځه باید تر نورو وختونو په دې میاشت کې اوددې میاشتې په عبادت کې ډېر اخلاص وکړي. له خپلې وسې سره خیراتونه او صدقې وکړي. په دې خبره پوه شئ چې په دې میاشت کې څومره خیر او ثواب لاس ته راځي بل وخت بیا نه راځي. تردې پورې چې په

دې مياشت کې دې له مزدورانو سره هم له نرمي او شفقت څخه کار اخلي ، کم کار دې ورباندې کوي ، له خپل نوکر سره دې هم له مهرباني کار اخلي . ځکه هغوی هم د الله تعالی ﷻ عبادت کولو ته ضرورت لري . اودا خو معلومه نه ده چې د خدای تعالی ﷻ دوستان به د چا په جامه کې وي ، د طالبانو په جامه کې به وي او که د ملنگانو په جامه کې ؟ نو اصل مطلب داچې له هر مسلمان سره به په دې مياشت کې نرمي کوي . ځکه چې د الله تعالی ﷻ د دوستانو معلومات نه کېږي ، کله به د طالب په جامه کې وي ، کله به د ملنگانو په جامه کې وي . که یو څوک د ملنگ یا لیوني په جامه کې وي خلکو ته یې ارزښت نه معلومېږي خو هغه په حقیقت کې د الله تعالی ﷻ په نزد ډېر معتبر انسان وي .

حضرت ضیاء المشائخ قدس الله سره په حضرت مجدد صاحب

قدس الله سره څومره هکران و؟

جناب حضرت ضیاء المشائخ (قدس الله سره) واقعہ بیانوله چې: یو وخت زه او زما یو ملگری له کور څخه د تفریح په نیت راووتلو ، زمونږ په علاقه (شور بازار) کې یو مجذوب د بابا خال محمد رحمة الله علیه په نامه اوسېده ، جامې به یې نه اغوستې ، لوڅ به گرځېده ، ماته خپل ملگری وویل چې: دې مجذوب ته گوره چې د شریعت خلاف عمل کوي ، د عورت پتول فرض دي او دی لوڅ لېږ

گرځي، ما هم د ملگري خبره تائيد کړه چې رښتيا وايي دا خود شريعت خلاف عمل ده.

نو حضرت صاحب مبارک وايي چې: د شپې مې خوب لیده چې د جناب حضرت مجدد صاحب قدس سره زیارت ته ورغلم او له هغه سره دهغه چپ طرف ته دده مبارک دوه زامن شاه محمد سعید او خواجه محمد معصوم قدس سرهما ناست دي، زه ورغلم اود حضرت مجدد صاحب ښي طرف ته کېناستم او ډېره مینه یې راسره وکړه، په همدې وخت کې مې لیدل چې یو سړی د افغانستان د جنرالانو په ډېر ښائسته لباس کې راغی، ما چې په خیر خیر ورته وکتل نو داسې (بابا خال محمد) و، جناب مجدد صاحب قدس سره ته یې سلام وچاوه، له احوال او پوښتنې څخه وروسته حضرت مجدد صاحب ورته وویل چې: خیریت خو به وي؟ څنگه راغلی یې؟ نو (بابا خال محمد) ورته وویل چې: خیریت ده، نور هېڅ خبره نشته، زما طرف ته یې اشاره وکړه چې ستا دغه لمسیان مې بې ځایه خوړوي، نو حضرت مجدد صاحب زه په غېږ کې ورځملولم او زما غوږ یې تاو کړ، دومره یې تاو کړ چې غوږ مې درد وکړ او چې کله په همدغه وخت کې د غوږ د درد له وجې راوښ شوم نو غوږ مې گرم هم و او درد یې هم کاوه، په همدغه وخت کې جناب والد صاحب حضرت نورالمشايخ مبارک هم راباندې غږ وکړ چې: ابراهیم جانته! ما ورته وویل: بلې قربان! نو والد صاحب راته په خواب کې وویل چې: بیا څوک بې ځایه مه خوړوه!

دلته دا خبره واضح كول هم ضروري دي چې: د حضرت نور المشايخ قدس سره د تهجد لمانځه د اوداسه له پاره اوبه حضرت ضياء المشايخ قدس سره تيارولې، هغه مبارك به چې غږ وكړ چې ابراهيم جان، نو ده به سمدستي ورته اوبه وروړې. نو حضرت صاحب مبارك وايي چې كله ما دغه خوب لیده نو دا د مشر حضرت صاحب د تهجد د لمانځه وخت و، نو ما د خپل معمول له مخې دا فكر كاوه چې دی مبارك به اوبه غواړي، خو خبره بله وه. فاعتبروا يا اولی الابصار. له دې خوب څخه د حضرت ضياء المشايخ صاحب قدس سره د ولايت او گرانېست درجه په حضرت مجدد صاحب قدس سره معلومېږي.

نوراخو اصل خبرې ته چې: يو څوك به د خلكو په نظر ليونی وي، لوڅ لغړ به وي خو د الله تعالى ﷻ په نزد يې درجه او عزت څومره زيات دی.

له عاجزو خلكو سره پام كوي !

حضرت انوارالمشايخ (دارغندی مرحوم خليفه صاحب) قصه كوله چې: مونږ په شيلگر كې اوسېدو، يو غريب طالب و، طالبانو به توکې ورباندې كولې. بله ورځ استاد راغی او ويې ويل چې: ما حضرت نبي كريم ﷺ په خوب وليده او راته يې ويل چې: دا زما طالب ده گوره! چې خفه يې نه كړې. كله كله په طالبانو كې يو

عاجز مسكين طالب وي، نو ډېر احتياط ورسره په كار دي. كله په عامو مسلمانانو كې يو فقير سړی وي، له ده سره هم بايد احتياط وشي.

نو خبره مو د روژې مباركې كوله. چې په روژه كې بايد له نورو وختونو سره، ډېر زيات اخلاص او كوشش وكړي، ډېر احتياط وكړي، دا معلومه نه ده چې په راروانه روژه كې به څوك وي او څوك به نه وي؟ ډېر داسې ملگري و چې تېر كال له مونږ سره په ترجمه كې موجود وو، خو اوس هغه دى هغوى شهيدان شوي. نو را روان كال ته بيا خداى عالم ده چې په روژه كې به څه پېښېږي؟ دا د ذكر او درس حلقه به بيا زمونږ په لاس كې وي او كنه؟ د روژې دغه فضائل به مونږ بيانولای شو او كنه؟ ورځ نه، بلكې يو ساعت او لحظه چې هم يو چاته فراغت پيدا كېږي بايد سړى الله تعالى ﷻ ته متوجه شي. حضرت نبي كريم ﷺ فرمايي چې: فراغت غنيمت وگڼه؟

اوس خو يې راته قدر نه معلومېږي، د ژوند قيمت راته نه معلومېږي خو كه خداى مه كړه په ابتلاء كې واقع شو بيا ددې نعمت قدر راته معلومېږي.

زمونږ ډېر داسې مشانخ كرام اوس هم شته چې په داسې ځايونو كې اوسېږي چې هلته ورته د ختم كولو له پاره څوك نه پيدا كېږي، په خوشالي او اطمینان سره په يوځای كې مجلس او مجمع نه شي جوړولای. نو ددې مياشتې د هر ساعت او هرې دقيقې قدر وكړئ

چې راڅخه ضائع نه شي، دې ته باید متوجه شو چې زه کوم نیک عمل وکړم، زه باید صلوٰۃ تسبیح وکړم چې په دې سره الله تعالیٰ ښه لس قسمه گناهونه معافوي، هره ورځ یې باید وکړم، که هره ورځ نه وي باید په جمعه کې یوځل وکړم.

په حدیث شریف کې راځي حضرت نبي کریم ﷺ حضرت عباس ؓ ته فرمایي چې: هره ورځ صلوٰۃ تسبیح کوه، که نه په هره جمعه کې یې کوه، کنه په کال کې یې یوځل کوه او که دومره هم نه شي کولای نو په ټول عمر کې یې یو ځل خامخا وکړه. همداسې د تهجد لمانځه له پاره په ټول کال کې نه شو جگېدلای، نو په روژه کې خو هسې هم د پېشمېني له پاره پورته کېږو، نو له دې موقع نه باید گټه پورته کړو، فی الحال اودس وکړو او تهجد ادا کړو، په دې میاشت کې د تلاوت موقع هم وي، باید تلاوتونه هم وکړو، ذکرونه وکړو، لطائف تازه وساتو، د نفی او اثبات په وظائفو کې کوشش وکړو، همدا موقع ده، په دې میاشت کې چې څومره مزدوري کېږي بل وخت دا موقع بیا نه وي.

نو غرض داده چې که مونږ او تاسې دغه وخت ته متوجه شو، قدر یې وکړو، قیمت یې راته معلوم شي نو بیابنه یې مونږ ته گټه رارسېږي، او که داسې نه وي نو بیا دغه میاشت خو په کفارو هم راځي، په فساقو او فجارو هم تیرېږي، په بد عمله خلکو هم تیرېږي، خو هغوی ته یې هېڅ فائده نشته، بلکې دخدای پاک ﷻ له غضب او قهر سره مخامخ کېږي. دا دخدای تعالیٰ ﷻ میاشت ده، د جنتونو دروازې په دې میاشت کې خلاصې اود دوزخونو بندې وي،

نو له دې موقع نه گټه واخلي. د حضرت نبي کریم ﷺ دا معمول و چې د روژې میاشت به راتړدې شوه نو له مخکې نه به یې صحابه کرام خبر کړل چې گورئ! د خیر او برکت میاشت راروانه ده، حضرت نبي کریم ﷺ به په دې میاشت کې ډېر خوشاله و اودا به یې ویل چې: خدایه! ددې میاشتې ټول فضیلتونه مو نصیب کړي. نو چې حضرت نبي کریم ﷺ یې احترام او قدر کاوه، صحابه کرامو هم یې عزت کاوه نو په مونږ هم لازم ده چې ددې میاشتې هغسې احترام او قدر وکړو لکه څرنگه چې په احادیثو کې یې بیان شوی دی. او وخت په غفلت او بې پروایي او په عبثیاتو کې تېر نه کړو، ځکه دا وخت ډېر قیمتي وخت دی، بیا به یې ارمان کوو خو په لاس به څه نه راځي، نو مخکې له دې چې ارمان وکړو باید خپلو اعمالو او کردار ته متوجه شو، بیا به الله تعالی ﷻ هم راسره کومک کوي. الله تعالی ﷻ دې مونږ او تاسې ټولو ته په دې وعظ او نصیحت د عمل کولو توفیق راپه برخه کړي. آمین.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا
محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۲۴) مجلس

د فقهې او تصوف په اصطلاح كې د عبادت صحت او عدم
صحت

په كوم لمونځ او عبادت كې چې حضور برابر نه وي د صوفيا كرامو په نزد هغه عبادت او لمونځ صحيح نه دى. اصلاً دلته دوه مسلكونه دي: يو د فقهاوو مسلك دى او بل د تصوف.

د فقهې علماء له ظاهر څخه بحث كوي، په ظاهره چې د لمانځه شرائط، اركان او واجبات په صحيح طريقه ادا شي، حرام، مكروهات او مفسدات چې په لمانځه كې نه وي نو فقهاء دا فتوى وركوي چې دا لمونځ صحيح دى، معنا دصحت يې داده چې ددې لمونځ كوونكې ذمه فارغه شوه او بيا ددغه لمانځه اعاده ورباندې نشته. يو څوك روژه ونيسي، له دغو دريو اعمالو خوراك، څښاك او جماع نه ځان وساتي نو فقهه وايي چې روژه يې صحيح ده، ذمه يې فارغه ده، دوهم وار روژه نيول ورباندې نشته.

هر عمل چې د شريعت په ظاهري چوكاټ كې برابر شو نو فقهه (شريعت، ددې فتوى وركوي چې ددې سړي عبادت صحيح دى.

خو د صوفیانو کرامو په اصطلاح کې د صحت معنا (مقبولیت) ده، لمونځ، زکات، جهاد او حج دا به هلته صحیح وي چې مقبول وي، دا کار حضور غواړي اوله حضور سره د نیت اصلاح هم غواړي، ریا به پکې نه وي، سړي ته به ځان غټ نه ښکاري، سُمَعَت به یې مطلب نه وي، یواځې او یواځې به یې د الله تعالی ﷻ رضا حاصلول مطلب وي. نو صوفیاء کرام وایی چې کله حضور برابر شو، ظاهري شرائط زائد شیان دي، نو کله چې عبادت مقبولیت پیدا کړ نو بیا دغه عبادت صحي شو، فرض او واجبات ټول شرائط دي، خو چې نیت نه و صحیح نو د فقهي په اصطلاح کې هم ویل کېږي چې لمونځ یې صحیح نه ده، ځکه چې د خدای پاک ﷻ په نزد قبول نه ده، نوددغه سړي درجه په دې عبادت سره نه پورته کېږي.

روژه که د الله تعالی ﷻ د رضا له پاره نه وه نو هغه هم صحیح نه ده، په ظاهره خو یې ذمه فارغه شوه، خو خدای پاک ﷻ ته ورباندې نژدې کېږي نه صوفیاء کرام چې دا خبره کوي هغوی ته الله تعالی ﷻ باطني فراست ورکړی دی، نو دوی د عباداتو په هغه پټ راز باندې پوهېږي، چې په معنوي لحاظ په دې کې ګټه ده یا تاوان ده، په ظاهره به یو شی خوږ وي خو په باطن کې به یې بل شی وي چې هغه به د انسان له پاره تاوان وي، نو صوفیاء کرام هغو پټو معنوي نقصاناتو ته ګوري.

علم ظاهر او باطن لازم او ملزوم دي

د يوزرگ په واقعه کې راځي چې: لمونځ يې وکړ، نو چې خپل لمانځه ته متوجه شو نو دا خپل لمونځ ورته ډېر ښائسته ښکاره شو [هر عبادت، جومات، کعبه شريفه، انبياء عليهم السلام خپل حقيقت لري] نو لمونځ يې ډېر ښائسته و، خو د لمانځه سترگې يې رنډې دي، دا بزرگ حيران شو چې لمونځ خو مې ډېر ښه په حضور ادا کړ، فرائض او واجبات يې هم ټول برابر و نو دا لمونځ ولې روند ده؟ نو خپل مُرشد ته ورغی او ورته يې وويل چې: ما خو ډېر ښه لمونځ وکړ نو چې ورته متوجه شوم [دې ته کشف الحقائق وايي] نو خپل لمونځ مې روند وليده. نو مُرشد يې ورته وويل: چې کېدای شي تا به په لمانځه کې سترگې پټې نيولي وي. ده ورته وويل چې: سترگې خو مې ددې له پاره پټې نيولې وې چې حضور مې ښه برابر شي، نو مُرشد يې ورته وويل چې: له علم ظاهر څخه دې مخالفت کړی دی، نو ظاهري فيصله خو د علم ظاهر داده چې په لمانځه کې د سترگو پټول مکروه دي.

اوس نو ددې نه دا معلومېږي چې د صوفياء کرامو دا حقيقت چې مخ په وړاندې ځي نو د شريعت ظاهري لحاظ به پکې وي، هغه به په ځای وي، نو که د شريعت لحاظ څوک ونه کړي، فرائض، واجبات او سنن په ځای نه کړي که لمونځ ده، که روژه ده او که بل

هر عمل ده نو د صوفيا، كرامو په نزد هم صحيح نه ده، داسې نه ده چې ظاهري كه هرڅه گډوډ وي خو چې نيت صحيح وي نو كار به جوړ وي.

د ايمان او احسان د مبارك حديث په تشرېح كې حضرت شاه انور شاه كشميري رحمه الله عليه ليكي چې: د احسان مطلب داده چې علم ظاهر او باطن يو د بل له پاره لار شي، داسې رېط پيدا شي چې د ظاهري اندامونو نېسانه په زړه كې موجوده شي اود زړه نېسانه په اندامونو كې جوت (بنكاره) شي. ظاهره صورت په شريعت داسې برابر كړي چې دهغه له وجې په زړه كې اثر پيدا شي او په زړه كې دومره حضور برابر كړي چې په ظاهره بدن يې اثرات بنكاره شي، په انسان كې تواضع او عاجزي پيدا شي، د خداى پاك ﷻ د ويرې علامې پيدا شي. نو علم ظاهر او باطن يو له بل سره تړلي دي، څوك وايي چې دا خاتمه صحيح ده، څوك بل طرف ته صحيح گڼي، خو صحت هلته پيدا كېږي چې دواړه كامل شي.

له دې امله حضرت امام مالک (رحمه الله) وايي چې: كه څوك په ظاهره شريعت خان برابر وي او د معنويت څه لحاظ نه ساتي نو دا شخص فاسق ده او كه د باطن لحاظ ساتي اود ظاهر څخه بې پروا وي نو په دې سره كله انسان زندقيت ته ورسېږي. او چې كله يې دواړه سره يوځای كړل نو دا شخص به بيا حقيقت ته رسېږي.

دده مبارك دا مقوله ده چې: وايي:

(من تفقه ولم يتصوف فقد تفسق. ومن تصوف ولم يتفقه فقد تزندق. ومن جمع بينهما فقد تحقق) يعنې څوك كه يواځې ظاهري علم كوي او تصوف نه كوي (ځكه په تصوف سره اصلاح د نيت راځي د احسان او اخلاص پيدا كولو معنا ده) نو بيا دا شخص فاسق ده. او څوك چې يواځې صوفيتوب كوي او د ظاهره شريعت لحاظ ورسره نه وي دا كار كله كله سپړي كفر ته ورنژدې كوي. د ظاهري شريعت معلومات ورته نه وي، په حلالو د حرامو او په حرامو د حلالو فتوى وركوي. او څوك چې دواړه (علم ظاهر او باطن) سره يوځاى كړي نو دا شخص به حقيقت ته رسېږي.

هكوم لمونځ صحيح ده ؟

اوس نود علم ظاهر او علم باطن په اصطلاح هغه لمونځ صحيح كېږي چې ظاهري شرائط، فرائض، واجبات، سنن او مستحبات يې په ځاى او له حرامو، مكروهاتو او مفسداتو څخه خالي او نيت يې پكې برابر وي. نو اوس چې ظاهر هم برابر شو او زړه هم په نيت سره برابر شو نو اوس د دواړو ډلو په اصطلاحاتو سره دغه لمانځه ته صحيح ويل كېږي.

همداسې روژه كه ظاهري اندامونه كنترول شي، له خوراك، څښاك او نورو نواهيو څخه ځان وساتل شي او ورسره نيت هم برابر وي نو د شريعت او تصوف په دواړو اصطلاحاتو كې دا روژه

صحيح ده. يعنې هم د انسان ذمه فارغه شوه او هم يې درجه ورباندې لوړېږي.

يو مسلمان دخپل مال حساب وکړي اود هغه مال زکات په شرعي طريقه ادا کړي، معنا داچې خپلو مستحقو کسانو ته يې ورکړي، مثلاً هغه غريب، مسلمان، ته يې ورکړي، خپل پلار، زوی، لمسي او همدارنگه مالداره ته يې ورته کړي او له دې سره سره يې نيت هم صحي وي چې مطلب يې د الله تعالى ﷻ رضا وي، دا وايي چې دا په ماباندې د الله تعالى ﷻ له طرفه يو حق ده، نو د فقهي په اصطلاح هم دا زکات صحيح کېږي، ذمه يې فارغه ده اود اهل تصوف په اصطلاح هم صحيح ده، ځکه خدای پاک ﷻ يې قبلوي او درجې يې ورته لوړوي.

نو غرض داچې څوک دې دا تفرقه نه محسوسوي چې علم ظاهر يا علم شريعت څان ته شی ده او تصوف يعنې علم باطن څان ته شی ده.

حضرت شيخ عبدالحق محدث دهلوي رحمه الله فرمايي چې: علم ظاهر او باطن د پوست او مغز حيثيت لري.

د بدن ظاهره څرمن ده، په منځ کې يې هډوکي دي ماغزه دي، نو دا شريعت هلته کامل کېږي چې ظاهره څرمن يې هم صحيح وه او باطن او مغز يې هم صحيح وي نو په دغه انسان بيا د ډاکټرانو له خوا د روغ جوړ حکم کېږي، کله د انسان ظاهره شکل او څرمن روغ وي خو په زړه يا دماغو کې تکليف لري، لکه لهونيان چې په ظاهره

بہ رک روغ وي، بنہ بنکلي رنگونه لري، خو څرنگه چې په ده کې معنوي او پټ نقصان ده، ځکه ورته مريض ويل کېږي، که همداسې ظاهره څرمن خرابه شي که زړه يې روغ وي خو بيا هم ډاکټران يې روغ نه بولي. نو د شريعت او طريقت معنا د پوست او مغز ده، ظاهر برابرول او نيت برابرول.

بالفاظ ديگر د ټول تصوف او طريقت خلاصه داده چې انسان بايد په ځان او په خپل هر عمل کې اخلاص پيدا کړي، بې له اخلاصه عمل خداى پاک ﷻ نه قبلوي، (وَمَا أَمْرُو إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الْاٰلَيْنَ) خلکو ته امر نه دی شوى مگر په دې چې د خداى پاک عبادت به کوي په داسې حال کې چې اخلاص به پکې وي. که اخلاص نه وي نو کوم قدر او قيمت يې نشته.

د ریاکارانو انجام

په حديث شريف کې دې چې: د دوزخ اور په دريو طبقو باندي بليږي.

اول: ریاکار عالم.

دوهم: ریاکار سخي.

درېم: ریاکار شهيد.

شہید بہ اللہ تعالیٰ راوغواری او ورته بہ وایی چې په تا مې په دنیا کې خومره نعمتونه لورولي و؟ تا دهغو نعمتونو څه شکرانه ادا کړه؟ دی بہ ورته په خواب کې وایی چې: زه ستا د دین د ساتنې له پاره وجنگېدم تردې پورې چې خپل خان مې هم قربان کړ. خدای پاک ښه ورته وایی چې: (کَذَّبْتَ) دروغ دې وویل. ته ددې له پاره جنگېدلې چې خلک دې باتور وگڼي چې فلانکی خومره تکره او ښه مجاهد ده، څه ښه جنگ جگړه کوي، په جنگ کې دې زما رضا نه بلکې خپل عزت او نوم مقصد و، هغه تاته په دنیا کې ویل شوي دي. نو اللہ تعالیٰ به ملائکو ته وایی چې: دوزخ ته یې کش کړئ!

دوهم هغه عالم چې د ښودنې او ریاکاري اویاد نورو دنیوي مقاصدو له پاره یې علم حاصل کړی وي اود اللہ تعالیٰ رضا یې شاته غورځولي وي. د قیامت په ورځ به په هغه لوی دربار کې دی هم حاضر کړل شي او ورته به ویل شي چې: په تا خو مې هم ډېر احسانات کړي وو، تا یې څه شکرانه ادا کړې؟ دغه دنیا پرسته او ریاکار عالم به د اللہ تعالیٰ په خواب کې وایی چې: ما ستا دین زده کړی و او خپل ټول ژوند مې ددې دین د خدمت له پاره وقف کړی و، خلکو ته مې ستا دغه دین ورساوه. اللہ تعالیٰ به ورته په خواب کې وایی چې: (کَذَّبْتَ) دروغ دې وویل. تا دین ددې له پاره حاصل او زده کاوه ترڅو دې خلک ښه عالم وبولي او عزت مې وکړي، خلک شکرانې راکړي، پیسې راکړي، تا غوښتل چې په دې علم سره خلک د خان تابع کړې. ستا هغه ټول مقاصد په دنیا کې حاصل شوي دي، تاته په دنیا کې خلکو ښه عالم ویلی. دلته دې له

ماسره كومه بدله نه ده پاتې. ملائكو ته به وويل شي چې دى هم دوزخ ته داخل كړئ!

درېم به هغه سخي راوغوښتل شي چې شپه ورځ به يې صدقې او خيراتونه زكاتونه وركول، له طالبانو، مجاهدينو او نورو مجبوره كسانو سره به يې مرستې كولې. نو الله تعالى ﷻ به ورڅخه پوښتنه وكړي چې: تاته خو مې ډېره دنيا، جايداد او مال دولت دركړى و، تاددغو نعمتونوپه مقابل كې زما څه شكرانه ادا كړه؟ دى به د الله تعالى ﷻ ددې پوښتنې په ځواب كې وايي چې: ستا د دين په هره شېبه كې ما خپل مال مصرف كړى، يواځې ستا د رضا له پاره مې ستا له مسكينانو بندگانو سره كومكونه كول. الله تعالى ﷻ به ورته وايي: (كذبت) دروغ دې وويل. ددې له پاره دې خيراتونه كول چې خلك دې مهمان نوازه وبولي، او خلك ووايي چې څه ښه سړى دى د خلكو خدمتونه كوي، له خلكو سره كومكونه كوي. نو تاته دا هرڅه په دنيا كې ويل شوي. ملائكو ته به امر وشي چې دوزخ ته يې پرمخې وړ واچوئ!

اوس نو كه مونږ له خانه سره فكر وكړو چې بهترينې لارې همدا درې لارې دي چې سړى يا ښه عالم وي، يا مجاهد وي او يا هم ښه سخي وي، خو چې په دې هر يوه كې اخلاص نه وي، خداى پرستي نه وي، باطن برابر نه وي، نو هېڅ فايده پكې نشته. نو ترټولو مهم او ضروري شى د ځان اصلاح ده، د باطن برابرول دي، هرڅومره چې اعمال وگورې خبره يې بېرته نيت ته راگرځي. (انما الاعمال بالنيت). د ټولو اعمالو دارومدار په نيت سره ده. كه نيت اصلاح و

نو عمل به هم مقبول وي. که ظاهري څه نقصانات و بيايې هم برداشت کېدلای شي خو که باطني خُبث او نقصانات پکې وي بيا هغه عمل کوم اعتبار نه لري، اونه هم دخلاصون ذريعه گرځېدلای شي. ځکه که لږ بيا هم پکې پيدا شي نو شرک گنل کېږي او بيا به يې خدای پاک نه قبلوي او الله تعالى ﷻ به ورته په خواب کې وايي چې: د چا له پاره چې دې دا عمل کړی نو ورشه له هغه څخه يې ثواب او اجر غواړه او له ماسره يې ثواب نشته.

د يوه لمانځه په جمعه نه کولو د خدای پاک ﷻ له رضا محروم

کيدل

حضرت حسن بصري (رحمة الله عليه) په حضرت حبيب عجمي (قدس سره) پسې د مابنام لمونځ کوي، کله چې حبيب عجمي (رحمه الله) قرائت شروع کړ نو دی خو عجمي و د تلاوت حروف يې سم نه شو ادا کولای. نو د (الحمد) په ځای يې (الهمد) وويل. حضرت حسن بصري (رحمه الله) جيد عالم اود حبيب عجمي استاد و، نو حسن بصري صاحب سلام وگرځاوه او خان ته يې په لمانځه شروع وکړه. حضرت حسن بصري (رحمه الله) د شپې الله تعالى ﷻ په خوب کې ويني او له خدای پاک ﷻ نه پوښتنه کوي چې ای خدایه! ته په کوم عمل ډېر خوشحاليږي؟ چې زه هغه عمل وکړم او ته راځنځه راضي شي. نو الله تعالى ﷻ په خواب کې ورته وويل چې:

زما رضا خو تاته د ماښام په لمانځه کې په لاس درغلې وه خو تا پرېښودله . یعنې که په حبیب عجمي پسې دې لمونځ کړی وای نو زه راضي وم . دی په خواب کې ورته وایي چې : خدایه ! هغه خو عجمي ده ، حروف یې صحي نه شوا ادا کولای ، نو ځکه مې لمونځ پسې ونه کړ . الله تعالی ﷻ ورته وویل چې : که عجمي هم ده خو حبیب ده زما د دوستانو له جملې څخه ده . نو چې سړی حبیب شي ، دوست شي نو ډېر کم شی یې هم قبلېږي .

نو مطلب دا چې اصلي کار نیت جوړوي . نو چې یو څوک د چا دوست شي نو هغه دوست بیا ورته له ډېرو نقصاناتو تیرېږي . او که یو وار خدای مه کړه دښمني جوړه شوه نو بیا کم کم شي ته هم گوري . چې دا دې ولې کړي دي .

د یو چا خپل اولاد وي مور او پلار ورته له ډېرو نافرمانیو څخه ورتیرېږي ، ځکه چې دوست یې ده ، دا خپل اولاد ورته گران وي ، تردې پورې چې یو سړي جرم کړی وي نو د وخت بادشاه ته د هغه یو خاص دوست وسیله گرځوي اود سفارش له پاره یې ورته بیایي چې له ما جرم شوی دی ته راسره ولاړ شه نو بادشاه یا والي یا ولسوال هغه مجرم ددغه دوست په وجه معاف کړي چې فلانکی ورسره راغلی ده . نو چې یو څوک یو وار د خدای تعالی ﷻ حبیب شي ، دده ﷻ له دوستانو څخه حساب شي نودده له وجې نور هم معاف کوي .

نوپه طريقته كې مقصد په هر عمل كې اخلاص پيدا كول دي، يو څوك كه د خدای تعالیٰ ﷻ دوست كېږي نو دا كار په اخلاص سره لاس ته راځي، كه اخلاص نه وي، نيت صفا نه وي نو يواځې په اعمالو سره يو څوك د خدای تعالیٰ ﷻ دوستي نه شي ترلاسه كولاى بيا به ورسره محاسبه كېږي.

حضرت نبي كريم ﷺ د محبوبينو له جملې څخه ده

حضرت نبي كريم ﷺ د محبوبينو له جملې څخه ده، دده ﷺ په برکت هغه آفتونه او مصيبتونه او عذابونه چې په مخكينيو قومونو په اجتماعي شكل راتلل هغه آفات او مصيبتونه اوس نشته ځكه قرآن كريم په دې گواه دی چې په پخوانيو قومونو كې به سرکشي زياته شوه، د وخت د پيغمبر سره به يې مقابله شروع كړه نو الله تعالیٰ ﷻ به عام مصيبت او عذاب ورباندې راوست او په اجتماعي طور سره به يې هلاک كړل، خو د حضرت نبي كريم ﷺ امتيان، كه هغه د اجابت امتي وي او كه د دعوت امتي وي، حتی د كفارو له پاره هم رحمت ده، هغوی هم نه تباه كېږي. مسلمانان چې فاسقان وي هغه هم د خپلو بدبختيو او گناهونو په سبب په اجتماعي طور نه هلاكېږي. تاسې ته به معلومه وي چې په مخكينيو قومونو كې به په يوه گناه سره قومونه نيست وناوړ شول، په ځمكه به يې ته اېستل او د حضرت نبي كريم ﷺ په امت كې هغه گناهونه په

مسلمانانو کې ټولې موجودې دي خو بیا یې هم الله تعالی ﷻ نه تباہ کوي. ولې؟ ځکه چې دا د حبیب امت ده.

د حضرت نبي کریم ﷺ قاصد خدای پاک ﷻ ته تربل هر وار دېر

ورنږدې شو

يو وخت په کومه مسئله کې يو صحابي ﷺ له حضرت نبي کریم ﷺ څخه پوښتنه کوله، حضرت نبي کریم ﷺ له حضرت جبرئيل ﷺ څخه پوښتنه وکړه، حضرت جبرئيل ﷺ ورته وويل چې ماته هم په دې باره کې څه معلومات نشته، زه به يې له الله تعالی ﷻ څخه پوښتنه وکړم، نو کله چې د الله تعالی ﷻ له حضور څخه بهرته راغی نو حضرت نبي کریم ﷺ ته وايي چې: زه الله تعالی ﷻ ته دومره زيات ورنږدې شوم چې بل هېڅ وخت دومره زيات نه وم ورنژدی شوی. دا ځکه خدای پاک ﷻ خان ته نژدی کړ چې حضرت جبرئيل ﷺ يې د حبیب قاصد و. د حضرت نبي کریم ﷺ قاصد و. نو څوک چې يو وار حبیب شو نو له ده سره بيا دده خپلوان هم خلاص دي.

په آيت شريف کې راځي: که يو څوک د خدای پاک ﷻ له دوستانو څخه وي او اولاد يې هغه رتبه نه لري، خو بيا هم الله تعالی ﷻ يې له هغې رتبې سره يوځای کوي. خدای پاک ﷻ خپل دوست نه خفه کوي او دوستي په هغه ځای کې معلومېږي چې په يو چا سختي او تنگي

راشي. پښتانه هم وايي چې دوست سړي ته په تنگي کې په ښه ورځي، داچې ژوند آرام وي، تکاليف، عبادات او احکام نه وي بيا خو هرڅوک وايي چې زه هم مسلمان یم. په عباداتو کې به سړی تکليفونه تېروي، په آفاتو او بلياتو به صبر کوي، ترڅو ستا هغه صداقت و ازمويل شي چې ته په دې خپله خبره کې په رښتيا سره رښتونی يې نو چې رښتينولي دې ثابته شوه نو بيا ستا په برکت سره دنورو خلکو کار هم جوړېږي. نو الله تعالی ﷻ دې په مونږ او تاسو کې واقعي اخلاص پيدا کړي.

د انسان د اصلاح بهترينه طريقه طريقه محمديه ده. چې دا کتاب ده چې په هغه کې د حضرت نبي کریم ﷺ اخلاق او عادات اودانسان باطني امراض اودهغه د علاج لار مکمل بيان شوې ده. که مونږ او تاسې سوچ وکړو چې انسان ماته څه راکولای شي: که يو څوک مې مولوي صاحب، خليفه صاحب، حاجي صاحب وبولي، که دی راته خپلې برابرې کړي، نو دا کار په آخرت کې ماته څه گټه رارسولای شي؟ له کوم عذاب څخه مې خلاصولای شي. نو په دې سوچ سره چې ترڅو په خپله په خان کې اخلاص پيدا نه کړم اود خداي تعالی ﷻ رضا په خپله حاصله نه کړم نو ددې خلکو په آخرت کې هېڅ گټه نه رارسېږي نو په خپله به په انسان کې اصلاح راشي اود الله تعالی ﷻ طرف ته به متوجه شي.

که تاسې د صوفيا کرامو او نورو اولياء الله وو واقعات وگورئ نو په هغې کې دا معلومه ده چې انسان هغه وخت کمال ته رسېږي چې که دده عیبونه بيانوي اويا دده صفت کوي دا دواړه په ده باندې يو

شان وي، كه څوك يې صفت كوي او كه غيبت يې كوي ده ته كوم فرق نه وركوي. ځكه دا د دين كار خو څوك د كوم بل چا له پاره نه كوي بلكې د الله تعالى ﷻ د رضا اود خپل خان د گټې له پاره يې كوي.

د يو ولي په واقعه كې راځي چې: كله يې دى مبارك په قبر كې كېښود نو د سوال او خواب له پاره ورته ملاكې (نكير او منكر) راغلې نو هغوى ورڅخه پوښتنه وكړه چې: (من ريك) رب دې څوك ده؟ ده ورته وويل چې: زما نه پوښتنه مه كوي. خداى څوك ده؟ ته ورشې چې هغه ما څه بولي؟ چې ما په بندگي مني او كه نه؟ كه زه هرڅومره ووايم چې زه د خداى بنده يم خو كه العياذ بالله خداى پاك مې بندگي ونه مني نو بيا به ددې بندگي فائده څه وي؟ نو لنډه دا چې انسان هغه وخت لوړو مقاماتو ته رسېږي چې د خلكو صفت او غيبت په ده هېڅ اثر ونه كړي، ځان هېڅ وگنې، عدم يې وگنې. حتى حضرت مجدد صاحب قدس سره فرمايي چې: ځان له كافر څخه بهتر گڼل هم د كمال نېسه نه ده، نو كله چې په عجز قائله شوې نو بيا به ترقي فى المقامات راځي.

افانگى آموزاگر طالب فيضى هرگز نخورد آب زمينى كه بلند است

شاعر وايي چې: كه فيض، خير او برکت غواړي نو عاجزي كوه، ځكه كومه ځمكه چې په نوره ځمكه باندې پورته او لوړه وي هغې ته هېڅكله اوبه نه ورځي. نو كه ته هم غرور او تكبر كوي نو تاته به

هم هېڅکله فیض درونه رسیږي نو که د الله تعالی ﷻ قُرب اورضا
غواړئ نو له عُبُز او انکسار څخه کار واخلئ:

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

و صلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا و سندنډا و شفیعنا و مولانا
محمد و علی آله و اصحابه و اتباعه و اهل بیته اجمعین.

الله الله الله

(۲۵) مجلس

د صالحا نواود ذکر بیان

نحمده ونصلي على رسوله الكريم

اما بعد: قال الله تعالى في كتابه الكريم ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا

فَضْلًا يَتَجَبَّلُ أَهْلَ مَقْعَدِ الْعَرْشِ﴾

حضرت داود عليه السلام د الله تعالى ﷻ يو برگزیده او نازولی پیغمبر و، نو حضرت داود عليه السلام له الله تعالى ﷻ څخه دا غوښتنه وکړه چې که په یوځای کې ستا د ذکر مجلس وي او زه له هغې څخه په غفلت کې تېرېږم نو خدایه زما پښې ماتې کړي. په دې وخت کې دا د پښو ماتېدل زما له پاره یو نعمت ده، ځکه د غفلت په حالت کې زه تباه کېږم، ایمان او عقیده مې خرابېږي.

حضرت نبي کریم ﷺ فرمایي چې: کله تاسې د جنت په باغیچو تېرېږئ نو پکې څرېږئ! صحابه کرام رضی الله عنهم ورڅخه پوښتنه وکړه چې: د جنت باغیچې څه شی دي؟ ده ﷺ ورته وویل چې: د ذکر حلقې دي. یا د حدیث مبارک الفاظ داسې دي چې: کله په باغیچو د جنت

تېرېږي نو چې څومره زيات پكې څرېدلى شي وڅرېږي نو دغه د ذكر مجالس دا د جنت باغونه دي هغه بركات او خوشحالي چې په جنت كې پيدا كېږي ددې مجلس ذكر له وجې پيدا كېږي، نو دلته چې په دې مجالسو كې څومره زيات وخت مصرف كړل شي هلته به يې په جنت كې مقام او مرتبه هم دومره اوچته وي. حضرت نبي كريم ﷺ فرمايي چې: كه يو څوك دوه زره مجلسونه يې باكه وكړي اود ذكر په يوه مجلس كې شريك شي نو دغه يو مجلس يې ددې ټولو بېهوده مجلسونو كفاره گرځي.

حضرت ثابت بناني قدس سره وايي: كله چې الله تعالى ﷻ ما يادوي، نو زه پوهېږم. خلك حيران شول چې دا څه وايي؟ نو پوښتنه يې ورڅخه وكړه چې ته خو پيغمبر نه يې چې تاته وحې وشي او ته ورباندې پوه شي چې اوس تا خداى پاك ﷻ يادوي. دى په خواب كې ورته وايي چې: زه كله خداى پاك ﷻ يادوم نو زه پوه شم چې خداى پاك ﷻ ما يادوي، ځكه الله تعالى ﷻ وعده كړې ده چې: (فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَآشْكُرُوا لِي) تاسې ما يادوى زه به تاسې يادوم. نو دخداى پاك ﷻ په وعدو كې خو دروغ نشته. مونږ الله تعالى ﷻ په ژبه، زړه او نورو اندامونو يادوو او الله تعالى ﷻ چې مونږ يادوي نو په رحمت سره مو يادوي، د الله تعالى ﷻ خصوصي رحمت هغه ځاى ته متوجه كېږي. حتى د حضرت نبي كريم ﷺ په مبارك حديث كې راځي چې: د ذاكرينو په مجلس كې ټولو ته په آخر كې د مغفرت اعلان كېږي، چې تاسې څومره سوالونه او

غوښتنې كړي دي هغه ټول قبول دي، كه مو د جهنم له اوره پناه
غوښتي وي هم له هغې څخه خلاص ياست.

تنبیه

ذكر بايد يواځې په دې كې منحصر نه كړي شي چې يواځې (سبحان الله) يا (الله الله) ويل ذكر ده، بلكې درس او تدريس، د قرآن كريم ترجمه او تفسير دا ټول په ذكر كې شامل دي، ځكه دلته هم د الله تعالى ﷻ صفات بيانېږي، دهغه ﷻ د كلام تشرېح كېږي، څومره چې ډېر وخت پكې تېرېږي همدومره ډېر رحمت به دغه ځای نه متوجه وي. همدارنگه په مدارسو كې وخت تېرول، سبقونه ويل، مطالعه او تكرار كول، له استاد څخه كتاب اورېدل دا ټول د ذكر مجلسونه دي خو په دې شرط چې كه مونږ ته يې قيمت معلوم شي.
يو سالك وايي:

يک ساعت صحبتی با اولیاء. بهتر از صد سال طاعت بی ریا

له اولیاءو الله سره لږ څه وخت تېرول دا له سل کلن بې ریا طاعت څخه بهتر دی، خو حضرت مولانا اشرف علي تھانوي رحمه الله تعالی علیه ورسره یو شرط ایښی دی او هغه دا چې په دې مبارکانو باندې د جذب یو حالت راځي، یا یو حال د توجه الی الله موجود شي نو په هغه ساعت کې که ته هم ورسره شریک شوې نو ستا د

سلو کلونو له عبادت نه هغه یو ساعت بهتر ده. نو له دې وجې باید مونږ اوتاسې دهغوی په مجلسونو کې شرکت وکړو، دهغوی په مجلسونو کې په ادب سره حاضر شو، دهغوی خدمت په ځان لږم وگڼو، هغوی ته په ښه عقیده نظر وکړو، دهغوی عظمت په زړه کې وساتو، کېدای شي چې الله تعالی ﷻ مو له هغه یو ساعت سره کله مخامخ کړي، نو د دنیا او آخرت کارونه به مو په داسې طریقه برابر او جوړ شي چې مونږ به یې سوچ هم نه وي کړی.

مونږ چې د خپلو بزرگانو د ذکر په مجلسونو کې وخت تېر کړی نو په هر مجلس کې پوره پوره اثر نه وي، دومره فی نفسه اثر خو خامخا وي، خو که کله مو پام کړی وي په ځینو ختمونو کې د یو چا ژړا بېخي نه درېږي او کله بیا په ځینو ختمونو کې هېڅ هم نه وي، ددې هرڅه خپل وخت او حالت وي، کله کله د یو شوم او بدبخت د شرکت له وجې په هغه ټول مجلس د الله تعالی ﷻ رحمت بند وي، ځکه هغه له اولیاء الله وو سره قلباً تعلق نه لري، نو ځکه په هغه مجلس کې اثر نه وي او فیض ټول بند شي.

د یو شوم له لاسه دروم ټول ښار وسوزېده

په کتابونو کې لیکي: از دست یک شوم سوخت تمام شهر روم. د یوه شوم او بدبخت له وجې د روم ټول ښار وسوخېده، کله د ځینو بدبختو له وجې په ټولو خلکو عام عذاب راشي اود وچو له تپه

لامده هم وسوخي. څكه قرآن كريم په دې خبره شاهد دی. او وايي چې: له دې وډار شئ چې كه بيا د خداى عذاب راغى نو هغه به يواځې ظالمان نه هلاکوي بلكې ټول به رانيسي.

په يوه علاقه كې به ښه متقي او خداى پرسته عالم او ښه سړى وي، خو په دې محله او علاقه كې به داسې گناهونه كېږي چې دهغو له وجې به الله تعالى ﷻ بارانونه بندوي، ټول به دعاگانې كوي او هېڅ به نه قبلېږي، نو كله داسې د قبض حالات مشاڅو ته هم پيدا كېږي.

لنډه داچې په اكثر و مجالسو كې يو څوك شركت كوي نو كېداى شي كله په داسې يو مجلس وړ برابر شي چې يوساعت به يې د سلو كلونو له بې رياء عبادت څخه زيات اجر او خوشحالي لري. (جذبة من جذبات الحق يوازي عمل الثقلين) د حق له جذبو نه يوه جذبه د ټولو انسانانو او پېريانو له عبادت او اعمالو سره برابره ده. نو كه په داسې حالت كې يو څوك دغسې يو ځاى ته برابر شي نو په يوه مجلس كې به يې كار جوړ شي. كله كله داسې هم پېښه وي چې په يوه مجلس كې د يوه سړي د ډېرو وظيفو كار خلاص شي، كله په يوه ختم كې داسې پېښه وي چې څومره شريكان ناست وي د يوې يوې لطيفې كار د ټولو خلاص شي، كله په يوه مجلس كې د شيخ او مرشد په يوه توجه سره د ولايت ټول مقامات پوره شي، نو حالات له حالاتو سره فرق لري.

ددې له پاره مفسرين كرام وجه دا بيانوي چې: لمر په څلورم آسمان كې ده، دغه لمر ځمكې ته رارسېږي، د باندې خلك هم ورته گرځي، رڼا يې ټولو موجوداتو ته رسېږي، خو كله كله چې دغه لمر ته يوه شیشه مخامخ شي اوبيا دا شیشه مالوچو (پنبه) ته برابره شي، د شيشې وړانگه پرې ولوېږي نو هغه مالوچ اوږه اخلي، سره له دې چې لمر په خپله په مالوچو لگيږي خو د لمر د رڼا له وجې اوږه اخلي، خو كله چې د شيشې هغه وړانگه چې له لمر څخه يې اخيسته ده هغه ورته برابره شي نو بيا دا پوښه اوږه اخلي نو د الله تعالى رحمت هم عام ده، خو هر سړی د خپل استعداد موافق برداشت لري. كله كله يو څوك د يو ولي شيشي ته برابر شي (څكه دوی ته د محبوبيت صرفه مقام حاصل ده) نو چې هغه تجليات ذاتي د الله تعالى راشي او په هغه حالت كې ته هم ورته مخامخ شوي نو ټول كارونه به دې په يوه وار سره خلاص شي. دا خبره د تفسير ده. د قيل او قال خبره نه ده. او عقل يې هم مني. لمر شته خو مالوچ اوږه اخلي، خو چې شیشه ورته مخامخ شوه او د شعاعو انعكاس وشي نو دلته مناسبت پيدا شي، قرب موجود شي، نو دهغه قُرب له وجې نه تاثير هم زيات شو. د الله تعالى او بندگانو ترمنځ مراحل دي، مونږ كمزوري يو، الله تعالى انسانانو ته پيغمبران راولېږل نو كفارو به اعتراض كاوه چې مونږ ته ملائكه ولې نه راځي، خدای پاك څه ورته وويل چې: تاسې د ملائكو ملكوتي صفات نه شئ برداشت كولای، ستاسې اود ملائكو ترمنځ مناسبت نشته، تاسې سره يواځې دخپلو همجنسو (انسانانو)

مناسبت ده نو ځكه پيغمبر هم درته ستاسې له ډلې انسان درلېږو.
نرخو تاسې يې برداشت وكړاى شي.

صحابه كرامو د حضرت نبي كريم ﷺ سره دملاقات په وخت كې نه
بې هوښه كېدل، خو كه په شاته طبقاتو كې يوچاته د حضرت نبي
كريم ﷺ رابطه پيدا شي نو بيا يې برداشت نه شي كولای. همدارنگه
د لويو لويو اولياوو الله وو سره خلكو كلونه كلونه تېر كړي دي خو
هغوى به له خپل حال څخه نه وتل، خو كه نن يو چاته په ختم كې
دېو شيخ رابطه برابره شي نو بيا له حال څخه وځي، له خولې يې
چيغې وځي او برداشت يې نه شي كولای.

نو دلته مناسبت موجود ده، فيض زياتېږي، هغه هم انسان ده، دى
هم انسان دى، د انسانيت له وجې اکتساب كولای شي، له دې
وجې چې زيات فيض ورته انتقالېږي نو ځكه يې اثر هم ډېر وي.

قرآن كريم د الله تعالى ﷻ كلام دى، ټولې دنيا ته يو شان راغلى،
پيغمبر ﷺ ټولې دنيا ته مبعوث دى، خو په خلكو كې فرق دى، په
استعدادونو كې فرق دى. مثلاً يو استاد په سلگونو شاگردانو ته
سبق وايي، په دغو ټولو طالبانو كې د دوه كسانو استعداد هم سره
برابر نه وي، يو ملگرى ټول سبق زده كړي، بل نيم زده كړي، بل
درېمه حصه زده كړي، دا ځكه چې په استعدادونو كې فرق ده.

د بايزيد بسطامي رحمه الله په ليدلو يې خپل روح له لاسه ورکړه

يو شيخ خپل مُريد ته وايي چې درځن د بايزيد بسطامي صاحب ملاقات ته ولاړ شو، نو مُريد ورته وويل چې يو څوک د الله تعالی ﷻ انوار، تجليات او فيوضات په خپله ويني نو هغه ته د بايزيد بسطامي د ليدلو څه ضرورت دی؟ نو مُرشد يې ورته وويل چې: دلته يې د خپل استعداد موافق ويني او هلته به يې د بايزيد بسطامي د استعداد موافق وويني. نو کله چې د حضرت بايزيد بسطامي کورته ورغلل او دهغه پوښتنه يې وکړه چې بايزيد بسطامي صاحب چېرته دی، نو متعلقينو ورته وويل چې: هغه اوبه راوړي. دوی يې مخې ته ور ووتل، له هغې خوا نه يو ملنگ د اوبو يو لوبی رااخيستی او را روان دی، کله چې دغه مُرشد بايزيد بسطامي صاحب وليد نو خپل مُريد ته يې وويل چې: دا بايزيد بسطامي دی، کله چې مُريد ورته وکتل نو له دې سره سم يې له خولې څخه بې اختياره چيغې ووتلې، پورته کېده او په ځمکه لگېده او روح يې قبض شو. نو ددې مُريد مُرشد له بايزيد بسطامي څخه پوښتنه وکړه چې دا څه کيفيت او پېښه وه؟ ده مبارک ورته وويل چې: دده د ذاتي تجلياتو يو قسم د ما تر ليدلو پورې تړلي وو، کله چې يې په ماباندې سترگې ولگېدې نو هغه انوار

ور خلاص شول، برداشت یې نه درلود نو ځکه یې روح قبض شو. نو دادی نه حضرت بایزید بسطامي یې حاله شوی. نه ددغه مرید مرشد یې حاله شوی. خود مرید یې دغه برداشت و.

نو غرض دا چې په نېکو مجلسونو کې څومره ډېر اشتراک کېږي نو په هغې کې گټه داده چې کله کله سړی د خیرات په مجلس برابر شي، د وېش په مجلس برابر شي، نو هلته یې بیا په یوه چیغه د دُنیا او آخرت کارونه برابر شي. دغه مجلس بیا د ډېرو مجلسونو له پاره کفاره گرځي. دا صحبت بیا د سلو کلونو یې ریا عبادت څخه بهتره دی. انسان په خپلو شخصي ریاضتونو هغه ځای ته نه رسیږي لکه څنگه چې په یوه مجلس سره کله کله رسیږي. نو له دې وجې نه باید هر وخت له اهل خیر سره زمونږ ناسته پاسته وي. حضرت مجدد صاحب دا خبره کوي چې: له اولیاؤ الله سره باید د زړه له اخلاصه تعلق وي، خصوصاً له خپل مرشد سره باید زیاته علاقه وساتل شي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا
محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۲۶) مجلس

د وخت ارزښت اود خدای پاک ﷻ نه د ډار اسباب، یاد

آخرت طرف ته متوجه کېدل

حضرت بایزید بسطامي قدس سره خپلې مور مبارکې په سبق ویلو پسې ولېږه، په یوه مدرسه کې یې واړول اود قرآن کریم په تلاوت یې شروع وکړه، کله چې دغه آیت ته ورسېده ﴿أَنْ أَشْكُرَ لِي وَلَوْلَا ذِيكَ﴾ یعنې د خدای پاک حکم ده چې تاسې زما شکر اود مور اوپلار شکر ادا کوئ. نو په ده مبارک باندې دغه آیت ډېر زیات اثر وکړ، له دې وروسته یې له اُستاد څخه اجازه واخیسته او کور ته راغی او خپلې مور ته وایي چې مورې! نن مې په قرآن عظیم الشان کې یو آیت ووايه، په دې آیت کې الله تعالی ﷻ حکم کړی دی چې تاسې زما او دمور او پلار شکر ادا کړئ. نوزه خو ډېر عاجز یم، د دواړو کماحقه خدمت نه شم کولای، داسې نه شم کولای چې د خدای تعالی ﷻ پوره معرفت هم حاصل کړم او د مور او پلار خدمت هم وکړم. نو یا مې خدای پاک ﷻ ته وقف کړه چې زه د دین زده کړم او دی ﷻ وپېژنم. او یا مې له خدای تعالی ﷻ نه داسې وغواړه چې تاته مې هېه کړي چې یواځې ستا خدمت کوم. نو مور مبارکه یې

ورته وایي چې: زوی جانته ته مې یواځې د خدای د دین خدمت ته وقف کړی، ما خپل حق درته بښلی، زه خپل خدمت درڅخه نه غواړم. نو حضرت بایزید بسطامي قدس سره له بسطام څخه د شام په طرف روان شو، از مسلسل دېرش کاله یې په سفر کې تېر کړل، په دغو (۳۰) کلونو کې یې د خدای ﷻ دین زده کړ، له طالبی څخه ملایي ته ورسېد او تردې حده یې تقوی او خدای پرستي زیاته شوه چې ټوله شپه به یې په عبادت تېروله اود ورځې به یې خپل سبقونه ویل.

له خدای پاک ﷻ څخه دومره زیات ډارېده چې یوه شپه یې دومره ډېر وژړل چې آخر مړیدان ورته راغلل او ورته وایي چې په تا خو الله تعالی ﷻ ډېر احسان کړی دی، ډېر لوی مقام یې درکړی نو دومره زیات ولې ژاړې؟ نو دی مبارک ورته وایي چې له دې وجې ژاړم چې: که له مانه یو داسې عمل شوی وي چې زه ورباندې خبر نه یم او په هغه باندې الله تعالی ﷻ ناراضه وي نو زه به خدای پاک ﷻ ته څه جواب ورکوم؟

د حضرت بایزید بسطامي او سېي ترمنځ محاوره

حضرت بایزید بسطامي رحمه الله په یوه کوڅه کې روان ده، دده له خوا سره یو سېي تېر شو، ده مبارک خپلې جامې ورڅخه راټولې کړې، له دې سره الله تعالی ﷻ ورته سېي گویا کړ. سېي ورته وویل

چې: یا شیخ: که چیرته زه وچ یم نو له وچ سپي سره په لگېدو سره جامې نه مردارېږي. او که زه لوند یم نو که له لاندې سپي سره دې جامې ولگېږي بیا هم په درې ځله مینځلو سره جامې پاکېږي خو که په تا کې عجب او تکبر پیدا شي نو که د اوو سمندرونو اوبه په خپل ځان تویې کړې بیا هم نه پاکېږي. نو حضرت بایزید بسطامي رحمه الله دې خبرې ته حیران شو او بیا یې سپي ته وویل چې: په تا کې ظاهري نجاست ده، ظاهره بدن دې نجس ده، په ما کې باطني نجاست ده، په انسان کې چې بده عقیده او بداخلاق پیدا شي نو باطني خبث او نجاست پکې پیدا کېږي، نو په تا کې ظاهري او په ما کې باطني نجاست دی، نو راځه چې دواړه سره ملګرتیا شروع کړو، دواړه به یو ځای وخت تېروو، او یو له بل څخه به عبرت اخلو. سپي ورته په خواب کې وویل چې: زما او ستا په منځ کې دوستي نه شي کېدلای، ته زما د دوستي لائق نه یې، ځکه زه چې په هر ځای کې له خلکو سره مخامخ شم نو خلک مې په تیږو او لوټو ولي، ما له خانه چغې کوي. او ته چې کوم مجلس ته ورشې نو ټول خلک درته په احترام ولاړ وي چې شیخ المسلمین راغی. خو لیکن زمانه په ورځ د قیامت پوښتنه نشته او له تا نه ددغه هر څه د قیامت په ورځ پوښتنه کېږي نو زما اوستا ترمنځ جوړه نشي راتلای حضرت بایزید بسطامي صاحب په ژباړه شو چې زه د سپي د ملګرتیا لائق هم نه یم دهغه پوښتنه نشته او زما نه پوښتنه شته ځکه له ما سره ملګرتیا نه کوي، نو زه به د الله تعالی ﷻ د دوستي اود جناب حضرت محمد رسول الله ﷺ د دوستي لایق څرنگه وګرځم.

د حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلو مريدانو ته بهترين نصيحت

حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني قدس سره خپلو زامنو ته نصيحت ڪوي او ورته فرمايې چې: زامنو! شپه ورځ د خداي تعاليٰ بندگي ڪوئ! ڪوم نعمتونہ چې تاسې ته الله تعاليٰ درڪري دي د هغو شڪر ادا ڪوئ! يوه لحظه هم له خدايه مه غافله ڪهڙي اله خوانو بنڃو، مالدارو خلڪو او مبتدعينو سره ناسته پاسته مه ڪوئ خڪه چې دا خلڪ به مو په دين ڪي درته نقصان پيدا ڪري، دا ستاسي د دين غله دي. ڪه تاسي فڪر وڪري نو ڏوڪ چې له چاسره زياته رابطو او علاقه ساتي نو دهماغو خلڪو اخلاق او عادت به پڪي خاي نيسي اودهغوي اعمال به پڪي اثر پيدا ڪوي. نو حضرت غجدواني رحمہ الله زامنو ته وايي چې: له دوي سره ناسته پاسته مه ڪوئ خڪه بي ديني او بد اخلاقي به مو په برخه شي.

د وخت ارزڻيت

حضرت عمرو بن عبدالله به يواڻي پنځه وخته لمانځه او د جنازي لمانځه ته له ڪوره راوت، نور وخت به يي دنته په ڪور ڪي تهاوه. چاورځه پوښتنه وڪړه چې: د باندې ولي نه راوځي؟ ده

ورته وویل چې: ټول خلک غله دي، د سړي وخت ضائع کوي، په ټولو شيانو کې وخت قیمتي دی، کوم کور ته چې غل ورځي نو په هغه کور کې ترټولو قیمتي شی گوري او ورسره یې وړي، نو عمر د انسان ترټولو شيانو قیمتي سرمایه ده، ځکه په کروړونو روپۍ څوک مصرف کړي نو تېرې پنځه دقیقې نه شي راگرځولای. نو خلک ټول غله دي، وخت ضائع کوي نو ځکه ورته نه راوځم.

دصحابه کرامو ﷺ له خدای پاک ﷻ نه د وېرې یوڅو نمونې

حضرت حنظله ؓ له خپل کور څخه راووت، حضرت ابوبکر صدیق ؓ ورته وایي چې: حنظله! څه حال ده؟ دی مبارک ورته په خواب کې وایي چې: زه خو منافق شوی یم، هغه ورته وویل چې: ولې؟ ده ورته وویل: کله چې مونږ له حضرت رسول الله ﷺ سره په مجلس کې ناست یو، نو هغه ﷺ چې مونږ ته کوم نصیحت او وعظ کوي نو دومره مو یقین ورباندې راشي لکه جنت او جهنم چې په سترگو وینو، لکه خدای تعالیٰ ﷻ چې بالمشاهده راته ښکاري. خو کله چې دده ﷺ له مجلس څخه راووځو نو له خپلو مېرمنو او اولادونو سره اوله نورو خلکو سره په دنیاوي معاملاتو کې مصروف شو. نو دا خو منافقت ده.

حضرت ابوبکر صدیق ؓ ورته وویل: چې داکار خو په مونږ کې هم شته. دواړه یوځای حضرت نبي کریم ﷺ ته ورغلل او خپل مشکل

يې ورته وړاندې كړ حضرت حنظله حضرت نبي كريم ﷺ ته وايي :
 چې حنظله خو منافق شوى. حضرت نبي كريم ﷺ ورته وايي چې: ولې
 ؟ دى ﷺ ورته وايي چې : كله له تاسره په مجلس كې ناست يو نو
 حضور مو درجه د كمال كې وي، لكه جنت، جهنم او د الله تعالى ﷻ
 ذات چې په خپلو سترگو وينو. خو چې كله ستا له مجلس څخه جدا
 شونو بيا هرڅه راڅخه هېر وي.

حضرت نبي كريم ﷺ ورته وايي چې: اى حنظله ! كه تاسې همېشه په
 دغه حال باندې پاتې واى لكه زما سره چې ياست اويا د ذكر په
 حلقه كې ياست نو بيا به ملاكو له تاسې سره ستاسې په فرشونو،
 بسترو، لارو او كوڅو كې په لاس سترې مشي كوله. خو (ساعة و
 ساعة) يو حال كله كله داسې وي چې د انسان له الله تعالى ﷻ سره
 دومره علاقه پيدا شي، آخرت يې زړه ته دومره نژدې شي لكه په
 سترگو چې يې وينې، خو كله كله بيا داسې حال وي چې د اولاد،
 مېرمنې او د ځان د خدمت وخت وي، په دې سره الله تعالى ﷻ څوك
 نه نيسي.

كه د مشانځو كرامو زندگي ته متوجه شو نو دهغوى خوف ډېر
 زيات دى، بل طرف ته د دين فيصلې ته كه څوك وگوري چې په
 ژوند كې خو كله كله بايد په سړي داسې كيفيت راشي چې د دنيا
 هرڅه يې مېر شي او يواځې آخرت ته متوجه شي. يو وار چې په
 يقين سره د چا زړه ته ولوېږي چې زه مې كېږم بيا به په ټول ژوند گناه
 ونه كړي، خو دغه قيمتي ساعت مونږ ته په لاس نه راځي. د حضرت
 نبي كريم ﷺ د حديث مبارك له مضمون څخه دا معلومېږي چې دا

ساعت زیاتره د مشانخو کرامو په مجلسونو اود ذکر په حلقو کې وي. نو د مشانخو کرامو په صحبت اود ذکر په حلقه کې الله تعالی ﷻ کله کله انسان ته داسې حال پیدا کوي چې (زهد عن الدنيا) یې په برخه شي یعنې له دنیا بهزاره او یواځې یې آخرت ته مخه شي. له دې وجې په کار ده چې وخت په غفلت کې تېر نه شي، په داسې محیط کې تېر نه شي چې هغه خلک له الله تعالی ﷻ څخه غافله وي.

حضرت عبدالخالق غجدواني رحمه الله به دا نصیحت هم کاوه چې: د جاهلو صوفیانو له مجلس او ناستې پاستې نه هم ځان ساتئ! هغوی به مو ټول استعداد ختم کړي، ځکه دوی له ځانه صوفیتوب کوي او له دین څخه ناحبره دي. نو چې څومره مو له ونه پوره وي له نیکانو خلکو سره په مجلس کې شرکت کوي، د هغوی له بنو نصیحتونو څخه ګټه واخلي، کله کله ډېره ښه موقعه انسان ته په لاس ورځي او چې دغسې اثر پیدا شي نو ټول کارونه به یې برابر وي.

یو مولوي صاحب قصه کوله چې: ما دا تجربه کړې چې: پخوا به کله د یوه استاد په مجلس کې کېناستم نو کله به یې په ما باندې نیم ساعت اثر و او کله یو ساعت. مطلب دا چې آخرت ته به متوجه شوم اود دنیا ټول خواهشات به مې له ذهن څخه ووتل. د مشانخو کرامو د مجلسونو هم ما تجربه کړې چې: کله به زه ددوی مجلس ته ورغلم نو کم از کم به تر دریو ورځو پورې په ما باندې دا ښه اثر و. که نه یوه جمعه یا لس شپې خو به داسې اثر و چې د دنیا له

هر شي څخه به مې زړه موږ و او ټوله توجه به مې يواځې د الله
تعالیٰ رضا اود آخرت په طرف وه.

نو چې په يوه مجلس کې يوه شپه ، درې شپې ، يوه جمعه د آخرت
طرف ته توجه پيدا کېږي نو بيا خود انسان شوق نور هم زياتېږي او
دغه صحبتونه او په هغو کې اشتراک نور هم زياتېږي او په انسان
کې الله تعالیٰ د اصلاح ماده پيدا کوي اود اصلاح توفيق يې په
برخه کېږي. انشاء الله تعالیٰ.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمين

وصلی الله تعالیٰ علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعینا ومولانا
محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۲۷) مجلس

د حضرت شاه نقشبند (قدس سره) مناقب اود علم تصوف
اصطلاحات

حضرت شاه نقشبند قدس سره چې دا طريقه ده ته منسوبه ده او مسمی کيږي په طريقه نقشبنديه سره . مخکې تر پيدا نښت دده حضرت محمد بابا سماسي قدس الله او حضرت امير کلال بخاري قدس الله سره دادواړه په لاره تېرېږي دحضرت شاه نقشبند صاحب په کلي چې ورځي نو حضرت بابايي سماسي چې دحضرت امير کلال بخاري پير ده هغه امير کلال صاحب ته وايي چې ددغه کلي نه ديو ولي بوی راځي دلته يو داسې څوک پيدا کيږي چې خداوند متعال به ډېر غټ خدمت ددين ورنه واخلي مخکې دده تر پيدانښت دا خبره کوي .

اوبيا يو وخت کې پرې راځي او ورته فرمايي چې هغه خوش بويي دولي چې مخکې پته وه اوس رابښکاره شوې ده خو حضرت بابايي سماسي خپل خليفه حضرت امير کلال چې د شاه نقشبند صاحب پير ده دغه ته وايي چې دا يو بچی چې نوی پيدا شوی ددغه په تر بيه کې به دومره کوشش کوي لکه څومره چې ما دتا په تر بيه کې

کوشش کړی ده او دته به خاص توجه کوي دده د ادب او اخلاقو به
ډېر خیال ساتي.

بیا چې کله حضرت شاه نقشبند قدس سره څه لو یېږي او وخت
د ذکر او بیعت ته رسیږي د حضرت امیر کلال بخاري قدس الله سره
نه یې بیعت وکړ چې بنا بر ظاهر ددغه علم باطني استاذ دده
حضرت امیر کلال بخاري، خو په اوسیت باندې ده د فیض
استفاضه له عبد الخالق غجدوانی قدس الله سره څخه کوله. دی د
اوسبي له قبیلې څخه و.

د تصوف په اصطلاح کې اوسیان یوه داسې خاصه طایفه ده چې
مخکې له مخکې له یوه قبر یا یوه پیر سره دده دروغ تعلق وي،
دهغه د روح نه یې د فیض اکتساب کړی و، کله داسې وي چې بنا
بر ظاهر هېڅ پیر ونه لري خو دی د اولیاوو الله وو له جملې څخه
وي، ځکه ده روح د فیض اکتساب دهغه د روح نه کړی وي، دې ته
اوسیه ویل کېږي.

د حضرت شاه نقشبند قدس سره له خپل مرشد سره مقام او

مرتبې

دغه شاه نقشبند قدس الله سره به چې کله د حضرت امیر کلال
بخاري قدس الله سره مجلس ته حاضر شونو په ټولو مریدانو کې به
ده مبارک شاه نقشبند قدس سره ته ډېر التفات او توجه کوله، دده

رعایت یې ډېر کاوه، له شاه نقشبند مبارک نه مخکې په دغه
طریقه کې دوه قسمه معمولات و، جهري ذکر به هم کېده او خفیه
ذکر به هم کېده، خود حضرت عبدالخالق غجدوانی قدس الله سره
نه چې حضرت شاه نقشبند په اوسه طریقه باندې د فیض اکتساب
وکړ نو د هغه عادت ذکر خفي و، کله چې به د ذکر حلقه جوړه شوه،
نو خفي ذکر به کېده، د حضرت امیر کلال بخاری قدس الله سره په
مجلس کې به شاه نقشبند مبارک ناست و ذکر به یې ورسره کاوه،
نو کله به چې جهري ذکر شروع شو نو دی به له دغه مجلس څخه
پورته شو. نو مریدانو خو طبعاً چې یو پیر له مرید سره زیاته علاقه
لري، یا یو استاد له کوم خپل شاگرد سره ډېره علاقه لري، یا پلار
له کوم زوی سره ډېر تعلق وي نو په هغو نورو مریدانو، شاگردانو او
زامنوبد اثر کوي.

نو په مریدانو باندې به دا خبره ډېره درنده وه چې دین ولې له
مجلس څخه پورته کېږي، سره له دې چې دی نوی مرید هم دی او
حضرت امیر کلال بخاری دومره زیاته توجه هم ورته کوي، نو
مریدانو ته د اعتراض ځای پیدا شو. نو حضرت امیر کلال بخاری
رحمه الله ته یې وویل چې: حضرت اتاسې له نورو ټولو مریدانو دده
ډېر رعایت کوي! خو دی بیا هم له تاسې څخه مخالفت کوي. ته
چې کله جهري ذکر شروع کړې نو دی ستا له مجلس څخه وځي.
حضرت امیر کلال بخاری قدس الله سره دوی ته هېڅ هم ونه ویل.
خو یو وخت تقریباً پنځه سوه کسان په یوه مجلس کې ناست وو،
بیا حضرت امیر کلال بخاری قدس سره ددوی د پوهولو له پاره

ورته وویل: ستاسې په زړه کې دا خبره راگرځي چې: له شاه نقشبند سره زما دومره زیات تعلق ولې ده؟، سره له دې چې هغه په ځینو حلقو کې مخالفت هم کوي، نو حضرت امیر کلال د خبرو په منځ کې ورته وایي چې: دمخلوق نظر د خالق د نظر تابع وي، یعنې اولیاء الله د الله تعالی ﷻ مخلوق دی نو په یوچاچې د خالق نظر وي نو دمخلوق نظر هم هغه طرف ته وراوړي. په حدیث شریف کې صراحة راځي: چې: زه د کامل ولي سترگې شم دی په ما باندې لیدل کوي. نو د ولي نظر تابع د الهي نظر وي. نو تاسې په ما باندې په دې باړه کې کوم اعتراض مه کوئ! ما معذور وگنئ! په شاه نقشبند چې د الله تعالی ﷻ څومره نظر ده په دې مجلس کې په هیچا باندې دومره نشته. نو ځکه زه هم زیاته توجه ورته کوم، ځکه چې زما نظر د الله تعالی ﷻ د نظر تابع ده.

د حضرت شاه نقشبند قدس سره له خپل مُرشد سره ادب

په خپله حضرت شاه نقشبند مبارک له حضرت امیر کلال بخاري قدس الله سره څومره زیات ادب کاوه؟ یوه ورځ شاه نقشبند مبارک په دښته کې روان و، نو حضرت خضر ﷺ په مخه ورغی او خضر ﷺ په آب سپور و، د یوه کوچني په شکل کې یې خان ورته ښکاره کړ، لکړه په لاس لکه تُرکی، ځکه په بخارا کې تُرکیان زیات اوسېږي. شاه نقشبند مبارک فرمایي چې: په لرگي یې چوخ کړم او په تُرکي ژبه یې راته وویل: زما آسونه ورک دي، تا خو به لیدلې نه

وي؟ ما ورته هېڅ ونه ويل. دغسې څو وارې په مخه راغی. آخر مې ورته وويل چې: زه دې پيژنم چې ته خضر عليه السلام يې. دی فرمايي چې: دی راپسې او زه ورڅخه مخکې يم، نو راته وايي چې کله مې پيژنې نو بيا څو يوڅه آرام آرام څه چې زه او ته څو يوڅه مجلس او صحبت سره وکړو. دی وايي چې: ما هېڅ التفات ورته نه کاوه. کله چې د امير کلال بخاري قدس سره مجلس ته ورسېدم نو هغه ته چې الله تعالی عليه السلام فراست باطني ورکړی وو راته يې وويل چې: دحضرت خضر عليه السلام سره دې په لاره وليدل؟ ما ورته وويل چې: هو! صيب. ده راته وويل چې: تا څو ورته څه التفات نه کاوه، دده ډېر خواهش و چې له تاسره مجلس او صحبت وکړي خو تا ورته ډېر التفات نه کاوه. نو حضرت شاه نقشبند مبارک خپل مرشد ته په خواب کې وويل چې: زه دخپل کور نه ستاسې د ليدلو په اراده راوتلی وم، نو هغه توجه او التفات چې له کوره د راوتلو په وخت مې ستاسې سره وه دهغې په مقابل کې حضرت خضر عليه السلام هم هېڅ ده.

نو د هر سړي به په خپل شيخ کامل اعتماد وي، داسې کامل لکه د شاه نقشبند مبارک. په حضرت خضر عليه السلام پسې دخلکو زړونه چوي چې کاشکې مې يو وار ليدلی وای، دعا مو ورنه غوښتې وای، خو حضرت شاه نقشبند داسې نه چې له حضرت خضر عليه السلام سره مخالفت لري، بلکې په خپل پير يې دومره زيات اعتماد دی چې زه له خپل کور څخه د خپل پير او مرشد په توجه راوتلی يم څو چې حضرت خضر عليه السلام هرڅومره راته مخکې مخکې شي خو زه به ورته هېڅ التفات نه کوم.

حضرت شاه نقشبند قدس سره ته د خپل مرشد له خوا د بل

هکامل مُرشد د پيدا هکولو امر

بيا د همدې کامل ادب ثمره وه چې ده له خپل مرشد سره درلود. نو يو وخت يې خپل مرشد حضرت امير کلال بخاري قدس سره راغواړي او ورته وايي: زه چې ستا هغه باطني استعداد او همت ته گورم نو هغه بې انتها او فوق العاده استعداد ده، له ماسره چې ستا څومره کار ترلی و د خپل پير په فرموده. ما هغه ټول پای ته رسولی ده، خو ستا د خواهشاتو مُرغه نور پرواز هم غواړي. نو ته ولاړ شه او له مانه چې څوک پورته په لاس درغلل له هغه سره تعلق جوړ کړه. نو دی وايي چې: د شپې مې خوب لیده چې يو تُرکی درویش او ملنگ چې په تُرکي ژبه غږېږي، هغه په خوب کې راته څه خبرې وکړې. نو زما د زړه تعلق ورسره جوړ شو. بيا ډېر وخت ورسې گرځېدم چې يو وخت په لاره کې په مخه راغی او يواځې مې پوښتنه ورسره وکړه او د ځای معلومات مې ورڅخه وکړل، نور مجلس مې ورسره ونه کړ. وروسته زه خبر شوم چې هغه تُرکی درویش په خپل مُلک کې د بادشاهي مقام ته ورسېد، زه ورغلم، هلته دی سره له دې چې بادشاه و خو بيا يې هم خدای تعالی ﷻ ته دومره توجه وه چې هغه په نورو خلکو کې نه وه، نو په بادشاهي کې هم نفلونوته پورته کېدو. او ما ډورڅې د نوکر په شکل په دروازه کې وخت تېراوه. ځکه چې دی مې شيخ و اود فيض اکتساب مې

ورځڅه کاوه او په شپه کې به موبيا مقامات طی کول. تول وخت مړ په همدې طريقه تېراوه، چې قصه لنډه کړو.

شاه نقشبند قدس سره په آخر کې وايي چې: ماته چې څومره په دغه طريقه کې معلومه شوه، نو خدای پاک ﷻ ته درسېدو نژدې لږه داده چې سړی خپل اختيار ترک کړي او خپلو ټولو اعمالو ته د قصور په نظر وگوري، د خدای پاک ﷻ د دين او د حضرت رسول الله ﷺ د ارشاداتو په مقابل کې به خپل اختيار ته هېڅ اعتبار نه ورکوي او هلته کمال ته زړه رسېږي چې دخپلو اعمالو کمزوري او تقصير ورته ښکاره شي چې ما خدای پاک ﷻ له شان سره موافق عمل نه دی کړی، ځکه حضرت رسول الله ﷺ هم فرمايي: ﴿ لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ ﴾ ای ربه! ستا د شان سره لائق عبادت زه نه شم کولای.

حضرت امام ابوحنيفه رحمه الله په کعبه شريفه کې دوه رکعته لمونځ کوي، تول قرآن کریم پکې تلاوت کوي، بيا هم په کعبه شريفه کې خپل تقصير وړاندې کوي او فرمايي: ﴿ اَللّٰهُمَّ مَا عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ وَمَا عِبَدْنَاكَ حَقَّ عِبَادَتِكَ ﴾. ای خدایه پاکه! ښه دې پېژنو چې ته مو خالق یې، ته مو رازق یې خو ستا له شان سره لائق عبادت مونږ نه دی کړی.

څومره غټ غټ ائمه کرام چې تېر شوي دي، د هر يو چې له الله تعالی ﷻ سره څومره قرب په برخه شوی دی نو همدومره خپل ځان کم ورته ښکاري، څومره چې خدای پاک ﷻ ته محبوب کېږي، له

الله تعالیٰ ﷻ سره یې رتبه پورته کېږي نو د غومره دی له خپل خان نه
برکاره کېږي ، خپل خان ورته هېڅ هم نه ښکاري .

حضرت نبي کریم ﷺ به هم په دعا کې دا ویل چې : (اللهم اجعلنی فی
عینی صغیراً و فی اعین الناس کبیراً) خدایه پاکه ! ماته خپل خان
په خپلو سترگو کې وړوکی رابښکاره کړي او دنورو خلکو په سترگو
کې مې عزتمن ولري .

نو الله تعالیٰ ﷻ ته د رسېدو ښه او لنډه لاره داده چې په هرځای کې
به خپله اراده پرېږدي او له دې سره سره به خپل تقصیر ته هم متوجه
یې .

حضرت بایزید بسطامي قدس سره الله تعالیٰ ﷻ په خوب ولید . دی
ورته وایي : ای خدایه پاکه ! تاته د رسېدو ترټولو آسانه او نژدې لاره
کومه یوه ده ؟ نو الله تعالیٰ ﷻ ورته په خواب کې وویل چې : خپل
نفس پرېږده نو زما او ستا په منځ کې بل حاجب (پرده) نشته .

نو چې یوڅوک داسې فکر وکړي چې په یو چا باندې نعمتونه
ولورول شي نو فی الحال یې خان ته پام شي چې زه خو ښه ملا یم ،
زه ښه مجاهد او صوفي یم . نو دغه نسبت د (زه ښه یم) چې خان ته
وشي نو خان ورته غټ ښکاره شو نو نور مقامات یې ختمیږي ،
مخې ته نور حرکت نه شي کولای ، خدای پاک ﷻ ته د رسېدو لاره
بنډګي ، عاجزي او فقیري ده . په لیلة المعراج کې د الله تعالیٰ ﷻ
بهترین صفت چې خپل خوږ پیغمبر ورباندې یادوي هغه د (عبدیت)
عبدیت ، صفت ده . الله تعالیٰ ﷻ فرمایي : (سُبْحَنَ الَّذِي أَمْرِي

بَعْدِهِ) هغه ذات لره پاکې ده چې خپل بنده یې بوت. نو په دې
 خای کې مفسرین کرام فرمایي چې: د حضرت نبی کریم ﷺ خوږ
 نومونه او صفات دي، په صفاتو کې یې الله تعالی ﷻ په دې خاص
 ملاقات کې چې هغه د (قَاب قَوْسَيْنِ) مقام و په هغه کې یې
 د عبدیت مقام ذکر کې، خدای پاک ﷻ ته د مخلوق تر بندگي بل
 صفت مختار نه دی، عاجزي صفت مختار ده. (إِيَّاكَ نَعْبُدُ) غایت
 عاجزي تاته کوو، تاته تندي په ځمکه ږدو. نو الله تعالی ﷻ ته
 درسېدو ښه لاره عاجزي ده اوچې سړی ته ځان غټ ښکاره شو نو
 بیا د عاجزي معنا ختمه شوه، بیا د الله تعالی ﷻ له لوري د رحمت
 دروازي محدودې شي.

د تصوف یوڅه اصطلاحات

هوش دردم: هر انسان باید په هره نفس کې نظر وکړي چې یو
 ساه هم باسي باید په غفلت کې تېره نه شي، ځکه دا د الله تعالی ﷻ
 نعمت ده اود هغه د نعمت شکرانه واجب ده.

نظر بر قدم: ظاهري معنا خو یې داده چې کله په لاره روان وي نو
 یو او بل طرف ته به نه گوري، خو د تصوف په اصطلاح کې یې معنا
 داده چې: هر قدم په ځمکه ږدي داهم د خدای پاک ﷻ یو نعمت ده
 چې په تايي کې دی، دومره ژوند یې درکړ باید چې دا په غفلت
 کې تېره نه شي.

خلوت در انجمن : دا معنا چې په عام مجلس کې ناست یې خو په زړه کې دې اشنایي او تعلق له الله تعالی ﷻ سره وي، ظاهره به په دنیا او د دنیا په کارونو کې مصروف یې، له خلکو سره به په مجلس کې یې خو هلته دې زړه له الله تعالی ﷻ سره وي. ﴿رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ د الله تعالی ﷻ مقرب بندگان هغه دي چې بیعه او تجارت یې د الله تعالی ﷻ له ذکر نه نه غافله کوي.

حضرت مجدد قدس الله سره العظیم فرمایي:

درون آشنا شو او بیرون یواز شو این چنین زیاروش کم می بود اندر جهان

په زړه کې له الله تعالی ﷻ سره آشنا شه، په خدای پاک ﷻ عاشق شه او په ظاهره باندې چټه گرځه چې خلک د صوفي گمان هم درياندې ونه کړي، داسې گرځه لکه پردی او نا آشنا، چې خلک بهر اعتماد درياندې ونه کړي.

سفر در وطن:

سفر در وطن دې ته وايي چې په خپل بدن کې د عالم امر او عالم خلق په تصفيه او تزکيه کې کوشش وکړي او له ذميمة اخلاقو څخه حميده اخلاقو ته انتقال وکړي.

یادکرد:

یاد کرد دې ته وایي چې: کله حضور وي او کله بهې حضورې.

یاد داشت:

یاد داشت دې ته وایي چې: حضور دائمې وي. یعنې په یاد کرد کې حضور په تکلیف سره پیدا کېږي او په یاد داشت کې حضور د ذاکر صفتِ راسخه وگرځي.

وقوف زمني:

وقوف زماني دې ته وایي چې: صوفي همیشه له خپلو احوالو څخه خبر او آگاه وي. چې آیا دده دا حال موجب د شکر ده او که موجب د معذرت ده. حضرت یعقوب چرخي قدس الله سره وایي چې: ماته حضرت شاه نقشبند قدس الله سره د بسط په وخت کې د شکر اهستلو حکم کاوه اود قبض په حالت کې یې د استغفار کولو حکم کاوه.

وقوف عددي:

دې ته وایي چې: ذاکر د نفی او اثبات په وخت کې د عدد یعنې شمېر رعایت کوي او ساه په طاق باسي. یعنې چې درې، پنځه آن تر یو ویشو پورې.

وقف قلبی:

دې ته وايي چې: ذاكر خپل زړه ته متوجه وي. كوم چې ترچپ تي درې گوتې لاندې ده او همېشه يې په ذكر مشغول ساتي. او غفلت ته يې نه پرېږدي.

انسان چې ډېر خطا كېږي د خواهشاتو له امله تباه كېږي او ډېر خلك په ځان خبر هم نه وي او تباه برباد شوی وي، داخپل نفس چې په صاحب صاحب ويلو ډېر قوي كړې چې څوك ورته پورته كېږي احترام يې كوي نو ده ته خپل ځان ډېر لوی ښكاره شي او معلومات ورته نه كېږي چې په باطن مې څه وشول.

سالك فرمايي:

بين عاشق و معشوق رمز است كرام الكتبين را هم خبر است

دعاشق او معشوقې ترمنځ داسې راز او نیاز او داسې اشارات دي چې ملائکې سره له دې چې له انسان سره ناستې وي، ليکل کوي خو بيا هم په دې اشاراتو نه پوهېږي.

دا ذکر خفي چې ډېر فضيلت لري وجه يې همدا ده چې هغه ملائکې هم په انسان علم نه لري، دقيامت په ورځ چې سوال او خواب خلاص شي، بيا له ملائکو څخه الله تعالی پوښتنه کوي چې ددې انسان څومره اعمال و؟ تاسې ټول راوړل؟ ملائکې ورته وايي چې: هو! څه چې يې کړي دي هغه ټول مو راوړي دي نور هېڅ نه دي.

پاتې. نو الله تعالى ﷻ فرمایي چې: دده له ماسره یو داسې عمل ده چې زما نه سوا بل څوک ورباندې خبر نه دي. دا هغه ذکر خفي دفتر ده. هلته الله تعالى ﷻ له خان سره ساتلی وي. بیایې ورباندې کړي. این چنین زیاروش کم می بود اندر در جهان.

ددغسې ښانسته کردار خلک په دنیا کې ډېر کم دي. چې په ظاهره چټ او په باطن کې اشنا اود خدای پاک ﷻ سره یې مینه وي خو بیا یې هم خلک له هېڅ نه خبر نه وي.

په یو ښکې شخص د الله پاک ﷻ امتحان

یو شخص په خلکو کې ډېر محبوب و، بل یو سړی په تجارت پسې روان و، نو خپله لور یې راوستله اودغه سړي ته یې وویل چې: زما په کور کې بل څوک نشته، یواځې دغه پېغله لور مې ده، په بل چا اعتماد نه لرم، ته ډېر غټ پیر او بزرگ یې، زما دا لور زما تر راتلو پورې به له تاسره وي او پام به ورباندې کوي.

کله چې دغه تاجر په سفر روان شو، نو دلته شیطان هم خپل کوشش شروع کړ، چې دا ښکې شخص له دې پېغلي سره په بد عملي اخته کړي، پیر به هم ډېر زیات احتیاط کاوه، خان یې ساته، یو وخت دغه پېغله ویده ده، شیطان یې مخ ورباندې لوڅ کړ اوددغه ښکې انسان سترگې پرې ولگېدې، بل وخت کې ویده

ده شیطان یې خپته ورباندې لوڅه کړه بیا ددې بزرگ سترگې ورباندې ولگېدې. نو طبعاً په دغه بزرگ هغه بشري صفات غالب شول او له الله تعالی څخه سره یې دتعلق سلسله کمزورې شوه، ځکه په فتنه کې یې ځان واقع کړ. لکه چې حضرت نبي کریم ښه فرمایي: چې که د یو چا چراگاه ته دې مېرې ورنژدې کړې آخر به درڅخه پکې ورگډې شي. خدای پاک ښه فرمایي: ﴿وَلَا تَقْرُبُوا الزَّيْنَ﴾ نو هلته تعلق جوړ شو، آخر دغه بزرگ په بدلمني او بد عملي گرفتار شو.

بیا څه وخت وروسته خپل پیر او مرشد ته ورځي چې زه خو تباه شوم، له ما څخه کبیره گناه وشوه، ددې به علاج څه وي؟ هغه ورته وایي چې: ته فلانکي کلي ته ولاړ شه، په هغه ځای کې یو بزرگ ده، ددې مرض علاج به درته ونیسي. دی هغه علاقې ته ولاړ اودهغه سړي پوښتنه یې وکړه، نو هر چا ورباندې بد وویل چې: ته دومره ښه صوفي سړی یې. دا خو د رنډیو او بدکارو کلی ده، د بد عملو خلکو کلی ده، هغه سړی چې ته یې پوښتنه کوي یو لوی فاسق ده، هلکان او جینکي ساتي او شراب څښي، ته ولې دهغه پوښتنه کوي؟

دی بیرته راوگرځېده، یوڅه ځای راغی، بیرته ور وگرځېده او له ځان سره یې وویل چې: یوځل خو یې خامخا ونیم چې څرنگه سړی ده؟ خلکو که هرڅه ورته ویل دی بیا هم هغه کور ته ورغی. کور ته چې کله ورننوت نو له ده سره یې ولیدل، ورسره کېناست، دده په

یوه څنگ کې بنایسته هلک او په بل څنگ کې یې بنایسته نجلی ناسته دی، او ورسره شراب هم ایښي دي. نو ده وویل چې: خلکو خورښتیا ویل چې: دی دا کارونه کوي.

خو کله چې خبرې شروع شوې نو په خبرو کې یې دومره زیات اثر و چې دی یې بېخي ناقراړه کړ، نو آخر ورته عرض کوي چې: کله تاته الله تعالی د دومره غټ مقام هم درکړی ده نو داسې کارونه ولې کوي؟ چې یو طرف ته دې هلک او بل طرف ته دې نجلی کښنولي او هلته ورته د شرابو بوتل ایښی دی. نو دغه بزرگ ورته وویل چې: دا هلک مې زوی ده اودا نجلی مې مینځه ده او په دغو بوتلونو کې سرکه ده او دا درې واړه روا (جائز) دي. دی ورته وایي چې: خلک خو په تا دا گمان کوي چې دی هلکان او نجونې ساتي او شراب څښي. دی ورته وایي چې: دا مې ددې له پاره داسې کړي چې خلک خپلې لورگانې ماته پرې نه ږدي (اشاره یې ده ته وه). دا ددې له پاره کوم چې خلک مې په بزرگي خطا نه شي او پر ما اعتماد ونه کړي. خپلې لورگانې راته پرې نه ږدي هسې نه چې زه په زنا کې ورسره واقع شم.

غټو مشانخو کرامو ټولو داسې کړي چې: شهرت یې ډېر شوی نو بیا یې په یوه داسې رخصت عمل کړی چې د خلکو توجه ورڅخه واوړي، او هغه شهرت ختم شي.

حضرت انوارالمشانخ مرحوم خلیفه صاحب به ویل چې: [شهرت آفت ده].

دا زموږ په طريقه کې چهلې ډېرې نشته، ځکه په دغو چهلو کې شهرت پيدا کېږي، او شهرت آفت ده، سړی تباه کېږي، کله چې يو شخص ته گوته ونيول شوه چې دا فلانکې صاحب ده او خلک زيات اعتماد ورباندې وکړي، دی په ځان خبر هم نه وي خو نفس يې دومره غټ شوی وي چې بيا يې کنټرول مشکل وي.

نو (خلوت در انجمن) معنا دا چې په مجلس کې د عامو خلکو سره په الفت محبت کې وخت تېروي خو په زړه کې يې تعلق له الله تعالی سره وي او هغه تعلق ابدی تعلق وي.

وقوف قلبي: دا معنا چې انسان بايد په خپل زړه باندې علم ولري چې زما زړه غافله ده که له الله تعالی سره آشنا ده. اولياؤ الله چې د خپل زړه حالات بيانوي. څوک وايي چې: زه د زړه يو ساعت لحاظ کولای شم، څوک وايي چې زه يې نيم ساعت کړای شم، هغه دا معنا چې زړه دومره په کنټرول کې ده چې هلته وسوسه هم بالکل مداخله نه شي کولای.

د يو ساعت، يو سکند له پاره هلته شيطان مداخله نه شي کولای. نو دا چې په سړي کې دا مقامات پيدا شي چې ساه يې په غفلت نه وځي، قدم په غفلت نه پورته کوي او په يوه مجلس کې هم دخداي پاک له ذکر څخه نه غافلېږي، که د دنيا په هره جائزه معامله کې لگيا وي، خو زړه يې له الله تعالی سره وي. لکه چې الله تعالی فرمايي: ﴿ فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ حِينَئِذَا وَقَعْتُمْ عَلَىٰ

جَنُوبِكُمْ) يعنې لمونځ مو چې وکړ نو په ولاړې، ناستې او پرېوتې په ټولو وختونو کې ذکر کوئ. مفسرين کرام ليکي: دلته د الله تعالیٰ مقصود او غوښتنه د ذکر دوام ده، چې هر وخت به الله تعالیٰ یادوي! هميشه يادول خو دا معنا نه چې په ژبه باندې به الله الله، سبحان الله سبحان الله يا الحمد لله وايي. بلکې معنا دا چې زړه به دې يو آن او لحظه هم له الله تعالیٰ نه غافل نه وي.

بيا چې دا آن موجود شو نو شاه نقشبند قدس سره فرمايي چې: چا رب تعالیٰ وپېژانده معرفت قلبي ورته پيدا شو نو (لايخفى عليه شئ) بيا يو شی هم ورڅخه نه پټيږي. دغه کشف چې اولياو الله ته کېږي دا ځکه چې الله تعالیٰ په خپله فرمايي چې: زه بيا د خپل خاص بنده سترگې شم په ما باندې ليدل کوي، نو بيا دغه انسان په دنياوي اسبابو او عيشونو نه خطا کېږي، هغه بيا عشق ده، او عشق بيا يو اور ده، چې له محبوب نه ماسوا نور هر څه سوځوي.

د چا په زړه کې چې الهي سوز او عشق پيدا شو بيا نه ښځه او نه هم اولاد، نه اقارب او نه بل څه په نظر ورځي بلکې يواځې او يواځې الله تعالیٰ او حضرت نبي کریم ﷺ يې محبوب شي. بيا هغه زړه د الهي نور مظهر وگرځي.

نو دې ته لږ سوچ په کار ده چې د زړه شيشه پاکه شي. کله چې د زړه شيشه پاکه شي نو بيا يې رڼا هم د غومره زياته وي.

لر شعاعو ته چې وړوکې شیشه ونیسې نو په دېوال باندې وړوکې وړانګه غورځوي، خو که غټه شیشه وي او خبره وي، مطلب دا چې د استعداد خبره ده، که هرڅومره غټ وي خو چې شیشه یې صفا نه وي نو د لمر هغه رڼا نه شي منعکس کولای، خو چې شیشه غټه وي او د صفایي کوشش هم ورسره کېږي نو چې څومره صفایي زیاتېږي همدومره یې رڼا هم زیاتېږي، او هلته یې نور خلکو ته هم فائده رسېدل شروع شي. بیا د خدای پاک ﷻ د انوارو شعاع ددې انسان له سینې نه د بل انسان سینې ته ورځي.

ایا په جذب اودس ماتېږي او کفنه ؟

د جذب متعلق بیان مخکې تېر شو. اوس به دا خبره واضحه کړو چې په جذب سره اودس ماتېږي که نه ؟

دا جذب چې چاته پیدا کېږي دا یو داسې کیفیت ده چې د انسان حواس کار نه پرېږدي، داسې نه وي لکه ویده اویا بې هوښه چې په ځان باندې نه پوهېږي. په ځان ښه پوهېږي خو ځان اداره کولای نه شي.

حضرت مولانا شیرعلي شاه مدني صاحب قیصه کوله چې زه د طالبانو د تحریک په وخت کې د افغانستان هرات ولایت ته تللی وم. هلته د (خواجه غلطان ولي) په نامه یو زیارت دی، چې دېرو علماوو او طالبانو تجربه هم ورباندې کړې. عام خلک داسې وايي

چې: داسې يو لوړ ځای ده، چې يو اړخ دې ځان واراوه نو په دوهم اړخ کې بيا ځان نه شې اداره کولای، د غوندې تر بېخه پورې چې رغبتی نه یې نو ځان نه شې تم کولای. ښه په ځان پوهېږي، ویني یې. نو په جذب کې هم دغسې يو کیفیت وي. د سړي عقل په ځای وي، سترگې او وجود یې کار کوي نو لنډه دا چې د جذب په حالت کې عقل او هوش پوره کار کوي یواځې د ځان د کنټرول خبره ده، نو په جذب سره اودس نه ماتېږي.

فیض الله خلیفه صاحب ویل چې: په ما باندې به د حضرت صاحب مبارک په مجلس کې ډېر جذب راتلو، نو یو وخت کې یو عالم راته وویل چې: تاته څه کیفیت پېښېږي؟ چې داسې پورته پورته غورځې؟ ما ورته وویل چې: نور څو نه پوهېږم څو کله چې ذکر شروع شي، نو زما د زړه د برابري نه نیولې آن تر زړې پورې په دې منځ کې د نور یوه شیشه راشي، داشیشه مې پورته کوي او په ځمکه مې ولې. ښه په ځان پوهېږم، څو ځان نه شم تم کولای. نو په دې سره اودس نه ماتېږي. دې ته متوجه شې اعتراض او اشتباه دې څوک ځان ته نه پیدا کوي اونه دې په بل چا باندې رد کوي.

دا د هر چا خپلې برخې دي، دا چې څوک څه کوي او څه ویني؟ د دې لیدلو حال خو هر چاته څوک نه شي ویلای. دا خو پټ اسرار دي.

منصور حلاج حال ووايه، آخر په دار وځړول شو. هر چاته حال ویل ناروا دي. یواځې به خپل مرشد او یا مرشد خپلو خصوصي مریدانو ته به حالات بیانوي، چې هغه ښه معتقد خلک وي.

منصور حلاج چې کله په دار وځړول شو، نو یو سړي ټوله شپه په ژړا او غم کې تېره کړه چې : ای خدایه ! دا منصور خوستا دوست او ولي و، ستا مقرب بنده و او تا ورته داسې سزا ورکړه چې په دار وځړول شو. نو همدا سړی بیا خوب وینی چې الله تعالی ﷻ همدغه شخص ته وایي : منصور ته ما خپل راز ویلی و او ده هغه راز پټ ونه ساته، ځکه مې دا سزا ورکړه. د بادشاه راز چې څوک پټ نه شي ساتلی دهغه به همدا سزا وي.

حضرت شاه نقشبند قدس الله سره هم وایي: دوه ځله په ما باندې هم داسې مقام راغلی چې نژدې وه زه هم د منصور حلاج غوندې دعوه وکړم چې: (انا الحق) خوزمونږ په علاقه کې د پانسي (دار) دوه ځایونه و، نو هلته به ورغلم او خپل نفس ته به مې ویل چې: که دا دعوه دې وکړه نو ستا به هم دغه سزا وي. ته به هم د منصور په شان په دار وځړول شي. خو ۱۰ الله تعالی ﷻ رحم او کرم اود حضرت خواجه عبدالخالق غجدواني قدس سره فیوضات راباندې راغلل اوله دې مقام څخه بهي واپرولم.

شاه نقشبند مبارک قسم کوي چې کله منصور حلاج په دار کېده که هلته دخواجه عبدالخالق غجدواني یو خلیفه هم موجود وای نو منصور به چا نه وای په دار کړی او دی به یې له دغه مقام څخه اړولی وای.

نودا مقامات او اسرار چې چاته په نصیب کېږي نو هرچاته خو یې څوک نه شي بیانولی، نو اعتراضونه دې څوک نه کوي. (المرء

یقایس علی نفسه ، هر سری په خپل خان قیاس کوي چې زه خودا
 شی نه وینم نو دا شی نشته. دا په سلگونو کتابونه العیاذ بالله په
 درواغونه دي جوړ شوي. زه به یې نه وینم، نو زما د نه لیدلو له
 وجې خود هغه شي نیستی لږمه نه شوه. دا د باطن شیشې دي،
 صفایي غواړي، د چا چې خومره استعداد وي دغومره شی ورته
 معلومیږي ، نو اعتراضونه باید په دې رابطه ونه کړل شي. دا ټولې
 خبرې ثبوت لري.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا
 محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

الله الله الله

(۲۸) مجلس

حضرت امام اعظم ابوحنیفه (رحمة الله عليه) مناقب

یو خلیفه صاحب ماته قیصه کوله، ده له بل خلیفه صاحب نه حکایت کاوه چې په یوه کور کې په یوه ځای کې کېناستم نو گورم چې په تاخچه کې څه انوار پورته کېږي، نو فی الحال ورپورته شوم چې یو زوړ کتاب ده، کله چې مې راواخیست نو هغه د امام رباني صاحب قدس سره مکتوبات شریف ده، زوړ کتاب و، خو د کور څښتن ته یې قدر معلوم نه و، نه یې پېژانده. د کور څښتن ویل چې دلته کوم ملا ایښی ده، خو هغه خلیفه صاحب د فراست څښتن و، هغه ته معلومات وشو.

نود هرچا د کتاب چې څوک مطالعه کوي نو له هغه سره یې تعلق او محبت پیدا کېږي او څومره چې تعلق او محبت پیدا کېږي د غومره دهغه انسان طرف ته فیوضات پیدا کېږي.

د امام اعظم ابوحنیفه (رحمة الله عليه) احوال

د یو چا په باب علمي معلومات چې سړی پیدا کړي نو دا ډېر ضررې شې ده، بیا خاصکر د طالبانو له پاره. مونږ د مذهب په

سلسله کې د امام صاحب پیروان یو ، خو که د همدغه امام صاحب د علمي خدمتونه او نورو کراماتو او علمي مقام په باره کې څوک رانه پوښتنه وکړي نو مونږ طالبانو ته بیا په دې باره کې هېڅ معلومات نه وي. همدارنگه مونږ د نقشبندیې طریقې پیروان یو، خو که له مونږ څخه یو څوک د شاه نقشبند، یا امام مجدد الف ثاني (قدس الله سرهم) په باره کې پوښتنه وکړي، دهغوی معلومات له مونږ څخه وغواړي، یا د حضراتو مبارکانو په باره کې معلومات وغواړي نو مونږ یې په ځواب کې هېڅ هم نه لرو.

خبره چې مستنده گرځي دا هلته چې له مونږ سره علمي معلومات هم وي، له دې سره شوق هم زیاتېږي. حضرت امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله تعالی چې مونږ یې په مذهب یو؛ په (۸۰) هجري کال کې پیدا شوی او په (۱۵۰)، یا (۱۵۱)، یا (۱۵۲) هجري کې وفات شوی مشهور قول داده چې په (۱۵۰) هجري کې وفات شوی ده. دی په خیرالقرون کې د تابعینو په مقام کې ده. په یو روایت کې راځي چې څلور صحابه کرام یې لیدلي او بل روایت کې راځي چې اته صحابه کرام یې لیدلي دي. دامام صاحب لمسی دده په باب کې وایي چې: کله امام صاحب پیدا شو نو خپل پلار حضرت ثابت رحمه الله حضرت علي ته وروړ او حضرت علي هم ده ته او هم دغه ماشوم [امام صاحب] ته دخیر او برکت دعا وکړه، نو دهغې بابرکتې دعا اثر ده چې الله تعالی دده په اولاده کې دا د علم سلسله جاري کړه.

حضرت امام صاحب په فقهه کې دومره ژور معلومات لري چې دده په باره کې حضرت امام شافعي رحمه الله فرمايي: (الناس عيال ابى حنيفة فى الفقه) په فقهه کې ټول خلک د امام صاحب عيال دي.

امام شافعي (رحمه الله) به د امام صاحب په زیارت کې خپل مذهب پرېښود

حضرت امام شافعي د امام صاحب د وفات په کال پیدا شوی. د امام شافعي رحمه الله مسلک داده چې د سهار په لمانځه کې دعاء قنوت وايي او چې رکوع ته څي په همدغه وخت کې لاسونه پورته کوي او چې کله له رکوع نه راپورته کېږي نو هم لاسونه پورته کوي، خړیو وخت همدا امام شافعي رحمه الله د امام صاحب زیارت ته راغی، نو چې د سهار لمونځ یې کاوه نو نه یې دعاء قنوت د سهار په لمانځه کې وويله او نه یې په رکوع کې غوږونو ته لاسونه پورته کړل. نو چا ورڅخه پوښتنه وکړه چې داسې دې ولې وکړل؟ چې خپل مذهب دې پرېښود. دې په ځواب کې ورته وایي چې: ددې قبر له څښتن څخه حیا راځي، ددې قبر څښتن یو جلیل القدر انسان ده، دا به له ده سره بې ادبي وي چې دده په حضور کې دده د مذهب مخالف عمل څوک وکړي. سره له دې چې امام شافعي رحمه الله د مستقل مذهب مؤسس او څښتن ده خو د حضرت سیدنا امام اعظم صاحب سره دومره عقیدت او احترام لري چې کله یې علاقي ته

راغی نو خپل مذهب یې ورته پرېښود اود امام صاحب په مذهب یې عمل وکړ.

له دې ځای نه سړي ته ډېر غټ معلومات په لاس ورځي. یو داچې زیارت ته تگ ثابت شو ځکه ټول ائمه کرام زیارتونو ته تلل، له دې سره سره د قبر آداب هم ثابت شول ځکه امام شافعي رحمه الله دومره ادب ورسره کوي، سره له دې چې بالذات شاگرد یې هم نه ده، بلکې بالواسطه یې شاگرد ده، دی د حضرت امام محمد صاحب شاگرد ده، نو امام شافعي صاحب دومره ادب کوي چې د امام صاحب له قبر سره یې دخپل مذهب معمولات پرېښودل اود امام صاحب په مذهب یې عمل وکړ.

واخرنا دعوانا ان الحمد لله رب العالمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا محمد وعلی آله واصحابه اجمعین

(۲۹) مجلس

د حضرت رسول الله ﷺ سره محبت کول

قال رسول الله ﷺ لا يؤمن أحدكم حتى يحب اليه من و

الده وولده والناس اجمعين

حضرت رسول الله ﷺ فرمايې چې له تاسو نه څوک کامل مؤمن نه شي گرځيدلی چې ترڅوزه ده ته ترخپل مور اوپلار او ترټولو خلکونه يم محبوب شوی، نه يم گران شوی.

اوس له حضرت نبي کریم ﷺ سره دامحبت چې ترخپلو مور اوپلار او ترټولو خلکو به زيات محبوب وي دا کوم قسم محبت ده؟

عام کتابونه ليکي: چې طبعي محبت چې د انسان په وس کې نشته، دخپل خان دخپل اولاد ياد مور اوپلار سره طبعي محبت ده. له رسول الله ﷺ سره طبعي محبت نه ده مراد. ځکه داسې خود پرکم خلک پيدا کيږي چې ده ته تر خپل خان مور اوپلار او اولاد ترټولو خلکو رسول الله ﷺ گران وي نو مراد ورته محبت عقلي او ايماني دی.

يعنې دامحبت دامعنا چې دسړي به دحضرت رسول الله ﷺ سره دومره مېنه وي چې ترخپلو خواهاشاتو اودخپل مور اوپلار ترخواهاشاتو دخپل اولاد ترخواهاشاتو ، د ملگرو او حکومت بلکې دهرچاله خواهاشاتو اوارزوگانو به ، ده ته دحضرت نبي کریم ﷺ انډو قدرمنه وي ، حتی دسړي خپل نفس غواړي چې بدکاري وکړي خودحضرت نبي کریم ﷺ امر داده چې نه به يې کوي ، داسې به کامل مؤمن هلته وي چې خپل خواش پریږدي اودحضرت نبي کریم ﷺ په امر باندې عمل وکړي .

دسړي مور اوپلار ، دسړي نه يوڅه غواړي اودحضرت نبي کریم ﷺ حکم بل څه وي نوداسې به هلته دکامل ايمان څښتن کېږي چې دخپل مور اوپلار اوخپل اولاد خبره ، دخپلې ښځې خبره ، دحکومت اوملگري خبره ټولې يې شاته وغورځولي ، خو په امر دحضرت نبي کریم ﷺ باندې يې عمل وکړدادانسان په وس کې شته ، اختياري دی .

نو انسان هلته کامل مؤمن گرځي چې دی د حضرت نبي کریم ﷺ اوامر اونواهي ، هغه ته ترخپل خان ، مور اوپلار ټولونه مخکې کړي ، له دې وجې نه دغه انسان چې دنفس مقابله کوي دمور اوپلار اواولاد مقابله کوي ، پده به قسم قسم دخواهشاتو په تقاضا ، تکليفونه راځي خوچې په چاکې کمال دايمان و نوداتول تکليفونه ورته اسانه کېږي ، هغه بيا برداشت کولای شي ، داوداسه په کولو کې ، دلمانځه په کولو کې ، دروزې په نيولې کې ، دحج په کولو کې ، دجهاد په کولو کې الغرض په ټولو کې انسان ته تکليفونه وي ،

خوځې چاد حضرت نبي کریم ﷺ سره مېنه پیدا شوه، نودا تکلیفونه نول ورته اسانه کيږي، بيا په طاعت او عبادت باندې خوند اخلي. حتی چې د صحابه کرامو په وخت کې داسې پېښه وه، بلکې په اوس وخت کې هم خلک شته چې د یو انسان پلار خدانخواستې په کفر کې وي او د شریعت حکم جهاد ورته متوجې شو، چې ته به جهاد ورسره کوي، نودا انسان به هلته کامل مؤمن وي چې دخپل پلار او اولاد هېڅ پروا ونلري او جنگ او جهاد اخیر وژلونه یې تیار شي، خود حضرت نبي کریم ﷺ حکم نه ماتوي.

حتی خپل خان قریاني ته تیار کړي، سخت تکلیفونه خو هلته چې د شریعت حکم ده، له خپل خان څخه ورته د حضرت نبي کریم ﷺ حکم محبوب دی، دهغه ارزو ورته گرانه شي، نودخپل خان څخه نیرشي او مرگ قبول کړي، خود دهغه حکم نه ماتوي، دخدای پاک ﷻ حکم نه ماتوي، دغه مرتبه دکمال دایمان دی.

د صحابه کرامو دغه محبت اتم و ځکه ددوی اطاعت هم ډېر و، ولې چې تر ټولو خلکو نه ددوی محبت زیات و، ددوی معرفت اتم و، دوی چې رسول الله ﷺ په کوم معرفت پیژانده، نور و خلک چې د صحابه کرامو نه چې راشاته دې هغوی ته داسې معرفت نه و حاصل، ددوی علم د حضرت نبي کریم ﷺ په حال باندې علم شهودي و په سترگو یې حالات لیدل، د حضرت رسول الله ﷺ معجزې یې لیدلې، د تړول حالات یې لیدل، نوددوی معرفت زیات و د حضرت رسول الله ﷺ هستي او غټ توب یې دی ډېر پېژانده، ځکه ددوی د حضرت رسول الله ﷺ سره د غومره ډېره مېنه وه.

حضرت عمر ؓ رسول الله ﷺ ته وايي ماته ترٿولو ٻلار او اولاد
 او نور وٿولو خلڪونه گران يي، (الامن نفسي) مگر له خپل خان څخه نه
 نه يي راگران.

حضرت رسول الله ﷺ ورته وويل چي واللہ که ته ترهغه پوري
 کامل مؤمن شي چي ترڅوله خان څخه زه نه يم درته گران شوي.
 حضرت عمر ؓ ورته وايي چي يو وار داسي خبره وي نووالله اوس
 ماته ترخپل خان هم گران يي.

ځکه دوي د حضرت نبي ڪريم ﷺ عظمت ڊهر پيژانده، له دغي
 وجي نه چي دخداي پاڪ ﷻ له طرف نه دآدب حڪمونه صحابه
 ڪراموته نازل شول چي تاسي دحضرت نبي ڪريم ﷺ په حضور کي په
 زوره زوره غپيدا مه کوي، په ٽولو صحابه ڪرامو کي درسول الله ﷺ
 قدر او عزت حضرت ابوبڪر صديق ؓ او حضرت عمر فاروق ؓ
 ڊهر پيژانده، دوي به ددغه آيت نه وروسته دحضرت نبي ڪريم ﷺ په
 مجلس کي داسي په آدب غپيدل لکه يوڅوک چي چاته پته
 خبر کوي، حتی دوهم واري به ورته وويل شول چي څه وايي، د رسول
 الله ﷺ هم له دوي سره بي اندازي محبت اومېنه وه، يوخل رسول الله
 ﷺ په مسجد کي روان؛ نو حضرت ابوبڪر صديق ؓ ته يي يولاس په
 لاس کي ورکړي او حضرت عمر فاروق ؓ ته يي بل لاس په لاس کي
 ورکړي او ورته وايي چي: مونږ به دقبرنه هم يوځاي راپورته کيږو
 اود حشريه ميدان به هم يوځاي گرځو؛ خوسره له دومره نزديکت
 اوشفقت سره بيا هم دومره چي دوي ډاريدل، نور صحابه ڪرام د دوي
 په شان نه ډاريدل.

د حضرت ذوالبدين ❀ مشهور حديث دى ، يو وخت حضرت نبي
 كريم ❀ په څلورر كعتيز لمانځه كې سهو شواو دوه ركعت له مونځ يې
 و كړ ، د حضرت ابوبكر صديق ❀ او حضرت عمر فاروق ❀ په شمول
 ډېر نور صحابه كرامو هم موجود ول ، حضرت ذوالبدين ❀ راغى
 حضرت رسول الله ❀ ته وايي يا رسول الله ! له مونځ لند شو او كه له
 ناهير شو ؟

حضرت رسول الله ❀ ورته وايي چې يو هم نه دى شوى دى ورته
 وايي چې نه صاحب ! څه خو شوې ، له مونځ دې كم وكړ ، رسول الله ❀
 له نورو صحابه كرامو ❀ څخه يې پوښتنه وكړه چې همداسې لكه
 چې ذوالبدين ❀ چې وايي ؟ نورو صحابه كرامو ❀ ورته وويل هوا
 له مونځ دوه ركعت شوه .

نور رسول الله ❀ دوه ركعت نور ورسې و كړ .

دلته محدثين كرام ليكي چې په دغو خلكو كې حضرت ابوبكر
 او حضرت عمر فاروق رضى الله تعالى عنهما موجود ؤ او په دې
 غلطې باندې پوه هم شول چې له مونځ دوه ركعت وشو ؛ خودوى څه
 ونه ويل ، دا ولې ؟

جواب دا كوي چې د دوى دواړو له حضرت نبي كريم ❀ سره بې
 استهازيات محبت ؤ دهغه هيبث يې په زړه كې موجود ؤ ؛ نو دوى
 د دې جرئت نه شواى كولى چې دوى په دې هكله له رسول الله ❀
 سره خبرې وكړي .

نو څومره چې څوك ډېر پيژني همدومره دده په زړه كې دهغه
 محبت زيات پيدا كيږي ، همدومره دهغه نه خوف او ويره پيدا كيږي .

لكه چې علماء كرامو ته د الله تعالى ﷻ معرفت زيات حاصل دی
 ځكه دوى له خداى پاك ﷻ نه ډېر زيات وړيرېږي.
 د صحابه كرامو چې له رسول الله ﷺ سره مېنه ډېر تامه وه، وچې
 داوه چې دى يې ډېر ښه پېژانده.
 نو هلته كمال ته رسيږي چې كله دده له حضرت رسول الله ﷺ
 سره له هر چانه محبت زيات شي.
 د محبت بحث ډېر زيات دراز دی زه به يې دلته يوڅه په اختصار
 سره راوړم.

د محبت علامات

نود محبت علامه دادى چې څوك وايي زما له حضرت رسول
 الله ﷺ سره محبت دى، په دې دعوې كې به دى هلته رېښتونی وي چې
 دى د حضرت رسول الله ﷺ په سنتو باندې ځان برابر كړي، كه څوك
 له رسول الله ﷺ سره د محبت دعوې لري او په سنتويې عمل نه
 كوي، په سنتويې ځان نه برابر وي؛ نو دى په دې دعوې كې درواغجن
 دى، ځكه چاته چې څوك خوندور كوي؛ نو دهغه جامه اولباس هم
 خوندور كوي، دهغه عادات او خوښونه هم خوندور كوي او داتول په
 تمامه معنا په ځان كې راولي.

لكه څوك چې دم ته كينې نو ورته وايي چې ماته انگرېزي
 وېسته راجوړ كړه، څوك وايي ماته تبليغي وېسته راجوړ كړه،
 دا ولې وايي ځكه چې ده ته دهغوى لباس او عادات خوند وركوي؛

نودچا چې له چاسره مېنه وي ، كوشش كوي چې دهغه خوى ، عادات او اخلاق په ځان كې راوړي .

د خدای پاک ﷺ سره دمحببت علامه داده چې دسړي دقران عظيم الشان سره ډېره مېنه وي ، او كه دحضرت رسول الله ﷺ سره محبت وي ؛ نو دحضرت رسول الله ﷺ له سنتو سره يې محبت وي . هرولي چې دوليت مقام ته رسېږي نو هغه دحضرت رسول الله ﷺ په متابعت باندې رسېږي ، چې څومره ډېر متابعت و همدومره دهغه ولي مقام لوړېږي .

حضرت مجددالف ثاني شيخ احمد سرهندي قدس الله سره ، چې په طريقته كې يولوى عظيم الشان شخصيت تېرشوى دى ، دده نه څوك پوښتنه كوي چې دادومره غټ منصب خداوند متعال په څه دركړي ؟

دى ورته وايي چې دحضرت رسول الله ﷺ په متابعت .

دى مبارك وايي چې يووخت كې زه په خاى كې په چپ اړخ ځملاستم ؛ نو په ماباندې چې كوم فيوضات راتلل ، هغه بندشول ، زه پوره شوم چې مادسنتو خلاف عمل وكړ ؛ خوداسې هم نه چې په خاى كې په ښې اړخ واوړم ، ماويل چې بې ادبي دې وكړه ، بيرته ولاړ شوم او بيا كيناستم او بيا په ښې اړخ باندې ځملاستم ، چې دستو متابعت په كامله توگه راشي ؛ نو دخداوند متعال له خواداسې فيوضات راباندې راخلاص شول چې ډېروخت مې نه ووليدلي .

كتابونه ليكي چې يوواړه سنت ، لكه دبيت الخلا ته دتوتلو په وخت كې چې په پښه مخته كړي اود راوتلو په وخت كې ښى پښه

رامخته کړي، ددغې واړه سنت ژوندي کول تر یو لوی حسنه بدعت نه، لکه مدرسه جوړول، هم ډېر زیات ثواب لري.

سره له دې چې مدرسه حسنه بدعت دی، څومره غټ کارونه پکې کېږي خودغه سنت چې دخلکو تربیامه یو عادي شی ورځي، ددغه ثواب ورباندې ډېر زیات دی.

په حدیث شریف کې راځي چې دیوه سنت ژوندي کول، په وخت د فساد دامت کې د سلو شهیدانو اجر لري، ځکه دین په سنتو ژوندي دی، دین د حضرت رسول الله ﷺ په سنتو ژوندي دی، که سړی بزرگي کوي او د شریعت موافق نه وي، نو کله دهغه اخري خاتمه خرابه شي او کافر او زندیق شي.

نوموږ اوتاسو که دا غواړو چې په دیني امورو کې دې زموږ ترقي وشي، د خدای پاک ﷻ او حضرت رسول الله ﷺ سره موږ نږدیکت پیدا شي؛ نو باید داکوشت وکړو چې د شریعت په چوکاټ کې باید څان برابر کړو او امر په ځای کول، د گناهونو څخه ځان ساتل، ځان په سنتو برابرول.

نو چې د حضرت رسول الله ﷺ سره څوک مېنه لري نو چې په خوب کې یې لیدلی وي هغه څیره دي ورپه زړه کوي، که یې نوې لیدلی اوحج ته تللی وي نو دروضې مطهرې څیره دي ورپه زړه کوي، که نوې نودرود شریف دي په داسې اخلاص سره وای چې لکه د حضرت نبي کریم ﷺ په حضور کې مخامخ چې ناست وي او هغه یې په سترگو ویني، کله چې دسړي دومره ادب او عقیده پیدا شوه، دستنواو شریعت پابند شو، شوق او اخلاص پیدا شو؛ نو بیا خداوند

متعال په يوه واړه عمل سره انسان ته دومره درجې ورجيگه وي چې بل يې په کلنو کلنو کوي دهغه دومره درجې نه جگيږي، يوسړی به په کالو کالو لگياوي دهغه عبادت به يې ثواب وي لکن رتبه به يې نه جگيږي، يعنې قرب به نه ورته پيدا کيږي او يو څوک چې يو وارې دا خلاص ماده پکې موجوده شوه، سينه صفا شوه، محبت موجود شو، دهغه بيا داسې رتبې جگيږي لکه د دنيا د صاحب منصبانو چې رتبې جگيږي، هغه بيا په واړه عمل خداوند متعال ته دومره نژدې کيږي چې نور خلک په ډېر عملونو دې مرتبې ته نه رسيږي، لکه دا حديث مبارک ذکر کړی دی چې حضرت رسول الله ﷺ وايي چې په صحابه کرامو پسې بدمه وايي، که تاسو د غره په اندازه زر چنده صدقې وکړي، دهغوی د يو پاؤ يا نيم پاؤ صدقې ته هم نه رسيږي.

ځکه په هغو کې اخلاص، صداقت او محبت موجود و، کار يې رښتونی و د دوی د حضرت رسول الله ﷺ سره بې انتهازيات محبت و، حضرت صديق اکبر ؓ ټول جايداد په حضرت رسول الله ﷺ باندې قربان کړی، حتی دومره د صحابه کرامو ورسره محبت و چې کله به دده له مجلس نه جدا شول نو گوښې به خوراک او چنناک خوند نه ورکاوه، منډې به يې وهلې او د حضرت رسول الله ﷺ مجلس ته به يې ځان رساوه.

حتی صحابي مبارک د کفارو په لاس کې بندې ده، د پانسی حالت ده، کفار ورته وايي چې تاته دا محبوبه ده چې ته خلاص وای اړه خپل کور کې وای او رسول الله ﷺ مودتاپه ځای نيولی وای او پانسی کړی مو وای؟ پدغه به ته راضي وي؟ دی ورته وايي چې

داخوڅه کوی چې زما په ځای دې هغه پانسی وای، والله چې دی هلته په کور کې وي دده په پښه کې اغزی ولاړ شي هم که ماته دامحبوبه وي.

سبحان الله! رسول الله ﷺ څومره په دوی گران و.

دده وفات نه وروسته چې دی د دنیا نه انتقال شو چې داغې په ټوله علاقه خپور شو چې رسول الله ﷺ د دنیا نه رحلت وکړ، حضرت عمر فاروق ﷺ غوندي شخص چې څومره غټ علم او قوي استعداد خداوند متعال ورکړی و خودومره محبت یې اتم و چې دهغه حواس کار پرېښود، توره یې راويستله چې که چا داغې وکړ چې رسول الله ﷺ وفات شو، زه به سرور نه کات کړم.

دېر صحابه کرام په نفس غې اوريدلو ليونیان شول، عقلونو به یې کار پرېښود، حضرت عبدالله بن زيد ﷺ په باغ کې و چې خبر شو چې حضرت رسول الله ﷺ وفات شو؛ نو هلته خدای پاک ﷻ ته دعا کوي چې ای خدایه! چې زما دسترگو سر والی خود حضرت نبي کریم ﷺ په دیدار کې و اوس چی هغه ولاړ؛ نورې مې سترگې رنډې کړي چې په نورچامې سترگې ونه لگيږي. په هغه ځای یې خدای دعا قبوله کړه او سترگې یې رنډې شوې.

په احد کې چې کله جنگ شروع شو یو صحابي مبارک در رسول الله ﷺ مخې ته ودریده او خان یې ډال کړ ترڅو په رسول الله ﷺ باندې دغېشي، تورې یا نیزې وار ونه لگيږي، نو دا صحابي مبارک ۷۳ ځایه زخمې شو.

د يوې ښځې په احد کې دخپلې کورنۍ پلار، ميره او ورور درې واره شهيدان شوې دي، خو چې کله دامخته راځي اورسول الله ﷻ نه وني؛ ناول له هرڅه نه درسول الله پوښتنه کوي چې رسول الله ﷺ دى؟ چاورته وويل چې د تاپلار، ميره او ورور شهيدان شوې دي دا ورته وايي چې هرغم وروسته له رسول الله ﷻ نه ماته اسانه دى

دېته واقعي عشق وايي، چې خپل ځان يې مرگ ته ورکاوه، دخپل اولاد مرگ ته تيار و؛ خودې ته نه و تيار چې دحضرت رسول الله ﷻ په پښه کې دې يو ازغى قدر ولاړ شي، دامحبت چې ددوى دومره ډېر و وجه داوه چې دوى دحضرت رسول الله ﷻ عظمت ډېر پېژانده؛ نوهيبت يې په زړه کې و، محبت او عشق يې په زړه کې و.

دازمونې طريقته هم، داهم طريقته د صحبت دى، ډېره ترقي چې په دې کې په مخ باندې راځي هغه په دې باندې چې دخپلو مشانڅو سره داسې اخلاص موجود شي لکه دصحابه کرامو چې له رسول الله ﷻ سره موجود و.

دا چې سړى په حضرت رسول الله ﷻ باندې عاشق کېږي، دهغه له پاره اول شرط داده چې سړى به په خپل شيخ باندې عاشق کېږي، چې دې ته په اصطلاح دتصوف کې فناى الشيخ ويل کېږي، د فناءى الشيخ دمعنا ده چې دهغه خپل شيخ احوال، حرکات او سکنا ته ده ته ترهرڅه شي محبوب وي، کوشش به کوي چې دهغه په نقش قدم باندې ځان برابر کړي.

نود خپل شیخ سره محبت دڅه وجې نه ده، دده د شخصیت له
وجه دی؟ نه دده د شخصیت له وجې خونه دی، بلکه ددې وجې نه
دی چې شیخ د حضرت نبی کریم ﷺ وارث دی، اوس چې له خپل
شیخ سره د دین په خاطر مېنه پیدا شوه، دا په واقع کې د حضرت
رسول الله ﷺ سره مېنه ده؛ نو خدای پاک ﷻ دهغه د هدایت لارې
اسانه کوي، بیا د حضرت رسول الله ﷺ سره مېنه او عشق پیدا کوي
او د حضرت رسول الله ﷺ سره عشق دڅه وجې نه وي؟! !!

ددې وجې نه ده چې دی د خدای پاک ﷻ له طرف نه مونږ ته
پیغمبر ده؛ نو دهغه د عشق په واسطه بیا د خدای پاک ﷻ د عشق
لار پیدا کوي؛ نو فنا فی الشیخ مقدمه د فنا فی الرسول ده او فنا فی
الرسول مقدمه د فنا فی الله لپاره؛

سلطان محمود غزنوي او حضرت ابوالحسن خرقاني

حضرت سلطان محمود غزنوي صاحب روان دی د وخت یو جید
عالم ابوالحسن خرقاني قدس الله سره ته څوک ور لېږي چې ورته
چې امیر المومنین دې غواړي، د وخت بادشاه دې غواړي.
ده ورته وویل چې زما او دهغه څه دي؟ زه یو ملنګ یم او هغه
بادشاه دی. بیا د بادشاه قاصد ورته وایي چې: (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا
آلَهُ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ) چې د خدای پاک ﷻ اطاعت وکړئ،
دهغه د رسول اطاعت وکړئ، دخپلو امیرانو اطاعت وکړئ.

ابوالحسن خرقاني قدس الله سره ورته وايي چې زه داطيعوا
الله نه اطيعوا الرسول ته هم نه يم ور خلاص.

چې يو وار محبت دالله تعالى ﷻ سره پيدا شو بيا رسول هم له
ماين څخه وزی، دپيغمبر سره محبت دڅه په خاطر ده؟ خودالله
تعالى ﷻ ددين په خاطر ده، دغه ټول دمايين نه وزی. يعنې ددوی
سره عشق ددوی دخان په خاطر شي، بيا صرف په دغه خاطر شي
چې دی دخداي پاک ﷻ دوست ده، نوالحب فی الله په خاطر محبت
ورسره کيږي، چې هغه دایمان دکمال مرتبه ده.

نو کوشش دې سړی داکوي چې د سنتو باندې خان تابع کړي
، دشریعت خان پابند کړي، مونږ دطریقت اول شرط داده چې سړی
به په شریعت خان برابر وي.

چې يو وار خان په شریعت برابر شو، اخلاق او عادات په شریعت
برابر شو، بيا به دخداي پاک ﷻ په عمل کې ترقي راولي. بيا خداي
پاک ﷻ وايي ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾ چې څوک
زما ددين په لار کې کوشش کوي زه بيا دخپل خان دديدار لارې ورته
خلاصوم، زما په طرف په اسانه طريقه راتلای شي، که اطاعت
نوي، محبت نشي پيدا کيدای چې محبت نشو پيدا، فنا نشي راتلای
اړ چې فنا رانغله بيا به سړی ناامیده پاته کيږي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمين

وصلی الله تعالى علی خير خلقه سيدنا وسندنا وشفيعنا
ومولانا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بيته اجمعين

(۲۰) مجلس

د نیاوې او ابدې ژوندون

حضرت رسول الله ﷺ صحابه کرامو ته د گناهونو په متعلق کې داسې وفرمایل چې تاسې څان وساتئ: د مهلکاتو نه.
 د حضرت رسول الله ﷺ د دې الفاظو مبارکونه داسې معلومېږي چې انسان ته د گناهونو په سبب هلاکت او تباهي پيدا کېږي.
 د نیکو اعمالو په سبب باندې انسان ته حیات او ژوندون پيدا کېږي او د بدو اعمالو په واسطه باندې انسان ته مرگ او هلاکت پيدا کېږي.

يو د نیاوې ژوندون دی، يو حقيقي ژوندون دی بل مقابل يو د نیاوې هلاکت دی او بل حقيقي هلاکت دی.

د نیاوې ژوندون خود ظاهري خلکو په سوچ، علم او فکر کې داده چې انسان چې خوراک او چنباک کوي او د مرگ تر وخته پورې داشپسته يا پنځوس کاله زندگي تیروي، په ظاهره له بدن سره کار لري، دې ته ژوندون ويل کېږي.

حقيقي ژوندون داده چې سړی د خدای پاک ﷻ په دین باندې ژوندی شي، دهغه په برکت باندې چې کوم انسان ژوندی شو بيا په دې ظاهري مرگ چې سړی مړ شي، هغه نه مري، د شهداء په باب کې

خداوند متعال ﷻ په قرانكريم كې خپله فيصله كوي چې هغه څوك چې د خدای پاک په دين باندې مرشي ، هغوی ته مړه مه وايي هغوی ژوندي دي.

ظاهري څوكفن وركوو ، غسل وركوو او جنازه ورباندې كوو ، مال يې تقسيم وو ، بنځه كه ولري ، هغه بل څوك په نكاح كوي ، اوس د مړو ټول احكام ورباندې جاري شول ، خو خداوند متعال ورته ژوندي ويلې دي ، نو دا كوم ژوندون دی ؟

دا هغه حقيقي ژوندون دی چې په هغه ژوندون چې د انسان نه روح وختله ، هم د خدای پاک ﷻ د عبادت نه ، نه غافله كيږي ، په نېركې د جنت تر داخلیدو پورې د خدای پاک ﷻ په عبادت باندې لگياوي ، حتی په جنت كې به هم عبادت وي ، اگر چې هلته عبادت نشته ، انسان ورباندې مكلف ندی ، پدغه عبادت به دوی خوند اخلي ، انبياء كرام ، اولياء كرام او شهداء ته خداوند متعال حقيقي ژوندون ورپه نصيب كړی .

مرگ

۱- مرگ هم يو ظاهري مرگ دی ، چې د انسان نه روح وختله نومېږي .

۲ - يو حقيقي مرگ دی چې د ابدي تباهي سره مخامخ شو ، اگر كه هغوی د كفار په دنيا كې ژوند كوي ، خو خدای پاک ﷻ هغوی ته په قرانكريم كې مړه ويلې دي .

(خُذِ الْيَوْمَ مِنَ الْيَوْمِ وَخُذِ الْيَوْمَ مِنَ الْيَوْمِ)

په دې آيت كريمه کې مفسرين يو تفسير داكوي چې مړي دژوندي نه پيداكوي، يعنې كافر له مسلمان څخه پيداكوي، پلار يې مسلمان زوی يې كافر، نو اگر كه دوی خوراك او چنساك كوي، تگ راتگ كوي، خوياهم خداى پاك ﷻ دلته كفارو ته مړې ويلې دي ځكه چې ددين په حيثيت باندې مړه دي، حقيقي هلاكت يې نصيب شوى دى، چې په دنيا كې هم سړى خوار، ذليله او شرمنده وي او په اخرت كې هم ورباندې شرميږي.

نودگناؤ په باب كې حضرت رسول الله ﷺ د مهلكاتو لفظ ويلي دى، چې داسې ورباندې خرابيږي، يارتبه ورباندې ختميږي او ياد هغه هلاكت اخروي عذاب سره سړى مخامخ كېږي.

د حضرت رسول الله ﷺ په زندگي كې يو وخت بدبويي جگه شوه، حضرت نبي كريم ﷺ وويل چې دامنافقينو د مسلمانانو غيبت وكړ، دلته د مسلمانانو په غيبت باندې رسول الله ﷺ ته بدبويي ورسېده، لكه شى چې مردار شي او دهغه نه وروسته شى او بدبويي وكړي، نو ددگناؤ داسې بدبويي موجوده وي.

اگر كه محدثين كرام اعتراض كوي چې په يوه ځاى كې په هغه وخت كې غيبت وشو، رسول الله ﷺ ته يې بدبويي ورسېده اونن سبا ټول خلك په غيبتونو كې لگيا دي او ددې په بدبويي باندې خوځوك نه پوهيږي؟

نوجواب دا كېږي چې نن سبا فضا ټوله خرابه شوې ده، هلته وخت بنه و، خلك نيك و چاگناوې نه كولې، كه گنا به ورنه وشوه، نوسمدستي به يې توبه استله، نو هوا او فضا ټوله صفا وه

نوبه هغه به چې لږ بدبويې دگنا اثر موجود به شو دستې به ټول ورباندې پوهيدل، نن سبا ځكه نه پرې پوهيږي.

دنفوی اثر داده چې په چا کې خداوند متعال هغه حقيقي ژوندون پيدا کړي وي چې گناؤ ته ورنږدې شي، نوزره يې نه منې، حتی دپوشي حلالتوب او حراموالي له قرانکريم او حديث څخه معلوم نوې، يوکاردي، تجارت دی يا يوبل کاروبار څوکوي، خو چې سړی منفي وي که په هغه شي کې شک و اوپه هغه شي کې حرمت و تاته نده معلوم، نودستي دې زړه بندېږي.

دحضرت رسول الله ﷺ نه څوک پوښتنه کوي دگناؤ علامه څه ده، سړی به گناه په څه پيژني؟ نو حضرت رسول الله ﷺ ورته وويل چې: **(دع مايريبيك الى ما لايريبيك)**

چې دتاپه زړه کې يې شک درولويږي چې دا کار وکړم اوکه نه؟
نوته پوه شه چې داگناه دی، داپه هغه ځای کې چې نه آيت شريف تا اوريدلی وي او نه حديث شريف او نه دفقهي حکم تا اوريدلی وي، کله چې زړه صفا شو، حقيقي ژوندون حاصل شو نودهغه حرمت او خباثت دستي ورته معلوميږي. بيا زړه په تردد کې شي زړه يې نه غواړي چې دا کار وکړم، دا حقيقي ژوندون چې راغی بيا سړی دگنا واوهلاکت نه بچ کوي، اوپه حرامو باندې نه لگيا کيږي، چې نفس دحرامو او گناؤ ځای راته زړه دې دستې قبض کيږي او حکم کوي چې داشی ناروا دی.

حضرت عبدالخالق غجدواني قدس الله سره خپلومريدانوته نصيحت کوي اوپه نصيحت کې ورته وايي چې مهم شی دانبيې چې

دگناهونو خان ساتی، حتی داورته وایې چې دهلکانو اومحررم
 بنخواودهر اغنیا دنیا داروله مجلسونوڅخه خانونه وساتې، څکه
 هلک چې پیره یې نه وي، بنځه چې نامحرمه وي، غني چې
 ددغوسره دتا تعلق جوړ شي دادتا ددين غله دي، دیانت دې
 درخرابوي.

حضرت علي کرم الله وجهه فرمایي چې غلط نظریه زهروکړ
 غیثی دشیطان ده، چې انسان پرې ولې لکه دانن سبا چې یو لسم
 زهري گولی دي چې سړی ورباندې ولگيږي بیا نه جوړيږي؛ نو چې
 سړی په غلط نظر لگیا شو داجاسوس ده، نودستې دگناهو محبت زړه
 ته اچوي، دستې زړه ته رسیږي.

نواصل عمده شی دآدی چې سړی دگناهونو خان وساتې، هغه سړی
 تباکوي، مرکوي، کله چې له گناهونوڅخه خان وساتل شو نویا په
 کم عمل دومره فاندې مرتبې کیږي چې بل څوک یې په شواړو زکې
 کوي اویوپاک سړی یې په یوه منت کې کوي، دهغه دشواړو دعمل
 نه ددغه یو وار چې سبحان الله وایې دهر ثواب لري.

دا چې سړی دتقوا حالاتو ته وگوري، ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

الْرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿مَلِكٍ يَوْمِ الدِّينِ﴾ پورې ټول دالله تعالی
 صفات دي، حمد او ثنا ده، هغه داسې چې :

الله تعالی پالونکی دټولو مخلوقاتو دی، ټول خلک ده پیدا کړي
 اودوزې وړ کوي، ترمرگ پورې یې تربیه کوي، خدای پاک رحمن
 دی، چې غټ اووړه نعمتونه ددنیا ټول درکوي، په خلکو باندې

رحیم دی چې ټول داڅرت نعمتونه ورکوي، مالک يوم الدين، دی
 دجزا دورځې چښتن دی، چې هلته سوال او جواب، عذاب او ثواب
 هرڅه دده په اختیار کې دي، هلته بیا دبل چا تصرف او قدرت
 نشته، تردې ځایه چې قرائت وویل شو نو اوس خبره بذات دخدای
 پاک سره شروع شو، (ایک نعت)، ای خدایه پاکه! خاص تاته عبادت
 کوم، غېږ ورته کوي، خطاب ورته کوي، مخامخ خطاب ورته کوي.

بیضاوي لیکي چې تقواده حالات شروع کوي لکه مونږ اوتاسې
 نه چې مريدان وايي دسالکینو ابتدای حالت ده، یوې انتهای
 حالت ده، په اول وخت کې به مريد ذکر کوي: الحمد لله، په اول وخت
 کې به مريد دخدای پاک ﷻ په مصنوعاتو او نعمتونو کې سوچ
 اوفکر کوي، چې خدای پاک ﷻ په ماڅومره ډیر انعامات کړي دي،
 داچې وشو چې هلته انسان همیش په ذکر باندې لگيا و، خدای پاک
 همیش ورته یاد و، همیش دخدای پاک په احساناتو کې دده سوچ و
 چې خدای پاک په ماڅومره نعتونه کړي دي، او هلته دقیامت
 دورځې سوچ ورسره پیداشې چې که زه هرڅه کوم هلته بیا له ماسره
 محاسبه کیږي، نو انسان کرار کرار کوشش شروع کړي، بیا مقام
 دواصلون ته ورسېږي، خدای پاک ﷻ ته رسېږي، مشاهده ورته
 پیداشي: (ایک نعت)، بیا مخامخ دخدای پاک ﷻ سره خبرې شروع
 شي، هغه انتهامقام دمريد دی، دایې ابتدایي حالت دی، په
 ابتدایي حالت کې به ذکر کوي، په ابتدایي کې به مراقبې کوي، په
 ابتداکې به کوشش کوي، دگناهونو به ځان ساتي، ځکه (مالک
 يوم الدين)، دی، هلته دعذاب ورځ راروانه دی، جهنم را روان دی،

سوال اوجواب راروان دی، کله چې په انسان کې ددې خبرو سوچ او فکر پیدا شویا کشف ورته پیدا کیږي، مشاهده ورته کیږي، بیا هغه تجلیات او انوار الهی په سترگو باندې ویني، بیا نو دخدای پاک ﷺ سره مخامخ خبره شروع شي.

(إِنَّكَ تَعْبُدُ وَإِنَّكَ تُشْفَعُ) مونږ روزانه له نفلوڅخه پرته په (۲۲) رکعتونو کې الحمد لله وایو، خودا کثرو معنا ته وړپام هم نوي، په سوچ کې موهم نراځي چې دچاصفت کوو، چاته څه وایو، (ایاک نعبد، چاته نعره کوو؟) (ایاک نستعین، دچانه کومک غواړو؟) د (أَفَدِنَا أَلْبَرِطَ الْمُشْتَبِهَ) دچانه دحقې لارې دهدایت غوښتنه کوو؟

داغفلت په مونږ کې ولې دی؟

ځکه خو په ذکر باندې نه یو لگیا، اصل ذکر داده چې دانسان نه غفلت لري شي، په هر حال کې یې خدای پاک ﷺ په یاد وي، نوکه لمونځ کوي، هم الله تعالی به دې یاد وي، په حضور به یې کوي، دریا لپاره به نه وي، ددنیا دبل غرض لپاره به نوي، بلکې دهیڅ لحاظ به پکې نوي، که علم کوې، که جهاد کوې، که روژه نیسې، که حج کوې، که زکات ورکوې، که صدقه ورکوې، که هرڅه نیک عمل کوې، دخدای درضا ماسوا بل څه به نوي.

کله چې دانسان ذکر په دې طریقه شو چې غفلت ورته لري شو، بیا دخدای پاک ﷺ له طرف نه دافیض او برکت ورباندې کیږي چې درحمت دروازي ورباندې راخلاصیږي.

نود ذکر مقصد داده چې په انسان کې دادتقوا او احسان او اخلاص حالات پيداشي، چې هره معامله يې دخداي پاک ﷻ درضا لپاره

شي نوله گناهونوڅخه به ځان ساتي، په نيك عمل کې به كوشش كوي، بيا خداي پاک ﷻ اثر مرتب كوي.

داچې مونږ بهر ملگرې داسې وي چې دپروخت په وظيفوكې تېر كړي، او په اثر يې نه پوهيږي ددغه بنيادي دوه غټې وجې دي:

۱ - داچې دمريدانو احوال مختلف دي، پدغه کې بايد څوك بيا ورسره ونه كړي، مونږ چې دتصوفو څومره كتابونه كتلي نوداليكي

چې په انسانانو کې فرق شته، بعضې داسې مريدان وي چې وظيفې يې پای ته رسولي وي بيا هم په هيڅ نه پوهيږي، حتی دی به په خپله

بزرگي لاته پوهيږي، خودده مشانخوته به خداي پاک ﷻ په ده علم ډرکړي وي، دده مقام به ورته معلوم وي، نو داچې دستاريندي ورته

کوي، يا اجازه ورته کوي، نوڅه پکې ويني.

نو بايد دامايوسي له چاسره پيدانه شي، چې زه په وظيفه نه پوهيږم، نونه يې کوم، کيدل شرط دي، پوهيدل شرط نه دي، که مونږ پوهيږو او که نه پوهيږو دخداي پاک ﷻ حکم ده: (لَاذْكُرْنَ اَذْكُرْنَ).

يا (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا) نود خداي پاک ﷻ حکم دی، ذکر به کوو.

۲ - بنيادي علت د موجوده وخت دطريقت دبنديت اورکاوت لپاره داده چې زمونږ له گناهونوڅخه ځان ساتنه نشته، يا موخبرې

جېکې اوتيتې، يا مواعمال جگ اوتيت دي يا نفقه تيته اوجيگه

وي، دنظر حفاظت نشته، دغوړو حفاظت نشته، دژبي حفاظت نشته، داندامونو حفاظت نشته، په عباداتو کې کوشش نشته، نو څرنگه به سړی په وظایفو پوه شي.

ددنيا کمال چې یو سړی حاصله وي نو هلته یې حاصله ولی شي چې چا کوم شی اجاد کړی او دهغه د حاصلولو لپاره یې چې کوم قانون وضع کړی وي دهغه قانون په مطابق ولاړ شي، یوانجنیر ده، تیپ یارادیو جوړوي ته به دهغه شاگردې کوي، هغه پرزې به زده کوي بیا به یې عملي کوي بیا ته انجنیر کیدلی شي، چې الله تعالی کوم قانون رالېږلی اورسول الله ﷺ کوم قانون مونږ ته بیان کړی، ائمه کرامو یې کوم جزئیات مونږ ته بیان کړي، نومونږ که وغواړو چې پدغه لار کې ماهر شو الله تعالی ﷻ ته به ورسیږو، پدغه قانون چې هغه قران جبل الله متین ده چې خدای پاک ﷻ ته به ورسیږو چې پدغه باندې عمل کوو نو دگناه نه به ځان ساتو.

ددې خارجې مثال داده چې جاپان موټر جوړ کړی دی، ددغه موټر انجن ته به یو دتیلو پانپ ورغلی وي یوه دابو پانپ ورغلی وي. دابو پانپ خپل کار کوي چې هغه ماشین سره ول دي، دتیلو پانپ خپل کار کوي.

اوس که دتیلو ځای ته چا دابو پانپ برابر کړ او دابو پانپ یې دتیلو ځای ته برابر کړ؛ نو بیا موټر چلیږي؟

نوحې ددنيا په تخنیک کې انسان پرزه بدله کړه هغه چې کوم شی جوړ کړی ده، دده په قانون ونه چلاؤ نو موټر په ځای ودریده.

د انسان وجود خدای پاک ﷺ جوړ کړی داد پر په خفه کيږي، ځکه چې د الله تعالی بنیاد دی.

حضرت نبي کریم ﷺ فرمایي ﴿الانسان بنیان رب ملعون من هدم بنیان الرب﴾

بنده د الله تعالی بنیاد دی، ادم علیه السلام یې پخپله بلا کيفه پیدا کړی ده، په هغه انسان باندې لعنت دی چې د الله تعالی ﷺ بنیاد ړنگوي، ددغې وجې نه چې یو انسان چاپه ناحقه مړ کړ لکه د ټولې دنیا انسانان یې چې وژلې وي او چې یو انسان یې د مرګ څخه خلاص کړ لکه چې د ټولې دنیا انسانان یې چې ژوندې کړې وي، خدای پاک ﷺ بیا دومره وریاندې خوشحالیږي. لکه په دې آیت کریمه کې فرمایي:

﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِفَقْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا﴾

اوس دغه پرزې چې خدای پاک ﷺ په انسان کې پیدا کړي ددغې چې خپل چوکاټ بنودلې ده چې سترګې به څرنگه مستعملوي، ژبه به څرنگه استعمالوي، غوږونه به څرنگه مستعملوي، ټول اندامونه به څرنگه مستعملوي، چې د بنده مصنوع په هغه طریقه ونه چلوي، نو لاړ ختم شو. نو د الله تعالی ﷺ مصنوع چې الله تعالی ﷺ جوړ کړی ده هغه چې په هغه چوکاټ کې ونه چلوي؛ نو هغه انسان به بیا څرنگه ترقي وکړي خود اترقي هلته راځي چې پدغه چوکاټ سړی وچلیږي.

دخدای پاک ﷻ شکریه ویل کیږي دپته چې کوم اندامونه یې چې د کوم غرض لپاره پیدا دی، ته یې په هغه کې مستعمل کړه نوداږي دخدای پاک ﷻ شکریه اداء کړئ ، خدای پاک ﷻ بیا درنه راضي کیږي.

اودادخدای پاک ﷻ وعده ده: ﴿لَنْ شُكِّرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ﴾ که تاسې زما شکرانه وسته نوزه به نعمتونه نورهم در زیات کړم اوشکریه یې دغه ده چې کوم اندام یې د کوم غرض لپاره پیدا ده په هغه کې مستعمل کړی شي ، دنیایي د کوم غرض لپاره پیدا ده ، په هغه کې مستعمله کړئ ، اهل یې دڅه لپاره پیدا ده په هغه کې یې مستعمل کړئ.

نوچې دده په چوکاټ شو نودخدای پاک ﷻ درسره وعده ده چې ترقي به درته راځي .

په مخکې غځو غځو درسي کتابونو کې لکه حسامي ، حاشیه شرح العقاید ، بیضاوي شریف ، مشکوة شریف ، مرقات ، اومسلم ثبوت کې تاسو وگورئ، داسې اولیاء کرام تیر شوې دي چې دابوبه سربه یې جای نمازونه وغوړول داوبو په سربه په لمانځه ولاړو اوډوبه ول به یې نه.

دشرح العقائد حاشیه رانقل کوي چې یوه به دزرو مریدانو سره په هوا کې الوتنه کوله ، داکرامت انسان ته الله تعالی ﷻ دڅه لپاره ودرکړی ؟

نویو شریعت ده چې کتابونو مونږ وایو اوبل طریقت ده چې دغه به مونږ په ځان عملي کوو ، بل حقیقت ده چې خدای پاک ﷻ په هغه

نتیجه مرتبه کوی، اوکشف درته پیداکیږي، مشاهده به درته پیداکیږي، بیا به کرامات درته پیداکیږي، خومطلوب زمونږ کرامات نه دي.

مطلوب زمونږ استقامت ده، خدای پاک ﷻ له مونږ غوښتنه د استقامت کړی ده، حضرت رسول الله ﷺ زمونږ نه داستقامت غوښتنه کړې ده، چې خان په شریعت برابر کړه.

کرامت مونږ څه کوو، که ورکوي یې اوکه یې نه ورکوي، دادخدای پاک ﷻ کار دی، داکرامت څه کوو چې سری په هواگرځي خدانخواستہ اخره خاتمه یې خرابه وي، اصل لوی کرامت داده چې ایمان وساتل شي اوپه ایمان کې سری مړشي.

نودانسان دترقي دانسان دحقيقي ژوندون مانع مهلکات دی، گناوې دي، گناوې چې پیداشي په انسان کې حیات نه راځي، په انسان کې ترقي نه راځي، هغه کمپنۍ دانسان په مخ باندې نه ځي اوکه انسان په شریعت باندې خان برابرکړ دخدای پاک ﷻ وعده ده ارمشاهده ده.

درسول الله ﷺ له بعثت نه مخکې دبرصحابه کرام ﷺ په کفر اوشرک کې و، بت پرستي یې کوله، په هغه وخت کې لائق دلعت و، لائق دغضب و، لائق دعذاب و؛ خوچې کله یې کلمه وويله په اسلام مشرف شول نویبا تقوا داره شول چې دهغوی خای ته هیڅوک نشي ورسیدلی، هغه انسانان و چې تراسلام نه مخکې کافر ورته ويل کیدل خوله اسلام نه وروسته بیادخدای پاک ﷻ دوستان شول.

حضرت عمر فاروق ؓ حضرت رسول الله ﷺ ته مخامخ وایې چې له اسلام نه مخکې په ټولو انسانانو کې تر ټولونه ته په مابډ لگیدلې خو چې نن مې کلمه وویلې په ټوله دنیا کې ماته محبوب ته یی: دا حضرت عمر ؓ هلته د جاهلیت په وخت کې څه مقام ؤ بیا په اسلام کې د دغه تقوی په برکت خدای پاک ﷻ بیا داسې اثرېکې پیدا کړ.

له حضرت عمر ؓ سره سمندر او غرونه خبرې کوي

تاریخ ابن هشام د حضرت عمر ؓ په باب کې لیکي چې ده د جهاد لپاره تیاری شروع کړ چې په ایران او فارس باندې یې خپله کوله، خلکو ته یې حکم وکړ چې خانونه تیار کړئ، کله چې د جهاد شپې رانږدې شوې درې شپې دی ورک شو، منافقینو اعتراضونه شروع کړل چې امیر المؤمنین خلک جنگ ته راوېلل اودی په خپله پټ شو، درې ورځې وروسته چې راغی نو خلک یې راټول کړل خلک پوښتنې ورنه کوي، دی ورته وایې چې زه دلرې د معلوماتو لپاره تللی وم، (د عربو له علاقې نه دریاب راتاودی)، وایې چې دریاب ته ورغلم، دریاب ته مې وویل چې زما مجاهدین راروان دي او په تاباندې تیرېږي د فارس او ایران طرف ته روان دي، ته به څه معامله ورسره کوي؟ گوره چې غرق یې نه کړي، وایې چې اوبوراته وویل چې دا خو څه کوي چې په کشتیو کې راځي که دتا عسکر په ماباندې راغلل مونږ به ټول ورته یخی شو چې پښې یې هم لندې نه شي. داد استبعاد ځای نه دی، حسامي او شرح العقاید په بیان

دكراماتو كې دا واقعه رانقل كړې ده چې رود نيل داعادت ؤ چې په
مركال كې به هغه معلوم وخت به دى دريده ترهغه به نه روانې ده
چې ترڅو يې يو پيغله ښه په گينو جوړه كړې جنكى وروانه چوله.
حضرت عمر ؓ يوه وړه پرچه كې ورته وليكل چې اى دريا به اكه
دخدای پاك په امر روان يې؛ نوڅه اوكه په خپل امر باندې روان يې
نومه څه.

هغه كاغذ يې چې ورواچاوه خوشېې ولاړ و بيا روان شو.
نوبيا وچې اوغروته ورغلم چې كه زما عسكر اومجاهد درته
راغلل ته به څه ورسره كوى؟ دازما مجاهد چې سترې نه شي، وايي
غره راته وويل چې مونږ به هوار شو اودتامجاهد به سترې نه شي.
په مدينه منوره كې يووخت گرمه هوا راغله، حضرت عمر ؓ گوته
ورته وښوروله چې اى هوا پدې مدينه كې دخدای نظام چليږي، دلته
عدل ده چې دلته مسلمانانو ته ضرر ورنكړي.
هوا ودریدله چې ترڅو دى ژوندى و په مدينه منوره باندې
بياگرمه هوا رانغله.

يووخت كې زلزله شوه زمكه يې په پښه ووهله چې ولې په تاباندې
دخدای پاك ؓ نظام نه دى جاري؟ چې ترڅو دى ژوندى وو په هغه
زمكه باندې بيا زلزله رانغله.

دادومره كرامات، خدای پاك ؓ په څه وركړې ؤ؟ په دغه دين يې
لكړل، له اسلام نه مخكې څه نوم؟ اودڅه شي مستحق ؤ؟ چې بيا
په اسلام په خان عملي كړ په اسلام مشرف شو بيا خدای پاك ؓ
خومره عزت وركړي.

داخو هغه کرامات دي چې په غټو کتابونو کې رانقل شوې دي نور بعضې د تاریخو کتابونه داسې شیان بیا نوې چې د بعضې خلکو زړونه نه لوبړي. هریو صحابې ته خدای پاک ﷺ همداغه کرامات ورکړې دي.

د حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه کرامت

حضرت نبي کریم ﷺ وایې چې دامیلمانه دي، څوک داسې شته چې کورته یې بوځي او ډوډۍ ورکړي، مسکنان غریبان دي.

حضرت ابوبکر رضی الله عنه کورته راوستل، دی بل چیرته میلمه و چې کورته ناوخته راغی دخپلې بي بي نه یې پوښتنه کوي چې میلمنو مری وڅوړه؟ بي بي یې ورته وویل چې نه. هغو ویلې چې حضرت ابوبکر رضی الله عنه نوې راغلی تر هغه پورې مونږ ډوډۍ نه خوړو.

حضرت ابوبکر رضی الله عنه سخت خفه شو چې د حضرت رسول الله ﷺ میلمانه دي، هغه ماته حکم کړی ؤ او ماددوی مری دومره وځنډوله نو په کور کې کم شی و هغه یې ورته تیار کړل.

نو چې ډوډۍ په خوراک یې شروع وکړه چې گوله به یې پورته کوله هلته به نوره په کاسه کې راپیدا کیدله؛ نو په هغه لیږ ډوډۍ میلمانه هم ماړه شول او د کور خلک هم ماړه شول او بل چاته یې هم ولیږله.

دا چې څومره خلکو ته خدای پاک ﷺ د دنیا او اخرت اعزاز نصیب کړی دا په دین باندې د عمل کوله په وجه ورنصیب شوی، دا په تقوی

ورنصیب شوی، خوشریعت دواړه اړخه لري، چې نیک عمل به کوي، د بدو کارونو څخه به ځان ساتي. بیا به دا انسان ترقي کوي، بیا به خدای پاک ﷻ ته نږدې کیږي، خدای پاک ﷻ به دغه انسان ته دغسې عزت ورکوي.

الحمدلله دازمونږ اوتاسې دطالبې اواسلام اونیک عملي زندگي، په کورونو، روپو نه پیدا کیږي؛ خو لکن که ددغې زندگي قدر مونږ وپېژنو، لېږ ښه شو، دمجلس سره څه احتیاط وکړو، د ماحول سره، د خوراکونو سره اودچنناک سره؛ نویابه ددغوشیانو خوند حساً موږه درک کړو لکه سړی چې خوږشی وڅوري په ژبه پوهیږي چې خوږه ده، نو په قسم درته وایم چې بیا به ددغه عبادت خوند داسې درک کوو

په عبادت کې دحسي خوند مثال

یوه ورځ ماته یوملگري حال بیان کړ الحمدلله زمونږ د موجوده وخت په طالبانومریدانو کې داسې خلک شته، نورڅه نه بیانوم صرف داچې دی وایي چې دعبادت په وخت کې ماته دومره خوند پیداشي، دلمانځه په حالت کې بیا خاص کړ دسجدې په حالت کې دومره فیوضات راځي، داسې خوند راته پیداشي چې دډېره خونده مې داسې حس کوم چې هډوکې مې مات شول، لکه هغه بوټی چې ډېر خوږشي بیخي یې برداشت نشي کولای.

په عبادت کې دومره اندازه خوند ورته پیدا کیږي، داددغه دین احترام دی. ددغه دین وجه ده، چې ددغه دین په برکت باندې خدای

پاک ۛ په یوه انسان کې د دین مېنه دومره اعزاز او دومره ذوق پیدا کوي ، دغه هغه ذوق حسې ده ، زړه یې پرې خوږېږي ، اندامونه اوږه یې پرې خوږېږي او د خوند اخیستل هلته راځي چې سړی ځان کنترول کړي .

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا و سندننا و شفیعنا و مولانا
محمد و علی آله و اصحابه و اتباعه و اهل بیته اجمعین

(۳۱) مجلس

د شريعت خلاصه ، علم ، عمل او اخلاص دی

حضرت مجدد الف ثاني قدس الله سره العزيز فرمايي چې شريعت ضامن د سعادت د دنيا او آخرت دی. يعنې څوک چې په شريعت باندې عمل مختاره کړي خداوند متعال ﷻ دغه انسان ته په دنيا کې هم سعادت او نیک بختي پيدا کوي او په آخرت کې هم سعادت او نیک بختي ورته په نصيب کوي.

لکن دی فرمايي چې شريعت د څه شي نه عبارت دی چې سړی دهغه په سبب او برکت باندې په دنيا او آخرت دواړو کې د سعادت چمتو گرځي؛ نو په مکتوبات شريف کې ليکي چې شريعت عبارت له درو شيانو څخه دی: علم ، عمل او اخلاص.

يوواړه په دين باندې ځان خبروي بيا به دهغه خپلې خبرې سره موافق په هغه به عمل کوي، او بيا به په هغه عمل کې مخلص وي. هغه عمل به دې د خداي پاک ﷻ درضا لپاره وي، دادرې صفات چې په چا کې جمعه شي چې علم ، عمل او اخلاص ده د دغو خلکو سره خداوند متعال ﷻ له طرف نه وعده ده، د حضرت رسول الله ﷺ په خوله مبارکه د دغو خلکو سره وعده ده چې خداوند متعال ﷻ دغه مسلمان په دنيا کې هم کاميابه کوي او په آخرت کې هم ، د صحابه

کرامو ۞ په باب کې باربار په قرانکریم کې اظهار درضایت کوي: (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ) خدای پاک ۞ له دوی نه راضي شوی دی اودوی له خدای پاک ۞ نه راضي دي اوس دا صحابه کرامو ۞ ته چې دغه مقام خدای پاک ۞ ورنصیب کړ داله څه وجې نه؟

ځکه دادرې سره شفه په دوی کې موجود و، هراړهي حکم به چې نازلیده نودوی به کوشش کاوه. حضرت رسول الله ۞ ته به یې خان ور رساوه په هغه مسئله باندې به یې خان خبراوه، اوبیا به یې هغه شی یې له عمله نه پرېښود، حتی حضرت عمر ۞ سورت البقره دقرانکریم په دویم کاله کې خلاص کړی. ځکه چې هرآیت به یې وویلې نومخکې به نورآیتونه نه ویلې ترڅوچې هغه به یې په خان عملي کاوه.

نوعلم و ددین په مسئلو یې خان خبراوه اوبیا به یې سمدستي په هغه عمل کاوه، اوپه عمل کې به مخلص و، دومره اندازه هغوی دعلم اومعرفت سره شوق اودوق درلود چې قران اوحديث ددوی په صفتونو باندې ډک دی اودومره اخلاص پکې موجود دی چې اکثره به کوم عمل وکړ خدای پاک ۞ به دستي آیت نازل کړ چې زه پدغه عمل ددوی نه راضي یم.

حضرت علي ۞ څلور دیناره یو په شپه صدقه بل یې په روځ کې صدقه کړ یو په پته بل په ښکاره خدای پاک ۞ دستي آیت نازل کړ (الَّذِينَ يُبْفِقُونَ آمَانَتَهُم بِالْأَمَلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً) هغه خلک

چې په شپه کې صدقه کوي او په ورځ کې صدقه کوي په پټه صدقه کې، په ښکاره صدقه کوي د دغه خلکو لپاره اجر ده، نه به په بغو خلکو په آخرت کې ډاروي او نه به دوی غمجن وي.

دهغه وخت څلور روپۍ يې صدقه کړې خدای پاک ﷻ يې په ترانکريم کې دستې ذکر وکړ که کمکی عمل و هم د خدای پاک ﷻ درضا لپاره.

حضرت ابوبکر صدیق ﷺ څلویښت زره روپۍ لس زره په شپه کې لس په ورځ کې، لس زره پټې لس زره په ښکاره صدقه کړې خدای پاک پدغه آيت کې دده هم مدحه وکړه چې که به يې غټ کار وکړ هم چې د خدای پاک ﷻ درضا لپاره و مقبول و، که به چا کمکی عمل وکړ هم دخپل وس سره موافق د خدای پاک ﷻ درضا لپاره و مقبول و؛ نو واجب تعالی ﷻ دخپلې رضا اظهار دوی ته کړی و.

حضرت رسول الله ﷺ دوی ته د جنت زېری ورکړی ځکه چې د دين درې سره شعبي په دوی کې موجودې وې: علم و، د دين په هره مسئله باندې دوی ځان پوه کاوه، حتی وعظ او نصيحت به وشو، رسول الله ﷺ به احکام بيان کړل بيا به چې بعضې صحابه کرام پرې پوه نه شونو هغه بل صحابي ته به ورنږدې شو چې حضرت رسول الله ﷺ څه وويل، دهغه نه به يې پوښتنه کوله او ځان به يې پرې پوه کاوه او بيا به يې دستې عمل ورسره ملگری کاوه، که به څه ناڅه له دوی نه نقصان پېښ شو دستې به حضرت رسول الله ﷺ ته راتلل لږوبه به يې وايستله، معذرت به يې وغوښت چې له مانه يوداسې ناروا کار شوی، اگر که به هغه گناه صغیره وه هم؛ خودومره د خدای

پاک ﷺ دار ورسره ملگری و، مخلصین و دستې به یې خان پیش کړ
چې هرحد په ماباندې جاري کېږي جاري یې کړئ خوچې اخرت نه
پاته نشي.

اخلاص، عمل او علم ټول په دوی کې موجود و، قرآن او حدیث
ددوی له صفاتونه ډک دي.

نوحضرت مجدد صاحب وایي چې شریعت د دنیا و اخرت ضامن
دی؛ خوشریعت دغه درې سره جړه غواړي: علم، عمل او اخلاص.

په قرانکریم کې خدای پاک ﷺ مونږ ته د علم حکم کوي: (فَتَلَوْا

أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْمَلُونَ) بیا د علم مقام ذکر کوي: (يَرْزُقُ اللَّهُ

الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ)

خدای پاک مسلمانانو ته لوړې درجې ورکړې او علما کرامو ته
یې خصوصاً بیا ډېرې لوړې درجې ورکړي دي.

حضرت ابن عباس ؓ فرمایي: چې د علما کرامو په نورو خلکو
باندې سل درجې جگي دي، په جنت کې د یوې درجې تر یوې درجې
پورې دومره فاصله ده لکه له زمکې نه تر اسمانه پورې. هم یې حکم
ورته کړې چې علم زده کړئ او هم یې مدحه کړې ده چې د علما
کرامو بیا زما په نزد باندې په اخرت کې دومره لوړ مقام ده او دومره
لوړ مقام وړکوم.

له علم نه وروسته الله پاک ﷺ له مونږ نه عمل غواړي: (وَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ) لمونځ وکړئ. (وَآتُوا الزَّكَاةَ) زکات ورکړئ. (وَحَبِّ

عَلَيْكُمْ الصَّيَّامُ ﴿ په تاسو باندې ماروژه فرض كړې ده ، ﴿ وَلِلَّهِ عَلَى
الْإِنْسَانِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ ﴾ (لَيْهِ سَهْلًا) ﴿ په تاسو مې دبيت الله
شريف حج فرض كړې ده .

په دغو ټولو كې دعمل غوښتنه ده ، علم هم راباندې لازم ده
اودعمل غوښتنه هم ده ، په هرځم كې خدای پاک زمونږ نه
داغوښتنه كړي .

اوبيا دافرايې چې : ﴿ وَمَا أَمْرُو إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ عَٰلِمِينَ لَهُ الدِّينُ
خُلَفَاءُ ﴾ داانسانان نه دي مامور مگر په دې چې عبادت به كوي ،
خاص دخدای پاک درضا لپاره ، درې سره په قران كريم كې ذكر دي .
بيا ددريو سره ثمره خدای پاک ﷻ ذكر كوي : ﴿ وَتُؤَدُّوْا أَنْ يَتْلُوْكُمْ
الْجَنَّةُ أَوْ رِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝ ﴾ نن چې دجنت دغو نعمتو ته
ورسيډي دادهغه عمل په سبب چې هغه تاسې په دنيا كې سترې
پكې تيركړې وي ، تكليفونه مو تيركړې و ، دهغولوږو تندو دهغو
ساره ، دهغو مسكنتو ثمره وه چې خدای پاک ﷻ وايې چې نن
ماتاسې ته په جنت كې دامقام دركړي .

خودا يادساتي چې كه څومره علم وي چې اخلاص نه وي پكې
هرڅومره علمونه وي چې اخلاص نه وي پكې ، دخدای پاک ﷻ په
نيزياندې ديوي زرې په اندازه قدر نلري ، چې دخدای پاک ﷻ رضا
نوي ، خدای پاک ﷻ وايې : اِنَا اِلَهْنِي الشُّرَكَاءُ عَنِ الشُّرِكِ ﴿ دماسره
چې څوك شرک كوي په عبادت كې دبل څه نيت كوي چې فلانكې

ماته ښه سړی ووايې يامې صفت وکړې زه دداسې عمل نه بې پروا یم دداسې عمل ثواب زه نه ورکوم په قیامت کې حکم ورته وشي چې دچالپاره دې کړې ورشه دهغه نه یې ثواب وغواړه.

نورڅه چې وي او اخلاص نوې پکې که جهاد ده، که علم ده، که روژه ده، که لمونځ ده، که زکات ده او که حج ده دخدای پاک په نږدې نډې قبول اوچې اخلاص موجود شو بیا دغه انسان دغه دخدای پاک ښه طرف ته نهایت زیاته توجه پیدا کړي، بیا ددغه انسان دپته نه سوچ کړي چې اودرېږي څوک دې زما صفت وکړي، یا خلک زما غیبت ونکړي، ځان وساتې خلک دې زما احترام وکړي ددغو شیانو فکر بیانه ورسره پیدا کړي ځکه ددوی عمل دخدای درضا لپاره وي؛ نو که خلک یې صفت کړی او که غیبت کړی چې دخدای پاک ښه په نږدې باندې دده عمل مقبول وي نو دخلکو صفت څه گټه ورته کړي او دخلکو غیبت څه تاوان ورکوي.

ددغې وجې نه چې مخکني اسلافو علماء، مشائخ کرامو تاریخ چې سړی وگوري، هر عالم، هر پیر، هر برزگ دمخکې وخت چې شهرت به یې دېرشو نویا به یې قصد ا یو داسې عمل وکړ چې هغه شهرت مې ختم شي، داسې نه چې زه دنفس په جال کې واقع نه شم اوبیا تبا شم.

حضرت حافظ شیرازی د خپل شهرت ختمولو له پاره څه

وکهړل؟

حضرت حافظ شیرازی دادوخت د علماء او اولیاء له قبیلې نه ده خوشهرت یې چې دېرشو ده داکار شروع کړ روزانه به چې د بازار نه

کورته راتلو د شرابو بوتل به یې ورسره راواخیست او په هغه ځای کې رنډۍ ځانې ډېرې وې لکه اوس هم په ایران کې ډېرې دي په نامه ډچکلو باندې دي، نویو رنډۍ به یې له ځان سره را روانه کړه خپل ځای ته به یې راوسته.

خلکو چې دده داعمل ولیده ټولو دده سره بایکات وکړ چې داخو مونږ بزرگ اونیګ سړی باله داخو شرابي اوزاني ده؛ نو ددغه سره تعلق څه پکار ده، نوله داسې خلکونه دعاغوبنښتل او آدب څه ګټه لري.

تر دې پورې چې حافظ شیرازی رحمه الله وفات شو، د وفات نه بعد علماء په دې کې مختلف شول چې دده جنازه وکړو او کنه؟ بعضې علماوو کرامو وویل چې ده د دین ډېر زیاته بې ادبي کړې ده، ځکه عالم و د عالم اوبزرگ په نامه یې وخت تیر کړی و دومره بې دیني یې کوله چې شراب یې چنګکل، زنا یې کوله د علم رنګه یې بده کړه، د دین رنګ یې بد کړ؛ نو قابل د جنازې نه دی چې جنازه یې وکړو.

او بعضې خلکو به ویل چې ګنهګار ده، د ګناه په سبب خود جنازې نه منعه نشته، جنازه به پرې اوکړو. اخیر فیصله په دې وشوه چې دده له خادم نه به پوښتنه وکړو چې دده څه عمل و؟

له خادم نه یې پوښتنه وکړه چې دا حافظ شیرازی دا دومره وخت موږ دی وینو چې کله به دی کورته راته نو د شرابو بوتل به یې په لاس کې و اوبلې خواته به یې پردۍ ښځه هم له ځانه سره روانه کړې وه نو داراته ووايه چې دده څه عمل و؟

نوهغه خادم ورته وویل چې داسمه ده چې هره ورځ به یې دیوبوتل اویوه ښځه له خانه سره راوستله؛ خو بوتل به یې په کور کې یوزور کوهی ورته وښوده چې هغه ته به یې ورتش کړ اوزه په دې نه یم خبر چې په هغه کې به څه و، علماء چې ورغلل چې گوري هغه کوهی له شرابو له وجې غوړ پر و؛ نوددې نه خو یې تسلي وشوه چې شراب خو یې نه دې استعمال کړي.

بیا یې ورته وویل چې دازانیه ښځه یې چې دخان سره روا ستله ددغې سره یې څه معامله کوله؟

نوده ورته وویل چې روزانه به چې ده ښځه راوستله دده دخانقاه په شاه کې کوته وه غسل خانه هرڅه دضرورت شیان پکې موجود و دغې ښځې ته به یې وویل چې دتاخو پدغه بد عملي کې مطلوب داده چې روپی پیداکړي دغه روپی زه درکوم خو غسل وکړه نن شپه دخدای پاک عبادت وکړه.

علماء کرام حیران شول چې زموږ څومره بدگمانی وه اودده څه حال ده، بیایې ورته وویل چې ده په اخروخت کې څه وصیت کړی اویالیکلې ده؟ خادم ورته وویل چې ده په اخر کې یو شعر لیکلی ده اوددغه نه بعد دی وفات شو. هغه شعر څه ده؟ دوی ورغلل کاغذ یې راواخیست، په شعر کې ده مبارک لیکلي دي:

سدم دغ ازبانه حلقه مار

اگرچه غرق بکله است میرود بهشت

قدم دحضرت حافظ له جنازې څخه مه منعه کوي. اگرکه دی
ښه گاردی خوبیا هم جنت ته داخلېږي.

حضرت حافظ شیرازی رحمه الله په دې پوهیده چې زما په جنازه
کې په ددوی اختلاف راځي ځکه چې نیکو خلکو ته دزنکدن په
وخت کې دجنت زیری کیږي.

لکه په دې آیت کریمه کې راځي ﴿ تَنْزِيلُ عَلَيْهِمُ الْمَطَيَّعَةُ أَلَا
تَعْلَمُونَ وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴾

ترانکریم وایي چې دزنکدن په وخت کې ملائکې راځي ده ته
بشارت ورکوي.

نوهغه لیکي چې زما له جنازې څخه مخ مه اړوي اگرکه زه
ښه گاریم خو جنت ته روان یم، ځکه چې دده هرکار دخدای پاک ﷻ
درضا لپاره و، مخلص ؤ چې داسې نه چې داشهرت ماخطا کړي،
دپروخت کې ددیرو خلکو دیرنفس په دې باندې مزې کیږي چې
خلک تپت اوجگ ورته کیږي خلک یې عزت او احترام کوي پدغه
سبب دده نفس لوی شي، دتباهي سره مخامخ شي.

په رخصت عمل کولو سره شهرت ختم شو

پولوی ولي دخپل خای نه دبخارا په طرف را روان شو اوخپل
مريدان یې ورسره ملگري و، اوپه اوښ باندې سپور ده نودبخارا
خلک استقبالې ته ورته راوواته، ده داخلک چې ولیدل نووې ويل
چې نفس مې خراب نه شي، بې لارې نشي نودروژې میاشت وه

دودی یې راواخیسته ، په خوراک یې شروع وکړه او په اوږه سپور شو ، خلکو چې دی ولید دستې ترې وگرځیدل چې داڅو خلکو ویل چې دومره لوی بزرگ ده مونږه یې استقبالې ته راغلي یو او دی خوروڼه خوري؟

ده داخپلو ملگرو ته مخ وگرځاوه چې وگوري ددین په مسئله مې عمل وکړ ، مسافر ته دروژې خوراک روا ده خو خلکو دومره کرکه وکړه اوس رخصت ؤ ، ده دا کار قصدا وکړ.

د کستم خلیفه صاحب شهرت نه خوښاوه

زمونږ په مشائخ کرامو کې حضرت شیخ المشائخ خلیفه صاحب مولوي عنایت الله چې د کستم په خلیفه صاحب مشهور ده ، داڅو کاله مسلسل هر کال حج ته ځي او بیا چې د حج نه راځي کور ته حال نه ورکوي تردې پورې چې دبکس سره کور ته ورننوت ، خلک ورباندې خبر شي ، یو کال چې دده سره یې هغه خپل زوم مبارک تللی ، نه دراتگ په وخت کې په کوم ځای کې کوز شول ، کور ته یې تلیفون راوگرځه طالبان او مولوی صاحبان او عام خلک یې استقبال ته ورغلل خو د کستم خلیفه صاحب مبارک دومره خپه چې دا خلک چار خبر کړل په دې باندې خوموږ لفرقیږو چې دا خلک زموږ استقبال ته راځي دومره احترام او عزتونه موکوي.

یو عالم د تقریر په منځ کې ولې کېناست؟

یوه خلیفه صاحب ماته دیوه مولو صاحب قصه کوله چې ښه په جوش تقریرې شروع کړی وځود تقریر په منځ کې یوناڅاپه کېناست داسې هم نه چې داڅود عوانا ان الحمد لله رب العالمین او یادو ما علینا الا البلاغ المبین جمله یې په منځ کې پرېښوده وایې وروسته ما پوښتنه ورڅخه وکړه چې څه درباندي وشول وایې ده ویل چې کله تقریر شروع شو د اد تقریر خبرې چې په جوش شوې کله چې خلک متوجې شول په داعین تقریر مې نفس غټ شو چې زما تقریر په خلکو باندې څومره ښه اثر وکړ نو ما وویل چې دانفس په دې ځای کې ذلیل کړم نوددې وجې څخه کېناستم طریقت په گټو کې ده دافصه کوله چې هغه مولوی صاحب په ځان پوه شو چې نفس مې خراب شو نفس مې غټ شو نو سمدستي کېناست چې هغه خلکو ته یې نفس شرمنده وگرځاوه.

دامام مجدد الف ثانی (رحمة الله علیه) څخه رانېولې ترحضرت ابوبکر الصديق رضی الله عنه پورې بلکې تر نن وخته پورې د طریقت ټول مقصد اخلاص دی چې څومره مشایخ کرام دي څومره چې اخلاص کوي دومره یې مقام او مرتبه لوړېږي چې یو وارې کار دخدای ﷻ پاره شو بیا یې خدای تعالیٰ په خبره کې هم اثر پیدا کوي. د عمل کې هم اثر پیدا کوي بلکې په هر څه کې یې الله تعالیٰ اثر پیدا کوي.

شريعت محمدي د دنيا او اخيرت ضامن دی خودادري سره اسباب غواړي علم عمل اخلاص بې علمي هم سبب د تباهي ده امام مالک قدس الله سره وايي: من تصوف بغير علم فقد تزندق. ترجمه: څوک چې تصوف بې له علم څخه لاسته راوړي نو کيدی شي بيا کله کفرته هم پکې ورسېږي ځکه دروا اونارو افريق نه پکې کوي.

د پنجاب د يو پير واقعہ

چاقصه راته کوله چې د پنجاب لوري ته يو پير ؤ سپی به يې گرځولو او پيره يې هم خريلې وه چې کله يې سپی مړ شو نو هغه مريدانويې په سپي جنازه وکړه او بيا په سپي باندې قبر هم جوړ کړ اوس يې زيارت ته ورځي نوددې جملې دامام مالک قدس الله سره مصداق وگرځېده. لکه هغه پښتانه هم چې وايي چې څوک بې علمه شيخي کوي هغه کفر يې بس دی امام مالک قدس الله سره وايي که څوک خان بزرگ بزرگ کوي او علم نه وي ورسره نودی کيدای شي کفرته ووزي او که څوک بيا علم کوي او عمل نه وي ورسره اخلاص او تصوف نه وي ورسره نو امام مالک قدس الله سره وايي «من تعلم بغير تصوف فقد تفسق» څوک چې علم کوي او تصوف نه وي ورسره داسې فاسق گرځي عالم نه ورته ويل کيږي «ومن جمع بينهما فقد تحقق» څوک چې دادواړه سره يوځای کړي چې هم علم وي او هم تصوف وي د تصوفو مطلب داده چې عمل يې په اخلاص وي هر څه يې دخدای تعالی له پاره وي نو بيا دغه انسان هلته کمال ته رسېږي او کامل گرزي نوموږ به خان هم خبرو د دين په احکامو

باندې او د عمل به پوره کوشش کوو چې په خان يې عملي کړو او په عمل کې به نيت دخداى غلډ درضاوي داسې نه چې فلانکى ماته عزت راکړي شکرانې راکړي مهلمستياوي راته وکړي قدر او احترام مې وکړي خبره مې ومني د دغوشيانونيت به نه کوي ډېر مشاڅ کړام داسې وي چې خلک ورته جگ اوتيت کيږي يا يې لاسونه ږينکلوې او يا ازدحام رش ورباندې جوړوي په دوى مبارکانو باندې ډېر بوج اوسېب دې تکليف ورته گرځي په کنځاوو باندې ډېره نه خفه کيږي لکه په دغونوموږو خبرو باندې چې مخکې مو ږنه ليکلې دي ځکه په نوموړيو خبرو باندې نفس ډېر غټيږي ودا بيا د تباهي سبب گرځي.

نفس په صاحب صاحب ډېر غټيږي

يوږلي ډېر سپيره خوراگونه کوي او ډېره کفه ډوډى يې وخوره چې يوخت خپل نفس ته متوجې شو نو خپل نفس يې د يوه غټ غوايي په څېر وليدلو بيا خپل نفس ته وايي چې ماخوټه ساتلى هم نه يې ډانه په څه شي باندې غټ شوې؟ (خداى غلډ خپل د دوستانو ته حال لږنېسي) هغه ورته وايي چې زه په خوراک باندې نه مزی کيږم زه په نوموړيو باندې نه غټيږم نو دى بيا ورته وايي چې ته په څه شي مزی کيږي؟ هغه ورته وايي چې زه په دې مزی کيږم چې د صاحب صاحب راته ويل کيږي په دغه باندې زه ښه مزی کيږم.

تسې ليدلي؟ چې يوسړى قدرت ته ورسېږي نو سمدستي مزی شي طبيعت يې بدل شي ځکه هغه ته صاحب صاحب ويل ډېر شي نو دغه

ولي بيا قصداً داسې عملونه شروع كړل لكه مخكې موچې اشاره ورته وكړه نو خلكو توجه ورڅخه بدله شوه يعنې هغه صاحب صاحب ويل ورك شول بيا چې خپل نفس ته متوجې شو نو خپل نفس يې د يو ډنگر تازي په شكل وليد او په دغه وخت كې يې خوراكونه مښه ډېر كړي وو نو بيا دې ورته وايي چې دا ولې داسې ډنگر شوی يې ؟ اوسره له دې چې وس خودې ښه ساتم هم ښه خوراكونه اومېوې دركوم نو د انفس ورته وايي چې څوك خپل دښمن ته حال وايي دهغه به داسې حال وي لكه دې ما ته خودنفس دښمن وي .

حضرت نبي كريم ﷺ الله جل و ايي (عادی نفسك فانه قام بعداوتی) دخپل نفس دښمني كوه ځكه دا زما په دښمني باندې ولاړ دی نفس په اصل ذات كې سر كشه اماره بسوء دی (وَمَا أُبْرِئُ نَفْسِي إِنْ أَلْفَسَ لَأَمَارَةٌ بِالسُّوءِ) نو چې تر خود انفس اصلاح نشي مطمئن نشي نفس راضيه نشي نفس مرضيه نشي نفس تقريباً اوه مقامات لري چې مخكې ذكر شوي دي چې دا د سر كشي له مرتبي څخه بدل نشي نو يو انسان ډېر ولويو، لويو كندوته غورځوي تاسې نه گوري ډېر علماء دي د علم له وجې څخه دومره په غرور او تكبر كې وي چې په كتاب يې لير او ډېر سرهم خلاصيرې نوهغه ته دخلكو لير وړيا م شي نودې په غوره كې شي او نفس يې غټ شي نو دخپل علم له وجې گمراه شي ولې ځان ډېر غټ ورته ښكاره شي نو دا خپل علم يې دده او خداي غلټ منځ پرده شي .

د علم اصلي حقیقت دامام غزالي قدس الله سره په رایه په

تصوف هکې ده

حضرت امام غزالي قدس الله سره دومره لوی عالم ؤ چې که دده
د عمر په شپو دده د علم د تصنیف یو، یو دفتر تقسیم کړي نو هرې
نېټې ته به یو، یو دفتر د تصنیف ورسپړي د هر لوی عالم، په هرفن کې
دده تصنیفات شته دي په (۴۵۰) ه کې پیداوېه (۵۰۰) ه کې وفات
شوی دی نو ټول عمر یې (۵۰) کلونه، هغه وایي چې له ماسره یو وخت
پورې اوسوچ پیدا شو چې هریوشی حقیقت لري هغه داسې حقیقت
چې په هغه کې بیاتغیر نراخي دا علم هم یو حقیقت دی نو د دغه اصلي
حقیقت به څرنگه وي نو ماچې د کتابونو مطالعه وکړه نو دا لاسته
راوړنه مې وکړه چې علم یقین ته ویل کېږي هغه یقین به په دومره
اندازه مضبوط وي یعنې دایوم نل شوی حقیقت دی چې علم یقیني
نی دی د مثال په توګه چې دایوه ستن ده که دایو څوک په
هواو الوزوي دومره خوارق ماته ښکاره کړي او وایي چې داسې ولږ
ده زما په هغه یقین کې باید تر دد اوشک رانشي اصلي علم دغه
مقام ته ویل کېږي

دایې ماخپل علم ته وکتل داسې مقام ته نه ؤ رسیدلې څکه دهر
علماء داسې وي چې په یوه خبره ښه کلک وي خو چې بیابیل دلیل
پورې څوک ورته وړاندې کړي بیا دغه نوموړی عالم له خپلې خبرې
څخه اوښتی وي شک او تردد ورته پکې پیدا شي نو کتابونه مې

پسې کتل چې د علم حقیقت به زه چېرته پیدا کړم د علم انواعونه
 پسې ولاړم په علم الصرف کې مې پیدا کړم په علم النحو کې مې
 پیدا کړم په علم المعانی کې مې پیدا کړم بې شمېره علوم مې پسې
 وکتل په اخیر کې مې د تصوف یوڅه کتابونه وکتل نو مې ویل چې
 د دغو خلکو سره تعلق پیدا کړه که خدای عز و جل د دغو خلکو په واسطه به
 تا کې څه حقیقت پیدا کړي نفس ماته داسوچ راواچاوه چې نه
 خوډېرښه عالم یې اوډېر زیات تصنیفات لرې او خلک دې ډېر عزت
 او قدر کوي نو که ته اوس دیوچا مرید شوی او ملنګي دې غوره کړه
 هغه احترام او عزت او هغه د علم د بدبه به دې ټوله په اوبلا هوشي
 نودی وایي چې زما او د نفس تر منځ شپاړ میاشتې مقابله وه نو نفس
 نه خوشحاله کیده یعنې مریدي ته یې نه پرېښودلم چې زه مرید شم
 هغه به راته ویل چې هغه احترامات او عزتونه به ټول درڅخه پاتې
 شي کله به شیطان داسې فکرونه اوسوچونه راواچول چې علمي
 خدمتونه به ټول درڅخه پاتې شي خوله یوې لویې مقابلې چې شپاړ
 میاشتې وخت یې واخیستلو ماته یوډېې هوشي حالت پېښ شو
 او دا حالت ماته له ډېرو سوچونو او فکرونو څخه پیدا شوی و حتی زه به
 وغورځیدم طبیبانوته یې بوتلم هیچا مې علاج نشوای کولای
 حکیمانوبه داویل چې داروحاني مرض دی وایي چې له
 شپاړو میاشتو وروسته خدای عز و جل ماته الهام وکړه او روان شوم د شام
 په لوري باندې دمشق ته ولاړم هلته مې دیوچانه بیعت وکړه او بیا
 مې د دمشق په جومات کې اعتکاف شروع کړ په هغه اعتکاف کې
 ماته یوڅه اسرار پیدا شول وروسته د حج موقع رانږدې شوه نو مې

ویل چې راځه د حضرت ابراهیم عليه السلام د استوگنې له ځای نه روان شه
 د حضرت نبي کریم صلی الله علیه و آله د اوسېدلو ځای یعنې حرمینو شریفینو ته هلته
 چې کله راغلم بیا چې په دې ځای کې ماته څومره اسرار پیدا شول
 او حقیقت د علم چې په دې مقام کې ماته معلوم شو نودی وایي چې
 زه یې له بیانولو څخه عاجز یم چې په ژبه یې درته بیان کړم خو یوازې
 دومره به ووايم چې که فرض یې کړه د دنیا ټول هوښیاران او پوهان
 راپوځای شي او ووايي چې موږ د دغو اولیاوو نه پرته په نورو خلکو
 کې ښه اخلاق پیدا کړو نو د دنیا ټول پوهان او هوښیاران به په دې خبره
 کې غلط او بې ځایه وي ځکه یو انسان چې ولي کیږي نودی به په
 اخلاقو د حضرت نبي کریم صلی الله علیه و آله باندې ملبوس وي بیا به ولایت ته
 رسیږي چې دهغه دستتو تابعداري به کوي او د سردار د وکونین
 د اخلاقو صفت ځوانه تعالی په قرآن کریم کې کړی دی ﴿وَأَنَّكَ لَفَیْ
 خَلْقٍ عَظِیْمٍ﴾ ته د هرو لویو، لویو اخلاقو خاوند یې نودولي سینې
 نه د حضرت نبي کریم صلی الله علیه و آله د سینې څخه فیوضات حاصلیږي په هغه
 کې دهغه مبارک اخلاق پیدا کېږي نو د حضرت نبي کریم صلی الله علیه و آله تر اخلاقو
 ښه اخلاق په ټوله نړۍ کې دهیچا هم ښه ندي تیر شوي.

نوامام غزالي صاحب وایي چې دغه لاره ده که سړی په اخلاص
 باندې یې ونیسي بیا به هغه اسرار ورته پیدا کېږي چې په دنیا کې په
 مدرسو کې نه زده کېږي هغه په ظاهري درس او تدریس کې نه
 پیدا کېږي علم او عمل چې اخلاص نوي ورسره ملگری شوی هیڅ
 گټه نه لري خوا اخلاص چې پیدا کېږي نو په دې لاره کې پیدا کېږي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

(۳۲) مجلس

د تقوا او اصلاح شرطونه او اسباب

د تقوا اقسام

تقوا په درې قسمه ده (۱) دعوا مو تقواى (۲) دخواصو تقواى (۳) داخص الخواصو تقوا

دعوا مو تقوا داده چې صرف کلمه شریفه ووايې او د شرک او کفر نه پرې خلاص شي. په عامه معنا هغه ته متقي ويل کيږي.

د خواصو تقوا داده چې د خدای پاک ﷻ او امر په ځای کړي او دنواهيونه خان وساتي.

داخص الخواصو تقوا داده چې د خدای پاک ﷻ او امر په ځای کړي اوله نواهيونه خان وساتي، خپل سر او خپل روح دهغه شيانو نه وساتي چې د خدای پاک له معرفت، د خداوند متعال له ذکر نه انسان مشغوله وي.

اوس داخوا د تقوا مراحلې وي نو تقوا به په انسان کې څرنگه پيدا کيږي، هر انسان دا غواړي چې زه دې د داسې رتبې چمتو وای چې خداوند متعال له مانه راضي وای، د خدای پاک ﷻ ديدار ماته په نصيب شوی وای. جنت ماته په نصيب شوی وای. داخوا الحمد لله د هر مسلمان اميد ده، هر مسلمان دا عقیده او ارزو لري چې کاشکې

ماته خدای پاک ﷻ داسې مقام اوسلسله را کړې وای چې زه ښه ملا
شوی وای، زه ښه صوفي وای، اوزه ښه بزرگ وای.

خودا تقوا چې پیدا کړې ددغه لپاره کتابونو لارې بیان کړې دي
چې سړی به په هغولارو پسې کوشش کوي؛ نوامید شته چې
خداوند متعال انسان تر یوه مقام پورې ورسوي ځکه د خدای پاک ﷻ
وعدده ده ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

﴾ (خدای پاک ﷻ وایې چې څوک زما په لار کې کوشش وکړي
، زما رضا غواړي، زما معرفت غواړي، داسې معرفت غواړي چې
هغه د نیکو خلکو ده؛ نو زه دهغو ملگری یم، زه به لارې وروښم
چې په هغولارو دی ماته را رسیږي، او خداوند متعال د محسنینو چې
مراد ورته مخلصین دي او خدای پاک ﷻ د مخلصینو ملگری ده.

څومره چې سړی پدغه طلب کې مخلص شي چې د خدای پاک رضا
غواړم څومره چې پکې مخلص د غومره د خداوند متعال رحمت په
هغه باندې زیاتیږي، د هدایت لار ورته خلاصیږي، بیا خدای پاک ﷻ
هغه ورته ښیي چې هغه د دله وس نه وتلې خبره وي.

ددې وجې نه په حدیث شریف کې راځي حضرت رسول الله ﷺ
فرمایي:

(من عمل بما علم ورثه الله علم ما لم يعلم) یعنې څوک چې په
خپل علم باندې عمل وکړي، دا څو اختیاري شی دی په خپله خوښه
بې زده کړه او عمل پرې وکړه، خدای پاک ﷻ به داسې علم در زده
کړي چې له دینه مخکې د تانوو زده، دده بې اختیاره شی، دده بې
کسبه شی به خدای پاک ﷻ ورته ورکړي، چې علم مکاشفه ورته

ویل کیرې، الهیات ورته ویل کیرې؛ نو هغه کار چې دانسان په وس کې دی هغه وکړي، مجاهده کوشش وکړې زده یې کړي اوبیا یې په خان عملي کړي؛ نو خدای پاک ﷻ د حضرت رسول الله ﷺ په مبارکه خوله باندې وعده ورکوي چې هغه شیان به خدای پاک ﷻ وروپیژني چې هغه دده په س کې نوو (وراثت) چې هغوته میراثي شیان ویل کیرې چې انسان ته یې کسبه پیداشي، پلار مې، ورور مې، قریب مې دهغه دنیا سړي ته پاتې شو، نه دده لاسونه ورباندې ټکاځي، نه پښې پرې سترې بلکې هېڅ نه وو شوي، بې دښه او بد نه خدای پاک ﷻ ده ته په میراث ورپرېښوده.

نوددغه هم دامعنا ده چې علم مکاشفه، علم فراست او الهیات چې پیدا کیرې داپه هغه علم چې دتاپه اختیارکې ده هغه عملي کړي، په هغه عمل وکړي چې دتاپه اختیارکې دي؛ نو بیا د خدای پاک ﷻ له خوا موروثي علم بې اختیاره به تاته داسې شیان درښيي چې هغه به دتاپه اختیارکې نوي، په هغه به د خدای پاک ﷻ د دین لارې درته خلاصې شي، بیا به درک هم نه درته لگیرې چې په دې عمل خدای پاک ﷻ رانه راضي کیرې، او په دې عمل زما نه ناراضه کیرې.

د اکتشافیات یو موروثي علم ده، چې علم لدني ورته ویل کیرې او د خدای پاک ﷻ له طرف نه ورکول کیرې؛ خو کتابونو لیکلي دي چې کشفیات څو مقامه لري چې دچادزړه حال سړي ته خدای پاک ﷻ معلوموي، د قبرونو حال خدای پاک ﷻ سړي ته معلوموي، حتی د عبادت حال خدای پاک ﷻ سړي ته معلوموي چې د عبادت اوس قبول ده او که نه؟

يوډلي يووخت کې په ډېرښه حضور، په ډېرښه اخلاص باندې لمونځ وکړ بيا چې خپل لمانځه ته متوجې شو چې خپل لمونځ يې وليد چې په سترگوږوندو نودى خپل پيرته ورغى چې ماډېر په ښه حضور، په ډېر ښه اخلاص، په ډېره عاجزي باندې لمونځ وکړ؛ خو چې زه په خپله خپل عبادت ته متوجې شوم زما د لمانځه سترگې پندې وي.

هغه ورته وويل چې په لمانځه کې خويه دې سترگې پټې نه وي نيولې؟ ده ورته وويل چې هو! سترگې خومې پټې نيولې وي. ما په دغه نيت باندې سترگې پټې نيولې وي چې حضور مې ښه برابر شي. ده ورته وويل چې د شريعت خلاف کار دې کړى، په شريعت کې په لمانځه کې دسترگوږبتول مکروه دي؛ نو داميراثي اولدني علم گورئ، هلته لمونځ ورته معلوم شو او هلته يې نقصان ورته معلوم شو.

نوهغه کوم شى چې دسړي په اختيار کې ده چې ظاهري علم ده، چې په دغه ظاهري علم عمل وکړي بيا خداى پاک ﷻ داسې ميراثي علم ورپه برخه کوي چې هغه دده په اختيار کې نه دي، بيا په خپلو نقصاناتو هم پوهيږي.

اولياو ته خداى پاک ﷻ په حرام خوراک خبرورکوي

په کوټه کې زموږ استاد شيخ الحديث چې دخواجه خان محمد صاحب خليفه ده، مونږ ته يې قصه کوله چې په پنجاب کې يو پير و ډېرنیک سړى و «دطالبى دوخت خبره يې راته کوله» ددغه پير

صاحب یو پولیس مريد ؤ هغه خواري دودۍ دعوت ورته وکړ خو هغه به نه ورسره تلو، اخير هغه مزدوري وکړه د مزدوري په پيسو يې هرڅه تيار کړل بيا يې ورته وويل چې د پوليسي د تنخوا روپۍ نه دي، درشوت روپۍ نه دي بلکې په خپل لاس مې گټلې مزدوري مې وکړه په هغه مې هرڅه اخيستي او بيا مې تاته دودۍ کړي. نودغه مُرشد يې چې د شپې ورسره ميلمه شو دودۍ يې وخوړه بيا چې سهار شو دغه پوليس چې دده مريد ؤ ورغلی دده پوښتنه کوي نو هغه ورته وايي چې خدای پاک دې تباکړه! لکه چې زه دې تباکړم.

دابه مادې څه حرام خوړلې ؤ، زما په نس کې ټوله شپه سې غپېدل ځکه په مادې حرام خوړلې. ده ورته وويل چې ټول شيان مې مکمل د مزدوري په روپيو اخيستي ؤ ده ورته وويل چې نه يوڅه شی شته! نو ولاړ دخپلې ښځې نه يې پوښتنه وکړه چې پدغه خوراک کې خوبه تادزاره کور څه شی نه وو ورگډه کړې؟ هغې چورت وواهه وبې ويل چې يووخت کې ناکومه مالگه دموترا وړې وه هغه مالگه مې وراچولې وه. نوره مالگه په کور کې نه وه، غوړې، وړه دترکاري نوې شيان ټول په پاکو روپو ؤ خو مالگه ناپاکه ورگډه وه، هغه ولې ته خدای پاک ﷻ فراست ورنصيب کړ چې په خپل نقصان پوهيده چې يو مالگه په دودۍ کې ناقصه شوه دهغه علم هم خداوند متعال ورکړ چې په ماحرام خوړل شوې دي.

یوه خرما یې په اشتباه وخوره څلویښت شپې یې هکشف بند شو

حضرت ابراهیم ابن ادهم رحمته الله یولوی ولي الله تیرشوی ده ، دامام صاحب شاگرد ده ، دهرکشفیات یې درلودلو یو وخت کې کشف ورنه ورک شو ، بیا یو ځای چې دجمعې په ورځ به اولیاء هلته جمعه کیدل هغه ځای ته ورغی چې پخوا ورته معلوم ؤ

نوره تیاره وه اولیاء چې راروان شو چې یوراننوت ویې ویل چې نن خوږه جومات کې څوک نابنده ده ، هغه بل ورته وویل چې ابراهیم ابن ادهم ده . وایې څرنگه راغلی دی ؟ وایې چې څلویښت شپې کیږي چې خپل حال ورنه ورک شوی ولې ؟ وایې چې دیودکاندار نه یې خرماوې اخیستي هغه خرما یې چې ورتللي تله پورته شوه یوه دانه دتلې نه کوزه ولویده ، دکاندار دهغې په عوض کې بله خرما ور واچوله ، خوده ته په گمان کې دا ورغبلل چې هغه کوزه پرته خرما زما وه ، هغه یې راواخیسته او په اشتباه باندې ویې خوړله ؛ نو هغه کشفیات یې بند شول . بیرته ورغی هغه دکاندار ته یې روپی ورکړې چې مایوه دانه دتول نه زیاته خرما خوړلې اوس داچې سړی په نیکی روان شي خدای پاک ﷻ دومره اندازه صفایي ورته حاصلوي ددغې وجه نه حضرت رسول الله ﷺ وایې :

(استفت قلبك) دخپل زړه نه فتوا وغواړه !

(دع مایریبک الی مالایریبک) چې په کوم شي کې شک درلوده نو پرې یې ږده . خودامقام دخواصو ده چې سړی په شریعت

خان برابر کړي خدای پاک ﷺ یې تزکیه وکړي، بیا زړه د مسلمان له گناه نه کرکه کوي، که نه پوهیږي کشف نلري، خو چې هغه ناروا ځای، ناروا خوراک کوي زړه یې بند شي شک او تردد ورته پیداشي.

د انسان د اصلاح لپاره اول شرط بیعت ده

ددغه لپاره مخکې موهم بیابیا ويلي دي حضرت امام غزالي قدس الله سره ددې لپاره چې د انسان اصلاح وشي څلور شرطونه بیانوي:
اول شرط:

اول شرط دا ذکر کوي چې هر څوک دا وغواړي چې دی متقي شي، دده اصطلاح وشي، او هرڅه یې په شریعت برابر شي نو دیو کامل پیر نه دي بیعت وکړي.

اجمالا کامل پیر هغه ته وایي چې په شریعت باندې عالم وي، په خپل علم باندې یې عمل کړی وي، یعنې عمل کونکی وي او دخپلو مشائخو سره مخلص وي، په صحبت کې یې اثر وي، چې په مجلس کې یې په خلکو اثر راځي، نودغه ته په اصطلاح د شریعت کې کامل پیرویل کیږي.

نو د اصلاح اوله طریقه داده چې د کامل پیر نه بیعت وکړي، د کامل پیر په بیعت باندې دسري اصلاح څرنگه راځي؟

وايې څکه اصلاح راځي چې دی خپل شیخ ته ورځي په اوله ورځ د بیعت د ټولو کړو گناهونو څخه توبه وباسي، تلقین چې کیږي نو په هغه تلقین کې دا ویل کېږي که صغیره گناوې وي او که کبیره گناه وي لکه شرک، ظاهري وي که باطني، که حقوق الله وي او که حقوق

العباد . که دمور اوپلار حقوق وي نوپه دغو تولوکې چې له مانه څه
تقصیر شوی وي دهغونه زما توبه ده ، توبه ده ، توبه ده . نوپه اوله ورځ
نوپه گارشي .

دوهم شرط :

دوهم داده چې دهغه پیر له طرف نه تلقین د ذکر وشي هغه پیر چې
دا ذکر وروښيي نودده په زړه کې چې دخدای پاک ﷻ نوم ځای
ونیوپه هغه نامه باندې ، په هغه زړه کې صفایي راځي بیا د انسان په
زړه کې دوه ځایونه دي یو ځای د ملائکو د تصرف دی او بل ځای
د شیطان د تصرف دی په حدیث شریف کې راځي چې دهر انسان په
زړه کې یوه : (لَمَّةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ) ده او : (لَمَّةٌ مِنَ الْمَلِكِ) ده د انسان
زړه چې کله دخدای پاک ﷻ په ذکر لگیاو هغه ملائکې بیا الهمات
دنیکو کارونو ورته کوي ، بیا یې نورڅه په ورځ د نیکي طرف ته شوق
پیدا کیږي ځکه چې ذکر کیږي ، شیطان د انسان زړه ته مداخله نه شي
کړای ، بې لارې کولای نشي ، نوددغه شیخ په واسطه دده د زړه تعلق
له ملائکو سره جوړ شي ، هغه د نیکي په طرف الهمات ورته کوي ،
بنه کار یې دخدای پاک ﷻ ترپام ورنه کړي او هغه طرف ته یې کوشش
زیات شي اوله بدو کارونو نه یې کرکه پیدا شي ، ځکه بدو شیطان
ورته ښایسته کوي اودلته د شیطان لار بند نه شي ، او کله چې دسړي
زړه دخدای پاک ﷻ له ذکر نه غافلله وي نو بیا شیطان وسوسې ورته
شروع کړي ، بیا یې د بدې طرف ته ورځ په ورځ شوق زیاتېږي
اود نیکي طرف ته یې شوق کمیږي .

په خپل مُرشد بدکمانې د سوء خاتمې سبب ځکېږي

يوځل دورې دورې طالب په ماسپېښين کې راغی اوسخت ډېر يې وژړل. ماورته وويل چې ولې څه پېښه ده؟ ده وويل چې پېښه داده چې زه د دورې کتابونه او حديث وايېم اوزما ورځ په ورځ د گناهونو طرف ته شوق پيدا کېږي او حديثو اثر او شوق په ماباندې نه راځي. خوددې په وجه تراوسه نه پوهېدم چې دا ولې؟

نن ورځ غرمه مې خوب لیده چې زما د کمري ملگري د مرحوم خليفه صاحب (مولوي فضل الدين) زیارت ته راغلي وي او دروژي د اعتکاف شپې هم نوي، هغه ملگري مې ولاړ شي هلته په اعتکاف کې کيني زه ورپسې ورشم پوښتنې ته، کله چې ورغلم د زیارت مخې ته، لکه د کوچیانو په شان، درې کېږدی (خیمې) ولاړې وي. اول په خیال کې داسې راځي لکه دوی چې د هغه سر لري کېږدی (خیمه) کې وي بیا دا غېږانږې شو د منځ کېږدی ته، بیا دا غېږانږې شو اولې خیمې ته؛ نوماته په خیال کې دا راځي چې داڅومعتکفين دي او روژه هم نده، اعتکاف څرنگه کوي؟ او بیا په زیارت کې څرنگه اعتکاف کوي؟

داسې سوچ مې کاوه چې داماته دنږدې خیمې پرده پورته شوه چې گورم حضرت رسول الله ﷺ پکې ناست ده، اوماته وايي چې ته دخپل شیخ نه بې لارې شوی یې؛ نو ددغې وجې نه دې ورځ په ورځ د گناه طرف ته شوق زیاتېږي، که توبه ونه باسي او هغه خپل شیخ خوشحاله نه کړي؛ نو خاتمه دې خرابېږي.

نوده وويل چې مادخوست له محمد انور خليفه صاحب نه بيعت كړي
 زبیا دا يوڅه وخت وروسته ماته دطريقت دسلسلې بې اعتقادي
 پيداشوه اوپه هغه خپل پيرياندي بدگومانه شوم اوتعلق مې ورسره
 كې شو نو حضرت رسول الله ﷺ راته وويل چې كه بيرته دې خپل پير
 راضي نه كړي نو ته به بې ايمانه له دنيا نه ځي .

بل ملگري په عين شكل همداسې خوب ليدلى وچې په مدرسه كې
 يوڅوك په كمرو باندې گرځي اوماته وايې چې دا په ماباندې ډېر
 گران ده ځكه چې دمرحوم خليفه صاحب مريد ده ،خوماته حضرت
 نبي كريم ﷺ وويل چې ده وظيفه پرې ايښي ده ،دى خرابي پرې اوورت
 روباړه چې بيرته ذكر شروع كړه .

نوداوليا كرامو په تعلق باندې هلته دخداى پاك ﷻ سره دزړه تعلق
 پيداكړي . نواوله لار داصلاح هغه داده چې دكامل شيخ نه بيعت
 وشي ، بيا دهغه سره آدب اواحترام وي ،اخلاص وي ،خومره چو
 اخلاص ؤ همدومره اثر پيداكړي .

دریم شرط دنيكو خلكو ملگرتيا ده

داصلاح دريمه طريقه داده چې سړى دنيكو خلكو سره تعلق جو
 كړي ، دهغه چاسره دملگرتيا كوي نوچې دينداره وي ،هغه خيرخو
 اومخلص اوصادق اونيك عمله وي ؛نوهغه بيا تاته هم نصيحت
 كوي كه په تاكې څه بد عملي موجوده وه ته به يې په غرض نه حمل
 كوي ته به وايې چې دازما لپاره ښه خبره ده عمل به ورباندې وكړ .
 په دغه طريقه باندې دسړي ډېره ښه اصلاح راځي .

خلورم شرط ددبمن خولې ته متوجې کیدل:

داصلاح خلورمه طریقه داده چې سړی ددبمن خولې ته متوجې شي چې دبمن دسړي عیبونه بیانوي نوسړی پام وکړي چې هغه دبمنان په ماپسې څرنګه غږېږي هغه عیبونه یې چې واوریدل نوخپل خان ته به پام وکړي نوچې رښتیاپه ما کې هغه عیبونه وي نودلري کولر کوشش به یې وکړم.

پنځم شرط دعاموخلکو سره زندګۍ تیرول:

داصلاح پنځمه طریقه داده چې دعاموخلکو سره زندګۍ کوي، نواموخلکو ته به متوجې وي چې په دې خلکو کې چانیک عمل وکړ نوخلک څومره داحترام اوعزت په سترګه ورته ګوري، چې دی دځان سره سوچ وکړي چې که زه هم داسې نیک کار وکړم نوزمابه هم داسې نیک حال وي، اوکه په عاموخلکو کې بدکاري چاوکړه، خلکو بد ورپسې وویل نودهغه نه عبرت واخلي چې دغه سړي چې بې لاري ګرځي دخلکو په نظر کې هم څومره منفور ده، دخدای پاک ﷻ په نیزه هم داسې منفور وي.

نوتقوا چې پیداکیږي دهغې لپاره به سړی لارې لټوي، کوشش به کوي، یوه بهترینه لار داده چې دکامل شیخ سره تعلق جوړ شي، اودهغه سره بیا په اخلاص زندګۍ کوي.

دولایت شرطونه

اول شرط له خپل شیخ سره محبت: چې سړی ولایت ته رسیږي نو خپل شیخ سره له محبت او انقیاد سره سره ډېره ناسته او ولاړه، تگ اوراتگ به کوي او چې څه حکم او ارشاد یې ورته کاوه، چې داسې وظیفه وکړه نو همداسې به کوي بیا به یې مخالفت نه کوي.

دوهم شرط: ډېر ذکر کول دي

چې څومره ډېر ذکر کوي د څومره محبت پیدا کیږي، د څومره د خداوند متعال ﷻ سره تعلق جوړیږي، ځکه خدای پاک ﷻ فرمایي چې څوک مایادوي هغه زه یادوم.

او د خدای پاک ﷻ یادونه رحمت ده چې په هغه انسان باندې رحمت وکړي نو سړی چې دولایت مقام ته، د خواصو د تقوا مقام ته رسیږي، شرط یې داده چې د کامل پیر سره بیعت وکړي، اوبیا دهغه سره محبت، اخلاص، تعلق، ناسته او ولاړه، تگ اوراتگ، دهغه حکم منل، موجود وي.

عامه طبقه خوڅه کوي په طالبانو او ملایانو کې بنیادي نقصانات دادي چې د دغو خبرو لحاظ نه ساتي، اول خو چې څوک د چاعیب ورته په گوته کړي؛ نو هغه یې په غرض حمل کړي.

دوهم دا چې څوک د چاعیب وني؛ نو هغه ورته ښیي نه، ولی؟ چې خفه نه شي.

نومخلص ملگری ہفہ دہ چہ پہ تاکی یی عیب ولید اودرتہ و ہنود
چہ داکار مہ کوه پہ دہ خدای پاک ﷺ درنہ ناراضا کیڑی.

دریم شرط:

تعلق لہ خپل شیخ سرہ اوز مونہ نقصان ڈاڈہ چہ زمونہ دخپلو
مشایخو سرہ تعلق کم دہ، اخلاص کم دہ، محبت کم دہ، تگ
اوراتگ موور سرہ کم دہ، انقیاد مونشتہ، کہ دظاہری علم استاد دہ
کہ دباطنی علم استاد دہ.

کہ یوہ ورخ یی خشکہ راتہ وکرہ بس نور مونہ ترے مرور یو، لکہ
چہ داپہ خپل شیخ اویا استاد باندی احسان باروی چہ زہ خو
دتامرید یا شاگرد یم، تہ ولہ خوشکی راتہ کوی.

حضرت نبی کریم ﷺ وایہ (اتقوا فراست المؤمن فانه یبظروا
بنوراللہ) دمومن لہ فراست نہ خان وساتی ! خکہ چہ ہفہ دالہ پہ
نظر سرہ گوری.

نومشاخ چہ کلہ پہ تاکی شیان وینی نودہفہ پہ خاطر بہ خوشکہ
درتہ کوی. کلہ دبعضی اصلاح پہ خوشکہ راخی. کلہ دبعضی
مریدانو اصلاح پہ وھلو راخی. کلہ دبعضی مریدانو اصلاح پہ خفہ
کولوراخی چہ بندی کوی چہ دہر بہ تراخی. کلہ دبعضی اصلاح پہ
دہ راخی چہ دہر کینی.

لہ بیعت نہ مخکھی اصلاح

بولوی عالم ہوشیخ تہ دبیت پہ نیت باندی ورغی ہفہ شیخ تہ
خدای پاک ﷺ پہ باطنی فراست معلومہ کرہ چہ دی نہایت کبرجن ڈ

دغورور اوتکبرنه دک و، نوده ورته وویل چې دبیت شرط داده چې یوه جمعه به ددغه جومات دتولوخلکو خپلې سموي، بیا به زه وظیفه درکوم اوکه نه، نه یې درکوم، ده وویل چې داعجیبه خبره ده زه ملا، غت عالم اومدرس یم زه به دخلکو خپلې څنگه سموم؟ ده ورته وویل چې په بله طریقه نشته بیرته ولاړ. ده خودتصوفو کتابونه کتلي و نوفاندې یې لیدلې وي نو بیرته راغی بیا یې دغه شرط ورته ورايه، اخیږې دځان سره دافصله وکړه چې یوه جمعه تکلیف تیر کړه نویوه جمعه یې داخپلې سمول شروع کړل.

هغه شیخ ته خداوند متعال په فراست باطني دامعلومه کړه چې اوس په ریا اخته شو چې خلک به وایې چې دامولوي صاحب څومره ښه سړی ده دخلکو خپلې سموي نو ورته ویې ویل چې بس نورې یې مه سمه، اول یې دسمولو نه انکار کاوه اوس یې بیا پریښودلې نه، چې نه صاحب! داخو دمسلمانانو خدمت ده. نوره واقعه مخکې ذکر شوې.

نوهغو مشانخو کرامو ته خدای پاک جل جلاله فراست ورکړای وي. دسړي اصلاح کوي، څومونږ ته که خوشکه وکړې پدغه ورنه خفه کیږو، که بې وخته ورته راغلو توجه یې راته ونه کړه پدغه ترې مرور کیږو چې ولې یې توجه راته ونه کړه.

حضرت انوارالمشايع د ملاقات په ځای يواځې په سترې مه شي اكتفاء وكړه

د جناب حضرت انوارالمشايع مرحوم خليفه صاحب (مولوي فضل الدين) يونفر قيصر راته كوله چې دميرانشاه نه زه او يو څو نور ملگري له حضرت انوارالمشايع مرحوم خليفه صاحب سره د حضرت امين جان آغا صاحب كورته په سفر لاړو، هلته د ماښام په وخت كې ورسيدو، چې د كور دروازې ته ورسيدو نو حضرت امين جان آغا صاحب له كورنه راووت سترې مشې او هركلې يې راته ووايه، دسترې مشې نه وروسته حضرت امين جان آغا صاحب وږنه وويل چې صاحب! تاسې كينې هلته ماته چا تليفون كړی ده څه ضرور كار ده هلته ورځم انشاء الله په نيم ساعت كې بيرته راځم. جناب خليفه صاحب ورته وويل چې بس دومره كافي و، دغه ملگری وايي چې مونږ ډېر په زړه كې خفه شو دغه طالبان و او مريدان ئې چې هغه وايي چې زه په نيم ساعت كې بيرته راځم او جناب خليفه صاحب ورته وايي چې بس دوغومره كافي ده، دميرانشاه نه مونږ دومره كړايي ولگولي او دلته مو صرف په ولاړې وليد.

كله چې حضرت امين جان آغا صاحب روان شو مونږ بيرته را روان شو نو جناب خليفه صاحب مونږ ته مخ راوگرځاوه چې گوري پام كوي د دغه دامعناده چې زه دومره غټ سړی يم زه درته راغلی يم ته

به خامخا ماته خان را خلاصوي. هغه خپل کار که هرڅومره ضروري
نوپړېدئ به يې اوماته به خامخا خان را خلاصوي.

مونږ راغلي دده د پوښتنې په نيت و پوښتنه وشوه نور چې دی
مشغول و دابيا بې ادبي ده، دمشانخو سره چې دې خپل خان ته
رامتو چې کوي چې خپل کار زر خلاص کړه اوزه دلته درته په انتظار
ناست يم. نوزه چې دلته ناست وای نوده به خپل کار په منډه
خلاصولو لې چې دميرانشاه خليفه صاحب راغلی ؟

گوري حضرت انوار المشايخ قدس الله سره العزيز حضرت صاحب
خليفه و او حضرت امين جان آغا صاحب د عمر له لحاظ دده د زامنو
د لمبو په ځای و لکن دمشانخ کرامو د نسبت په خاطر باندي
دومره اندازه احترام چې دميرانشاه نه ورغلی هلته صرف په سترې
مې اکتفا کوي، بس دغه مونږ ته کافی ده چې تاته تکليف ونه
رسېږي.

داسې هم پېښه وي چې په مجموع جمعو موقع سرې ته پيدانه شي
اوبه انتظار وخت تېروي.

دمجدد الف ثاني قدس الله سره د مريدانوشکايات او دده ځواب

حضرت مجدد الف ثاني (رحمه الله) چې په طريقت کې دېر لوی
بهترين شخص تير شوی ده نوده ته به چې کله ځينې عوام سرمايه
دار خلک راغلل نودی به ورته راووت او تر يو ساعت پورې به ورسره
ناست و او چې غريبان ملنگان مريدان به چې راغلل نو هغوی به په

انتظار ناست و اوزر به نه ورته راووت، نو دې مريدانو ته په زړه کې دا
 شته پيدا شوه چې دى د غنيانو لخواظ کوي، د مالدارو خلکو لخواظ
 کوي، هغوى ته زر راوځي، ورسره کيڼي او دستي چای مري ورته
 راوړي او مونږ دلته شپې او ورځې په انتظار ناست يو، زمونږ
 ملاقات تلانه راوړي، هغه ته خداوند متعال علم باطني ورکړى و، د
 دوى په اشتباه باندې پوه شو، له کور څخه راووت او ورته وې ويل
 چې گورئ بچيانو زما له تاسې سره د زړه تعلق ده، ميلمه چې چاته
 يرغى شرعا حق پرې لرې چې دهغه به احترام کوي، خود هغوى
 خلکو زمونږ سره همدومره تعلق دى چې «السلام عليكم و عليكم
 سترې مشې نور دوى نه زما مريدان دي، نه بيعت شته، نه محبت
 شته، نه اخلاص شته، لنډه دا چې نور هيڅ نشته همدومره کارې ده
 نو ميلمه چې راغى د ميلمه احترام خوبه سړى کوي.

او د تاسو سره خوشه او ورځ زما تعلق ده، که تاسې زما سره په مجلس
 کې ناست يې او که نه يې ناست زه د تاسې په غم باندې غمجن يم، زه
 د تاسې په باب کې خداوند متعال ته عاجزي کوم زه د تاسې په باب
 کې خداوند متعال ته زارى کوم او ژړاوي کوم که تاسې له ماسره
 موجود وي او که نه وي موجود، زما له تاسې سره د زړه تعلق ده
 خو دېر مريدان په دې باندې نه پوهيږي چې فلاني ته راووت بس
 ورسره وې خنډل، ورسره کيڼاست او ما دومره انتظار وکړي.

نو کثرت ملازمت دخپل شيخ له محبت او تابعداري سره، محبت به
 هم وي، حکم به يې هم مني بيا خداوند متعال ﷻ سړي ته د هدايت

لاڙي خلاصوي، دتقوى مقام ور نصيب كوي، دوليت مقام به ورته
ور كوي

ډېر غټ غټ مشانخ په غټ انتظار باندې وخت تيروي، په يوځاى كې
علماء كرام وي، غټ غټ شيخ الحدیثان وي، هغه دملاقات له پاره
وخت تيروي، دوه شپې، درې شپې و كړي بيا هم دملاقات وخت نه
ورته پيدا كېږي، خولكن دوى ته يې هغه مقام معلوم وي.

خپل پيرته به خپل خان داسې سپاري لكه مړى چې په تخته باندې
پروت وي هغه سړى چې غسل وركوي چې كه په سړيې اوبه ورتويې
وي او كه په پنبويې ورتويه وي، كه په بنى طرف يې اړه وي او كه په
چپ خوا يې اړه وي خومړى دانه وايي چې اول مې سر پرې مينځه بيا
پنبې پرې مينځه يا بس ده نور مې مه مښه صفا شوم، نور په تكليف
يم.

نوداسې به دمړي په شكل خان سپاري لكن زمونږ مطالبې وي
خواهشات وي، دانقصانونه موبه دغو كې ډي ځكه كار ډېر په مخ نه
ځي، هغه مريد چې دهغوى محبت دخپلو مشانخو سره زيات
وي، په مريدانو كې يې دستي اثر معلومېږي، وظيفې يې هم زرز
پخپري، كار يې هم زرز په مخ باندې ځي.

حضرت دوست محمد كندهاري صاحب، چې د ډېره اسماعيل خان
په درابن كې يې زيارت دى، په يوه كال كې دى دخلورو طريقو پير
شو.

خودومره منقاد و چې دخپل شيخ بيت الخلاء يې په لاس باندې
پاكوله، دومره خدمت يې كاوه.

داکابرو ددیوبند دعلمائو استاد بیان کاوه چې یو استاد تللی و
 دیو بل استاد پوښتنې ته ، هغه مړی وایې چې دهغه دکور دبی بي
 خپلکې یې په سر اوسترگو باندې ایښې وي اوژړل یې چې ای
 خداوند متعاله ! که دخپل استاد په باب کې زمانه به ادبي شوې
 وي ، دهغه حقوق مې نه وي په خای کړې نوخدايه ! دده دناموس
 خپلی زه تاته وسیله کوم . نو هغه خپلی یې خدای پاک ﷻ ته وسیله
 کولې دومره ادب او انقیاد پکې موجود و .

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا

محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۳۳) مجلس

دمحبت اصلي سبب

بينادي شی خوداده چې هرکار سړی کوي هغه به علمه سرته نه رسيږي، که څوک هر عمل د عبادت کوي خو چې نيت پکې صفا نه وي معرفت نوې تر هغه وخته هغه عمل نه قبلېږي، نو بنيادي شی داده چې اول سړی علم حاصل کړي چې ددغه علم په حاصلولو باندې معرفت دخداي پاک ﷺ، معرفت دحضرت رسول کریم ﷺ، معرفت دامورو ددين ورته پيداشي، نو بيا به دهغه خپل معرفت او علم سره موافق عمل کوي او په هغه کې به مخلص اوسيږي ځکه چې حضرت عمر فاروق ؓ دحضرت کعب ؓ نه پوښتنه کوي چې خاوندان د علم څوک دي؟ هغه ورته وايي چې خاوندان د علم هغه څوک دي چې په خپل علم باندې عمل کوي، کوم خلک چې په خپل علم باندې عمل نه کوي هغوی ته علماء نه ويل کيږي.

اوس نواول بنيادي شی علم ده، د علم په برکت دسړي سره دالله تعالی محبت هم پيدا کيږي دحضرت رسول الله ﷺ محبت هم ورسره پيدا کيږي، ددين محبت هم پيدا کيږي، په صحابه کرامو کې چې دچا څومره زيات محبت و، څومره زيات علم و دڅومره دهغوی دالله تعالی ﷻ او د رسول الله ﷺ سره محبت هم زيات و، دحضرت نبي

كريم ﷺ په ټول امت كې اعلم ترين حضرت ابوبكر الصديق رضی الله تعالى عنه و خوځومره چې خداوند متعال دته علم زيات وركړى و دغومره دخدای پاک ﷺ خوف په ده باندې غالب و، دغومره يې دخدای پاک ﷺ اودحضرت رسول الله ﷺ سره محبت زيات و چې سړى دمحبت مقام ونه پېژني نومحبت نشى كولای.

دحضرت ابوبكر الصديق ﷺ دمحبت واقعه

حضرت صديق اكبر ﷺ چې په ټولو خلكو كې دزيات علم (اعلم الناس) خاوند و دده دحضرت نبي كريم ﷺ سره څومره محبت و نودهغه دمحبت يوه واقعه به دلته ذكر كړو:

په اسلام كې اولنى خطبه چې په حرم شريف كې په ښكاره ويل شوې ده هغه حضرت ابوبكر صديق ﷺ ويلي ده، حضرت صديق اكبر ﷺ له، حضرت رسول الله ﷺ نه التماس كوي چې يا رسول الله! ترڅو به دادين موپټ ساتو ته اجازه وكړه چې ددغه دين دعوت په ښكاره خلكوته شروع كړو.

حضرت رسول الله ﷺ ورته وايي چې مسلمانان تراوسه پورې ډېر كم دي دكفارو دمقابلې توان پكې نشته تريو څه وخته پورې پوښيده اوپټ دعوت په كار دى. خو حضرت ابوبكر صديق ﷺ ډېر اصرار كوي چې نه ښكاره دعوت شروع كوو، نودى دصحابه كراموسره راووت په حرم شريف كې يې خطبه په جهر اوپه زوره شروع كړه، دعوت الى الله، دتوحيد او شهادت كلمه يې په ښكاره باندې شروع كړه، كفارو له هر طرف نه په ده باندې په يو وار باندې حمله وكړه.

لکه یوسری چې په چاباندې حمله کوي اودومره بې اندازې زیات
 بې وراهه چې ددېرو وهلو له امله بې هوښه پریوت، مخ مبارک، پوزه
 مبارکه، غوږونه مبارک او ټول وجود مبارک یې په وینو ککړ شو.
 نږدې وراهه چې نوردخلکو داخیال شو چې نور مرکبې نویې
 پریښود، دده هغه تربوران چې لاتراوسه یې اسلام نه و منلی، راغلل
 اوله دغه ځایه یې کورته ویو، دماښام په وخت کې چې کله دی په
 هوش راغی اولنی خبره یې داوکره چې دحضرت رسول الله ﷺ څه
 حال ده، هغه تربوران ورسره ناست ؤ، هغه خوپه اسلام لاته ومشرف
 شوې، هغوی ته دحضرت رسول الله ﷺ قدر نه و معلوم، نو هغوی
 ورته وویل چې تاته داټول تکلیف دده له وجې نه پیښ شوی، دده
 محبت په وجه دومره ووهل شوې چې زمونږ دژوند توقع نه ؤ اوتابیا
 له ټولونه اول دحضرت رسول الله ﷺ دحال پوښتنه کوي؟ نودوی له
 دې مجلس نه ورته پورته شول اونفرت یې ورته وکړ.

دده مبارک مور حضرت ام الخیر ؓ، چې لاتردغې ورځې پورې په
 اسلام نه وه مشرفه شوې، تربوران وایې چې مونږ لږو دژوند توقع
 پیدا شوه خوڅه شی ورته پاڅه کړه چې ویې خوري، تکلیفونه یې څه
 کم شول.

دوی چې ووتل مور یې دخوراک څه ورته تیار کړل خو حضرت ابوبکر
 صدیق ؓ له خوراک کولو انکار وکړ چې والله چې ترهغه به زه
 خوراک ونه کړم ترڅو چې دحضرت رسول الله ﷺ په حال خبر شوی
 نه یم.

دمور شفقت زیات وي اگر که په اسلام لاته ده مشرفه خواولاد ده ورته وایې چې زه رسول الله ﷺ څه پیژنم چې چیرته دی، چیرې یې پوښتنه وکړم؟ دی مبارک ورته وایې چې دام جمیل ﷺ (چې دحضرت عمر فاروق خورده) کورته ورشه هلته دی اوله ام جمیل ﷺ څخه پوښتنه وکړه چې رسول الله چیرته ده اوڅنگه ورځ یې تیره کړې ده؟

ام الخیر ﷺ چې دده مبارک مور ده دحضرت ام جمیل ﷺ کورته ورغله هغې ته وایې چې زما زوی نن خلکو دحضرت محمد صلی الله علیه وسلم په ملګرتیا کې دومره وهلی چې تراوسه پورې یې اوبه پروت و اوس یې دژوند څه توقع پیدا شوه خو هغه دخوراک نه قسم کړی چې زه به ترهغه خوراک ونکړم چې ترخوزه د رسول الله ﷺ له حال څخه خبر شوی نه يم اوس یې زه تاته راولیږلم که تاته معلومات وي چې په حضرت رسول الله ﷺ باندې ورځ څنگه تیره شوې ده اوچیرې ده؟

هغې مبارکې ددې په خاطر چې هغې دحضرت رسول الله ﷺ حال هرچاته نشوای بیانولی اوام الخیر هم تردې وخته پورې نه وه مسلمان نه نو ورته وېې ویل چې زه محمد ﷺ نه پیژنم، نه د تا زوی پیژنم خودا چې تايې تکلیف بیان کړ درځه چې درسره ورشم پوښتنې ته چې اوس څنگه دی.

دواړه جوړه راغلي چې دحضرت ام جمیل ﷺ په صدیق اکبر ﷺ باندې سترګې ولګیدلې چې مبارک وجود یې ټول په وینو کګردی، مخ یې پرسیدلی دی، نویې اختیاره داسلام په مېنه دخولې نه چغه

ووتله اوبه ژړاشوه چې خدای دې داخلک تباکړي چې تاته یې
د حضرت رسول الله ﷺ په محبت کې دومره تکلیف درکړی.

حضرت صدیق اکبر ﷺ بیا هم ورته وایې چې ما پرېږده حضرت رسول
الله ﷺ څرنگه ده او چیرته دی؟ دې ام الخیرته اشاره وکړه چې مور
دې ناسته ده که حال ووايم هغه به کفاروته خبر وکړي.

ده ورته وویل چې پروا یې مه لره. ام جمیل ؓ ورته وویل چې
حضرت رسول الله ﷺ د زید بن ارقم ؓ په کور کې ده او الحمد لله په
هغه ورځ به تیر شو، هغه ته څه تکلیف نه دی رسیدلی.

مور یې خوراک ورته را واخیست خو هغه بیا قسم کوي چې په خپلو
سترگو کې نه وې لیدلی تر هغه وخته پورې به زه خوراک ونه کړم.

اخیر مور یې مجبوره شوه له کوره بهر ووتله چې کله ټول کفار خپلو
کورونو ته ننوتل داراغله او حضرت صدیق اکبر ﷺ یې له لاس څخه
نیغ په خپلو پښونه شوی تللی لاسونه یې په دې باندې واړول

او د زید بن ارقم ﷺ کورته ورغلل، کله یې چې په حضرت رسول الله
ﷺ باندې سترگې ولگیدلې او د حضرت رسول کریم ﷺ سترگې په ده

باندې ولگیدلې نو حضرت رسول الله ﷺ په ژړا شو له دوی سره
دمجلس ټول صحابه کرام په ژړا شول، حضرت ابوبکر صدیق ؓ ته

حضرت نبی کریم ﷺ غیږ ورکړه او وایې چې خدای پاک ﷻ دې
داخلک تباکړي چې تاته یې دا تکلیف رسولی. بیادې ورته وایې چې

یا رسول الله ﷺ! زما دمور په باب کې دعا وکړه چې خدای پاک ﷻ یې
په اسلام مشرفه کړي. هغه ﷻ دعا وکړه، خدای پاک ﷻ دده مور

مبارکه هم په اسلام مشرفه کړه.

نود حضرت ابوبكر صديق ﷺ سره دخپل خان غم نشته، دخوږو غم ورسره نشته، دمرگ غم ورسره نشته بلکې په هغه سخت مهال هم دخپل محبوب حضرت رسول الله ﷺ پوښتنه کوي چې حضرت رسول الله ﷺ څه حال ده؟

د حضرت عبدالله بن زيد ابن عبدريه ﷺ واقعه

حضرت رسول الله ﷺ چې کله له دنياڅه رحلت وکړ نو حضرت عبدالله بن زيد ابن عبدريه په خپل باغ کې کار کاوه چاورته وويل چې حضرت رسول الله ﷺ وفات شو، نودی وايې ای خدايه نورې دې زما سترگې پندې کړه چې په بل چا باندې ونه لگيږي؛ نو په هغه ځای باندې يې خداي پاک ﷻ سترگې پندې کړي.

له رسول الله ﷺ سره داوښې عشق

انسانان خوڅه کوي په حيواناتو کې دده مبارک سره دومره محبت و چې دده يوه اوښه مبارکه چې قصوانوميده، دده ﷻ سره يې دومره مېنه او عشق درلود چې دوفات نه وروسته به يې له سترگو اوښکې بهيدلې او تر هغه يې خوراک ونکړ ترڅو چې مړه شوه. له اوښې سره دومره احساس و چې رسول الله ﷺ يې نه لیده خوراک يې نه کاوه.

نوسړی چې څومره خداي پاک ﷻ ته نږدې کيږي دغومره يې محبت زياتيږي او ددې ټولو بنياد علم ده.

نولندہ داچہ مونہ اوتاسو چہ کہ دطریقہ کار کو او یاد عبادت پہ
 مرہ شعبہ کہ لگیایو باید چہ اول نیت ورتہ صفا کرو، دخدای پاک
 درضا لہ پارہ ہفہ کار وکرو، اوبیادہفہ سرہ موافق عمل وکرو
 نویابہ دمحببت نمونہ پہ مونہ کہ بنکارہ کیہی چہ ربتیا داخلک
 دحضرت رسول اللہ ﷺ سرہ محبت لری، داخلک داللہ تعالیٰ ﷻ سرہ
 محبت لری، اوبیا بہ خدای پاک ﷻ ہفہ اثر ورباندی مرتب کوی چہ
 صحابہ کرامو تہ خدای پاک ﷻ کوم حال ورکری و۔

پہ قرآن کریم کہ باریار راغلی: ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾

اللہ تعالیٰ ﷻ دصحابہ کرامو خخہ راضی دہ، صحابہ کرام لہ اللہ
 تعالیٰ ﷻ خخہ راضی دی۔ خکہ چہ پہ قرآن کریم کہ ددوی منقبتونہ
 اوصفتونہ ذکر کیہی چہ پہ خپل علم یی عمل کری و، اخلاص پکی
 و، اوہرخہ یی دخدای پاک ﷻ اودرسول اللہ ﷺ درضا پہ خاطر کول۔
 نویادی شی دادہ چہ موہیہ علم کہ کوشش وکرو اوہ علم باندی
 عمل اوالہی محبت پیداکرو چہ پہ ہرشی کہ مودخدای پاک ﷻ
 اودرسول اللہ ﷺ سرہ محبت پیداشی، نوخداوند متعال ﷻ بہ یی پہ
 قول او عمل کہ برکت پیداکوی اوکہ بہی محبتہ اوبی اخلاصہ وی
 نویادغہ انسان بہ خان ستہری وی خولکن ہیخ ثمرہ بہ پہ ہفہ
 باندی نہ وی مرتبہ۔

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی اللہ تعالیٰ علی خیر خلقہ سیدنا وسندنا وشفیعنا و مولانا

محمد وعلی آلہ واصحابہ واتباعہ واهل بیتہ اجمعین

(۲۴) مجلس

د حضرت نبي كريم ﷺ اوصحابه كرامو زندهگي

كوم نعمتونه چې خداى پاك چاته وركړې وي دا امانت دي
ددغو نعمتونو پوښتنه شته، د حضرت نبي كريم ﷺ اوصحابه كرامو
زندگي ته چې سړى نظروكړي چې دوى په ابتدايې مرحلو كې څومره
تكليفونه تيركړي او بيا څومره د خداى پاك ﷻ خوف ورسره و په
مامولې نعمت څومره د خداى پاك ﷻ نه ډاږيدل.

يوضحابې په كور كې پروت ده مريض ده، نور صحابه كرام يې
پوښتنې ته ورغلل دي ژاړې، هغوى ورته وايې چې ولې ژاړې؟
حضرت رسول الله ﷺ چې د دنيا نه رحلت كاوه له تانه راضي
و، صديق اكبر ﷺ چې د دنيا نه رحلت كاوه له تانه راضي و، خداوند
متعال ﷻ د حضرت رسول الله ﷺ په واسطه په تاباندې زيرى د جنت
كړى ده، نوته ولې ژاړې؟ ده ورته وويل چې په دې نه ژاړم چې زه
مړكېږم په دې ژاړم حضرت حمزه ﷺ چې شهيد شو دومره شى ده
نه و چې دى مو پكې پټ كړى واى، يوه شيرى يې درلوده چې سره
يې پټ كړ پښې به يې لوڅې شوې او چې پښې به مويټې كړې سره
يې لوڅ شو اخر مو د سر طرف په هغه شيرى وړپټ كړى پښې مو په
وښوكې وړپټې كړي، هغه ترمانه بهترو پداسې حالت د فركې

شہید شوزہ مہ کیہم زما د کوتہ پہ کونج کہ اوس ہفہ دہ خلورزہ
رہی۔ پرتہ دی، پہ دے باندے ژاړم چې دنیا مې دہرہ شوه .

پہ راوت کہ راخې چې حضرت صدیق اکبر ۷ د غرمې پہ سخته
گر مې کہ راووت د جومات طرف ته روان دہ حضرت عمر فاروق
۸ چې ددہ اواز واورید ہفہ ہم راووت، نود حضرت ابوبکر صدیق
۹ ہنہ یې پوښتنہ وکړہ چې ای صدیقہ ! تہ پہ دے غرمہ کہ څہ شی را
ایستلی یې ؟ حضرت صدیق اکبر ۷ ورته وایې چې دنس دلورې
درد نہ راوتلی یم . چې قرار او گذارہ مې نہ کیدله، ددے وجې نہ
راووتم حضرت عمر فاروق ۸ ورته قسم کوي چې زہ ہم دلورې لہ
تکلیف نہ راوتلی یم، وږی وم پہ کور کہ مې دخوراک څہ نہ لرل .

پہ دے وخت کہ حضرت رسول کریم ۱۱ راووت چې گورې دواړہ
باران چې ددہ د زمکې وزیران ہم دي د غرمې پہ سخته گرمي کہ
ولږ دي، نو ورته وایې چې یا صدیق او عمر تاسې پہ دے وخت کہ څہ
شی را ایستلی یی؟ ہفہ دواړہ ورته وایې چې یا رسول اللہ ! دلورې
د تکلیف نہ راوتلي یو .

حضرت رسول کریم ۱۱ ورته قسم کوي چې واللہ زہ ہم دہفہ تکلیف
لہ وجې نہ راوتلی یم دکوم لہ وجې نہ چې تاسو راوتلي یی .
خو کہ دے تللو طاقت مو وي راخی چې د حضرت ابویوب انصاري
۱۲ کورته لږ شو کیدای شي چې دہفہ پہ کور کہ دخوراک څہ شی
دي .

حضرت نبی کریم ۱۱ د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر فاروق
پہ شمول د حضرت ابویوب انصاري کورته ورغلل .

د حضرت ابويوب انصاري ﷺ دا عادت و چې روزانه به يې د حضرت
نبي كريم ﷺ له پاره دودۍ يا شيدې ساتلې چې حضرت رسول الله ﷺ
به دده په كور تيږده نو شيدې به يې ورته راويستلې او هغه به
حضرت رسول كريم ﷺ وچينېلې نو ځكه حضرت رسول كريم ﷺ
دوى ته وويل چې د حضرت ابويوب انصاري كور ته راځې چې
ورشو.

خوپه دې ځل باندې حضرت رسول كريم ﷺ په هغه وخت ورنغى چې
مخكې به ورته، نو حضرت ابى ايوب انصاري ﷺ په باغ كې ده خپل
كار كوي دده ښځه مباركې ورته راووتله چې ويې ليدل نو ورته وايي
چې: مرحبا برسول الله ويمن معه (ښه راغلاست دوى حضرت
رسول الله ﷺ اودهغه ملگرو ته .

حضرت نبي كريم ﷺ ورنه پوښتنه وكړه چې حضرت ابويوب
انصاري چيرې ده ؟ هغه ورته وايي چې باغ ته تللى دستې راځې
حضرت ابويوب انصاري ﷺ دوى وليدل په منډه له خپل باغ نه
راغى او چې څرنگه را ورسيده د خوشحالي اظهار يې وكړ چې مرحبا
ښه راغلاست دې وي رسول الله ﷺ اودهغه ملگرو ته، نن به په مخ
دزمكې ترمانه عزتمند ميلمانه دبل چانوې په نصيب شوي.

بيا ورته وايي چې يا رسول الله ﷺ! نن خو دنورو وختو څخه ناوخته
شوي ؟ دى ورته وايي چې بلي.

نو وايي چې تاسې دلته كينې ابويوب انصاري په منډه باغ ته ولاړ او
د خرمايوه گيډۍ يې راپرې كړه چې په هغه كې وچې خرما هم دي
اونې پخې خرما هم وي اونيمې پخې خرما هم وي.

راڼي وړي او حضرت رسول الله ﷺ په مخکې يې کينودې چې تاسې داخوړئ، حضرت رسول الله ﷺ ورته وايي چې ولې دې داسې لوبکالۍ راوشکاوه چې درې سره قسم خرما وې دې پکې؟ يوڅو خرماوې به دې راشکولې وي هغه بس وي.

حضرت ابو ايوب انصاري ؓ ورته وايي چې زما زړه دا چې رطب هم، تمر هم او بسرو خوړئ يعنې نيم پوخته خرما، پخې خرما او وچې خرما چې کومو ته مو زړه کيږي هغه ټولې وخورئ، خوله دې سره زه ناسته يوشی هم حلالوم حضرت رسول الله ﷺ ورته وايي چې ابی ايوبه! پام کړه چې دلوشلوشی حلال نه کړي.

حضرت ابو ايوب انصاري ؓ کورته لاسيرلی ياسيرلی، بڼاپه اختلاف درواياتو، حلال کړل، خپلې مېرمنې ته يې وويل چې دودۍ پخه کړه اونيم پسه دکباب په شکل پوخ کړه اونيم پسه يې دشوروا په شکل پوخ کړه.

کله چې دودۍ پخه شوه نو کباب اوشوروا يې راوړه او حضرت رسول الله ﷺ مخ ته يې کينودل. حضرت رسول الله ﷺ حضرت ابو ايوب انصاري ته وايي چې په دودۍ کې ليرغوبڼه کيږده چې زمالور حضرت فاطمې ته يې وروړم چې هغه هم دا دېروخت کېږي چې وېږي ده څه يې نه دې خوړلې.

هغه غوښه يې حضرت فاطمې ته وروړه اودې بيرته راغی او خپل خوراک يې وکړ.

حضرت ابوبکر صدیق ؓ حضرت عمر فاروق ؓ ته وايي چې په ورځ د قيامت به له مونږ نه ددې نعمت پوښتنه کېږي.

دلورې نه په عذاب، په داسې تكليفي حالت کې په نس ماره شول
ددغه حالت نه بيا هم ډارېږي چې ددغه نعمت به هم له مونږ نه
پوښتنه كيږي.

د حضرت حسن عليه السلام او حسين عليه السلام د لوږې واقعہ

حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم يووخت کې د حضرت فاطمې عليها السلام کورته ورغی
چې دهغې په کور کې نه حسن عليه السلام شته اونه حسين عليه السلام شته. حضرت
رسول الله صلى الله عليه وسلم پوښتنه وکړه چې زما زامن چيرته دي؟ حضرت بي بي
فاطمه رضی الله عنها ورته وايي چې يا رسول الله صلى الله عليه وسلم! دېرون
راهيسې زموږ په کور کې د خوراک شى نشته نو حضرت علي عليه السلام
چې دکورنه وت ويې ويل چې تابه په عذاب کړي زه به يې بوزم
د فلانکي يهودې باغ ته که له هغو خرماونه څه خرما رالويدلې وي
د زمکې نه به يې راټولې کړم چې دوى ته يې ورکړم.

حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم ورپسې ورغی چې حسنين مبارکينو خرماوې
خوړلې؟ طبيعت يې جوړده، کمکي ماشومان دي پوښتنه يې وکړم.
دى چې ورغی نو د خرما د ونې لاندې اوبه ډنډولارې دي دوى دواړه
پکې ساعت تيروي. بيا حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم ورته وايي چې يا علي!
دا بچيان کمکي دي گرمي يې په عذابوي درڅه چې وختې يې بوزد.
هغه ورته وايي يا رسول الله صلى الله عليه وسلم! لږ ودرېږه چې بي بي فاطمې ته هم څه
خرماوې ټولې کړو هغه هم له ډيره وخت نهاره، نو څه خرماوې يې
ټولې کړي بيا يې کورته حضرت بي بي فاطمې ته ورورې.

حضرت علي کرم الله وجهه فرمایي : چې څو ورځې په مونږ باندې بهارې تیرې شوې په کور کې دومره څه نه ویا یې مونږ وخورو او یا یې بېچیانوته ورکړو.

یوه ورځ دباندې راووتم چې هلته په لار کې مې بودینار پیدا کړ، یو ساعت ورته ودریدم چې را وایې خلم اوکه پرې یې پدم، خواخوږمې راواخیست ورغلم له دوکاندارنه مې څه وړه واخیستل کورنه مې راوړل حضرت بي بي فاطمې عليها السلام ته چې داوړه خوشته کړه. حضرت بي بي فاطمې ددې لوبې نه چې دا وړه یې خوشتول ددې دتندی مبارک وښتان په کاسه کې لږیدل او بې اوبه وه، داوړو د خوشتولو طاقت یې نه ؤ.

صحابه کرامو رضی الله عنہم او حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله داسې زندگي تیره کړې ده چې دنیا به یې ډېره شوه نو ژړل به یې.

حضرت علي رضی الله عنه په اخروخت کې په دې ژړل او خفه ؤ چې یو وخت کې په ماداسې لوبې تیرې شوې اونن مې دخپلې دنیا رکات خلویښت زړو درهمو ته رسیږي.

په صحابه کرامو رضی الله عنہم باندې داسې تکلیفونه راغلې دي چې په کد کې یې په شپه او ورځ شی نه پیدا کیده.

امهات المؤمنين له حضرت نبي ڪريم ﷺ ڇڻه ڏنفي ڏ زياتوالي غوشتنه ڪوي

ام المؤمنين قسم خوري ڇي په يوه مياشت ڪي زمونڊ په ڪور ڪي اور نه دي بل شوي ، داسي وختونه په مونڊ تير شوې دي ڇي څه غنيمتونه ونيول شول نوتولي بيبياني مبارڪيني له حضرت رسول الله ﷺ نه راتاڻ وي اوورته وايي ڇي مونڊ ته په نفقه ڪي څه زيادت وکړه.

صاحب ڪرام ﷺ ډباندي د حضرت رسول الله ﷺ ڪورته ناست دي ، حضرت رسول الله ﷺ ڇاته ډڪور دتوتلو اجازه نڪري ڇي ورثي حضرت صديق اکبر ﷺ راغي هغه ته هم اجازه نشته ، حضرت عمر فاروق راغي هغه ته هم اجازه نشته ورورسته يي بيا دوي دواوړته اجازه وکړه ڇي ورثوتل ډېر پرېشانه ناست ده . حضرت عمر فاروق ﷺ ډېر دڪشف چښتن ؤ هغه ورته وايي ڇي يا رسول الله ﷺ زه ڇي ډڪوره راوتم زمانه خپلي ښځي مطالبه ڪوله ڇي په رزق ڪي ، په نفقه ڪي ازادي راته وکړه ، حضرت رسول الله ﷺ تبسم وکړ ويي ويل ڇي دادتاسي ميندي هم له مانه راتاڻ دي زمانه نفقه غواړي .

حضرت صديق اکبر ﷺ ورجگ شو په خپله لور حضرت عايشه ﷺ باندې يي دوھلو اراده وکړه ، حضرت عمر فاروق ﷺ ورجگ شو په

خپله لور حضرت حفصه (رضی اللہ عنہا) باندې یې دوهلو اراده وکړه ، حضرت رسول الله ﷺ ورته وایې چې نه وهی به یې نه .
 که مونږ د طالبې زندگې ته وگورو الحمدلله دومره د ازادي زندگي ده چې په شوا روزکې خويو وخت نه بلکې دواړه وخته لنده دودۍ رسيږي اوبيا هم چې مونږ د نعمت شکرانه اداء نکړو ، دازمونږ عوام وروڼه الحمدلله دومره آباد دي چې په هروخت کې په دودۍ ماړه ترکاري هرڅه ورته رسيږي ، نوباید چې ددغه هم سوچ راسره پيداشي چې ددغو نعمتونوبيا له مونږ نه پوښتنه کيږي .

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمين
 وصلى الله تعالى على خير خلقه محمد وعلى آله واصحابه
 اجمعين

الله الله الله

(۳۵) مجلس

هغه نعمتونه چې باید قدریې وشي

حضرت نبي کریم ﷺ فرمایي چې پنځه شيان مخکې له پنځو شيانو
غنیمت وگنئ:

اول نعمت: عمر دی

یو دهغونه انسان د عمر (ژوندون) دی یعنې ژوندون مخکې له مړي
نه غنیمت وگنئ، د دامعنا ده چې سړی پدې یوه شي چې زما د ژوندون
هر ملت هر سیکنټ، هر ساعت دومره قیمتي شی ده چې ټوله دنیا
چې سړی خرڅه کړي یو ساعت او یو ملت ژوندون نه شي اخیستلای
، د دنیا نور نعمتونه اکثره داسې دي چې هغه په روږ او خيستل
کېږي، په سفارش پیدا کېږي، په زور پیدا کېږي؛ خو عمر داسې
نعمت ده چې دا په هیڅ بیانه پیدا کېږي چې یو وار د خداوند متعال
ﷻ د طرف نه هغه کومه نېټه چې د مړي له پاره مقرر وه هغه
راورسیده که د دنیا تر ټولو نه لوی بادشاه وي، د لوی قدرت چټن
وي، لکه په ټوله دنیا باندې څلور وکسانو بادشاهي کړي دوه
مسلمانان اودوه کافرانو خود ټولې دنیا بادشاه که هم وي چې کله
ملک الموت ورته حاضر شوی ده چې ټوله دنیا یې ورکړې وای
نویابه یې هم یو ملت ژوندون ورکړي، دایو دومره غټ قیمتي

نعت ده چې په هیڅ طریقه بیا نه پیدا کیږي او ارمان بیا سړی پسې
کوي

په یو (سبحان الله) ویلو سره د قبر د پنځو سوو کلونو عبادت

ورکوي

پر ولي الله په یوه هدیره باندې تریده دیو قبر متعلق کشف ورته وشو
چې په قبر کې سړی ده او د خدای پاک ﷻ په عبادت باندې لگیا ده، ده
نعجا سبحان الله وویل، هغه د قبر چنستن پده باندې غږ وکړ چې زما
پنځه سوه کاله کیږي چې زه وفات شوی یم او د خداوند متعال ﷻ په
عبادت او دغه زندگي باندې لگیا یم لکن د دغو پنځو سوو کالونو
عبادت به ټول زماناته وینم که ته دادیو وار سبحان الله چې تاوویل
ثواب ماته ویني ځکه د دنیا شی بی ارزښتنه نه ده، دنیا مزرع
داخرت ده، دلته یوه کلیمه د سبحان الله ویل قیمت لري دومره غټ
چې سبحان الله د زمکې نه تر اسمانه پورې، په یو قول باندې نیمه
تله دمیزان دکوي.

الحمد لله ټوله تله دمیزان دکوي. داددغه ژوند کلیمه ارزښت لري
چې سړی مرشو حدیث شریف کې راځي: اذامات الانسان انقطع
عمله الا من ثلاث (عمل یې قطعې کیږي پنځه سوه کاله یې په قبر
کې د خدای پاک ﷻ په عبادت تیر کړې هغه ورته ښي خو چې
د یو سبحان الله ته ماته را کړې. گوري د ابیا نه پیدا کیږي.

دوهم نعمت فراغت دی:

دوهم نعمت فراغت دی، داچې سړی په مصیبتو کې نه وي واقع، سړی پدې شیانو کې نوې واقع، د خدای پاک ﷻ عبادت او بندگي ته خلاص وي دغه تر ټولو نه غټ نعمت دی، هغه خلکو ته چې دغه نعمت معلوم و نو هغو به خداوند متعال ﷻ ته د فراغت سوالونه کول او د دغه فراغت چې قیمت ورته معلوم و چې دغه یې نه ضائع کاوه خدای پاک ﷻ له دوی سره څه معامله کوله زه یودوه واقعي دلته بیانوم:

د حضرت بي بي رابعه یوه زړه درد وونه کې واقع

حضرت بي بي رابعه د حضرت رسول کریم ﷺ په امت کې یوه نیکه ښځه تیره شوې ده خودا حضرت بي بي رابعه په یوداسې مسکین کور کې پیدا شوې ده چې په کومه شپه چې دایدا شوه په هغه شپه د چراغ تیل نه و، په کور کې دومره غوړ نه و چې د دغې جنګې نوې پرې غوړ کړای وای. په هغه کور کې دومره جامه نه وه چې دایې پکې تاو کړې وای، ددې قبله گاه صاحب داسې د خدای پاک ﷻ دوست و چې خداوند متعال ﷻ سره یې دا وعده کړې وه چې زه به یې د تاله دربار نه د بل چانه غوښتنه ونه کړم.

د بي بي رابعې مور مبارکه ورته وایې چې د همسایه کور ته ورشه که لږ تیل اوڅه غوړ درکړي دا جنګی ورباندې غوړه کړم اوڅه رنایي ورباندې جوړه کړم، هغه ولاړه د هغه بل کور په دروازه یې صرف لاس کېښود بیرته راغی چې هغه کور والا دروازه نه خلاصوي ویده دي،

دشېې حضرت رسول الله ﷺ په خوب کې ورته وايې دوخت امير،
ورته نسي چې ورشه هغه ته ووايې اوزماسلام ورياندې ووايه
اودانښانه چې هره دجمعې شپې به تابه ماڅلورسوه واړې درود ويله
اوپه تيره جمعه کې درنه پاته شوی ده نودهغه په جبیره کې دغه
انسان ته څلور سوه درهمه ورکړه؛ نو دحضرت رابعې پلار دې
بادشاه ته ورغی نو هلته يې په يو کاغذ باندې درخواست وليکه چې
حضرت رسول الله ﷺ تاته يو پيغام راکړی (نوهغه دوخت اميران
مخکې دهر صالح خلک و) نو يې ويل چې دابې آدبي ده چې دی
دته راځي ځکه چې دحضرت پيغمبر عليه السلام پيغام يې راوړی
نوزه دباندې ورځم نودی دباندې ورته راووت بيا دی چې دا حال
ورته وايې نوهغه دشکراني له پاره چې داڅو مې درود قبول ده چې
رسول الله ﷺ ته مې دردود رسيږي نوده ته هم روپی ورکوي
اونور خيراتونه هم کوي قصه لنډوم اخردر رابعې پلار وفات شو دوی
څلور خوندي ورنه پاتې شوې اوپه دې کال باندې قحط سالي هم
راغله

بلې خواته ددوی ورور هم نه و؛ نو تريورو داجنکۍ په خپل منځ کې
تقسيم کړي اوبيا بي بي رابعه اصيله مسلماننه جنکۍ وه دمسلمان
لور وه دې ظالمانو تريورو دمنځې په نام خرڅه کړه چې دازما منځه
ده

حضرت بي بي رابعه په هغه کور کې دخپل مالک په خدمت کې
لگياوه او هلته يې دزړه تعلق دزړه عشق او محبت دالله تعالی ﷻ په
عبادت کې ده خو عبادت ته نه خلاصیږي.

يوه ورځ يې دباندې په څه شى پسې وليږله هلته په مخه يوځوان ورغى، نو دې ته څوځان معلوم ؤ چې حوره يم نومندۍ يې كړې ديو ديوال نه يې ځان پناكاوه چې دا نامحرم سره مخامخ نه شي؛ نو د قدرت كارونه وديوال خواته لوى زور خندق وهغه ته ورو لويده اولاس مبارك يې مات شو او بيا خداى پاك ته په سجده پريوته چې اى خدايه!

يتيمه شوم. دمنځخې په نامه خرڅه شوم. روغه وم اوس مې لاس مات شو او د پوښتنې څوك نلرم؛ ددې ټولو هيڅ پروا نه كوم څوكه زه په دې پوه واى چې ته له مانه راضي يې اوكنه؟

نو غيبي غږ پرې وشو چې اى بې بې رابعې!

ته مه خفه كيږه تاته به په قيامت كې زه داسې مقام دركړم چې غټ غټ خلك به دهغه غبطه او تمنا كوي.

له عبادت سره يې دومره مېنه وه چې كله به ددې مالک ویده شونودا به عبادت ته جگه شوه ځكه دورځې يې دخپل مالک خدمت كاوه فراغت نه و ورسره يوه شپه له شپونه راجگه شوه لمونځ يې كاوه په سجده پرته ده دعاكوي او په دعاكې څه كلمات په زوره ورنه وويل شول ددې مالک راوينس شو چې دادا كلمې وايي: اى رب تعالى ته خوزما په زړه باندې خبر يې چې زما دزړه ټوله مېنه دتاپه عبادت كې ده زما دسترگوسروالى ټول دتاپه بندگي كې ده؛ خوڅه وكړم چې دبنده بنده دې كړې يم، وخت نه لرم چې دېرناوخته رافارغه شم او په شپه كې ناوخته تاته په عبادت درېږم. رب تعالى! ته زما دا نيم گړى عبادت په خپل دربار كې قبول كړي.

ددې مالک چې راوښ شو گورې چې په کوټه کې رناده چې
داسان لطف نه پدې باندې انوار راوړېږي، هغه ته یې چې قیمت
معلوم شو چې داڅومره قیمتي جنګۍ ده؟ نو ورته وایې چې
کاشکې زه دې غلام وای.

سهار یې دا آزاده کړه چې زما نه آزاده یې خوښه دې چې له ماسره
اوسېږي او که نه دخپل خان خپله بندوبست کوي او خپل عبادت ته
خلاصه یې. نو دې یوه ګوډخه جوړه کړه په هغه کې به یې دالله تعالی
عبادت کاوه.

یوه وخت دا دحج په سفر روانه شوه هغه خر چې داوریاندي سپره ده
په نیمه لار کې وفات شو، دقافلي ملګر ورته وایې چې زموږ سره
بوځای لاړه شه.

دا ورته وایې چې نه!

کله چې دوی ورته روان شول په بیابان کې په یو ګوښې ځای کې پاته
شوه؛ نورب تعالی ته دومره بیا محبویه وه وایې چې ای رب تعالی!
دوست له دوست سره داسې کوي چې دخپل کور د ملاقات نه دې
معرومه کړم. په چولې بیابان کې پاته شوم. د حیواناتو، حشراتو
مخه نه ونیم؛ نو په هغه ساعت باندې خدای پاک ﷺ هغه خر ورته را
ژوندی کړ.

کله چې کعبې مبارکې ته ورسیده حضرت ابراهیم ابن ادهم رحمه الله
م حج ته تللی و، هغه چې گورې دکعبې خپل حقیقت په خپل ځای
نشته. نو حیران شو چې دکعبې حقیقت چیرې تللی.

هاتنې غږ ورباندې وشو چې د بي بي رابعې زيارت ته ورغلې ده، هغه په خدای دومره گرانه ده چې كعبه يې استقبال ته ورغلې ده. هغه داچې يو كال ابراهيم بن ادهم رحمه الله تعالى له يوې خواجج ته روان وو او په څوارلس كاله كې ورسیده، ځكه چې قدم په قدم يې نفلونه كول او بي بي رابعه له بلې خوا حج ته روانه و او په كم وخت كې چې ابراهيم بن ادهم رحمه الله كعبې مباركې ته ورسیده گوري چې د كعبې مباركې حقيقت په خپل ځای نشته، حيران شو چې ددې حقيقت چيرته دي؟ الهام ورته وشو چې د كعبې حقيقت د بي بي رابعې استقبال ته تللی دی، كله چې بي بي رابعه رحمه الله عليها را ورسیده حضرت ابراهيم بن ادهم ورته وويل چې دادې څه شروع كړي دي چې كعبه مباركه ستا استقبال ته درغلې ده؟ دې مباركې ورته وويل چې تا څه رياكاري شروع كړي ده چې په هرگام باندې دوه ركعتي نفل كوي؟ او ټول عالم دې په ځان خبر كړی. او بيا يې ورته وويل چې: آن چه تو در نماز يافتي من در نياز يافتم.

د حضرت عبدالله بن مبارك د غلام عجيبه واقعه

حضرت عبدالله ابن مبارك ؒ چې يو مشهور او بهترين عالم ده او دامام بخاري رحمه الله په شلواحدشو كې استاد دی او صاحب د مذهب دی، دده يو غلام ؤ په هغه غلام باندې يې په ورځ كې يو دينار مقرر كړی و چې يو دينار به په ورځ كې ماته راكوي نوره خپل كار كوي.

نوده به شپه او ورځ د خدای تعالی ﷻ عبادت کاوه، حضرت عبدالله ابن مبارک ته چاشکایت وکړ چې د تاغلام خوله مرو نه کفنونه خلاصوي هغه خرڅوي او تاته یې راوړي.

حضرت عبدالله ابن مبارک رحمه الله ډیر زیات خفه شو چې بودینارمې ورباندې ایښی او هغه هم ماته په حرامه راوړي.

حضرت عبدالله بن مبارک رحمته الله علیه خان په ویدو وچاوه او غلام له کوره ووت، دی هم له شانه غلی ورپسې جگ شو، غلام لاړ هديرې ته، په هديره کې یې یو قبر لوڅ کړ او قبر ته ورکوز شو تر ډېره ورک شونودی د معلومات له پاره ورغی چې ولې دومره وخنډې ده، چې گوري په قبر کې یې د لمانځه ځای جوړ کړی هلته په لمانځه لگياده ځکه دورځې فراغت نه و دبل په خدمت کې لگیا و ترسهار یې شپه په عبادت تیره کړه، سهار چې سپیدې وچاودې نو بیرته را روان شو، حضرت عبدالله ابن مبارک مخکې دی اودی ورپسې دی. جومات ته راغی هغه له شانه پسې راغی کله یې چې لمونځ وکړ د لمانځه نه وروسته حضرت عبدالله ابن مبارک یې څنگ ته ناست ده، دا غلام دعا کوي چې:

ای خداوند متعاله ای مالکه! ورځ راغله له مانه مالک مجازي روڼی غواړي اوزه د تا د عبادت نه یو سیکنټ نیم فارغ.

ای رب تعالی! ته یې د خپلو خزانو څخه راکړئ.

حضرت عبدالله ابن مبارک رحمته الله علیه گوري چې د اسمان له طرف نه دینار دده په لمن کې ولویده. چې دا حال یې ولید حضرت عبدالله ابن مبارک رحمته الله علیه غیږ پور کړه چې کاشکې ازه دې غلام وای ته مې مولا

واي؟ چې رب تعالیٰ ﷻ ته دومره گران يې چې داسمانه په تاباندي
دینارونه را اړوي.

غلام پوه شو چې حال مې افشا شو دعا کوي:

ای رب تعالیٰ! هغه زما اوتا دزره مېنه چې وه، هغه محبت
او اخلاص چې وهغه تراوسه پورې پټ و اوس هغه ښکاره شو.
رب تعالیٰ! نوريه دنیا کې ژوندون نه غواړم. دده په غیر کې يې ساه
وخته.

بيا چې ده په هغه قبر کې لمونځ ورباندې کاوه په هغه خيږه جامه کې
په هغه ټاټ کې په هغه خپل قبر کې يې خښ کړ.

دشېې حضرت نبي کریم ﷺ او حضرت ابراهيم ؑ دواړه حضرت
عبدالله ابن مبارک رحمته الله علیه په خوب وني چې په بُراق باندې سپاره
راغلل او حضرت عبدالله ابن مبارک رحمته الله علیه ته خوشکې کوي چې
ددنيا خلک چې مړه شي ننوې جامې خلک ورته کړي نوی کفونه
ورته کړي اوتا دالله تعالیٰ اوزما دوست په خيږه جامه په ټاټ کې
خښ کړ!

داوخت چې مونږ دلته ناست او د فراغت زندگي ده خپل ذکرته
خلاص يو زمونږ اوتاسې ملگري ژوندي، زمونږ استاذان، شناخته
نن په داسې ځايونو کې دي چې هغوی په مياشتو مياشتو کې قرآن
نشي وراخيستی، هغه يو ساعت دخداي پاک ﷻ ذکرته نه
خلاصیږي. د اقيمتي وخت که يو ملت مونږ ضائع کوو يقيني ددغه
به راته پوښتنه کېږي چې وجود، ژوندون و، خواني وه فراغت و،
صحت و او غنا هرڅه و.

امل مسلمان هغه ده چې د مسلمان په غم غمجن شي، په مسلمان باندې وخورېږي، نن که مونږ دلته په خوشحالي باندې ناست يو الحمد لله د خدای پاک ﷻ په عبادت خوشحاله يوخوپه هغو درنو بايد خفه شو چې هغه د خدای پاک ﷻ عبادت ته ندې خلاص، جرم يې فقط دين دی، بل هيڅ ندی نووخت بايد سړی ضائع نه کړي، خپل عمر بايد سړی ضائع نکړي، يوسيکت اووخت بايد سړی ضائع نکړي، بيا به وروسته مونږ ارمان کوو چې کاشکې په هغه وخت کې مونږ لږ کوشش کړی وای؟

کاش! زموږ هغه مشايخ چې ژوندي و مونږ ددوی په ژوند کې، نه ددوی خدمت وکړ، نه موپه ختموکې ډېر شرکتونه کول، نن هغه په لاس نه راخي ارمان ورپسې کوو، خدای نخواستې بيا به داسې وخت راغلی وي چې داسې مدرسه به نه شو پيدا کولی، داسې يو ددين جمع به نشو پيدا کولی يو استاذ او پوښځ به نه شو پيدا کولی چې د هغه سره په عبادت، رياضتونو او ذکر کې شرکت وکړ.

يا الحمد لله ډېر د فرصت او فراغت زندگي ده او هغه وروڼه چې فراغت نلري د کفار په بندي خانوکې بنديان دي، مونږ اوتاسې ته يې سترگې دي، محتاج دي چې دعاوي به راته وکړي. همدارنگه مې د ژوندو دعاوې دومره محتاج دي لکه ژوندي سړي چې په سخته گرمي کې يخو او بوته محتاج وي.

هغه مړي په موږ حقونه لري، د مونږ مشايخ دي، زموږ استاذان دي، زموږ خپلوان دي هغه چې وفات شوې دي مونږ ته يې سترگې دي هغه تولد بايد په دعا کې ياد کړو.

جناب انوارالمشاخ مرحوم خليفه صاحب قدس الله سره چي په
 کومه ورځ باندې وفات و په اينده کال کې چي هغه شپه راغله روږه
 وه دخپل کور والو يې په هغه شپه څه ختم اوخيرات نوو کړي چي
 خوروږه ده، خودزرمت خليفه صاحب مولوي دين محمد اخندزاده
 قدس الله سره ويل چي مونږ په کور کې صدقه پسې کړې وه دشپې
 څوک خوب وني چي خليفه صاحب مبارک وايي چه په ماپسې
 خوجا څه خيرات ونکړوايې چي مونږ ورته وويل چي موږ خوخيرات
 کړي و ده وويل چي نه دهرمري خپل نغري ته سترگي وي ،هغه
 خپلو شاگردانو او مريدانو ته يې سترگي وي هغه خپلو خپلوانو ته يې
 سترگي وي.

نوباید چي هروخت سړی خپل خپلوان او استادان له خيراوخيران
 څخه هيرنه کړي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمين

وصلی الله تعالیٰ عل خير خلقه سيدنا وسندنا وشفيعنا ومولانا

محمد وعلى آله واصحابه واتباعه واهل بيته اجمعين

(۳۶) مجلس

د اسلام دين د مسلمانانو له پاره د راحت ذريعه ده

بسلام دين داد مسلمانانو له پاره د دنيا او اخرت د راحت ، سکون ، طمان ، د خوشحالي او کاميابي ذريعه ده .

نږيخ ته چې نظر وکړو هغه چاچې د دين خوند ليدلی ، خونديې نکلی بيا د دنيا د هر قسم له نعمتونو څخه بيزاره شوې دي .

د حضرت ابراهيم بن ادهم د ولايت سبب اوله خدای پاک ﷺ سره

دده مينه

حضرت ابراهيم ابن ادهم قدس الله سره دخپل وخت د خراسان د بلخ بادشاه و لکن دېر عابد او متدين سړی ؤ .

يو ورځ دشپې په کټ پروت دی د خدای پاک ﷺ په ذکر باندې لگيا ده ، دبام په سرباندې يې دربی واوریده ؛ نو غږ يې وکړ چې خوک دي ؟ له هغه طرف نه آواز ورته وشو چې زه یم اوښ مې ورک دهغه گورم . نوده ورته وويل چې اوښ دبام په سر څه شی کوي دا خبر دېر نادره ده ؟

هغه ورته وويل چې دادو مړه نادره نه ده چې اوښ دبام سرته وږي خودا بيا دېر نادره ده چې ته دې د بادشاهي په تخت ناست

بي او دخداي ﷺ رضا دي غواړي. دده سره څه دخداي پاک ﷻ ويره پيداه شوه.

بله ورځ ده دبادشاه حرم سراي ته دپيره دارانو له اجازې پرته گوري چې سړي دروازه خلاصه کړه ورته رانتوت.

دي ورته وايي چې څرنگه راغلي؟ او چا را پرېښودي؟

هغه ورته وايي چې دا خويوه لاره ده پدغه لار باندې تيرېږم.

دي ورته وايي چې لار څنگه ده دا خوزما کور ده، حرم سراي ده؟

هغه ورته وايي چې دتانه مخکې دچاؤ؟

دي ورته وايي دفلانکي.

څه شو؟

مړ شو.

له هغه مخکې دچاه و؟

دفلانکي.

څه شو؟

مړ شو.

نو چې يوڅي بل راځي، هغه بادشاهان لارل په دغه ځای باندې

تير شول ته پدغه ځای باندې راغلي نو دايوه لار نه ده؛ نوڅه شي

دي، زه په دغه لار باندې تيرېږم.

خودادده له پاره الهامات و يوڅوک ورته مقرر و چې ده ته يې تنبيه

ورکوله، نو ده له خان سره فيصله وکړه چې دبادشاهي دژوندون

څخه تيرېم چې داسې يوځای پيدا کړم چې دخداي پاک ﷻ په

عبادت باندې مشغول یم، دواجب تعالی سره مې تعلق جوړ شي

خپل وطن اوبادشاهي يې پرېښوده ، خپل کمکي زوی يې په خانگوکې پرېښوده اود کعبې شريفې په طرف روان شو دحضرت سيدنا امام صاحب عليه السلام شاگرد شو .

کتابونه ليکي چې ده ته به امام صاحب ويل چې سيدنا ابراهيم يعني ابراهيم زمونږ سردار ده .

داحضرت ابراهيم ابن ادهم دپروخت تيرشو چې دوطن نه ورک شو ، پروخت کې دده کمکي زوی لوی شو مورته وايې چې زما پلارچيره ده ؟ څه شومرده ، چيره يې قبر ده په کوم طرف باندې تللی .

هغه ورته په ژړا شوه چې پلار دې بادشاه دوخت و خوتخت هرڅه يې پرېښودل ، دومره خبره يم چې خلک وايې چې په کعبه مبارکه کې دملنگي ژوند کوي هلته ملنگ ده .

نودحج له پاره دده زوی اعلان وکړ چې څوک حج ته ځي دسفر خرڅه يې زه پرې کوم دپرخلک ورسره تيارشول هلته هغې موقع دحج ته چې ورسيدل په کوم ځای کې چې دوی واپول نوزوی يې مکې معظمې ته ورغی دکعبې مبارکې د مجاورانو نه پوښتنه کوي چې ابراهيم ابن ادهم تاسې پيژنئ ؟ هغوی ورته وايې چې بلې . چيرې ده ؟ هغوی ورته وايې چې ددغه غره طرف ته تللی ده لرگي راوړي اوروزانه په شاباندې يوبار لرگي راوړي او هغه خرڅوي ، څه روپۍ په خان خوري څه روپۍ په مريدانو او شاگردانو اوملنگانو باندې خوري .

زوی یې چې مخې ته ورووت نو گوري چې یو ضعیفه سړی را روان دی دلرگیو پیتی یې راخیستی ده . ده هم وپیژانده چې داهغه ده ځکه هغه سړی دغه علامې ورته ښودلې وې، نو دځان سره په ژړا شو چې وطن بادشاهي هرڅه پاتې دلته داسې په ملنګي کې ژوند تیروي لرګي په شاباندې راوړي او هغه بیا خرخوي او په هغوی باندې ژوند کوي.

خو ځان یې ورباندې ونه پیژانده .

بل وخت کې ابراهیم ابن ادهم رحمۃ اللہ علیہ دحج په وخت کې خپل مریدانو او شاگردانو ته توصیه کوي چې گورئ حج ته ښځې او هلکان راځې تاسې به د نظر ډیر خیال کوي چې په حرم د خدای کې مو په غلطه نظر ونه لګیږي .

دحج مراسم شروع شول د طواف حالت ده حضرت ابراهیم ابن ادهم رحمۃ اللہ علیہ ته دا خپل زوی په مخه ورغی او ډېر په خیر خبرې ورته وکاته، هغه هم ورته وکتل .

کله چې دحج مراسم خلاص شول او بیرته راغلل یو شاگرد ورته وایې چې تاخو مونږ ته ویل چې دحج په دروان کې به دخپلو نظرونو ډېره ساتنه کوئ اوته ما ولیدلې چې یو هلک ته تادېر په خیر خبرو کتل .

ده ورته وویل چې ته رښتیا وایې زه گومان کوم چې سپکال هغه زما کمکی زوی چې ما په زانگو کې پرې ایښی و، هم حج ته راغلی هغه ته ما په خیر خبرو کتل .

داده شاگرد ولاړ د خراسان د حاجيانو پوښتنه يې وکړه هغه يې پيدا کړل او هغه ده چې ورته په خير خير کتلې وهغه يې هم پيدا کړ او موري ورسره وه؛ نو ورته وايي چې د تاپلار څوک دی؟
دی ورته وايي چې ابراهيم ابن ادهم ده.

هغه ورته وايي چې هغه چېرې ده؟

زوی يې ورته وايي چې له وطن څخه ډېر کالونه کېږي چې راغلی ده خويوه ورځ ميځکې مې وليده چې دلرگيو پيتی يې په شاه او پروڼ د حج په وخت کې مې بيا د طواف په حالت کې وليده چې دی په طواف کې لگيا ؤ.

دغه دده شاگرد ورته وايي چې نو تاولې خپل خان نه ورپيژانده؟

دی ورته وايي چې ددې له پاره مې خان نه ورپيژانده چې دی زمونږ نه راتبتيدلی ده اهل او اعيال يې د خدای پاک ﷻ په عشق کې پرېنې نوزه په دې پوهيدم چې که زه خان وروپيژنم دلته به زمونږ نه بيا خان پټ کړي.

دا شاگرد يې جگ شو ورته ويې ويل چې که تاسې هغه ووينئ نو هغه پيژنئ؟

دوی ورته وايي بلې هوا

نو داده بي بي اوزوی دواړه يې را روان کړل کله چې په حضرت ابراهيم ابن ادهم رحمته الله عليه باندې دخپلې بي بي سترگې ولگيدلې نو چېنې يې کړې چې دا حضرت ابراهيم ابن ادهم رحمته الله عليه دی.

حضرت ابراهيم ته يې زوی ورغی غيږ يې ورکړه سترې مشې کوي په سترې مشې کې اول پوښتنه دا ورنه کوي چې په کوم دين يې؟

زوی یې ورته وایې چې مسلمان یم .

حضرت ابراهیم عليه السلام وایې چې الحمد لله .

حضرت ابراهیم عليه السلام بیا ورته وایې چې قرآن کریم دې ویلې؟

زوی یې وایې هو ا دی بیا ورته وایې چې الحمد لله .

حضرت ابراهیم عليه السلام بیا ورته وایې چې علم دې کړی؟

زوی یې وایې چې بلې دفعې په احکامو کې لگیايم .

حضرت ابراهیم عليه السلام بیا ورته وایې چې الحمد لله .

له دینه پس ابراهیم ابن ادهم عليه السلام دستې جگ شو له دې ځای نه

روانیږي زوی یې پښوته غیږورکړه، ښځه یې په کالیو پورې

وښسته چې دوطن نه داسل کاله کیږي چې راغلی یې نن مودلته

پیدا کړي اوته اوس بیا له دغه ځایه روانیږي چیرته څي؟

حضرت ابراهیم عليه السلام ځان خلاصوي اوزوی یې غیږورکړي اخير

دزوگلوي شفقت راغی ، نو هاتفي غږېږي وشو چې زما ددوستي

دعوه لري اوبیا دخپل زوی په عشق کې لگیا شوې .

نوح حضرت ابراهیم عليه السلام داسمان لورې ته سترگې پورته کړي اودا

الفاظ یې وویل چې : (اللهم اغثنی) خدایه پاکه اته زما معاونت

وکړي .

دزوی مبارک روح یې دده په غیږ کې قبض شوه .

چاپوښتنه ورنه وکړه چې دا ولې ؟

ده ورته وویل چې ځکه چې د رب تعالی ﷻ له طرفه په ما آواز وشو

چې په دوستي کې فرق راغی دخپل زوی سره دې تعلق پیدا شو

نوماخدای پاک ﷻ ته وویل چې ای رب تعالی اته مې نصرت

ډکړې چې يامام ډکړې چې په هغه عشق کې مې تغير رانښي
اويامې زوی مړ کې چې دهغه په محبت کې زه گرفتار نشم.

حضرت ابراهيم بن ادهم په ظاهري تکليف معنوي خوند اخلي

دا ابراهيم ابن ادهم رحمته الله دخپل ژوند حالات ذکر کوي او وايي چې
په خپل ټول ژوند کې په ماباندې ډېره خوشحالي راغلي خوپه دې
ټولو کې په دريو ځايونو کې په مادي ډېره زياته خوشحالي راغلي :
اول : په هغه وخت کې چې زه سخت مريض وم او په يو ځای کې
يوجومات ته دمسافريه شکل ورغلم هلته چې خلک له جومات نه
ووتل زه په جومات کې پريوتم ؛ نو د جومات خادم ماته وويل چې
روژه زه جومات بندوم ، خوزما په وس کې دومره نه و چې له خپل
ځايه جگ شوی وای اخر دغه خادم زه دپښونه ونيولم کښکولم يې
له جومات نه يې دباندې ويستم ، دبرنډې په زينوکې چې ديوې
زينې څخه بلې زينې ته چې زما سر لگيده ؛ نو په دغه وخت کې چې
دخدای پاک ﷺ مشاهده او انوارات ماته پيدا شول دومره خوند په
ټول ژوند کې ماته بل هيڅ وخت کې نه ده پيدا شوی.

دوهم : يو وخت کې داسې دخيرو په حالت کې وم چې مابه په
سرلاس کش کړ نو د هروينسته سره مې سپکې نښتې وې ، نو په دې
وخت کې چې دخدای پاک ﷺ طرف نه کوم رحمتونه په ماباندې
ناز ليدل ما دا خوند په بل وخت کې نه دی ليدلی.

دويم : يو وخت کې په کشتۍ کې سپور وم دملنگ په شکل کې
 ببر لباس يو ځوان په کشتۍ کې ټوکې کوي اوبيا ماتيل وهي او په
 ماباندې پسځند وهي اخر جگ شو زما په سريې بولې شروع کړي
 چې څرنگه بولې (تش جواب چای) شروع شوې نو حجاب پورته شو
 زما او خدای پاک ﷻ په مابين کې مشاهده او ديدار راغی داخوند
 چې ماته په دې وخت کې پيدا شو په بل وخت کې په ټول ژوند کې
 نه و پيدا شوی.

د بادشاهي ژوند نه ښيي چې ماته دخوند ژوندؤ، د دبدبې ژوند نه
 ښيي چې ماته دخوند ژوندؤ.

که سړی دغه مجلس ته وگوري دا چې يو چاته دومره عشق
 پيدا کيږي (په دغه مجلس کې يو طالب دومره جذب شو چې د
 جومات چت ته تقريباً ورسېده او پوزه يې وينې شوه) چې د خدای
 د نامه په برکت هغه په زمکه زمکه لگيږي او ويني يې د بدن نه
 بهيږي اوده ته په دې کې خوند پيدا کيږي دا عشق د دين ده،
 دا د دين خوند ده داسې خوند په هيڅ شي کې نشته چې سړی دې له
 دېر خونده خپل ځان وينې کړي، خپله پوزه دې ماته کړي، لاس دې
 مات کړي اودې دې په دغه خوند کې غرق وي. مخکې مادرته
 وويل چې دا د فراغت زندگي ده چې خدای پاک ﷻ مونږ ته
 رانصيب کړې ده قسم بالله چې زه قسم درته کوم چې کله دا خبره
 شروع شي چې مهاجرين ددغه ځايه (ميرانشاه) نه بار کيږي، ددغه
 (ميرانشاه) وطن نه شړل کيږي ماته بل هيڅ غم او درد نه
 محسوسيږي بې له دېنه چې دغه زمونږ مجمع د علم، د اجمع

ذڪر، داددين عشق، دغه محبت به زمونڙ له لاس نه ووزي.
 خوزمونڙ درزق زموارالله تعالى ﷻ ده هم دا اوس قاري صاحب
 وويل چي احمدضياء خليفه صاحب دغزني نه تليفون ڪري ويل
 پي دي چي پدغه مجمع ڪي ماته دعاوغواڙي. زمونڙ مشائخ ڪرام
 زمونڙ استاذه ڪرام دداسي مجمع په آرمان دي چي ڪله به داسي
 رخت پيدا ڪيري چي مونڙ اوخيل مريدان سره يوڄاي شو اوپه گله
 د خداوند متعال ﷻ ذڪر ڪوو، ددغه خوبايدانسان قدر وپيڙني
 اودادعا ڪوو چي خدايه پاڪه اددې وخت په آرمان مومه ڪري.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمين

وصلی الله تعالیٰ علی خیر خلقه سيدنا وسندنا وشفيعنا ومولانا
 محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بيته اجمعين

(۳۷) مجلس

توبه ، ژړا او له خدای پاک ﷻ نه ډار او وېره

په قران کريم او احاديثو کې د قيامت د حالاتو نه په بيانولو کې حکمت داده چې دخلکو سره څه ډار او وېره پيداشي او خلک له گناهونو څخه خدای پاک ﷻ ته توبه گار شي او دا خرت له پاره څه نيکه ذخيره پيدا کړي.

نوددې متعلق چې سړی انسان دی په انساني صفاتو د بشریت په صفاتو باندې کمزوری ده کله دانسان نه گناه کيږي او دهغې گناه په سبب سړی اهل د اور گرځي ددغه نه بيرته د خلاصون لار څه شی ده؟

نوددې له پاره لنډه لاره هغه داده چې سړی په خپل کړو بدو اعمالو پېښيमानه شي په اخلاص توبه گار شي، خدای پاک ﷻ ته پېښيماڼي اظهار کړي او داينده له پاره ټينگ قصد دې وکړي چې ای خدایه ازه به دا گناه بيا نکړم نوکه ددغه انسان نه دده د بشریت په تقاضا څه گناه شوې وي خدای پاک ﷻ د توبې په برکت بيرته ورته معاف کړي.

خو واقعات راځي چې د خدای پاک ﷺ له ډار نه اول خان منعه کړي
یا گناه شوې بیرته توبه په اخلاص وکارې سړی دا خرت له عذابونو
څخه خلاصیږي :

د الله پاک ﷺ له وېرې توبه اېستل

د یوې ښځې سره دیوسلې تعلق پیدا شو، د زړه محبت و خودا موقع
نه ورته پیدا کیدله چې د دغې ښځې سره خپله بد عملي وکړي، خپل
مقصود ورته پوره کړي، یو وخت په یوه قافله کې روان و د ښځه
هم په دغه سفر ورسره روانه ده یوځای کې د قافلې خلکو واپول
، شپه شوه دارام له پاره کله چې خلک په قرار شول نودغه سړی
دغې ښځې ته خان ورنږدې کړ اراده یې د بد عملي وکړه، دې ښځې
ورته وویل چې لږ وگرځه چې د قافلې خلک خوبه وینن نه وي؟
دده زړه خوشحاله شو چې غالباً زما حکم مني، نو جگ شو په قافله
راتاؤ شو نو ښځې ته یې وویل چې هیڅوک هم وینن نشته ټول
ویده دي.

د ښځه ورته وایې چې الله تعالی ویده ده که وینن ده؟ دې سړي
چورت ووايه نو ویې ویل چې الله تعالی خونه ویده ده اونه ویده
کیږي: (لَا تَأْخُذْهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ) په هغه خوب نه راځي اونه مقدمات
د خوب (پریښاني) پرې راځي . نو د ښځې ورته وویل چې مونږ
د خلکو نه پتیرو بد عملي کوو د خلکو نه ډارېږو؛ نو ولې دهغه ذات
څخه نه ډارېږو چې هغه همیش ژوندی ده ، هغه همیش بیدار ده

هغه هميشه مونږ ويني، هغه په مونږ هر رنگ قدرت لري، عذاب به هم راکوي، راحت هرڅه دهغه له طرف نه دي. نوددې سړي زړه ته هم څه خوف او وېره ولويده دالله تعالیٰ ﷻ له ډار نه يې دابد عملي پرېښوده.

کله چې دی مړ شو چا په خوب وليده چې خداوند متعال ﷻ څه معامله درسره وکړه ؟ دی ورته وايي ماته خداوند متعال ﷻ مغفرت وکړ ددې وجې نه چې دهغه ښځې په خبره زما سره دخداي پاک ﷻ ډار پيدا شو دهغه گناه نه مې رجوع وکړه ، هغه گناه مې ونه کړه ، دخداي پاک ﷻ له ډار نه مې پرېښوده نو خداي پاک ﷻ زه په دغه باندې وېښلم .

يوسخي ته له مسکينا نوسره په کومک باندې مخکې ټول

کنا هونه معاف شول

روايت کې راځي چې په بنو اسرائيلو کې هونيك سړی ډېر غريب ؤ، عيال يې خو ورځې نهارې تېر کړې وې ، ده خپلې ښځې ته وويل چې ته لاړه شه دچاله کورنه دې که څه شی راوړل . دښځه ديو تجار کورته ورغله او ورته وېي ويل چې عيال مې له خو ورځو راپه دې خوا څه نه دې خوړلې که څه کومک راسره وکړي ؟ .

هغه تجار ورته وويل چې له ماسره بد عملي کوي بيا به څه درکړم کنه ، نه يې درکړم .

دانبځه بیرته را روانه شوه چې دخدای پاک نه زه ډارېږم څرنگه زه
بد عملي وکړم ، کله چې کورته راغله بچیان یې ورته په انتظار دي
چې موریه اوس څه را وړي ، هغه موریې چې ولیده چې خالي لاس
ده او هیڅ شی ورسره نه شته نو بچیانو یې بیا په ژړا او په چیغو
شروع وکړه . ای موري ! مونږ خوداخوشې کيږي چې څه نه دي
خوړلې ، مړه شولو .

دې ښځې چې دخپل اولاد حالت ولیدل دمور په خپل اولاد شفقت
زیات وي نو ښځه بیرته هغه تجارته ورغله چې بیا یې ورته وویل
چې هلکان مې سخت ژاري که څه کومک وکړي ؟ هغه ورته وویل
چې زما خبره ومني او که نه ؟ دې ورته وویل : هو ! چې کله داسې
اراده دبد عملي وکړه ددغې ښځې صورت په ریږدیدلو شو . کتاب
لیکي چې نږدې ؤ چې بندونه یې سره جدا شي دومره په ریږدیدلو
شوه ، سړي ورته وویل چې ولې ؟ څه پیښه ده ؟ چې دومره ریږدي .
ښځې ورته وویل چې په ټول ژوند مې گناه نه وه کړي او درب تعالی
نه ډارېږم اونن څرنگه درب تعالی په حضور کې چې هغه راته
گوري اوزه په بد عملي لگیا شم .

ددې خبرې له اوریدلو سره ددغه سړي زړه ته ډار پیدا شونوویې
ویل چې ته دخدای پاک ﷻ نه دومره ډارېږي حال داده چې په ټول
ژوند دي بله گناه نه ده کړي ؛ نوزه خودېر لوی گنهگاریم نوزه به
څرنگه نه ډارېږم . نوتوبه یې ویسته اوددې سره یې دخپل وس
مطابق کومک وکړ .

حضرت موسى ته خدای پاک ﷺ وځي وکړه چې ورشه ! فلانکي د فلانکي زوی ته ووايه چې مامخکې ټول گناهونه تاته ددغې يوې توبې په سبب درېښلي .

حضرت ابراهيم بن ادهم رحمه الله په کعبه مبارکې باندې طواف کوي دطواف په حالت کې دادعا کوي چې ای رب تعالیٰ زما عصمت نصیب کړي، دامعنا چې دگناه نه زه پاک شم. بلکل زمانه گناه ونشي لکه انبياء عليهم السلام چې معصوم دي .

دده په زړه کې له بدن څخه غږ وشو .
اولياء د خدای پاک ﷺ چې کله يې تزکيه وشي نو دازړه په خپله په يو کيفيت باندې اواز کوي .

په موجوده وخت کې يو خليفه صاحب ماته د نفي اثبات کيفيت بيانوو ، ويل يې چې په نفي اثبات کې دا (الا الله) په زړه باندې ووهي دوه کيفيته پيدا کيږي ، چاته داسې کيفيت پيدا کيږي چې لکه گوته چې په زړه جوخ کړي داد (الا الله) په ويلو سره داسې حالت پيدا کيږي او چاته داسې کيفيت پيدا کيږي چې دا (الا الله) ووايي نوزړه هلته غږ وکړي محتاج ! يعنې زه محتاج يم رب تعالی ته .

نود ابراهيم بن ادهم رحمه الله زړه ورته غږ وکړ چې دالله تعالی لطفه هاتفې ورته ويل کيږي چې ټول خلک زمانه عصمت غواړي چې دگناه نه يې زه وساتم ؛ خو خدای پاک ﷺ ورته وايي چې زه رحمن اورحيم يم زه به بيا رحم په چاباندې کوم خودا انسان دی

گناه به کوي، د بشريت په تقاضا باندې بيا به دوی توبه وباسې زه به بيا په دوی باندې رحم کوم.

نو چې دسري نه څومره گناهونه شوې وي چې په اخلاص توبه وکاري خدای پاک ﷻ يې معاف کوي، خو دا اخلاص توبه داده چې خدای پاک ﷻ ډاډه يقيني ورسره پيدا کيږي په زړه کې به يې يقين اودا قصد وي چې دا گناه به بيا نه کوم او که سړی په گناه لگياوي او په خوله وايي چې توبه مې ده دا په خدای پاک ﷻ باندې پسند وهل دي، خدای پاک ﷻ پدغه باندې سخت په غضب کيږي ددغې وجې نه چې دانيياوو اوصحابه کرامو حالت گوري چې خدای پاک ﷻ ډار رښتيا دهغوی په زړونو کې څومره و؟

حضرت عمر فاروق ؓ له خدای پاک ﷻ څخه څومره وپريږده؟

حضرت عمر فاروق ؓ به چې کله د قران کریم ایتونه دوعید او عذاب خبرې واوریدلې نوله ډار به بې اوښه شو، حتی تردې پورې چې یو وخت کې یې دوشو یو وچ ډکی راواخیست او په ژړايې داویل چې کاشکې زه دا واښه وای، انسان نه وای. ژاري چې کاشکې زه خپلې مور نه وی څیړولی، سره له دې چې حضرت عمر ؓ هغه ذات ده چې حضرت نبي کریم ﷺ دده په مدح کې بې انتها احادیث ویلي دي او د جنت زیری په دنیا کې ورباندې شوی خوبیا هم حضرت عمر ؓ د خدای پاک ﷻ نه دومره ډارېږي چې

وايي ڏهري ڙا نه يي به مخ کي دوه توري ليکي پيدا شوڻ وي
چي داوڻيکي به يي هميش بهيدلي واقعي ڏارديته ويل کيڙي
حضرت ابراهيم عليه السلام دخداي پاڪ ﷺ پيغمبرده خودومره
به يي ڙل چي ڏڙا غريبه يي يوميل ته ورسيده .

يووخت کي خداوند متعال ﷻ حضرت جبرائيل عليه السلام ورته
راليڙي چي ورشه زما دوست ته زما سلام ووايه اوورته ووايه چي
ته خوزما دوست يئ ؛ دوست له دوست نه دومره ڏاريڙي ؟

حضرت جبرائيل عليه السلام چي دغه حال دخداي پاڪ ﷻ حضرت
ابراهيم عليه السلام ته بيان ڪر چي واجب تعاليٰ ﷻ په تاباندي
سلام وايه اوويل يي چي خليل خليل نه دومره ڏاريڙي ؟

حضرت ابراهيم عليه السلام ورته وايي چي واللہ زمادي قسم په
ذات دخداي وي چي کله زه دخداي هغه عظمت شان اوصمدانيت
ته وگورم اوخپلو تقصيراتو ته وگورم زمانه داخبره بالکل هيره
شي چي زه دخداي پاڪ ﷻ دوست يم ، زه پيغمبريم اوزه خليل الله
يم .

ددغي وجي حضرت يحيى عليه السلام به دومره ڙل چي ڏهري
ڙانه يي دمخ غوڻي تويه شوڻ وي ، حتي مور مبارکي يي په
داغومبرو مبارکو باندې وږي اووڙغني گندولي چي هغه وڻيکي به
يي په هغوکي جمع کيدلي .

دخداي پاڪ ﷻ پيغمبرده ، خداي پاڪ ﷻ يي په قران ڪريم کي
سفت ڪري : (وَسَيَدَّأُ وَحْصُورًا وَنَبِيًّا) .

داداسې پیغمبر ؐ چې په ټول ژوند یې د گناه اراده هم نه ده کړې
خو هغه پیغمبر د خدای پاک له ډاره دومره ژاړې له ډېره ژرانه یې
دمخ غوښې تویه شوې وي.

حضرت عمر بن عبدالعزیز چې دوخت بادشاه مقرر شو دوه کاله
اوڅومیاشتې یې بادشاهي کړې، دده د مینځې نه څوک پوښتنه
کوي چې حضرت عمر په دا دوه کاله کې څرنگه زندگي کوله؟ هغه
ورته وایې چې ډېر وخت به روژه ماتې ورته ایښی و دده به روژه وه
خو چې دخپل رعیت او ملک حالت به ورته یاد شول چې خدای
پاک ﷻ به ددغو پوښتنه له مانه کوي نو ژړل به یې، ژړل به یې
نردې پورې چې روژه ماتې به همدغسې ورنه پاتې شو او روژه
ماتې به یې ورنه ویور او روژه به یې ماته نه کړه.

دده بي بي مبارکه وایې چې په ددوه کاله اوڅومیاشتو کې یې
دخپل اهل سره نږدېکت نه ده کړې چې زمانه به خدای پاک ﷻ
دقیامت په ورځ ددغه رعیت په باب کې سوال او پوښتنه کوي زه
به بیا خداوند متعال ته څه وایم؟

هغه خلک چې خدای پاک ﷻ نه په رښتیا ډارېږي او چې بیا گناه
ورنه وشي نو دومره ډار ورسره پیداشي لکه غریب چې په
سرباندې رالویږي او که یو څوک په گناهونو باندې همیش لگيا وي
زړه یې تورېږي، تورېږي اخر گناه داسې ورته ښکارېږي لکه یو مچ
یې چې په پوزه باندې تیر شي، له خدایه هم نه ډارېږي.

حضرت امام صاحب رحمۃ الله علیه چې په کوم ځای کې دفن
اوځن دی په هغه ځای باندې ده مبارک اویا زړه وارې قرآن کریم

ختم كړی اوده دیرش كاله مسلسل روژې نیولې. د شپې په نفلو كې به یې ټول قرآنكريم ختم كاوه. امام صاحب خلويښت كاله دسهار لمونځ دماخوستن په اوداسه كاوه، لکن هغه حضرت امام صاحب یو وخت كې دماخوستن تلاوت كوي دسورت یس شریف دغه آیت نه چې ورسیده چې: ﴿وَأَمْتَرُوا آلَیْمَ اَلْمُجْرِمُونَ﴾ یعنې ای مجرمینو! نن ورځ زما له نیکو بندگانو نه جدا شئ، نوایت مبارک یې ویلو، ویلو او ترسهاره یې ژړل چې داسې نه چې دقیامت په ورځ ما خدای پاک د مجرمینو په لست كې جدا كړي نوزه به بیا هلته څه كوم؟

حضرت ابراهیم ابن ادهم به ویل چې كه خدای پاک په ماباندې غپو كړی چې: ﴿وَأَمْتَرُوا آلَیْمَ اَلْمُجْرِمُونَ﴾ چې ای مجرمینو! نن ورځ زما له نیکو بندگانو څخه جدا شئ. نوزه به بیا څه كوم؟ لكه هغوی خلكوته چې اعلان وشي چې زما د نیکو بندگانو نه جدا شئ د هغو خلكو ځای خو جهنم ده د هغوی ځای خواور ده، د هغو سزاوې ماران اولرمان دي؛ نوزه به هلته بیا څه كوم.

یودوه صحابه كرام حضرت نبی كرم ﷺ سره وروڼه كړې د یوانصاري ژ اوبل مهاجرؤ دامهاجرورور په جهادپسې تللی انصاري وروړی په كورپاته شو.

یو وخت یې كورته غوښه راوړه هغه دمهاجر وروړ ښځې ته یې وركوله چې دهغې لاس یې ولید شیطان ورباندې غلبه وكړه هغه

لاس يې ورونيو اوبنكل يې كړ، هغه ورته وويل چې دخداي پاك نه وده ارشه!

ددغې خبرې په سبب هغه صحابي دومره ودهارشو چې كور يې پرېښود اودبنتې ته روان شو په ژړا يې شروع وكړه وتل به يې ژړل.

كله چې هغه بل مهاجر مجاهد ورور له جهادنه راغى هرچاته خپل ورور مختې ورغى اودده خپل ورورنشته چې ده ته مخې ته ورشي بنوپه كوركې يې پوښتنه وكړه چې هغه زما ورور چيرته ده؟ بنخې يې ورته وويل چې داسې وروردې خداي پاك چاته نه وركوي، دهغه اراده دبدعلمي وه زمالاس يې مچ كړ خوماخان ورته خلاص كړ.

هغه پوښتنه وكړه چې چيرته ده؟

دې ورته وويل چې داخوشبې كيږي چې په غروكې اوسيدې اوژارې. نودغه صحابي ورپسې ولاړ چې په غره كې يې يوځاى پيداكړ چې دى په ژړاه لگياده نوداصحابې مبارك يې را روان كړ چې راغلل شپه ده دسهار په لمانځه كې رسول الله ﷺ دعذاب څه آيتونه وويل: ﴿أَلْهَيْكُمْ التَّكَاثُرُ ۖ حَتَّىٰ زُلْزِلَ الْعَقَابِرُ﴾ ددغه صحابي مبارك له خولې نه چيغه ووتله په هغه ځاى يې روح ووتله اووفات شو.

دهغو خلكوسره دخداي پاك ﷺ نه دومره ډار موجود ؤ چې واقعا خداي پاك ته څوك په اخلاص وژارې نوداژړا ډېره مفيده ده.

په روايت کې راځي چې كله د قيامت ورځ شي د جهنم اور به د خلكو په طرف را روان شي، خلك به ورته ووايي چې اې اوره! په روى د هغو لمونځ كونكو چې خداى پاك ﷻ ته يې كړي دهغوى په روى وگرځه! دا اور به نه گرځي. بيا ورته وايي چې په روى د هغوى روژه نيونكو چې خداى پاك ﷻ ته يې چا بهرې روژې نيولې وگرځه! هغه به بيا نه گرځي، دا اور به همدغسې را روان وي. حضرت جبرائيل امين به راشي ووايي چې دې اور قصد دامت د حضرت محمد صلى الله عليه وسلم كړى بيا به حضرت نبي كريم ﷺ ته د اوبو يوجام وركړي چې دا اور ته ورواچوه.

كله چې د اور طرف ته د ايو جام اوبه ورواچوي نو اور به مړ شي. حضرت نبي كريم ﷺ به پوښتنه وكړي چې دا څرنگه اوبه وي چې دومره غټه اور يې په يوه جام مړ كړ. حضرت جبرائيل امين ﷺ به ورته ووايي چې دا د تا دامت د هغو گنهگارو خلكو د ژړاو اوبنكي ما جمعه كړې وي ددغې ورځې له پاره چې د هغو اوبنكو په بركت به نن د جهنم له اور نه خلاصېږي.

په يوبل روايت كې راځي چې كله جنتيان جنت ته داخل شي او په منارو باندې كيني ښه خوراكونه ورته كيښودل شي پس د هغه نه د اجنتيان په جنت كې حيران وي اعلان ورته وشي چې اې بندگانوزما! جنت خود حيرانتيا ځاى نه ده د نعمتو ځاى ده تاسې ولې د انعمتونه نه خورئ؟ دوى ورته ووايي چې زمونږ سره يوه وعده شوې وه دهغې وعده وخت پوره ده كه مونږ ته هغه وعده پوره شي؟ رب تعالى ملايكوته ووايي چې حجاب پورته كړئ چې

زما ديدار وكړي ددوی د ديدار وخت راغلی ملائکې ورته ووايې چې ای رب تعالی په دوی کې خوځندهگار موجود دي هغه دتاد ديدار كله لائق دي؟ خدای پاک ﷻ به ورته ووايې چې په دوی کې ډاډگرين و، په دوی کې باکيين (ژړاکونکي) و. دهغو ډډا په برکت ماددوی گناهونه ټول بېسلي، نو پرده پورته کړي چې دوی زما ديدار وكړي، بيا هلته حجاب پورته شي د خداوند متعال ﷻ ديدار ټولونه شروع شي داددغه ذکر، ددغه ژړاو اثر ده چې څومره گناهونه انسانانو كړي وي ددغو ژړا په برکت باندې چې په اخلاص خدای پاک ﷻ ته څوك وژاري واجب تعالی دټول عمر گناهونه وربښي، دټول عمر تكليفونه يې لري كوي، اوبيا خپل ديدار ورپه نصيب كوي، زمونږ دايوساعت ناستي، دپنځو ميلټو ناسته خدای پاک ﷻ ته په اخلاص ژړا دديرشو، څلويښتواووايا كالو عمر ټول گناهونه خدای پاک ﷻ ورباندې معاف كوي.

چې په اخلاص وژاړو اودخدای پاک ﷻ درضا له پاره دخپلو اعمالو ودارشو په روايت کې راځي چې كوموانسانانو چې گناه وې كړي وي چې بيا خدای پاک ﷻ ته توبه وباسي اوورته په ژړا شي خدای پاک ﷻ هغه گناوې دملائكونه هيرې كړي، ددوی دعمل نامې نه هغه گناوې لري شي، بيا دقيامت په ورځ باندې دوی نه شرمندہ كيږي، بيايې صرف حسنات اونيكي دخدای پاک ﷻ په حضور كې وي، بل هيڅ نه وي؛ نوخدای پاک ﷻ يې جنت ته داخلوي اوخپل انعامات ورکوي، انسانان يودانسانيت په تقاضا به زمونږ نه گناوې شوې وي اوکيږي به څوکه په اخلاص خدای

پاک ﷻ ته وژاړو او په اخلاص خدای پاک ته راجع شو بیا دا امید هم لرو چې واجب تعالیٰ ﷻ ډېر رحیم ذات ده، ډېر کریم ذات ده، تر خپل موراو پلار نه اويا واري مهربانه ده، که خپل پلار موب ناراضه کړو، خپله مور موب ناراضه کړو او بیا ورشو بیرته دهغوی په لاسونو او پښو ورو لویږو معافي ورنه وغواړو نو خپل مور او پلار موب ته بښنه کوي. څو رب تعالیٰ ﷻ خواوړیا واري تر هغونه مهربانه ده چې رب تعالیٰ ﷻ ته سړی په اخلاص وژاړي خداوند متعال ﷻ یې ټولې گناوې ورته معاف کوي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالیٰ علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا و
مولانا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۲۸) مجلس

د ولايت شرطونه او د ولي نښې او علامې

بسم الله الرحمن الرحيم

(۱) اِنَّ اَوْلِيَاءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ)

تفاسیر ددې ایت کریمه په تشریح کې دولي علانم او نښې ذکر کړي چې ولي چاته ویل کیږي او شرط د ولايت ذکر کوي چې په څه شي سړی مقام دبزرگي او ولايت ته رسیږي ؟
اول انسان چې داوغواړي چې زه دې د خدای پاک ﷻ د اولیاء او دده د دوستانو له جملې نه شم، د ولايت مقام دې ماته پیداشي؛ نو تفاسیر لیکي چې د وصول د ولايت له پاره دوه لوی او عمده شیان دي:

صحبت

د حضرت نبي کریم ﷺ په وخت کې چې صحابه کرام مقام د ولايت ته رسیدل شرط دا وه چې د حضرت نبي کریم ﷺ سره به یې صحبت، محبت او انقیاد درلود.

يعني اول شرط داوه چې دحضرت نبي كريم ﷺ سره به ډېر تعلق، ناسته او ولاړه له هغه سره محبت او دهغه دحکمونو پيروي به يې کوله.

ذکر

دوهم شی چې هغه معاون دهغه اول شرط له پاره ده چې هغه کثرت ذکر ده چې دحضرت نبي كريم ﷺ په حیاة مظهر کې به صحابه کرامو ته دولايت مقام پيدا کيده هغه ټول پدې باندې ؤ چې دوی دحضرت نبي كريم ﷺ سره دا شرطونه په کامله توگه باندې په ځای کړي و. اوهم يې دحضرت نبي كريم ﷺ سره کثرت مجالست ؤ شپه او ورځ دوی کوشش کاوه چې دحضرت نبي كريم ﷺ په مجلس کې حاضر ؤ.

له حضرت نبي كريم ﷺ سره يې په دومره اندازه محبت ؤ چې کله به صحابه کرامو ته حضرت نبي كريم ﷺ ددودۍ په وخت کې ورپه ياد شو نو خوراک يې نشوای کولای، نوله ډېره عشق نه به يې هغه دودۍ پرېښودله او دحضرت نبي كريم ﷺ مجلس مبارک ته به ورغلل.

د حضرت نبي كريم ﷺ ته انقياد او تابعداري دومره زياته وه چې کله به حضرت نبي كريم ﷺ ددکوم شي امر وکړ نو هريو به لبيک ورته ويلې، اوپه سر او سترگو به يې هغه کار سرته رساوه، تردې چې يوځل حضرت نبي كريم ﷺ يو صحابي ته په جومات کې، دخطبي په مابين کې وويل چې کيښنه، بل صحابي له جومات نه بهر را روان ؤ هغه دغه خبره واوريدله سمدستي هغله کيښاست.

امريءَ ۾ جو مات ڪي دنئي صحابي ته ڪري ۽ خوفه بل صحابي
 ۾ نفس دحضرت نبي ڪريم ﷺ امر واوريده ۾ وايي ڪينه
 نو ڪيداي شي ۾ ماته يي ويل ۾ وي نوهلته ڪه لمر اوڪه گرمي وه
 ۾ هغه خاي ڪيناست ،نودومره زيات انقياد موجودو ۾
 ترخو حضرت نبي ڪريم ﷺ نه وورته ويل ۾ هغه خاي ناست ۽ ڪله
 ۾ حضرت نبي ڪريم ﷺ ورته وويل ۾ ۾ تاته نه وایم رانته وڻه بيا
 جومات ته رانتوت.

اودحضراتوصحابه ڪرامو ﷺ ذڪريه دومره اندازه ۽ ۾ حضرت
 نبي ڪريم ﷺ له طرف نه به ۾ ۾ ڪوم شي فضيلت ورته ذڪر شو
 نوشيه اوورخ به ۾ هغه باندې لگياول. نودحضرت نبي ڪريم ﷺ ۾
 وخت ڪي ٽول صحابه ڪرام ﷺ اولياءِ الله اودولایت دواړه شرطونه
 ۾ ڪامله توگه ۾ دوی ڪي موجودو .

ڇڪه دادنااواړه صحابي مقام ته حضرت اويس قرني نشي
 رسيدلی نو ۾ ۾ څوڪ غواړي ۾ مقام دولایت ورته پيدا شي
 نودده له پاره داوده شرطونه دنائب دحضرت نبي ڪريم ﷺ سره
 پڪاردی يعني څوڪ ۾ واقعي دحضرت نبي ڪريم ﷺ ۾ نقش قدم
 روان دي دهغه نائب، دهغه وارث وي ۾ عالم ،متدين اومتقي
 ورته ويل ڪيري يا ۾ اصطلاح باندې شيخ اومرشد ورته ويل ڪيري
 اول شرط داده ۾ هغه به دمشائخوپه صحبت ڪي ۾ ۾ شريڪ
 ڪيري اوبيا ۾ شريڪ ڪيري ۾ غرضوباندې به نه وي،بلڪي
 يواخي دخپل مرشد سره دمحببت ۾ بناء به يوڇاي ڪيري اوبيا دهغه

له طرف نه چې کوم حکم ورته کيږي هلته به خپله رايه او خپل فکر دهغه په مقابل کې نه چلوي بلکې سمدستي به انقياد وي .
دوهم شرط هغه دا چې کوم ذکر او کوم تلقين چې دهغه شيخ له طرف نه ورته وشي ، نو هغه ذکر چې ډېر په کثرت سره کوي نودغه ذکر سبب دمحبت گرځي ، محبت چې خومره زياتيږي فنا فی الشیخ مرتبه ورته حاصلیږي کله چې فنا فی الشیخ مرتبه ورته حاصله شوه دهغه نه وروسته بيا فنا فی الرسول مرتبه ورته حاصلیږي له دېنه وروسته بيا فنا فی الله مرتبه ورته حاصلیږي .

نودخپلو مشاخو سره دناستې او ولاړې په سبب محبت زياتيږي ، دذکر په سبب باندې محبت زياتيږي خومره چې دالله تعالی ﷻ سره محبت وي دغومره دهغه له طرف نه فیض او کرم راځي ، خومره چې دحضرت نبي کریم ﷺ سره محبت وي دغومره پدغه انسان باندې دخدای پاک ﷻ له طرف نه دده دمحبت په اندازه فیض اورحمت الهي نازلېږي ، ځکه دحضرت رسول الله ﷺ يادناښت دحضرت رسول الله ﷺ سره مېنه ددين په خاطر وي ، هغه ددې خاطر وي چې دخداوند متعال ﷻ له طرف نه مونږ ته امر شوی ، دخدای پاک ﷻ دامر په ځای کولو په خاطر باندې وي نودهغه په محبت خدای پاک ﷻ راضي کيږي خومره چې داهل الله سره څوک محبت کوي الله پاک ﷻ ډېر ورباندې راضي کيږي اوچې خومره دخدای پاک ﷻ رضا ډېر راتله دغومره پدغه انسان کې ترقي اخـ

نوبنیادی شي په خاصه توگه د اهل طریقت له پاره داده چې د یوملگری داکوشتش وي دافکروي چې ماڅه په داخلو وظایفو کې ترقي کړی وای، دهریوفکرداوي چې ماته خدای پاک ﷻ دمقریبینومقام راپه نصیب کړی وای، دهریوفکر داوي چې زه خدای پاک ﷻ داولیاو له جملې نه گرځولی وای نوداول نه دا علم پکار ده چې په کومه لارزه خدای پاک ﷻ ته رسیږم نودادوه شرطونه چې په کامله توگه دچاپه ځای و، دخپل شیخ سره کثرت مجالست، محبت اوانقیاد. دوهم ذکر داچې خومره دېرؤ پدغه انسان کې خداوند متعال ﷻ داکمالات پیداکوي چې کوم کمالات په اولیاء کې خدای پاک ﷻ وضعه کړي دي.

د اولیاو و علامې او نښې

دوهم داچې دهغو خلکو کومې نښې دي چې دهغوپه ناستې سره انسان خدای پاک ﷻ ته رسیږي؟

نوتفسیر مظهری ددې خلکو نښې او علامې دابنودلې دي چې کله دوی ووينې نو خدای پاک ﷻ انسان ته ورپه یاد شي (اذانظر ذکرالله) حدیث قدسي یې رانقل کړی چې خدای پاک ﷻ وایې چې زه دچاپه یادشم زما دوست یې وریادیږي اوزما دوست چې دچاپه یادشي زه یې په یادکیرم. له دواړه طرفونه دا علاقه ده.

دا علامه چې سړی د خدای پاک ﷻ دوست وويني سړی ته خدای پاک ﷻ ورپه یادېږي، چې الله پاک ﷻ دسړي ورپه یادشود خدای پاک ﷻ دوست ورپه یادېږي دا علامه ولي ده؟ ځکه چې ددوی په

ما بين کي علاقه دمعت ده دغه انسان خداي پاک ته دومره نږدي شوی دي چې حديث مبارک کي راځي چې رب تعالیٰ ﷻ وايي چې زه دخپل ولي سترگې شم چې په ماباندي ليدل کوي، زه دده لاسونه شم چې په ماباندي نيول کوي، زه دده پښې شم چې په ماباندي نلل کوي.

اوس ددغه ولي په ليدلو سره سړي ته خداي پاک ﷻ ورپه ياديږي ددغه په محبت سره سړي خداي پاک ﷻ ته نږدې کيږي همدغه يې وجه ده.

ددغه له پاره بيا يوه بهترينه وجه دابيسي چې لمر په څلورم اسمان کي ده دالمر په ټوله دنيا باندې لگيږي خولکن پښه (مالوچ) اورنه اخلي خوکه شيشه لمر ته مخامخ کړي ددغه لمر انعکاس چې په شيشه کي وشو دهغې شيشې پرک چې په کومو مالوچوکې ولگيږي هغه لږ ورته ونيسي اور اخلي دالله تعالیٰ اوددغه بنده په ما بين کي يوه علاقه ده ته چې ددغه سره کيني دده په مجلس کي شريک شي نو هغه دخداوند متعال فيوضيات دده په واسطه باندې تاته درنقل کيږي جذب پيدا شي چې پيدا شي ژړا پيدا شي دالله تعالیٰ ﷻ خوتول بندگان يو، ټول مسلمانان يو دغه جذب، دغه ژړا مخکې سړي ته نه پيدا کيږي مسلمان وي، طالب وي، ملاوي، مجاهدوي، ښه سړي وي؛ خوداسې کيفيت نه ورته پيدا کيږي چې کله دخداي پاک ﷻ کلام اوري او په ده باندې جذب راشي، کله دخداي پاک ﷻ نوم ذکر کيږي په ده باندې جذب راشي، داشي هلته نه پيدا کيږي او چې کله بيعت وکړي دمشائخوپه مجلس کي

کيني پدغه مجلس کي بيا داپيدا کيڙي وجه يي ڇه ده؟ وجه يي داده چي هلته تفاسيرودغه مثال ورکوي لکه دلمر رها دلته دشيشي په واسطه مالوچوته مخامخ شوه ددغه دومناسبت دقرب ده، ددغه قرب له وجهي دغه ڙا اثرکوي، هلته پمبه زراور اخلي نودبنده دبنده سره مناسبت دغه زراثرکوي چي مريد دالله تعاليٰ سره دده قوي علاقه نوي موجوده دهغه له طرف نه اکتساب دفيض کامل نشي کولای لکه دخداي پاک ﷺ نظام پدغه باندې جاري ده انبياء يي مقرر کړي دهغو په واسطه خلکوته فيض رسېږي انبياووته بيا دملائکو په واسطه وحې نازلېږي.

نوشيخ واسطه شودخداي پاک ﷺ اودمخلوق په مابين کي هغه فيوضات هغه انوار دخداي پاک ﷺ له طرف نه په سینه دشيوخ کي داسې ځای ونيسي لکه په هغه شيشه کي چي دلمر شعاع ځای ونيسي دادلمر پرک چي بيا دشيشي نه په پنمه ټولگيږي پمبه اور اخلي نوددغه پيردسيني څخه چي کوم فيوضات دمريد په سینه کي لگيږي په مريد باندې اثر زيات کوي فيض زيات وي بيا جذب اوهرڅه ورته پيدا کيږي يعني مخکي نه اوس دلته پيدا کيږي اوس نودولي دوليت شرطونه دادوه دي.

موږ اوتاسي علی العموم دموجوده وخت خلک دمخکنيوخلکو په نسب باندې دا کمزوري راپکي پيداده چي اول که امي ده له عالم سره، که شاگرد ده او له استاذ سره، که مريد ده له پيرسره هغه اول شرط چي کثرت مجالست ډېره ناسته اوولاره، محبت اوانقياد دانسته، عوام دعلماووسره دومره تعلق لري چي صرف په جومات

کې ورسره يوځای شي لمونځ وکړي بس نور خلاص دي، له هغه سره ناسته ولاړه نشته.

دوهم که بياوي هم کله - کله هغه د شخصي گټو له پاره وي، محبت نوي. دريم که د عالم له طرف نه حکم ورته کيږي منل نوي ځکه په عوامو کې ترقي نه راځي، طالبان دخپلو استادانوسره هغه پدغه لحاظ سره دي چې داستاذسره تعلق پدغه معنا باندې نشته چې محبت وي، دهغه داخلاقو زده کول وي، ناسته ولاړه وي اودهغه حکم ته انقياد وي مريدان دخپلو مشانخو سره دغه شرط نه په ځای کوي چې ددوی هلته ناسته اوولاره ډېره شي دهغو سره يې محبت پيدا شي اوبيا چې دهغه له طرف نه کوم هدايت ورته کيږي په هغه باندې عمل موجود شي مخکې هرڅوک سړی چې دا وليا ووطبقاتو ته وگوري په ډېر کم شي به بزرگان کيدل ځکه محبت، اخلاص، انقياد به و، که هرڅوک په اخلاص انقياد وکړي بيا هر سړي ته دخپل محبت، انقياد او اخلاص فيض پيدا کيږي.

دوهم زمونږ په ذکر کې سستياوي اصل کې خوبايد په ټولو حالاتو کې سړی په هوش کې وي دخداي پاک ﷻ له ذکر نه غافل نه وي لکه مخکې چې دتصوفو په اصطلاحاتو کې چې هغه په لاندې ډول دي: هوش دردم، نظربرقدم، خلوت درانجمن، يادکرد، ياداشت، بازگشت، وقوف عددي، وقوف قلبي، ددې تفصيلي بحث تير شوی چې ددې نه مقصد داده چې دانسان نه غفلت لري شي اوچې غفلت ورته لري شو په هرآن کې يې خداي پاک ﷻ په ياد وي بيا دخداي پاک ﷻ له طرف نه هروخت په د

باندې رحمت ده اودا چې سړی په جمعه کې یوه ورځ وظیفه کوي
 دا چې سړی په دریو یا څلورو میاشتو کې خپلومشانخوته ورشي
 بیا هم خپل مناسبات پالي په بازار کې گرځي راغلی به هم په داسې
 نیت باندې وي چې هلته یې یو کار پیدا شي بیا وايې چې درځه
 خلیفه صاحب ته به هم ورشو یو ساعت به ورسره کینو مجلس به
 ورسره وکړو بیا نوتقاضا یې هم ددې وي چې که دی مریض
 وي، که دی مصروف وي که هرڅنگه وي دی به زما سره وظیفه
 کوي، نه داسې نده لکه چې دا خبره چې یو ساعت دا ولیاء سره له
 سل کالو بې ریا عبادت نه بهترده هغه هر ساعت نه ښيي مولنا
 اشرف علي تانوي رحمه الله لیکلي دي چې دا هغه ساعت دی چې
 شیخ په غلبه د حال کې راشي د جذب کیفیت ورته پیدا شي اوس
 د بزرگ سره چې ته پداسې وخت کې کیناستي چې دی
 مظهر د صفاتو جمالو د خدای پاک ﷻ وگرځیدو د واجب تعالی ﷻ
 درحمت دروازه په ده خلاصه وه نو په هغه ساعت کې د تاپه
 یو ساعت کې د سلو کلنو بې ریا عبادت کار کېږي؛ نو ډېر ورځه په
 ختمونو کې ډېر کینه شرکت کوه په مجلسو کې شرکت کوه چې په
 داسې مجلس دي خدای پاک برابر کړي چې په هغو باندې د خدای
 پاک درحمت دروازه را خلاصه شي په غه ان کې چې بیا ته ورسره
 ناست وي دا بیا خدای پاک ﷻ نه کوي چې پده رحمت نازلوي او په
 تايې نه نازلوي چې د خدای پاک ﷻ رحمت یو وار متوجه شو بیا
 پدغه مجلس کې که هر قسم سړی ناست وي په ټولو د خدای پاک

رحمت کيږي نو په یو ساعت کې د سلو کلنوبې ریا عبادت ثواب

سړي ته نصیب کيږي.

نومونه مطلب په دې خبرو کې داده چې که همیش مونږ وژاړو
خدای پاک ته که په شریعت نه یو برابر، که مونږ اوتاسې همیش
د ژړا مجلسونه وکړو؛ خو چې اصول دطریقت نوي راته معلوم په
هغه باندې نه خو صرف په ژړا باندې خدای پاک خوراضی کيږي
لکن دا چې دا ژړا مې د خدای پاک له پاره ده؟ لکن په عین ژړا کې
به یې نیت ریاوي، شیطان به دوکه کړی وي نو اوس دلته پدغو
مجلسو کې د شرکت به فائده داوې چې هلته کیني نواخلاص
محبت پیدا کيږي بیا ژړا هم د خدای پاک ﷻ درضا له پاره شي
بیا گفتار او خبره هم د خدای پاک ﷻ درضا له پاره شي، بیاناسته
اوولاره هم د خدای پاک ﷻ درضا له پاره شي، چې هر شی د خدای
پاک ﷻ درضا له پاره شو بیا د خدای پاک ﷻ له طرف نه پدغو
انسانانو رحم کيږي.

د حضرت بشر حافي قدس سره د ټوټې او لقب سبب څه و؟

حضرت بشر حافي رحمه الله دخپل وخت شراب خور و؛ خو یوه ورځ
په لار باندې روان ده په کاغذ باندې بسم الله لیکلي او په مردار
ځای کې پروت ده، ده ولیده نودی که فاسق هم و خو مسلمان و د الله
پاک ﷻ دنومونو بې عزتي یې چې ولیده په زړه کې یې درد پیدا شو
او دېر په مېنه او محبت سره یې دا کاغذ راواخیست په خوشبویي

عطرو باندې يې صفا کړ او بيا يې په پاک ځای کېښود د شپې د هغه
 رخت يو بزرگ په خوب ويني چې خدای پاک ﷻ ورته وايي چې
 ورشه بشرحافي ته اووايه چې (طيبت اسمي فطيبنک) تازمانوم
 خوشبويي کړماته خوشبويي کړي . (بجلت اسمي فجلناک) تازما
 دنامه عزت وکړماته عزت مند وگرځولي . (اطهرک اسمي فطهرناک)
 تازمانوم له گند گيونه پاک کړ ، ماته له گناهونو څخه پاک کړي .
 داسې ډېر الفاظ ورته ذکر شوي چې د تانوم څوک اخلي زه به هغه هم
 عزت من کوم .

بزرگ راپه حال شو بيا ویده شو دغه خوب ويني بيا ویده شو بيا
 دغه خوب وين سهار روان شو بشرحافي د شراب خورو په ميخانه
 کې ناست ده دغه بزرگ ورغی دروازه يې وټکوله څوک ورته
 راغلل پوښتنه يې ځينې وکړه چې بشرحافي دلته شته (داحافي
 لقب وروسته بيا ورکړ شوی) وايي هو ! وايي ورته ووايه چې
 دباندې دې څوک غواړي هغه ورته وويل چې څه مې کوي زه په
 نیشه کې يم دغه بزرگ ورته وايي چې ورشه چې درب تعالی له
 طرف نه مې پيغام درته راوړی .

بشرحافي چې دادولي خبره واوریدله چې د خدای پاک له طرف نه
 پيغام درته راغلي نوملگروته يې وويل چې زمانه توره شراب خانه
 پاتې شوه ډار ورسره پيدا شو کيدای شي چې رب تعالی ﷻ زما په
 باب کې يو حکم د عذاب نازل کړی وي اراده د عذاب شوې وي
 نو په لوڅو پښو راووت په منډه باندې داوولي ته چې راغی ولي
 دا خوب ورته بيان کړ .

خوچونکې اخلاص و انقياد و دا خبره يې زړه ته ولويده نو بۀ
 اخلاص يې توبه ويستۀ چي اي رب تعالیٰ ﷻ ادومره رحيم ذات
 يې چې تراوسه ما په فسق او فجور باندې وخت تيراو خود تا د نامه
 مې عزت وکړ پدغه دومره رانه راضي شوي چې زمادې ټولې
 گناوې وېښلي نو دخان سره تائب شو چې زه بۀ نورې گناوې نه کوم
 بيا خداوند متعال ﷻ دوخت دومره لوی بزرگ ورنه جوړ کړ چې دى
 په لوخو پښو گرځيده چاورنه پوښتنه وکړه چې ولې په لوخو
 پښو گرځي؟ ده ورته وويل چې په هغه ورځ چې ماله خداى پاک ﷻ
 سره دوستي کوله زه ټولو خو پښوراوتلى وم او يا به يې ويل چې
 زمکه دخداى پاک ﷻ فرش ده، دباشاه په فرش له بوتوسره گرځيدل
 بې ادبي ده خو خداى پاک ﷻ بيا دومره عزت ورکړ چې په هغه
 کوڅه به چې دده کلی و چې په لوڅې پښې گرځيده نوحيواناتو په
 هغه کوڅه کې بولي (تشې او دکې متيازې) نه کولي، او بنانو پچې
 نه کولي، غوايانو خوشيان نه کول.

يو وخت کې يو بزرگ په لار روان ده چې دده علاقې ته راوړسيده په
 کوڅه کې يې خوشيان او پچې وليدلې نو چغې يې کړې چې آه
 بشرحافي وفات شوى ؟ چاورته وويل چې ولي ده وويل چې
 حيواناتو دا حال شروع کړى نو معلومېږي چې دى نشته، که نه د
 رب تعالیٰ ﷻ په ده باندې دومره رحم و چې حيواناتو دده احترام
 کاوه، چې ورغى پوښتنه يې وکړه هغه په رښتيا وفات شوى و.
 دخداى پاک ﷻ دنامه (بسم الله) دا احترام په وجه يې بزرگي نه
 ورسیده خو په اخلاص او محبت و چې سړى دغه نوم دالله ته په زړه

کې ځای ورکړي اودغه نوم دالله تعالی ﷻ په روح کې ځای ورکړي
په سري، خفي او اخفا کې يې ځای ورکړ، په بدن کې يې ځای
ورکړي او اخلاص باندې يې ووايي، په محبت باندې يې ووايي
په شوق باندې يې ووايي بيا به سړی د کالونو کالونو منزل په
مياشتو کې سرته رسوي.

نو غرض دا چې که مونږ اوتاسې غواړو په دين کې، په تقوی کې
نرقي وکړو اود نیکو خلکو له جملې نه شو، دخدای پاک ﷻ
دستانو له جملې نه شو نو مونږ به دخدای پاک ﷻ له دوستانو سره
په صحیح معنا محبت کوو دهغو سره به ناسته او ولاړه کوو
دهغو دغه ارشاد اتمو موافق به په وظیفو کې عمل کوو اوهغه
ذکر به په کثرت سره کوو په عقیده باندې به یو بیا به خدای پاک په
موږ اوتاسو کې دا اثر پیدا کوي.

ځکه حضرت نبي کریم ﷺ فرمایي: ((المرء مع من احب)) چا چې له
چا سره محبت وي د قیامت په ورځ به له هغو سره راپورته کیږي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا

محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۳۹) مجلس

حضرت نبي ڪريم ﷺ معجزې په نباتاتو ڪي

په ڪمالات د حضرت نبي ڪريم ﷺ ڪې دڅه معجزاتو او حليه مبارکې دده مخکې مونږ بيان کړي دي، څه معجزات د حضرت نبي ڪريم ﷺ په نباتاتو او جماداتو ڪې چې په بوټو او ونو ڪې دده څه ڪمالات او معجزې ښکاره شوې دي او په غير ذی روح و خوشيانو ڪې دده کوم ڪمالات معجزې ښکاره شوې دي دهغو بيان به څه ناڅه وکړو

د حيواناتو خبره بار بار ذکر شوې ده کتابونه مجموعه معجزې د حضرت رسول الله ﷺ (۳۰۰) درې سوه ذکر کوي خومن جمله دهغونه يوه واقعه په روايتو ڪې داراڅي چې حضرت نبي ڪريم ﷺ ويده و دلرې نه يوه ونه دخپل ځای نه را په حرکت باندې شوه د يوه طرف نه په بل طرف باندې ښوریده تردې پورې چې د حضرت نبي ڪريم ﷺ حضور ته حاضره شوه کله چې حضرت نبي ڪريم ﷺ دخوب نه راوېښ شو صحابه کرامو ﷺ عرض وکړ چې دا ونه د فلانکي ځای نه پخپله راروانه وه تردې پورې چې تردې ځايه راورسيدله، حضرت نبي ڪريم ﷺ ورته وايې چې دغې ونې له خدای پاک ﷻ نه اجازه غوښتې وه چې زما سلام ته راشي خدای پاک اذن ورته وکړ

له حضرت رسول الله ﷺ سمدستي ددغې ونې سره خبرې شروع کړې او په سلام باندې لگياشوه وې ويل: السلام عليك يا رسول الله چې دا آواز يې تولو حاضر و خلکو واوریده او پس له هغه نه داونه روانه شوه او په خپل ځای باندې بيرته ودریده.

په يوه بله واقعه کې حضرت رسول الله ﷺ دملگرو سره يوځای په سفر تللی په يوه سفر کې اراده دقضاى حجت ورته پيدا شوه، چول بيا بان دى دفناى ځای نشته چې دى فناځای ته لار شي هغه خپل ضرورت رفعه کړي روايت کې راځي چې دوې ونې لري ولاړې وي حضرت رسول الله ﷺ ورغى دايوه ونه يې دخاښ نه راونيوه چې دى زما اطاعت وکړ په اذن دالله تعالى باندې داونه پسې راغله ترنيمايي پورې يې دايوه ونه راوسته بيا ورغى هغه بلې ونې ته هغه يې له خاښ نه ونيوه دخداى پاک په حکم چې راځه په ما پسې هغه پسې راروانه شوه چې کله دواړه ونې سره نږدې شوې خاښونه يې سره ونيستل پس دهغه نه يې حکم ورته وکړ چې تاسو خاښونه په ما باندې راتاو کړي. راوي وايې چې حضرت رسول الله ﷺ په دامجموعه خاښوکې داسې پټ شو چې هيچا هم نه لیده خپل ضرورت يې رفعه کړ، دضرورت له رفعه کولو نه پس ونوته يې حکم وکړ چې هره ونه دې خپل ځای ته لاړه شي.

بل اعرابي راغی حضرت رسول الله ﷺ ته عرض کوي چې ته ماته يوه معجزه راوښيه چې زما دتاپه نبوت باندې يقين نور هم مضبوط شي حضرت رسول الله ﷺ ورته وويل چې څه معجزه غواړي هغه ورته وويل چې هغه ونه که دتاپه حکم دتاپه طرف را

روانه شي. ده ورته وويل چې هغه ونې ته ووايه چې (اجبي رسول الله!) رسول الله حكم قبول كړه يعنې راشه.

اعرابي ورغی ونې ته يې دحضرت رسول الله ﷺ حكم وويلې ونه يو طرف اوبل طرف ته په بنوريدلو شوه ريسنې يې راوختي راغله دحضرت نبي كريم ﷺ حضورته صحابي ورته وايې (حسبي حسبي) كافي ده كافي زما كامل يقين پيدا شو دتاپه نبوت اومعجزې باندې بياد اصحابي ورته وايې چې اى رسول الله! ماته اجازه وكړه چې زه تاته سجده وكړم حضرت نبي كريم ﷺ ورته وايې چې دخداى پاك نه بغير بل چاته سجده نشته كه ما حكم كولاى نوښخوته به مې حكم كړاى وچې خپلو ميړوته سجده وكړي وروسته هغه صحابي دحضرت نبي كريم ﷺ دلاسو اوپښو مچولوا اجازه وغوښتله حضرت رسول الله ﷺ اجازه ورته وكړه دحضرت نبي كريم ﷺ لاس مبارك يې هم مچ كړاودده پښې مباركې يې هم مچ كړي. دا په نباتاتوكې يعنې شنوشيانونكې دده معجزې وي چې هغه خداى پاك ﷻ دده دنبوت تائيد، دده دنبوت تصديق، دده نبوت محكمتوب خبره خلكوته وربښوده.

په جماداتوكې دحضرت نبي كريم ﷺ معجزې

په جماداتوكې چې روح نلري اودحضرت نبي كريم ﷺ معجزې په كې ښكاره شوې وي خو واقعات دي:

یوه واقعہ په تابعداري دوریځي ده حضرت نبي کریم ﷺ په خطبه لگياده یواعرابي (کوچی) ورته راغی اوورته عرض کوي چې یارسول الله! مالونه مړه شول، عیالونه مودوچکالي له وجې تېري دي نږدې ده چې هلاکيږي، بارانونه نشته نوته دعاوکره چې خدای پاک ﷻ باران وکړي په روایت کې راځي چې حضرت نبي کریم ﷺ دستي لاسونه پورته کړل اوصحابي قسم کوي چې ټول اسمان کې بیځې وریځ نه وه چې حضرت رسول الله ﷺ لاس پورته کړل دعا شروع شوه ددعا دشروع کیدلو سره دغروب په شکل وریځي دیواوبل طرف نه رارواني شوي چې دمدینې منورې په سرحد باندې راغلي سره یوځای شوي حضرت نبي کریم ﷺ لاسونه په مخ راتیرکړل دعایې ختمه کړه باران شروع شو دممبر مبارک نه لانه وکوز شوی چې دده دپیرې مبارکې نه اوبه وبهیدي یوه جمعه مسلسل بارانونه ووریدل پس له هغه نه بله جمعه کې دی په خطبه لگياده هغه شخص یابل څوک ورته راغی چې یارسول الله! کورونه مورنگ شول، مالونه مړتول اوبویوپل رب تعالی ﷻ ته دعاوکره چې دابارانونه ودره وي حضرت نبي کریم ﷺ لاسونه پورته کړل دادعایې وکړه (اللهم حوالینا لاعلینا) ای خدایه! زمونږپه چارچاپیره غرونوکې بارانونه اووروه چې مونږ ته یې فایده ورسپړي اوزموږ کورونه نه ړنگوي تاوان نه راکوي وایې د دعالاسونه یې لانه و ښکته کړي چې باران ودریده او وریځ بیرته چې دکوم طرف نه راغلي وه هغه طرف ته ولاړه اسمان بیرته صفاوگرځیده.

د حضرت نبي كريم ﷺ (شق القمر) معجزه .

ورځ روح نلري جمادغوندي شی ده وايې دادحضرت نبي كريم ﷺ معجزه وه چې دده په دعا سره يوځای شوه اودده په دعاسره بيرته تيت پرک هم شوه يوطرف ته اوبل طرف ته ولاړه .
 بله معجزه په جماداتوکې چې ډېره مشهوره ده او په قرانکريم کې هم ذکرده، هغه د سپوږمۍ دوه ټوټې کيدل دي : ﴿ أَفْتَرَبَ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ ﴾ .

له حضرت نبي كريم ﷺ نه دمکې مشرکينو دامعجزه وغوښته چې مونږ به هلته دتانبوت ومنو چې سپوږمۍ راشي اوستا په گريوان کې ننوزي اونيمه له يولستونې اونيمه له بل لستونې څخه بهرووزي . نوخداي پاک ﷻ همداسې وکړل، سپوږمۍ دوه ټوټې شوه اودا نندراه تقريباً (۵۹) ملکونوکې ليدل شوې اوداپه نقشوکې اوس هم شته .

د اسطوانة العنابة واقعه

بله معجزه دحضرت نبي كريم ﷺ په جماداتوکې داده چې دحضرت نبي كريم ﷺ په مسجد مبارک کې وچې خرما ډډ و . دهغې په څنگ کې به يې خطبه ويله اوهغې ته به يې تکیا کوله کله چې صحابه کرامو دحضرت نبي كريم ﷺ له پاره ممبر جوړکړ په کومه جمعه

کې چې دی مبارک په ممبرکیناست او په ممبرې خطبه وعظ
ارنصیحت شروع کړدغې وچې خرما مبارکې په ژړا شروع وکړه په
داسې کیفیت باندې یې ژړل چې داتولو خلکو ددې ژړا واوریدله
، نږدې وه چې له ډېرې ژړانه دوه ځایه شي .

حضرت رسول الله ﷺ دممبرنه ورته راکوزشو داخجورې مبارکې
ډډ یې په غیږ کې ونیوسوکه سوکه دهغې ژړا په بیرته قراره کیدله
ترهغه وخته یې نیولې وه چې ترڅو یې ژړاورکه شوه . اوس هلته
ددغې خرما په ځای باندې مته ده په نامه (استوانة العنانت) یعنې
ژړاکونکي مته .

دادهغې وچې خرما ځای ده چې دحضرت نبی کریم ﷺ په فراق
باندې یې ژړاکوله .

جصاد ده - روح نلري - وچې لرگی ده دحضرت نبی کریم ﷺ قدرې
پیژانده دهغه په جدایی باندې یې ژړل .
علامه رومي پدغه مناسبت شعروایی :

سنت من بودم ازن ماتمی

سنت بر جای دیگر ماتمی

دنادتکیه ځای زه وم زمانه لارې اودتکیه ځای دې بل پیدا کړه په
بل ځای باندې کیناستي .

دلته محدثین کرام لیکي چې وچې ډډ دخرماکې دحضرت رسول
الله ﷺ سره دومره محبت موجودو نوانسان چې عقل لري ، علم

لري، شعور لري دامتې کيدلو دعوې لري خدای پاک ﷻ جنت ورکوي، خدای پاک ديدار ورکوي، خدای پاک ﷻ خپله رضا ورکوي، هغه څومره مقامات چې ورته پيدا کيږي ټول په محبت او متابعت د حضرت رسول الله ﷺ باندې نودی به ولي په محبت کې له ونې څخه نه زیاتيږي، چې ونه دده په فراق دتنه په جومات کې ژاړي صرف دومره ځينې جدا شو چې مخکې يې تکيه په دې باندې کوله او اوس په ممبر باندې شوه نو مسلمانان خوبايد دهغه په فراق بې انتهاي وژاړي.

ددغې وجې نه د حضرت نبي کریم ﷺ دوفات اوازه شوه حضرت عثمان ﷻ په ژبه گونگی شوه خبرې يې نشوای کولی. حضرت عمر فاروق ﷻ ليونی شو عقل يې بالکل کار پرېښود او توره يې راوخيسته اعلان يې وکړ چې که چا دا وويل چې حضرت نبي کریم ﷺ وفات شوی ده زه به دهغه سړی سر پرې کړم.

دېر صحابه کرام ﷻ په سترگو پرانده شول دا وجه دا وه چې لکه هغه ونې چې د زړه محبت درلود په فراق يې ژړا کوله نو دوی خو علم لري، عقل لري د حضرت رسول الله ﷺ کمالات ټول ورته معلوم و نو څرنگه به دوی نه ژړل؟ ولې به دوی نه بې اوبښه کيدل؟ ولې به دوی نه ورباندې غمجن کيدل ددغې وجې په مرثيه د حضرت نبي کریم ﷻ کې بي بي فاطمه الزهري ﷺ چې د حضرت نبي کریم ﷻ کمکی لورده کله چې نبي کریم ﷻ دزنکدن نه مخکې په غوږو کې دې ته څه خبره وکړه يوواري د پروژرل اوبيايې و خندل وروسته بيا امهات المومنين ورته پوښتنه وکړه چې ای فاطمې! څرنگه دې

یو وار وژړل اوبیادې وځنډل؟ هغه ورته وویل چې ومې ژړل په دې
چې حضرت نبي کریم ﷺ راته وویل چې دازما مرض دمرگ مرض
ده ددغه مرض څخه زه نه جوړیږم ددنیانه تلونکی یم نو په دې خبره
نور برداشت مانشوای کړای ځکه په ژړاشوم او په دې مې بیا
وځنډل چې حضرت رسول الله ﷺ راته وویل چې زما په اهل اوعیال
کې به ته زړه پسي راشي زما سره به بیرته دتأملقات زروشي هغه
وې چې شپږ میاشتې د حضرت نبي کریم ﷺ دوفات نه بعد حضرت
فاطمه (علیها السلام) وفات شوه .
هغه بي بي فاطمه (علیها السلام) د حضرت نبي کریم ﷺ په فراقت کې دغه
اشعار ويلي :

صبت علی مصائب لوا

صبت علی الایام صرن لایلا

یعنې دومره مصبتونه او غمونه په ما باندې راغلل چې که هغه په
ورځو باندې راغلي وای نو ورځي به توره شپه گرځیدلي وې .

ماذا علی من شم تربة احمد

ان لایشم مد زمان غوالیا

څه دې په هغه چا باندې چې چادر رسول الله ﷺ دقبر خاوري بوی کړې
وي چې په ټول ژوند باندې بیا هغه نورې خوشبویی بوی نكړې ، څه
ضرورت لري کوم چاته چې د حضرت رسول الله ﷺ د خاوري
خوشبویی پیداده .

ددغي وجې نه چې صحابه كرام ﷺ د قبر د حالت نه راوگرځيدل
حضرت بي بي فاطمې رضی الله تعالى عنها د دېرغم نه حضرت
انس هته وايي چې رسول الله ﷺ مو په خاور کې پټ کړ، زړونه
موساره شول چې په ده باندې مو خاوري واړولي؟

اهل بيت دېرغت مقام لري خو غم دومره غم ؤ چې حضرت رسول
الله ﷺ دمضيت په متعلق کې وايي چې د چايوزوی وفات وي
صبر ورباندې وکړي دهغه له پاره جنت ده. دارنگه دوه زامن اودرې
زامن چا وويل چې که د چايوزوی هم نه ووفات؟ دی مبارک ورته
وايي چې زما دامت له پاره زه پيش کش یم زما غم دومره غټ غم
ده چې تر اولاد نه هم غټ غم ده، ه چا چې اولاد يا قريب وفات شي
دومره لويه صدمه نه ده لکه د حضرت رسول الله ﷺ انتقال او وفات

نوح حضرت نبي کریم ﷺ ته خدای پاک ﷻ دېرېې انتھالوی کمالان
ورکړې ؤ

د حضرت رسول الله ﷺ په حيواناتو کې معجزې

يو ليوه له يويهودي نه مېړه وتبستوله شپانه ورپسې منډه کړه
دهغه ليوه نه يې هغه مېړه
خلاصه کړه ليوه ولاړ په يو غونډۍ ودرېده او پس دهغه نه يې
د شپانه ته خبري شروع کړي چې هغه روزي چې خدای پاک ﷻ زما

له ٻاره مقررہ ڪري وه هغه تازماله خولي نه وويسته په هغه ورځ به
 بيا څه ڪوي چې ته نه يي زه يي شپون يم اوما ته راپاتي وي.
 دا يهودي حيران شو چې حيوان (ليوه) خبري شروع ڪري تعجب يي
 وکي، ليوه ورته وايي چې تعجب مه ڪوه تردي نه غٽه دتعجب خبره
 داده چې په مابين ددغودو و غرونو په منځ ڪي (مدينه منوره) يو
 پيغمبر پيدا شوي دي چې دمخکينيو امتوا اوراتلونکي زماني تول
 احوال بيانوي.

او خلک يي بيا هم نه مني تول واقعات بيانوي اودخلکوزرنو ته
 بيا هم نه لويڙي.

هغه يهودي دستي له رمي نه حضرت نبي ڪريم ﷺ ته راغي او هغه
 دده خبري او اخلاق يي چې واوريدل دستي په اسلام باندې مشرف
 شو، دده په نبوت ليوه ورته شاهدي ورکړه.

نو غرض داچي حضرت رسول الله ﷺ ته چې خداوند متعال ﷻ کوم
 کمالات ورکري ۽ نو هر څوک چې دحضرت رسول الله ﷺ په تمامه
 معنائو شي هغه ته هم هغه ڪرامات خداي پاک ﷻ ورکوي، کوم
 چې په حضرت رسول الله ﷺ ڪي ۽ څو ځولته معجزې ورته ويل
 کيږي ددغه ولي چې بيا کوم شي صادر يږي هغه ته ڪرامت ويل
 کيږي، ڪه نه ڪرامات دا وليا، داهم په حقيقت ڪي ٽولي معجزې
 دحضرت رسول الله ﷺ دي اودا په محبت او متابعت پيدا کيږي چې
 څومره سري کمال غواړي نو هغه هلته پيدا کيږي چې دخپل
 پيغمبر، دخپل متقدا، په قول او عمل باندې مقتدي اوتابع شي

چې هغه څه وايي اودى يې منې چې هغه څه كوي هغه دى كوي
اورته محبوب وي .

د حضرت نبي كريم ﷺ دمعراج په واقعه شرعي او عقلي دلائل

دمعراج د شپې متعلق به يوه لنډه خبره درته وكړم چې بعض
خلكوته دا اشتباه پيدا كيږي چې په يوه شپه كې څرنگه حضرت
رسول الله ﷺ د زمكې نه تر عرش عظيم پورې داوود (۷) اسمانونه
تير شو ، په يوه شپه كې دارڅرنگه كيږي ؟ اختلاف ډېر ده چې
د ادروح سفرؤ او كه د جسد سفرؤ خو مختاره قول داده چې دى په
روح او بدن مبارك دواړو داسفر شوى . د آيتونونه هم معلوم كيږي
او عقلي دلائل هم موجود دي .

د آيتونو څخه دا آيت مبارك دى چې فرمايي: **سُبْحَنَ الَّذِى اُنْزِلَ
بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَشْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَشْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِى بَرَكْنَا
حَوْلَهُ**) سبحان د تعجب په ځاى كې استعمال كيږي وايي د روح تگ
هغه د خوب تگ وي په هغه كې څه تعجب نه پيدا كيږي چې
ما خوب وليدل چې زه اسمانونه و ختم ځكه دا خود پرامتيان هم
دا خوبونه وينى خو هيڅوك هم د دغه نه تعجب نه كوي نو د تعجب
ځاى داده چې رسول الله ﷺ په وجود او روح مبارك دواړو اسمان
ته ختلى دى .

دوهم آيت شريف كې وايي (بعده) عبد فقط روح ته نه ويل كيږي، عبد روح او جسد دواړو ته ويل كيږي نو ددغه نه هم دامعلوميږي چې په بدن باندې اسمان ته ختلی و.

دریم حضرت رسول الله ﷺ چې دام هاني ﷺ کورته راغی چې دهغې له کورنه معراج ته تللی و هغې ته یې داقصه بیان کړه هغه ورته وايي چې گوره داقصه دې تامشركينوته ونکړي هغوی به دتا مخالفت نورهم زیات کړي انکاربه کوي چې داخرنگه پېښيږي نوکه دخوب خبره وای نوبيايې ولې ورته ويل چې خلکوته یې مه بيانوه ځکه ددوی به نورانکارزيات شي، ده ورته وويل چې نه زه پتول نه کوم چې څه مې ليدلي هغه به ټول خلکوته ښکاره کوم. او بل داچې دا روايت د(۲۵) صحابه کرامو نه دخلفاء الراشدینوپه شمول رانقل شوی چې رسول الله ﷺ (۷) اسمانواوعرش عظيم اولامکان ته تللی دشرعي دلائل و.

عقلي دلائل

اول داچې پدې کې دې څوک استبعاداوشک نه کوي چې څرنگه ترهغه ځايه په يوه شپه کې تگ کوي دانسان په تخنيک باندې انسان په خپله په ميلټ کې څومره مزل کوي، موټريې چې جوړ کړی داموټريياپه ميلټ کې څومره مزل کوي. جهاز يې چې جوړ کړی ده هغه بياپه ميلټ کې څومره مزل کوي، چې دانسان صناعت

دی، کورلا موټر په صحیح سرک په یوه میلټ کې یونیم یادوه
کیلومتره مسافه قطعه کوي.

دایف سوله جیت طیارې یې جوړې کړې دي چې په میلټ کې
خوږه کیلومتره مسافه قطعه کوي.

نودخدای پاک ﷻ مخلوق چې بوراق ده په هغه ځای باندې یې قدم
لگېږي چې چیرې یې نظر لگیدو نوبیا په هغه کې څه نادره ده چې
په دومره وخت کې دې ټول اسمانونه کتلې وي.

دوهم که ددې بجلي په ټوله دنیا بالفرض یولین راتاؤ وي او دلته
چې دبرق هم هغه اصلي مرکز ده بتن یې ووهل شي نو په څو سکنده
کې به ټولې دنیا ته بجلي ونه رسیږي؟ او ټول سائنسدانان په دې
متفق دي چې داماده ده روح نه ده نودغه ماده دانسان مصنوع ده
چې ده جوړه کړې هغه په سکنده کې په ټوله دنیا باندې راتاؤیدای
شي او که بیایې مرکړې دټولې دنیا رنځي نودالله تعالی ﷻ په
قدرت کې ولي څوک دغه استبعاد او شک وکړي.

اوس دالیدل دسترگودي داسمان طرف ته وگوره تر اسمانه نظر
ورسیږي، له زمکې نه تر اسمانه پورې چې د پنځوسو کالو مسافه
ده داپه نیم سکنده کې دانسان دسترگو شعاش وزی اسمان ته
رسیږي دادیدار پیدا کیږي نودخدای پاک ﷻ په دیدار کې څرنگه
دا استبعاد وشي چې څرنگه په یوه شپه کې دې خدای پاک ﷻ
اسمانوته ورساوه.

دحضرت اسماعیل علیه السلام په غاړه باندې چاره لانه
وکیښودل شوي چې حضرت جبرائیل امین ته حکم وشو چې خان

ورسوه چې زما بنده ته څه تكليف ونه رسيږي؛ نو پوستكى يې
لانو، پرې شوى چې حضرت جبرائيل امين ورته راوړسېده دهغه
ځاى نه خوزره كاله مسافه ده نو د خداى پاك ﷻ په قدرت كې هيڅ
استبعاد نشته چې څرنگه رسول الله ﷺ په يوه شپه كې اسمانوته
لاړ، جنتوته لاړ، د خداى پاك ﷻ ديدار ورته نصيب شو، د دغه نه په
كم وخت كې داشوې دي بلكې دشپې په څه حصه كې داتول شوې
دي هيڅ استبعاد نشته.

بيا چې يوانسان د پيغمبر تابع شو داسې بصيرت ورته پيدا كړي
چې په سكند كې تر اسمانه نه بلكې تر عرش پورې داتول
حد د خداى پاك ﷻ ورته كشف وگرځوي داتوله مسافه پدغو
سترگو ليدل كيږي نو هغه رب تعالى ﷻ پدې هم قادر ده چې خپل
محبوب دشپې په كمه حصه كې تر هغه ځايه ورسوي پدې كې
خو هيڅ استبعاد نشته.

د حضرت رسول الله ﷺ تگ د خداى پاك ﷻ ديدار ته دهغه عزت په
خاطر ياندي و چې داسې يو پيغمبر يو مخلوق پيدا كوم چې هغه به
بيازه دغه لامكان ته راخيځوم دتاسې مشكلات به درحل كوي.

نو غرض مې داده چې مونږ اوتاسې په دې مجلس ذكر كې چې
كينو روژه نيسو، لمونځونه كوو، طاعات او عبادات چې څه شى
مومقصدوي پدغو ټولو كې قرب الهي مقصود ده چې د خداى
پاك ﷻ رضارانه پيدا شي، د خداى پاك ﷻ طرف ته نږدې شو
اود شيطان نه لرې شو د خداوند متعال ﷻ رضا پيدا كړو، هغه
رضايې درضا د حضرت رسول الله ﷺ څخه نه پيدا كيږي چې خود

حضرت رسول الله ﷺ په نقش قدم نه وي روان شوی هغه ورنه خفه وي نوالله تعالیٰ ﷻ بیا د هغه سرې څخه نه خوشحاليږي، دا دواړه سره لازم او ملزوم دي.

په قران کریم کې دینته اشاره شوې ده: ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ﴾

تفسیر جلالین لیکي چې الله تعالیٰ اورسول الله ته یو

ضمیر راجع شوی (ان یرضوه) چې دا لائق په دې دي چې سرې یې

راضی کړي مشرکین تاسې راضی کوي په درواغو قسمونه درته

کوي خوالله تعالیٰ اورسول الله ﷺ ډېر لائق په دې دي چې دوی

راضی کړي، دواړو ته یې یو ضمیر راجع کړی دا اشاره ده دینته چې

د دواړو رضایوله بله سره لازمه ده، الله تعالیٰ ﷻ تر هغه پورې له

چا څخه نه راضی کیږي ترڅو پورې یې چې حضرت رسول الله ﷺ

نوي راضی کړی اورسول الله ﷻ تر هغه پورې له چا څخه نه راضی

کیږي ترڅو پورې یې چې خدای پاک ﷻ نوي راضی کړی.

مونږ که په نقش قدم اوسنئود حضرت رسول الله ﷺ روان شو هغه

اتباع مختاره کو بیا امیده ډېر دی چې درسول الله ﷺ په رضا

باندې دالله تعالیٰ ﷻ رضا پیدا کړو او چې دچانه الله تعالیٰ ﷻ

راضی شو هغه ته به پدغه لمانځه کې هغه دمعراج مقام پیدا کیږي

کومه مشاهده چې حضرت نبي کریم ﷺ په معراج کې فوق العرش

کړي ده، په حالت د لمانځه کې عام کتابونه د حدیثو او تفاسیرو

وایي چې حالت دمشاهدي ده دغه حالت پیدا کیږي، دغسې

انوار د خداوند متعال ورته لیدل کیږي هغه دیدار ورته پیدا کیږي.

حضرت رسول الله ﷺ په لمانځه کې ولاړ د لمانځه په اخیږ صف کې پورې لمونځ په صحیح طریقه ونکړ چې کله یې سلام وگرځاوه ورته وې ویل چې ای فلانکیه ! لمونځ ولي په صحیح طریقه سره نکوي؟ د تاسې څه گمان ده چې زه مخته وینم او شاته نه وینم؟ والله لکه مخته چې وینم هم داسې شاته هم وینم.

محدثین کرام لیکي چې داځکه چې د لمونځ حالت د مشاهدې ده چې په لمانځه به شروع شو ټول حالات خدای پاک ﷻ ورته منکشف کول.

نوپه دغه لمانځه کې د غسې حالت سړي ته پیدا کیږي چې په اخلاص باندې یې کوي، په متابعت، خضوع، خشوع او عاجزي باندې یې کوي چې د خدای پاک ﷻ مشاهدې کله سړي ته پیدا کیږي د سجدې په وخت کې به هغه انوار د خدای پاک ﷻ سړی ویني زمونږ مقصود د خدای پاک ﷻ رضا ده د خدای پاک ﷻ رضایې له دین څخه نه پیدا کیږي خودین چې څومره ښه کیږي او په صحیح چوکاټ کې راځي د غومره هلته د خدای پاک ﷻ رضا ډېره پیدا کیږي هغه نیک اثار به پرې مرتب کیږي.

د طریقت فاندې

د تصوف په اصطلاح، دا ولیاء کرامو په اصطلاح چې څوک یې په یونام سره بولي څوک یې په بل نام داخل و طریقي دي: نقشبنديه، قادريه، چشتیه او سرورديه.

ددغو بيعت كول مريد ته كومې فائدي رسيږي؟ دثبوت په هکله
 يې خبره نه کوم، هغه خو په قرانکريم، احاديثو مبارکو او په اقوالو
 دائمه ووثابت دي هغه بار بار بيان شوې.
 حضرت پيرذوالفقار احمد نقشبندي صاحب په کتاب تصرف
 اوسلوک کې ليکلي دي چې:

بيعت اولاس نيوی دوه لويې فائدي لري

اوله فائده: چې څوک بيعت اولاس نيوی وکړي او په دې سلسلوکې
 داخلېږي نومشايخ کرام په سالک او مريد باندې له مخکينيوتولو
 گناهونو څخه په اخلاص توبه باسي نو خداوند متعال يې
 دا گناهونو داسې پاکوي لکه دمورنه چې نوی پيداوي. ځکه چې
 زمونږ مشايخ کرام داتلقين ورته کوي چې له صغيره گناهونو، له
 کبيره گناهونو، له حقوق الله او حقوق العباد، حقوق الوالدينو، له
 شرک خفي او شرک جلي که زه پرې پويم او که نه يم پرې پو
 خداوند متعال له ټولونو مې توبه ده.

نوله هر قسم گناهونو څخه توبه ايستل کيږي.

دوهمه فائده: دانتها په لحاظ چې څوک وايي په اخلاص عقيد
 او محبت باندې په بيعت کې داخل شي خداوند متعال ددغه بيعت
 په برکت باندې دغه انسان له دنيا څخه بې له ايمان نه بيايي.

نوخته فایده یی داده چې په توبه سره یی خداوند متعال له ټولو
 ګناهونو څخه صفا کوي، داخري ورځي چې نورهيڅ مقامات
 د ولايت هم نشي ورته پيدا خوچې ددغې طريقي عقیده ولري
 ، اخلاص او محبت ولري په ورځ د زنگدن کې به یی خدای پاک ﷻ
 د شیطان له فریبونو نه خلاص کړي اوبې له ایمانه څخه به له
 دنیا څخه نه تیرېږي .

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا
 محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(٤٠) مجلس

په دنيا کې د نیکو اعمالو بدله

هر انسان ته پکار ده چې د خوشيانو فکر وکړي يود هغونه داده چې د عمل ثواب ته بايد سړی متوجې شي چې د عمل ثواب خدای پاک مونږ ته څرنگه راکوي.

چې د حديثو واقعاتو ته انسان نظر او فکر وکړي په دنيا کې د نیکو اعمالو بدله هم خدای پاک ﷻ وربښودلي چې ذريعه د نجات گرځيدلي نواميد ده چې په اخرت کې هم دغه نیک عمل ذريعه د نجات او کاميابي وگرځي.

په بنې اسرائيلو کې د دريو نیکو انسانانو قصه

په بخاري شريف کې حديث مبارک ده . مشهوره واقعه ده چې درې نفره په لاره باندې روان و چې په دوی باندې باران راغی د باران له وجې د غره سيمې ته د يوه کمره لاندې غار و پدغه غار کې درې سړه کيناستل تريوڅه وخته دلته پدې انتظارناست دي چې باران به ختم شي بيا به روانيږو چې په دې وخت کې د غره له سر نه يوه لويه تيريه راوښويده او د غار خوله يې مکمل بنده کړه .

دغودريونفرو له ډېر کوشش سره سره بيا هم دغه تيرپه لري نه کړای
شوه اخردغودريونفرو په خپل مابين کې سره وويل چې اوس
خود خلاصونه بله لار نشته بې ددې نه چې خپل عمل خداى پاک ﷻ
ته متوجې اوشغې نکړو او هغه ته يې وسيله وگرځوو کيداى شي
چې ددغونیکو اعمالو په برکت مونږ خداى پاک ﷻ له دې مصيبت
نه خلاص کړي.

په دغودريونفرو کې يوه نفر رب تعالى ته عرض وکړ چې اى رب
تعالى!

زما په ژوند کې عمل داو چې شپون وم رڼه مې پووله کله به چې
مانښام شو هغه ميريې به مې ولوشلي اول به مې شيدې موراوپلار
ته ورکولي اوبيا به مې خپل اولاد ته ورکولي.

يوخت ناوخته شوم چې راغلم موراوپلار مې دواړه ویده شوې
ونوزما په دوى باندې زړه ونه شو چې دوى له خوب نه را بيدار کړم
خوبل طرف ته مې هغه رڼه ميريې هم په دښته کې وي دغلو
اوليانو ډار هم ؤ چې که زه بيرته ورنشم کيداى شي چې ليوان څه
تکليف ورکړي ؛ نو اى خداى پاکه ! مادموړ اوپلار احترام وکړ
ترسهاره ورته ولاړوم خپله رڼه اوميريې مې پرېښودلي اوپه دوى
مې هم زړه نه کيده چې دخوب نه يې را بيدار کړم.

کله چې سهار شودوى په خپل طبيعت باندې راوينښ شول بيا مې
شيدې ورکړي نو اى خدايه ! که دا عمل مادتا درضا له پاره کړى
وي نو ددغه عمل په وسيله او برکت دغه تيرپه لري چې زمونږ
دخلاصون لار پيدا شي.

نوتیږه لږ وښیده اوڅه چوله پکې پیدا شوه .

دوهم سړی وايي ای رب تعالیٰ زما دا کالور وه ډېره ښایسته وه اوزه په دې باندې عاشق وم ، ددې نه مې د بد عملي ارزو درلودله . هغې زما مطالبه نه منله .

خو یو وخت کې د اډېر محتاجه شوه په کور کې یې څه نه و اولاد یې وږې ؤ ماته راغله اوزمانه یې څه دکومک غوښتنه وکړه ما ورته وویل چې زه به هلته دتاسره کومک وکړم چې ته زما سره بد عملي وکړې خودې دغې خبرې ته زړه نه کیښوده بیرته ولاړه بیا درې څلور وارې راغله سوال به یې کاوه څکه چې دهغې ماشومان وږې ، وژړل به یې نویا به مجبوره شوه بیا زما کورته راغله بیا یې زمانه دکومک غوښتنه وکړه اوما به هغه خپله مطالبه ورته تکراروله هغې بیا ونه منله په څلورم وار دډېرې مجبورې نه دابڅې وویل چې زه به دتاسره بد عملي وکړم څکه زامن مې دلوږې نه مړه کیږي کله چې زه ددې دپښوپه مابین کې کیناستم اراده مې دبد عملي وکړه نو هغه ښځه ورپریدیده او په ډېر عجز سره یې راته وویل چې دخدای پاک ﷻ نه وډار شه ! دغه مهرمه ماتوه تراوسه مې بد عملي نه دي کړي ، گوره رانږدې نشي نوزه هم ورته جگ شوم اوبد عملي مې ورسره ونکړه .

خداوند متعاله ! دتادنامه له وجې په ماباندې دومره ډار غالب شو چې موقع مې پیداوه اوورنه جگ شوم اوددې سره مې چې څومره وس ؤ هغه مې ورسره وکړنوای خدایه ! که دا عمل مادتا له پاره کړی وي ، دا گناه مې ، ستا له ډارنه پرېښي وي نو داتږه نوره هم

لري ڪري ڇڻ مونڙ ته ڇڻ ڇوله پيدا شي نوتير ڇو ڇو نوره ونبوريده
اوڇوله پيدا شو.

درم نفر وويل ڇڻ اي خدايه : مايو مزدور دسهارنه ترمانبام پوري
نيولي ۽ هغه ته مڻ ڇيله مزدوري مقرر ڪري وه. يوبل ڪس په نيمه
ورخ ڪڻ راغي خودادني مڻ ورخ مزدور هم دومره ڪارو ڪر لڪه ڇڻ
هغه بل ڇڻ په توله ورخ ڪڻ ڪري ونوماد وارو ته پوره پوره مزدوري
ور ڪر، نوهغه توله ورخ مڻي ڇڻ ڪار ڪري ۽ هغه خفه شو ڇڻ دي په
نيمه ورخ ڪڻ راغلي ۽ دومره روپي ڏي ور ڪري اوماڇي توله ورخ
ڪار ڪري ۽ هم ماته ڏي هم دومره روپي راکري.

ماورته وويل ڇڻ گوره دتا برخه خومڻ نده ڪمه ڪري تاته مڻ ڇڻ
ڪوم اجرت مقرر ڪري ۽ هغه خومڻ پوره در ڪر خودي خفه
شواوولار.

هغه مزدوري مڻ ماته پرينبودله روپي مڻ وانخستي ماته
هغور وپيو باندې ڇڻ غله واخيسته ومڻ ڪرله بيا هغه غنم يا
وريشي ڇڻ شني شوي وامڻ خيستل خرڇي مڻ ڪري ڇه حيوانات
مڻ ورياندې واخيستل خوپه ڏي مابين ڪڻ ڇوڪاله تير شول ڇڻ
دهغور وپيو له وجي نه غوا وڻ، ميڙي او اوبنان هرڇه پيدا شول.

يووخت داسري ڏهر محتاج شوي ۽ بيرته راغي نووي وپل ڇڻ
سخت محتاج يم هغه ورخ ڇڻ دتاسره مامزدوري ڪري وه هغه
مزدوري مڻ راکر.

ماورته وويل ڇڻ دابهر ڇڻ ڇومره پسونه، ميڙي او غوايان ولاڙدي
هرڇه تول له خان سره بوزه. دامڻ هغه دتا په پيسو باندې ڏهر ڪري

هغه یې ټول له ځان سره بوتلل؛ نوای متعاله خدایه! که دا عمل مادتا درضا له پاره کړی وي داتیرې زمونې له مخې لري کړي نو داتیرې نوره هم لاره اولار خلاصه شوه.

په دنیا کې د دنیا دخلکو نه د نیک عمل په ذریعه باندې خدای پاک ﷻ دوی ته نجات ورکړ چې د خدای پاک ﷻ درضا له پاره که کول د عبادت وي او که ترک د گناهونو وي هغه ذریعه د نجات گرځي چې هغه یوه گناه پرېښې وه د خدای له لاره هغه تیرې خدای پاک ﷻ ورته لري کړه او هغه دو چې نیک عمل کړی و نو د هغه په برکت هغه تیرې خدای پاک ﷻ لري کړه.

دیوې هکناه د نه هکولو په سبب له دنیاوي هلاکت نه

خلاصېدل او غیبي رزق ورکول

په بنې اسرائیلو کې یو تاجر ؤ د هر نیک عمله انسان ؤ ، ده به په خپل لاس باندې شی جوړول او بیابه یې په کلي کې خرڅول او د هر بنایسته ځواني خدای پاک ﷻ ورکړې وه.

یوه ورځ دیو بادشاه د کور مخې ته تیرېږي چې د بادشاه مینځې ولیده نومندۀ یې وایخسته خپلې بادارې د بادشاه ښځې ته یې وویل چې یو د هر بنایسته ځوان په دې لار باندې تیرېږي او څه شیان ورسره دي او خرڅوي یې ، دې ورته وویل چې دننه یې را وغواړه چې خپل مقصود ترې پوره کړو کله چې د اښایسته ځوان کورته داخل شو دغې ښځې چې ولید نو طبعاً ښځې ناقص العقل ناقص

الدين دي شهوت اوبد عملي په دوى باندې غالبه وي نوددغه
مړي نه يې مطالبه وکړه چې ته به زمونږ سره بد عملي کوي هغه
ورته وويل چې ماتراوسه پورې داسې کارنه دی کړی دا کار زه نشم
کولای، دبادشاه ښځې ورته وويل چې يابه زمونږ سره دا کار کوي
اويابه ترهغه دلته بندي يې ترخوبادشاه نوي راغلی چې هغه ته دې
په لاس ورکړو دهغه خوښه چې پرېږدي اوکنه ؟

مينځې ته يې وويل چې دروازې بندې کړه پس له هغه نه چې
داسې پوه شو چې مانه پرېږدي اودهغه وخت عادت داو چې د بام
په سريه يې بيت الخلا ياد غسل يوځای جوړکړی ؤ نوده ورته
ويل چې څه ځای شته چې زه پووارقضاء حاجت وکړم ؟ دوى
ورته وويل چې هوا نوکله چې د بام سرته وخوت نوپه ژړاشو
اوخپل نفس ته وايې چې ای نفسه ! اوياکاله دي دخداى پاک له
داره عبادت کاوه اوس داويا کالونه وروسته په داسې جال کې
واقع شوي چې دا عمل دې وکړ داويا کالونوځواري به دې ولاړه شي
توله به ضائع شي .

په بام وگرځيده د بام په سر چې د کوزيدلو لار پيدا کړي خولار
نه وه له ځان سره يې فيصله اونيت وکړ چې ددغه بام نه به ځان
اچوم مړ دې شم خوچې اخرت مې خراب نشي ، داويا کالوطاعت
او عبادت مې ددغې گناه له وجې خراب نشي .

کله چې ده دغورځيدلو اراده وکړه خداوند متعال ﷻ حضرت
جبرائيل ﷺ ته حکم وکړ چې زما دوست ، زماله ډاره ځان هلاکت
ته اچوي ځان دگناه نه ساتي ، ځان وروره سوه چې گوره درنه خوږ

نه شي. نوچې ده د بام نه ځان اچولو حضرت جبرائیل عليه السلام په وزرکې وینو او د زمکې په سریاندې یې کینښود هغه سامان هم هلته په هغه کورکې ورته پاتې شو.

بیګاه چې کورته راغی ښځه ورته وایې چې څه دې راوړي؟ دی ورته وایې چې هیڅ شی مې نه دي راوړي.

ښځه ورته وایې چې هغه خپل سامان دې څه کړل؟

ده ورته وویل چې هغه غلورانې وې وړل او په کورکې یې دومره شی نه ؤ چې اور پرې بل کړی وای او څه خوراک یې ورباندې برابر وای. اخر دا خپلې ښځې ته وایې چې هسې په تناره کې اور بل کړه ځکه هغه د همسایه ؤ کورونه خفه کيږي که زمونږ په کورکې اور نوي بل کیدای شي چې زمونږ په حال باندې خفه او پریشانې شي، مونږ ته به یې اندېښنه وي چې د دغو په کورکې اور نه بلیږي نو دغه خواران د خوراک څه نه لري مونږ به خدای پاک ﷻ ته صبر وکړو خوار بل کړه، ښځې یې په تناره کې اور بل کړ، څه وخت بعد د همسایه د کور ښځه راغله هلته خو گوګر نه و د سکروتو په ذریعه به یې اورو نه بلول، ورته وایې چې په تناره کې څه سکروتې شته چې زه یې وېسم او خپل اور ورباندې بل کړم؟

ددې تجارت ښځه ورته وایې چې هو هغه ښځه چې تناره ته ورغله د تناره سړيې لوڅ کړ چې گوري چې تنور ټول له مړیو نه ډک دی او مړۍ پخې دي او د هر بهرین خوراک ده، غلمینه مړۍ ده، دلته دغې ښځې ته یې غږ راوکړ چې ته ناسته یې مړۍ دي و سوځلې، ټولې پخې دي، دا ښځه چې ورجګه شوه چې گوري تنور دگرمو

مهربونه ډک دی ، مړی یې راویستی ، دابښځه پدې پوه شوه چې
 زما میره په خدای پاک ﷻ ډېر گران دی نن چې دده سره هر چاڅه
 کېږي دې دهغه په مقابل کې خدای پاک ﷻ زموږ په تناره کې غیبي
 مړی پیدا کړي .

نوبڅې ناقصه وي دا خپل میره ته کلکه شوه چې ته د خدای پاک
 ﷻ سره دومره عزتمند یې نوته سوال وکړه خدای پاک ﷻ ته چې
 د مسکنت زموږ له کوره لرې شي چې اینده ژوند مو په راحت
 باندې شي . هغه ډېر ورته وویل چې دغه مسکنت او فقر زندگي
 موږ به ده چې خدای پاک ﷻ په اخرت کې انعامات او بدلي راکړي .
 هغه ورته ټینگار کوي چې نه اخرد شپې داسې جگ شو په لمانځه
 ودریده بڼځه یې ویده ده د لمانځه نه بعد خدای پاک ﷻ ته سوال
 کوي چې ای رب تعالیٰ ازما اهل اوزما یې بی مانه پرېږدي ته موږ
 ته دومره شی راکړي چې ظاهري مسکنت مولري شي دکور گذاره
 ورباندې روانه شي ، په دې حال کې چې دی دعا کوي پاس د جت له
 طرف نه یو لاس راکوز شو چې په دې لاس کې یو ډېر قمیټي غمی
 ایښی ده او ورته وویل شو چې درواخله ، ده چې دا غمی ولیده
 دستی یې دابښځه په پښه وچوځوله چې هغه راوینښه شوه هغې
 وویل چې څه دي ده ورته وویل چې درواخله دا غمی چې غوښت
 دې هغه بڼځه ورته وایې چې ولي دې وینښه کړم ما خوب لید چې
 اخرت وي او په جنت کې یوه بهترینه بنگله وي ډېر ښایسته جوړه
 وي خویوځای پکې کڼدو وي ما پوښتنه وکړه چې دا بنگله د چاده
 ملانکوراته وویل چې دادتا دمیره ده .

ماورته وویل چې دایوځای یې ولي کښوده هغوی راته وویل چې دابرخه یې په دنیا کې وغوښته نوځکه موډاخرت بدله ورنه که که نوډانځه ورته وایې چې داخرت ښکلي دتازه نه خرابوم بیرته خدای پاک ﷻ ته سوال وکړه چې داشی لري کړي خوچې اخرت زمونږ خراب نشي، بیادی سوال کوي خدای پاک ﷻ ته هغه لاس پورته شو او هغه غمی یې ویوړ.

خدای پاک ﷻ درضا له پاره یې گناه پرېښودله دچت نه یې ځان وغورځولو خو خدای پاک ﷻ ملائکه ورته راولیږله ددنیوي هلاکت نه هم بچ شو، مسکنت و هغه شی یې چې دروزي سبب و دهغه په مقابل کې غیبي روزي خدای پاک ﷻ ورته پیدا کړه اودسوال په وخت کې خدای پاک ﷻ دده سوال قبول کړ چې داسمان نه غمي ورته راتلل.

د حضرت حبیب عجمي (نس سره) دتوبې سبب اودخدای پاک ﷻ

له طرف نه ورته غیبي رزق راتلل

حضرت حبیب عجمي قدس الله سره دادوخت لوی تجار اولوی سودخور و دومره دسود معامله یې وه چې دهریښگاه خوراک به یې دسود له شیانونه پوره کاوه حتی لرگي به یې هم دیوچانه په سود راوړل.

یو وخت کې حسن بصري رحمته الله علیه ناست ده وعظ اونصیحت کوي، دی لم په هغه مجلس کې کیناست نوچې کله کیناست د حسن بصري

ﷺ خبرو په ده باندې اثروكړ، له خدای پاک ﷻ نه ډار ورسره
پيداشو چې دگناه له وجې نه خوزمونږ اخرت تباكيږي نو دخان سره
يې فيصله وكړه چې نوريه زه دسود معامله نه كوم، توبه يې ويسته
اودتوبې نه بعد يې اعلان وكړ خلكو ته چې كه دچاپه ماباندې
خومره حق وي ماپه ناروا اوسود خوړلى وي راشئ چې خپل شيان
بیرته دركړم، خلك ورته راتلل ده خپله سرمايه بیرته ورباندې
تفنيموله چې دومره اندازه شى دده په كوركې پاتې نشو چې
هغوى ته يې وركړي نويو خپل لنگ يې په غاړه كې پاتې شو
اودنځې چامه يې په غاړه كې پاتې شوه پس له دينه زياتې
مجبوره شو مزدوري يې شروع كړه، چې مزدوري به كوم كورته به
څه نفقه ورباندې پيدا كوم خو چې دكورنه راووت بيا دحسن بصري
ﷺ دمجلس شوق ورسره پيداشو راغى دحسن بصري ﷺ په
مجلس كې تربیگاه ناست ده، بيگا كورته لاره يڅ شى يې نه دی
راوړى ښځه يې ورته وايې چې څه دي راوړل؟ دی ورته وايې چې
څه مې ندي راوړي صبا بيا داغسې بله ورځ بيا داغسې اخريښځه
ورته وايې چې ټوله ورځ څي بیرته بيگانه تش راځي دلويې نه مړه
شو.

دی ورته وايې چې زه ديوداسې ذات مزدوري كوم چې ترې
شرميږم چې روپۍ ورنه واغواړم او هغه ذات ډېر عزتمن ده هغه
ډېر حلیم او کریم ذات ده زما اجرت خوري نه، ماته خپله بدله
راکوي خونن يې راته وويل چې لسمه ورځ به زه بدله دركوم لس
ورځې سهار راځي دحسن بصري ﷺ سره تربیگاه پورې بیگاه

کورته څي چې کله لسمه ورځ شوه کورته چې راروان شو دحسن
بصري صاحب دمجلس نه نوپه لارې خدای پاک ﷺ ته التماس
کوي چې ای خدایه هغه وعده خو پوره شوه اوس به زه خپلې
بنځې ته څه وایم چې لس ورځې پوره شوې بدله ورنه وړم نوبیا به
راته وایې چې په وعده کې درواغجن یې پدغه غم اوسوچ کې ده
چې راغی کورته گوري چې دکور نه دښه خوراک بوی پورته شو
دیگ په نغري ایښی او خوراک پکې پخیرې ، ښه مری پخه شوې
ده چې راغی وې ویل چې څه دې ؟ بنځه ورته وایې چې هغه ذات
چې تا یې دا لس ورځې مزدوري کړې وه هغه نن دخوراکوپه
شیانو باندې اوشان بار راوړل دومره یې غله راوړه ، دومره یې
غوري ، دومره یې ترکاری دپختن راوړله اودومره یې روپی
راکړې اودایې وویل چې حبیب عجمي ته ووايې چې هغه
دناچستن وایې چې ته دې په خپله مزدوري کې کوشش کوه زه به
دې په بدله کې کوشش کوم اجرت به زیات درکوم .

داملائنکې خدای پاک ﷺ مقرروي هغه شی یې دده کورته چې
راوړل

بیا هغه حضرت حبیب عجمي صاحب دومره په خدای پاک ﷺ گران
شو داسې لوی ولي خدای پاک ورنه جوړ کړ چې حسن بصري ﷺ
په لارې روان دی دماښام دلمانځه وخت شو جمات ته ورغی چې
حضرت حبیب عجمي صاحب امامت کوي او قرائت وایي ، ده سلام
وگرځاوه اودجمات نه یې بهر خپل لمونځ وکړ دشپې حسن بصري
ﷺ رب تعالی په خوب ویني او ورته وایې چې ای رب تعالی

دنارضا به ٲه څه کې وي؟ ته به ٲه څه له مانه راضي کېږي؟
 خداوند متعال ﷻ ورته وايي چې که تادحيب عجمي ٲسې لمونځ
 کړي واي نوزه به درنه راضي وم ، دی ورته وايي چې هغه
 خو عجمي ده ٲکې سم نشي ويلای خدای ٲاک ﷻ ورته وايي چې
 که عجمي ده هم خو حبيب ده حبيب ، ته يې زړه ته گوره چې دهغه
 ٲه زړه کې له ماسره څومره اخلاص ده ، دهغه له ماسره څومره مېنه
 اومحبت ده .

خدای ٲاک ﷻ دده دتوبې ٲه برکت باندي د غيبي رزق بندوبست
 کوي ځکه دقرانکريم فيصله ده ﴿ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۝
 وَنُزْلًا مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ ﴾ . چې څوک له خدای ٲاک ﷻ نه ودارشي
 خدای ٲاک ﷻ به دی دمشکلاتونه خلاص کړي اودهغه طرف نه به
 ده ته درزق بندوبست وکړي چې دده به بالکل گمان هم نوي .

نو غرض داده چې مونږ اوتاسې بايد دغه ذکر ددغې يوې ورځې
 دناستې ددغو عواقب وگورو چې ٲدغه مجلس بيا څه خدای ٲاک
 ﷻ مرتب کوي کومه فايده مرتبه کېږي . لکه مخکې موهم
 دا ذکرکړی و چې کله قيامت شي جنتيان جنت ته داخل شي دوی
 ته دنور ممبرونه او کرسی کيښودل شي او خوراگونه ورته کيښودل
 شي دوی به د سخت حيرانتيا ٲه حال کې وي بيا به دخدای ٲاک ﷻ
 له طرف نه ٲه دوی باندي غيبي غږوشي چې نن خود حيرانتيا ورځ
 نه ده دتاسې دنعمتواوانعاماتو ورځ ده ولي داسې ٲريشانه يې دغه
 جنتيان به ووايي چې يوه وعده له مونږ سره رب تعالی ﷻ کړې وه

دهغې وعدې ورځ راغله كه هغه زمونږ سره په خای شي چې هغه
 دخدای پاک ﷻ ددیدار وه خداوند متعال ﷻ ملائکوته ووايې چې
 دحجاب پردې پورته کړئ چې دغه بندگان زما دیدار وکړي
 داملايکې به ورته ووايې چې ای رب تعالی ﷻ څرنگه دوی
 دتادیدار وکړي په دی کې گنهیگار خلک هم ؤ چې په دنیا کې یې
 گناوې کړي دي هغه چیرې دتاددیدار لایق دي.

رب تعالی ﷻ به ورته ووايې چې كه گنهیگارو خودوی زما ذکر کاوه
 او ژپا کونکي ؤ ، دذکر په حالت کې یې ژپاوي کړي نو دوی زما له
 پاره ژپلي دي ، زما درضا له پاره یې ژپاوي کړي دي دهغې ژپاوبه
 برکت مادوی ته ټولې گناوې وربښلي دي ، پورته کړي پردې نو چې
 هغه پردې پورته شي . دخداوند متعال ﷻ داسې تجلي په
 جنتیانو باندې وشي چې دجنت په هیڅ نعمت کې دومره خوند نه
 وي لکه دخدای پاک ﷻ په دیدار کې حتی چې ترڅو پورې درب
 تعالی ﷻ دیداروي دغو جنتیانوته دجنت دحورود غلمانو دجنت
 دټولوا نعماتونه انسان غافله شي هغه ته بالکل سوچ او فکر
 نکوي بیا رب تعالی ﷻ ورته وایې چې ای بندگانو ! له مانه راضي
 یئ دوی به ورته ووايې چې ولي نه ای خدایه ! کوم څه چې دې
 چې تا مونږ ته نه دي را کړي ؟ دجهنم نه دي بیچ کړو ، جنت دې را کړ ،
 دجنت انعامات دې را کړل ولي به نیو راضي . رب تعالی ﷻ ورته
 وایې چې زه بل زیادت درو کړم ؟ دوی به ووايې چې نور به څه
 رازیات کړي ؟ ای خداوند متعاله ! دخداوند متعال له طرف نه به
 اعلان وشي چې زه درنه راضي یم نورنه درنه خفه کیږم په دنیا کې

خوگله نیک عملي کوي خوداخوف اووېره ورسره وي چې خاتمه
 يې خرابه نشي بيرته خداى پاک ﷻ ورنه ناراضه شي لکن هلته
 خداوند متعال ﷻ اعلان کوي چې زه درنه راضي يم نورنه درنه خفه
 کړېم. ﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ له رضا دخداى پاک ﷻ نه هيڅ
 عبادت لوى نده که جنت ده هم دخداى پاک ﷻ درضا يوه نتيجه
 او ثمره ده نوکه سړى په يوه مجلس کې دخداى پاک ﷻ درضا له
 پاره وژاړي او دخداى پاک ﷻ ذکر په اخلاص باندې وکړي او خداى
 پاک ﷻ يې قبول کړي او ترې راضي شي ددغه بدله به بيا هلته په
 جنت کې سړي ويني بيا به ددغه مجلس نتيجه هلته ويني چې هلته
 خداى پاک ﷻ خپل ديدار پدغه ژړا باندې مرتب کوي چې زما له
 پاره يې ژړل دخپلو گناهونو نه يې توبه ايسته د ذکر په حالاتو کې
 يې ژړاوې کولې نو زما ديدار دوى ته روا ده تاسې پردې پورته
 کړئ چې زما ديدار وکړي.

الحمد لله مونږ په ذکر لگيايو او داسې خلک په دا اوس - اوس
 حالت کې شته چې په سينما کې به ناست وي او په شرابوبه
 لگياوي، په گناهونو به لگياوي چې څوک داسې دفتنوبه دور کې
 دخداى پاک ﷻ په کور کې په ذکر لگياوي په حديث شريف کې
 راځي چې خداوند متعال ﷻ وايي چې زما زيارت کونکي زما
 ملاقات کونکى هغه څوک دي چې زما جومات ته راځي، خداى
 پاک ﷻ وايي چې دازما ميلمانه دي او خداى پاک ﷻ وايي چې
 دکور په چمتو دالازمه ده چې دخپلو ميلمنو قدروکړي؛ نو خداى

پاک ﷺ وعده کوي چې تاسې زما میلماڼه یښه دتاسې قدرکوم چې سړی دپته فکر وکړي چې درې تعالیٰ ﷻ کورته ورغلي اودهغه کریم اوسخې ذات میلمه شوې اودده درسره وعده ده چې زه به دخپل میلمه عزت کوم بیا به په دغه مجلس باندې څومره دخداوند متعال ﷻ رضا مرتبه کیږي بیابه کوم کوم انعامات په دغه مجلس باندې مرتب کیږي.

نویوملټ پنځه ملټه څومره چې وي سړی دخدای پاک ﷻ نه غافله نوي دخدای پاک ﷻ درضا له پاره ناسته ولاړه ترک کړي نویا به ددغه نتیجه هلته په جنت کې معلومیږي دابه بیا هلته په اخرت کې معلومیږي چې خدای پاک ﷻ دغو خلکوته څومره مقام ورکړی. نوزموږ اوتاسې داوخت ډېر قیمتي وخت ده، دډیر قیمتي وخت قیمت باید سړی وپیژني داوخت که پالتوتیرشي نوډیره لویه سزا به بیاوي، که داوخت په سم چوکاټ کې تیرشي نویا ډیرلوی انعامات دي چې دخدای پاک له طرف نه ورکول کیږي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالیٰ علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا
محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۴۱) مجلس

دوخت اهتمام د خدای پاک ﷻ د نزدېکت سبب فکرځي

ددې له پاره چې سړی خپل اوقات ضائع نکړي د شریعت موافق زندگي مختاره کړي دا انسان مخکې تردې چې د شریعت پابند نه وي نودغه انسان په یونوم سره یادېږي اوبیاچې د شریعت پابندي شروع کړي بیادغه انسان په بل نامه نامداره کیږي.

صحابه کرام ؓ مخکې د اسلام تر راوړلو د حضرت نبي کریم ؐ تر متابعت نه مخکې هغوی ته د جاهلیت لقب ورکول کیدو، کافرو مشرک او چاهل ورته ویل کیدل لکن کله چې په اسلام باندې مشرف شول د حضرت نبي کریم ؐ لارې خپله کړه دهغه ارشاد اتو مبارکوته یې غاړه کیښودله چې هریوه ته یې داسې کرامات ورپه برخه کړل چې د انسان د عقل نه وتلي شيان دي.

حضرت ابوبکر صدیق ؓ ماخوستن خپل کورته درې نفره میلمانه بوتلل اوبیادې لار د حضرت نبي کریم ؐ ځای ته ډېروخت بعد چې دی دهغې زمکې نه راغی نودده یې بي مبارکه ورته وایې چې ددغو میلمنونه ته څه شي بند کړي ولي نه راتلي؟ چې هغوی ډوډۍ خوړلي وای. حضرت صدیق اکبر ؓ ورته وایې چې ولي تراوسه تالاوډۍ نه ده ورکړي؟ بي بي مبارکه ورته وایې چې ماډوډۍ

ورکوله خودوی انکارو کړې ترڅو صدیق اکبر ښوي راغلی
مونږ ترهغه خوراک نه کوو.

حضرت صدیق اکبر ښي بي مبارکي ته حکم کوي چې په یوه وړه
کاسه کې ډوډۍ راتیاره کړه کله یې چې ډاډوډۍ راواخیسته
اودمیلنومخې ته یې کیښودله حضرت صدیق اکبر ورته حکم
کوي چې ماخوړلي ده تاسې یې وخوړئ ډاډرې نغره میلمانه چې
هره گوله رااخلي دگولې لاندې ترهغه نه زیاته ډوډۍ نوره
راپیدا کیږي تردې پورې چې ډاډرې نغره میلمانه ماره شول.

حضرت صدیق اکبر خپلې بي بي ته وایې چې ته څه خیال کوي
چې ډاډوډۍ څرنگه ده هغه ورته وایې چې والله تر مخکې نه اوس
زیاته ده بیا په کور کې چې څومره و هغو ټولو دامرۍ وخوړله دهغه
نه بعد یې حضرت رسول الله ته ورولیږله، د حضرت نبي کریم
په کور کې ډاډوډۍ ایښې ده وایې چې دیو قوم سره زمونږ معاهده
وه دهغه قوم سره سهار زمونږ معاهده ماته شوه خلک ټول سره تیت
پرک شول دولس نغره دلته د حضرت نبي کریم کورته راغلل
او هغه ډوډۍ یې وخوړله او ټول ورباندې ماره شول.

د عقل په تقاضا خودې ډوډۍ د دریو نغرو کفایت هم نه کاوه ځکه
ډېر کم شی ولکن حضرت صدیق اکبر ته خداوند متعال
دامنقبت ورنصیب کړ چې دده په برکت رب تعالی په هغه کاسه
کې غیبي رزق زیاتولو.

د حضرت صدیق اکبر ﷺ کرامت

امام رازي په تفسير کبير کې د سورت کهف په واقعاتو کې فرمايي چې کله د صدیق اکبر ﷺ جنازه صحابه کرامو واخيسته حجري مبارکې د حضرت نبي کریم ﷺ ته چې دوی راغلل د حضرت صدیق اکبر ﷺ جنازه یې په غاړه ده نو اېي السلام عليك يا رسول الله اهذا ابو بکر (يعني سلام دې وي په تاي د الله رسول له دغه حضرت ابو بکر ﷺ مونږ راوړ. د دوی د دغو الفاظو په ويلو سره خود بخود حضرت نبي کریم ﷺ د حجري مبارکې دروازه ورته خلاصه شوه او غيبي غږ حاضرینو تولو واوریده چې غيبي يوه اتفي غږ وشو: ادخلوا الحبيب الى الحبيب (داخل کړئ دوست خپل دوست ته. صدیق اکبر ﷺ د حضرت رسول الله ﷺ دوست ؤ د هغه عاشق او محب ؤ په روايت کې راځي چې يو وخت په مسجد نبوي کې حضرت نبي کریم ﷺ صدیق اکبر ﷺ او عمر فاروق ﷺ له لاسو څخه نيولی او وایې چې مونږ به په داسې کيفيت په ورځ د قيامت هم راپورته کېږي.

د حضرت ابودرداء ﷺ کرامات

حضرت ابودرداء ﷺ په کتوپسې اورياندي کړی ده څه شی پخوي حضرت سلمان فارسي ﷺ ورسره ناست ده چې گوري دکتودننه څه اواز شروع شو اودا اواز په جوش شو دکنکي هلک داواز په

اندازه تسبیح شروع شوه لکه یوکنکی هلک چې په داکتو کې

ناست وي.

اوله ډیره جوشه داکتونیفه نیغه وغورځیده لکه جذب چې انسان ته پیدا کیږي چې کله په قرار شوه حضرت سلمان فارسي ؓ حضرت ابودرداء ؓ ته وایي یا ابادرداء وگوره داڅه نادره پیښه شوه ، کتواو په هغه کې اواز اوشو او هیڅ شی ورنه تویه نشول حضرت ابودرداء ؓ هورته وایي چې په تادې خدای پاک ؑ رحم وکړي که تاغړنه وای کړی نور کرامات به دې هم پکې لیدلی وای بیا چې کله ډوډی په کاسه کې اچوي خوراک شروع کوي دغه کاسه هم په تسبیح لگیا کیږي او هغه طعام چې کوم په کاسه کې ده هغه هم په تسبیح شروع کوي اود خدای پاک ؑ ذکر کوي .

کاسه لرگی ده ، جماد دی خوتسبیحات وایي اودوی یې اوري ، ډوډی په اورپوخ شوی شی ده خوتسبیح وایي اودوی یې اوري . همدارنگه حضرت نبي کریم ؑ به چې ډوډی پورته کوله دده په لاس مبارک کې به یې تسبیح ویله . هغه پسه چې په خیبر کې حضرت رسول الله ﷺ ته پوخ شوی اوزهرورولیدلې ؤ هغه پوخ پسه د حضرت رسول الله ﷺ په خوله کې اواز کوي چې مامه خوره په ما کې زهرگډ شوې دي .

دا حضرت ابودرداء ؓ یو صحابي ده دکوم شي چې دده سره تعلق راځي چې کتوه ده هغه هم په تسبیح راځي ، هغه کاسه هم تسبیح وایي هغه ډوډی هم تسبیح وایي .

د حضرت حمزه څخه له شهادت نه وروسته هکرامات

د حضرت حمزه څخه قبرته یو څوک ورغلل سلام اچوي چې السلام
 علیکم ! د قبرنه په لور اواز سره ورته غږ کيږي چې وعلیکم
 والسلام ، په قبر کې دی شهید ده لکن په دومره اواز باندې چې
 سړی یې په غوږو اوږي بیرته چواب ورکوي . د حضرت حمزه څخه په
 څنگ کې یې وارول اوبیا یې یونفریږي ته مقرر کړ او پاتې نور ویده
 شول دا یو د چوکیداري په انتظار ناست ده چې څوک د بنمن حمله
 ونکړي دا ناست صحابي وايي چې گورم یو سړی په آس سپور ده
 چې دا څومره ملگري چې زمونږ پراته دي ددغوداسې گرد
 راتاویږي وايي یو وار د سوستیاله وجې نه کیناستم چې څه یې
 کوې؟ بیامې وویل چې کله ورجگ شوم او ورنږدې شوم غږمې
 ورباندې وکړ چې ته څوک یې هغه راته ویل چې یو وار زمونږ سره
 واړه وئ اوبیا مونږه خفه کوي چوکیداري په خپله کوئ زه حمزه بن
 عبدالمطلب یم چې تاسې زما په څنگ کې پراته یې زه به د تاسې
 چوکیداري کوم موږ به نور نه خوروی، یې خوبي به تاسې نه کوئ
 ، تاسې به ویده کيږئ

اسد الغابه لیکي چې یو څوک ورته سلام اچوي، دی ورته د قبرنه
 جواب ورکوي اود جواب نه بعد ورته وايي چې د تازوی به
 پیدا کيږي او په هغه باندې به حمزه نوم ږدي خپل نوم وربښي، دده
 د حمل بشارت ورکوي چې هم بچی ده اونړه ، دا انسان ته

داکرامت دڅه په وجې پيدا وه؟ داددغه وجې نه چې دوی اوقات نه ضائع کول، ددين اودشریعت پابند ؤ، داسې یونه په زرگونو واقعات دي، قرانکریم دگ دی په کراماتوباندې .

حضرت بي بي مریم یوه ښځه وه په قرانکریم کې ددې کرامات بیانېږي دحضرت ذکر یا علیه السلام نه بغیر بل څوک ورنه وتل هم نه، په ژمي کې یې دورې میوې لیدې، په اوړي کې یې دژمي میوې ورسره لیدل کیدې، داکرامات په قرانکریم سره ثابت دي.

د نیکو خلکو په ملګرتیا سېی هم جنت ته داخلېږي

اصحاب کهف درې سوه نه (۳۰۹)، کاله په یو غار کې پراته انسانان، خوددین په بنیاد باندې خدای پاک ﷻ دومره شرافت ورکړی ؤ چې په دومره ډېروخت کې نه ددوی وجودونه خوړنېږي، نه ورستېږي اونه چنګي کوي، حتی دسبزي پانوپه شان په یو طرف اوبل طرف باندې اوړي، دا احترام خدای پاک ﷻ دغوانسانانو ته په څه پیدا کړی ؤ خوددغه دین په خاطر یې پیدا کړی ؤ دا خوڅه کوي چې خپله اصحاب کهف خومسلمانان ؤ، ددین په حمایت کې دومره عزتمند کړل هغه سېی چې ددوی سره ملګری شو هغه ته هم خدای پاک ﷻ هغه مقام نصیب کړ لکه چې ددوی وجودونه چې (۳۰۹) کاله نه خراب کیدل ویده و، هغه سېی یې هم ﴿وَكَلَبُوهُمْ بَيْتًا مِّنْ ذُرَاَعِهِ بِالْمَصِيدِ﴾ قرانکریم دهغه سېی کرامت بیانوي چې هغه سېی چې ددوی په څنګ کې پروت ده هغه خدای پاک ﷻ دومره

عزتمند وگرځاوه چې دنیکو خلکو په ملگرتیا او جوار باندې خدای پاک ﷻ بیا په سږې کې هم کرامت پیدا کوي.

لک اصحاب کف روز چنډ

پي نیکان کف مړوم ش

وايې دا صاحب کف سپی یوڅو ورځې د مسلمانانو د ښو خلکو لمن ونيوله دانسانانو په جمله کې شمار شو، په قیامت کې به هغه هم دیو انسان په شکل خدای پاک ﷻ هغه جنت ته داخلوي.

د خداوند متعال په خزانو کې څه کمبوت نشته هسې جنت ته یوه بهانه غواړي، یوه ته خداوند متعال توفیق د نیکي ورکړي، بل ته نفس په محبت او تعلق هلته په قیامت کې ورسره یوځای کوي، سپی ورسره یوځای کوي، نو انسان چې د نیک انسان سره تعلق لري بیا به په انسان کې دغه شرافت نه پیدا کیږي.

غرض داده چې که مونږ اوتاسې داخل اوقات ضائع نکړو د دغو اوقاتو قدر په دنیا کې معلومېږي آخرت خوڅه کوي، یقین ده چې سړی دا دخپل ځای نه مسافر شي بل ځای ته لاړ شي بیا معلومات ورته کیږي چې هغه طالبان، هغه ملگري هغه حلقې د ذکر چې مونږ یو پنځه میلته یا لس میلته د خداوند متعال ﷻ په ذکر سره یوځای کیدو اوس هغه څوک نه پیدا کیږي چې زه ورسره ختم وکړم، یا ورسره د خیر خبرې وکړم دېر داسې مشائخ کرام دي چې د داسې مجلسو په ارمان دي اوزه درته قسم کوم چې هروار زه

ددغه ځای نه په سفرتللی یم چې د دنیا د احترام په وجه ښه احترامونه راته موجود وي، ښه خوراگونه راته موجود وي خو لکن هغه خوند چې پدغه مجلس کې پیدا کیږي، د ملګرو په مجمع کې پیدا کیږي هغه بیاماهلته په پلانونو او چرګانو کې نه ده لیدلې، دادخدای پاک ﷺ په دین کې عشق ده، محبت ده پدغه کې خداوند متعال ﷻ ځکه دغه کرامت پیدا کړی چې هلته انسان ته سکون پیدا کیږي.

له مرګه نه وروسته د حضرت نورالمشائخ قدس سره کرامت

مولوي صاحب جازب چې په بنوکې د تانچې بازار د جومات امام ده قصه یې راته کوله چې دنور المشائخ صاحب په وخت کې ده مريد ده، دهغه مريد عالم وظائف خلاص ؤ په خپل کار پسې یې ولیږه ارغنداب ته او چې له هغه ځوانه راوگرځي بیا به د تاد خلافت دستار بندي کوم کله چې هغه لار د پښو سفرونه ؤ بیرته چې بیاراغی نوشل شپې تیرې شوې وي چې حضرت نورالمشائخ صاحب وفات شوی و، دی راغی او قبر ته یې کیناست او په مراقبه کې ژاړې چې تاخوماته ویل چې ته راوگرځي زه به د تاد دستار بندي کوم اوس ته لاړې زه پاتې شوم. نو د حضرت له قبر مبارک نه لاس راووت یوه چوپانه، یوه خولۍ او یو پتکی دادرې سره یې ورکړل، حضرت ضیاء المشائخ صاحب وایی چې د کورنه په تیزی راغی

ی چہ زیارت نہ ورووت هغه تبسم کوي ورته وایې چہ دري
کړل وایې هو ایيا یې په هغوی باندې دستار بندي ورته وکړه .

حضرت نبي کریم ﷺ د کوچي له پاره په قبر کې مغفرت

غواړي

داداستبعاد خبره نده حضرت رسول الله ﷺ ته خدای پاک ﷻ
فرمایي چہ څوک گناه وکړي بیاتاته راشي ته ورته مغفرت
وغواړي خدای پاک ﷻ به هغوته مغفرت وکړي. جلالین شریف
واقعہ رانقل کړی چہ یو اعرابي ده څه گناه ورنه شوې راروان ده
چہ هلته زه ورشم دده په حضور کې چہ دی خدای پاک ﷻ ته
وسيله وگرځوم چہ دی هم زما له پاره د خدای پاک ﷻ نه
دعاو کړي خدای پاک ﷻ مې مغفرت نصیب کړي چی دی راته
حضرت رسول الله ﷺ د دنیا نه منتقل شوی نویا دده د قبر په څنگ
کې ودریده او ورته وایې چہ په تاباندې خدای پاک ﷻ کلام نازل
کړی په هغه کلام کې دا آیتونه دي چہ څوک گناه وکړي ته مغفرت
ورته وغواړي نوزه به هغه وېبسم زه خواته راغلی یم اوتنه نه یې
چہ ماته مغفرت وغواړي نوزه تاته وایم یار رسول الله ﷻ چہ ته
ماته په قبر کې مغفرت وغواړه او که دتامغفرت غوښتنه زما له
پاره قبوله وي ماته دې خدای پاک ﷻ پدغه ځای مرگ را کړي
پدغه ځای باندې ولویده او وفات شو .

داهرانسان چې خداوند متعال ﷻ ته عزتمند کيږي د خدای پاک ﷻ په دين پاندې عزتمند کيږي که نه وي بذات پيغمبر هم يوانسان ده، صحابه هم انسانان دي، ولي هم يوانسان ده لکن داسې انسانان دي چې څوک خدای پاک ﷻ ته بياگران شي دهغه چې بيا څوک مخالفت کوي خدای پاک ﷻ اعلان دجنگ ورسره کوي، د بخاري شريف حديث ده. حضرت نبي کریم ﷺ له خدای پاک ﷻ نه حکايت کوي (من عاد لی ولياً فقد اذنته بالحرب) خدای پاک ﷻ غرمایي زما دولي سره چې څوک دښمني کوي له هغه سره زما دجنگ اعلان دی. دا انسانان په خدای پاک ﷻ بيا دومره گران دي.

د حضرت خالد بن ولید ؓ هکرامت

حضرت خالد بن ولید ؓ ته يو جاسوس راځي اوداسې دزهر بوتل ورسره ده چې څرنگه يې سړی خولي ته کړي دستي يې وژني پدغه نيت يې را اخیستی که زه گرفتار شوم دستي به يې خولې ته کړم اوتیروم به يې چې مسلمانان ماته تکليف رانکړي.

حضرت خالد بن ولید ؓ هغه جاسوس ونيواودا دزهر بوتل يې ورنه واخیست ورته وې ويل چې داڅه دي؟ هغه ورته وويل چې دا (سم عاء) داداسې زهر دي چې سړی يې غرق کړي دستي مرکيږي حضرت خالد بن ولید ؓ ورته وايي بسم الله الرحمن الرحيم دزهر بوتل يې تول په سرباندې واړو هېڅ هم ونشول او هغه جاسوس يې خوشې کړ خپل قوم ته بيرته چې لاړ او ورته وايي چې گورئ په

اسلام مشرف شي چې والله دايوداسې قوم ده چې خدای پاک ﷻ دومره عزت وركړی چې هغه زهرهم په دوی باندې اړنكوي ځكه دغه خالدبن وليد ﷺ د خدای پاک ﷻ د دوستانو له جملې نه ده .

الله تعالى ﷻ يې حفاظت كوي داسې مقامات چې خداوند متعال ﷻ انسان ته په دين وركوي خو چې څومره زيات كوشش كوي سرې دغومره هغه انسان خداوند متعال ﷻ ته ډېر نږدې كيږي، خداوند متعال ﷻ بيا دغه انسان ته د دنيا عزت چې كرامت ورته ويل كيږي هم ورنصیب كوي او دا خرت عزت هم ورنصیب كوي .

مونږ به كرامت نه غواړو په دې نيت كوشش په طاعت او عبادت كې نه کوو چې زمانه دې يوڅه كرامت ښكاره شي ځكه كتاب ليكي: **مَنْ طَالَبَ الْاِسْتِقَامَةَ وَلَا تَكُنْ طَالِبَ الْكِرَامَةِ فَإِنَّ رِبَّكَ يَطْلُبُ مِنْكَ الْاِسْتِقَامَةَ وَنَفْسُكَ يَطْلُبُ مِنْكَ الْكِرَامَةَ** .

يعنې د استقامت طلبگار اوسيرې چې په دين ځان برابر وه، كرامت مه غواړه خدای پاک ﷻ له انسان څخه په دين استقامت غواړي او شيطان ورته كرامت غواړي . ځكه چې په كرامت كې د ځان برخه وي بيا به نفس غټ ورته ښكاره كيږي .

نودا اوقات ډېر قيمتي دي بيا په ژوندون كې داسې افسوس پدغه حالت را روان ده نويو ورځ چې سړي ته موقع پيدا كيږي بايد هغه يو ورځ غنيمت وشمېري او وخت ضائع نه كړي .

نوپه هرځای كې به سړی د عبادت كوشش كوي اودنيكو خلكو د پيدا كيدلو كوشش به كوي او خدای پاک ﷻ ته په زارې او عاجزي كوي چې څوك خدای پاک ﷻ ته مقبول وي بيا به يې

خدای پاک ﷺ په نااشناکې اشناگرځوې. او که خداوند متعال ﷻ ته څوک مقبول نه وي بیا به په خپل کورکې منفور وي خپل پلار او مور به ځینې بیزاره وي، بنسیره به ورته کوي خپل قریب به ورنه بیزاره وي، بنسیره به ورته کوي، او الله تعالی ﷻ ته چې څوک مقبول شو بیا به پردې خلک چې نه یې قوم وي نه خپل دعا ورته کوي.

د حضرت اسماعیل جان اغا صاحب کرامت

مولوی صاحب جاذب ویل چې په لاهورکې اوسیدم د حضرت صاحب یو ورور خواجه محمد عثمان صاحب په لاهورکې وفات شوی ده.

دی وايي چې حضرت محمد اسماعیل جان آغا صاحب راغلی و د جومات له چت نه را کوزیده دده دمخ نه چې انوار پورته کیدل خلکو یې له دینه چې چانه پیژانده وايي چېغې یې وهلي دغسې دده په پښوکې رغړیدل نه یې پیژانده اونه یې د علاقې و. په یو کتاب کې مې دیو عالم واقعہ لیدله چې دی به کله جومات ته راغی دده له مخ نه به داسې تجلیات او انوار پورته کیدل چې په شپه کې به دده دمخ رڼا ته کتاب کتل کیده.

د حضرت رسول الله ﷺ په واقعہ کې راځي چې حضرت ام المؤمنین وايي چې زمانه ستن ولویدله او حضرت رسول الله ﷺ پوښتنه وکړه چې څه شی درنه ولویده؟ ما ورته وویل چې ستن رانه ولویده حضرت رسول الله ﷺ تبسم وکړ، دده له غاښونو مبارکو

دومره رڼاپورته شوه چې ماستن پيداهم كړه اوتار مې هم پكې واچاوه.

داكمالات چې په اولياء كرامو كې پيداكيږي داتولې معجزې درسول الله ﷺ د هغه دمتابعت نتيجه ده، د هغه متابعت له وجې خدای پاک ﷻ سړی ته دغه مقام پيدا کوي.

نو کوشش بايد داوکړو چې دا حالات ترک نکړو ډېر دوظيفو ملگري چې دداسې ماحول نه چې هلته د ذکر حلقې وي چې د هغونه جداسي نوييا اکثره سستيا پکې پيدا کيږي وظيفې ترک شي.

دامونږ چې کله چېرې لار شو هلته ډېر داسې خلک ووينو چې دوظيفو ډېر سبقونه يې حاصل کړي وي لکن چې د سبق پوښتنه ورنه کوي چې نفي او اثبات په کومه طريقه کيږي يا يې طريقه ورنه هيره وي ترجمه يې ورنه هيره وي ځکه خو غفلت وي هلته خويې زياتې داخيال وي چې څوک شته نه چې وعظ اونصیحت حلقه د ذکر وي سوستيا کوي هرڅه ورنه پاتې وي.

مونږ خو په هغه خلکو پورې تړلې که هغه و نو ذکر به کوو او که نه به يې کوو ذکر خود الله تعالی ﷻ ده هغه په هروخت کې ده.

حضرت رسول الله ﷺ چې د دنيا نه منتقل شوده اواز چې پورته شو په صحابه و باندې داسې غم راغی د حضرت عمر ؓ عقل کارپرې نښود. د حضرت عثمان ؓ پښو کار پرېښود شل شو، حضرت علي ؓ کرم الله وجهه په ژبه گونگ شو څه يې ويلې نه شوای او ډېر صحابه کرام ؓ داسې شول چې ليونيان شول لکن صديق اکبر ؓ پورته کيږي خطبه وايي چې چا د حضرت رسول الله ﷺ له پاره عبادت

کاوه هغه مرشو خوکه چادخدای پاک ﷻ له پاره عبادت کاوه
نوهغه ژوندی دی هغه نه مرکېږي .

نومونه خودیوچاله پاره دا ذکر نه کوو ، دیوچا له پاره خودا عبادن
نه کوو دالله تعالی ﷻ له پاره یې کوو هغه په هرځای کې زمونږ په
ذکر خبرده ثواب به را کوي علم ورباندې لري تر یوه ځایه پورې
باید خبره خاص نشې تعلقات باید قطعه نشې چې دسړي وس
رسیږي دنیکو خلکو سره که په ورځ کې سړی لیدلی شي باید په
ورځ کې یې وويني او که په ورځ کې نه و نو په جمعه کې ، که په
جمعه نوي نو په میاشت ، دریو میاشتو کې دخپل وس سره موافق
باید تعلقات قطعه نکړو .

په قران کریم کې راځي ﴿ فَادْكُرُونِ اَذْكُرْكُمْ وَاَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ۝ ﴾
﴿ مایادوئ زه به تاسې یادوم .

دلته مفسرین لیکي چې که څوک الله تعالی ﷻ نه یادوي بیا الله
تعالی هم دغه سړی نه یادوي الله هم پدغه سړي باندې رحمت نه
کوږي ، څوک چې رسول الله ﷺ یادوي هغه دې یادوي څوک چې
ولې یادوي تگ اوراتگ کوي ، کتابونه یې گوري هغه دې یادوي .
زه سراج المشائخ احمد ضیاء خلیفه صاحب ته ورغلی وم بیا ده
دادېنچ کتاب په حاشیو کې اشعار راځي نو هلته یوه پوښتو مصری
یې وویل چې :

که راته گوري درته گورم - که راته نه گوري پروا دي نه لرمه

خداى تعالى ﷻ ته څوك گوري نوالله تعالى ﷻ هم ورته گوري
مول الله ﷻ او اوليا ؤته چې څوك گوري هغه ورته هم گوري
نه نه ورته گوري بيا يې پروا نلري.

په مونږ خپله لار هغه خپل عشق ترك نكړو بيا كه د دنيا په
سر كې يو ددوى به مونږ ته فايدې رسېږي او كه زمونږ له طرف نه
نه اوراتگ كه زمونږ له طرف نه صحبت قطع شو كمزورى شوه
ا به دهغه طرف نه هم هغه فيوضات چې مونږ ته راځي هغه به
مزورى كيږي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمين

وصلی الله تعالى على خير خلقه سيدنا وسندنا وشفيعنا ومولانا
محمد وعلى آله واصحابه واتباعه واهل بيته اجمعين

الله

که خدای تعالی ﷻ ته څوک گوري نوالله تعالی ﷻ هم ورته گوري
 ، رسول الله ﷺ او اولیا ؤ ته چې څوک گوري هغه ورته هم گوري
 او که نه ورته گوري بیا یې پروا نلري.

چې مونږ خپله لار هغه خپل عشق ترک نکړو بیا که د دنیا په
 هر سر کې یو ددوی به مونږ ته فایده رسیږي او که زمونږ له طرف نه
 تگ اوراتگ که زمونږ له طرف نه صحبت قطع شو کمزوری شوه
 بیا به دهغه طرف نه هم هغه فیوضات چې مونږ ته راځي هغه به
 کمزوری کیږي.

وآخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا ومولانا
 محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

(۴۲) مجلس

د نعمت د بقا سبب شکرانه او د زوال ناشکري ده

کوم نعمت چې خدای پاک ﷻ چاته په برخه کړی وي ترڅو چې هغه خلک ناشکري ونکړي ، خدای پاک ﷻ هغه نعمت نه ورنه اخلي . او یو وار چې کوم نعمت خدای پاک ﷻ له چانه واخلې بیرته یې بیا ترهغه نه ورکوي چې ترڅو یې په اخلاص توبه نوي ایستلی ، د خدای پاک ﷻ انعامات ډېر زیات دي ؛ خو که د نعمت ناشکري وشوه ، دهغه سره د اتکلیف پیدا کيږي چې سړی به دهغه څخه محروميږي ، بیا بیرته چې څوک دهغه مخکني نعمت تمنا (ارزو) کوي نو هغه به بیا هلته ورکول کیږي چې دخپلو گناهونو څخه په اخلاص توبه گار شي ، بیا خدای پاک ﷻ بیرته هغه رحمت او نعمتونه پدغه بنده کوي لکه ددې له پاره څو واقعات بیانې وو :

د حضرت یونس علیه السلام په قوم راغلی عذاب بیرته پورته شو

د حضرت یونس علیه السلام قوم د پیغمبر خلاف کار کاوه حضرت یونس علیه السلام د ډېرې زړه تنگي نه چې ددوی نه ډېر تنگ شو خبره یې نه منله اراده یې دهجرت وکړه مخکې تردینه چې حکم الهي دهجرت وي دی د ډیرې زړه تنگي نه روان شو له دوی نه

په کشتۍ کې سپور شو هغه کشتۍ د درياب په ماښام کې ودرېده ، دکشتۍ بان وويل چې ددې کشتۍ عادت داده چې کله هم يو غلام دخپل چښتن نه تښتيدلى وي او پدغه کشتۍ کې سپور شي دا کشتۍ بيا خپل حرکت پرېږدي .

نو معلومېږي چې پدغو خلکو کې يو غلام دخپل چښتن بادار نه تښتيدلى ده نو داسې دهلاکت دټولو خلکو گرځي چې ترڅو پورې دغه غلام دکشۍ نه نوي لرې شوى ترهغه وخته پورې دا کشۍ نجات نه پيدا کوي .

حضرت يونس عليه السلام پوه شو چې زه يې له حکم دالله تعالى ﷻ نه راغلى يم نو ويې ويل چې هغه غلام زه يم چې تښتيدلى يم خو چونکې دى پيغمبر وو دده هغه نیک صورت ته چې خلکو کتل نو دا يې زړه ته هم نه لويده چې دى دې غلام وي او دخپل چښتن له اجازې پرته دې تښتيدلى وي .

تردې پورې چې دوى قرعه اندازي (پچه اچول) وکړه ، درې وارې دحضرت يونس عليه السلام وخوت پس له هغه درې وارې نوم ختلو نه ، ده درياب ته توپ کړل ددې له پاره چې هغه نور دکشتۍ خلک له هلاکت نه بچ شي ، ماهى خوله راپورته کړه حضرت يونس عليه السلام يې تير کړ .

انبيا عليهم الصلوة والسلام له گناهونو څخه پاک او معصوم دي ؛ خو حسنات الابرار سينات المقربين ، دهغه زلات خطا يعنې په اجتهاد ي خطايي هم نيسي ، کله چې حضرت يونس عليه السلام بې له اذن درې تعالى ﷻ نه وتلى وو ، اگرکه ده گناه نه وه کړې .

خوځدای پاک ﷺ دستې عتاب ورته متوجې کړ؛ خو لکن دی پوه شو چې دازما نه تقصیر وشو نو بیرته یې ځدای پاک ﷺ ته رجوع وکړه، هلاک دې شم خوداسې نه چې دماله وجې نه نور خلک چې په کشۍ کې راسره سپاره دي، هلاک نه شي. خو چې کله دی هغه ماهي تیرکړ، ماهي ته ځدای پاک ﷺ حکم وکړ چې ستا خپته دده له پاره مابند یخانه گرځولې ده.

ماهي ته ځدای پاک ﷺ حکم وکړ چې گوره! حضرت یونس علیه السلام دتا دخوراک له پاره نه دی، چې هضم یې نه کړې، خوراک یې نکړې، تردې دریو شپو پورې کم - زیات هلته دماهي په خپته کې محفوظ و او بیا یې دماهي په خپته کې دننه تسبیح شروع کړله او په خپل عجز باندې ورته قائل شو او دخپلې خطایې نه یې توبه وښکله اوداکلمات یې وویل: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾

حضرت یونس علیه السلام چې دځدای پاک ﷺ له اجازې پرته روان شو او بیا بیرته ځدای پاک ﷺ ته راجع شو نو ځدای پاک ﷺ په دریاب کې دماهي په خپته کې محفوظ کړ. هغه ماهي بیرته ددریاب غاړې ته راواچاوه اودکډو ونه پرې شنه شوه اودده په لویو لویو پانو یې له گرمې نه وساته.

خو بل طرف ته هغه باغي قوم چې ددوی له لاسه هجرت نه مجبور شوی و، کله یې چې عذاب ولیده چې راتلونکی دی نوماشومان اولویان اونور ټول حیوانات اوددی بچي یې دښتې ته

راتول کړل تردې پورې چې مېړې او وري یې سره جدا کړل ، غواوې او بچیان یې سره جدا کړل ، ښځې او بچیان یې سره جدا کړل او غټو خلکو له خپلو گناهونو له وجې په توبه ایستلو شروع وکړه او خدای پاک ﷺ ته په ژړا شول او ورو ماشومانو له مېندو څخه جدا والي نه په ژړا شروع وکړه او نور واره حیوانات له خپلو مېندو څخه جدا په سبب چغې وهي داسې ژاړگانې اوفضا جوړه شوه چې درب تعالیٰ ﷺ رحمت بیرته ورته متوجې شو او هغه راتلونکي عذاب یې بیرته وگرځاوه .

حضرت یونس علیه السلام یې د ماهي له خیتې نه خلاص کړ او قوم یې د رایېړل شوې عذاب نه ، ددوی د توبې په برکت ، خلاص کړل او بیرته یې خپل رحمت پرې نازل کړ .

د یوسف پریښودل دشکست سبب کیدل

د حضرت نبي کریم ﷺ په وخت کې مجاهدينو په یو جهاد کې شکست وخوړ او د هر تکلیف سره مخامخ شول ، بیا چې کله گوښه شول نو په خپل مابین کې یې وویل چې دا څه وجه ده چې د خدای پاک ﷺ وعده ده چې زه به له مسلمانانو سره کومک کوم ، نصرت به یې کوم او مونږ نن شکست ولي وخوړ ، صحابه کرامو ﷺ چې سوچ وکړ نو ویې ویل چې زموږ اوتاسې نه په دې سفر کې یو مسنون (مسواک وهل) عمل پاته شوی دی ! نو ټولو په یوځای توبه ویستله او ویې ویل چې راځئ دا عمل (مسواک وهل) شروع

کړو او در رسول الله ﷺ سنت رازوندي کړو چې خدای پاک ﷻ په موږ باندې رحم وکړي؛ نو ټولو په یو وار سره مسواک و هلو شروع وکړه، هلته دکفارو جاسوس په دوی پسې راغی، کله یې چې ددوی حالات ولیدل نو بیرته یې نورو کفارو ته حال وروږ چې مسلمانان دومره په قهر شوې دي چې غاښونه یې تیره کړل اوس مو په غاښونو باندې خوري.

کله چې دوی د سنت د ژوندي کولو په نیت مسواک وهل شروع کړل نو خدای پاک ﷻ دغه عمل ددوی دکامیابي سبب وگرځاوه، دکفارو زړونو ته رعب ولویده او شکست یې وخوړ او په شاه وتمیدل.

هر وخت کله چې په کومو خلکو باندې تکلیف راغلی، چې بیرته یې په اخلاص توبه ایستلې ده بیا خداوند متعال ﷻ د هغو خلکو نصرت کړی.

دا خبره بیا بیا مونږ کړې ده چې دغه د فراغت زندگي چې په آزاد طبیعت باندې لمونځ، اودس، روژه، سبقونه، وعظ، نصیحت او خدای پاک ﷻ ذکر او بندگي کوو؛ که ددغه نعمت نه موږ غافله شو او شکریه یې اداء نکړو، کیدای شي چې ددغه په سبب په موږ باندې خداوند متعال ﷻ تکلیف راولي.

که مونږ نور مسلمانان وروڼه دلته دراحت په زندگي کې دي خدای پاک ﷻ د هغو خپلو وعدو چې خدای پاک ﷻ کړي لکه دغه آیت کریمه ﴿وَمَنْ يَعْزِزْ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

دي چې څوك دخداى پاڪ ﷻ درضا له پاره هجرت وكړي ، په زمكه كې به داستوگنې فراخه ځاي هم پيدا كړو چې خداى پاڪ ﷻ به فراخه ځاى ورنصيب كوي او په رزق كې به يې هم ازادي راولي . له مهاجرينو سره دادخداى پاڪ ﷻ وعده ده ، رب تعالى ﷻ هغه وعده رېستونې كړې دي ، تاسو چې كوم مهاجر وغړوى نووبه وايې چې په وطن كې زموږ دومره سرمايه اوزندگي نه وه لكه افغاني مهاجروته چې په پاكستان اونورو ملكوكې خداوند متعال ﷻ وركړي ، خداى پاڪ ﷻ په خپلو وعدوكې دروغجن نه دى چې دخداى پاڪ ﷻ درضا له پاره يو وارې چا هجرت وكړ نور غرضونه يې نوي نوبيا خداى پاڪ هغه وعده ورسره پوره كړې دى لکن چې اوس بيرته بيا تكليف ورته متوجې كيږي دا وجه داده چې داخپل نعمت شكرانه يې نه دى اداء كړې .

كه چا ميرانشاه پخوا ليدلى وي هغوى ته معلومه دى چې دلته پخوا ماركيټونه ، بلدنگونه اوتجارتونه ، نه وو ، دامنطقې ټولې څنگلونه اوخرابه وي . ماته سپين ږيرو ويل چې پخوا به مونږ تصبې راوړلې نوله دې منطقې څخه به دغلو له وجې په بدرگه تيريدلوڅكه چې ټوله علاقه شاړه اوويرانه وه ؛ خونن ددغې منطقې په خلكو باندې خداى پاڪ ﷻ څومره وسعت اورحمت نازل كړى دى ، داټول په دې وجه چې دې انصارو مهاجرينوته پناه وركړه ، تكليفونه يې ورسره ومغالل ، اوله انصارو سره دخداى پاڪ ﷻ وعده چې وسعت اوفراخي به پرې راولم اوس دومره آزادي راغلي

چې هريون دملينوچښتن دی، دبللوڼگوچښتن دی ، دموترو چښتن شو.

خو لکن دغو اکثر وته داغرور پيدا شو چې دا زه يم ، ماگتېلې، دابلوڼگونه ماجور کړې ، په ماگې داکمال دی، داسې فکر ته نه ورتله چې ماددين يوه شعبه ژوندۍ کړه اوماديو مسلمان سره همدردي کوله، دهغه په برکت خداى پاک ﷺ په مادغه وسعت راوست.

يوسړې راته ويل چې اوس په دې منطقه کې ترکاري سمه نه پيدا کيږي ، وچه مړۍ نه پيدا کيږي ، يو ځای ته دتللو له پاره موټر نه پيدا کيږي ، که داچاسره سامان وي دموترو له نيشتوالي له آمله خپل ځای ته نشي رسولی ، سبزي منډيې په تپه ولاړه ده، داچې کله نعمت زائل شي بيا خلکو ته اندازه لگيږي چې دغه ازادي زمونږ خپل کمال و؟ اوکه دخداى پاک ﷺ نصرت اورحمت و.

نود واړه ډلې که داسې و چې بيرته خداى پاک ﷺ ته راجع شي نوزموږ دايقين ده چې خداى پاک به ﷺ دخپلو وعدو موافق بيرته په دوى رحمتونه نازل کړي اوکه موږ خپل جرم ونه پيژنو نوخپل گناهونو ته متوجې نه شوييا به دغه تکليفونه ورځ - په ورځ نور هم زياتيږي . په طالب پورې به مدرسه اور شي ، مدرسه به نه پيدا کيږي . يوصوفي به داسې ځای نه شي پيدا کولى چې په خپله خوښه هلته ذکر اوعبادت وکړي.

کله چې تحريک ړنگ شو نوخلک به ماته راتلل چې دا دومره رش ولې جوړ وي؟ دامريدانو ته ووايه چې ډېر دې نه راځي . اگرکه

دومره زيات هم نه و لکه دا اوس چي دي ، سره له دي چي موږ نه سياسي خلک وو اونه چيري دحکومت په مقابل کي جلوسونه ايستلي و ، نه مو وعظ اونصیحت کړي و ، هيڅ مونه و کړي خو په دي خلکو باندې ددي طالبانو وجود هم اور وو . دغه دنیکو خلکو دذکر حلقې هم اور ، بيا بيا به يې راته ويل چي دامدرسه يوڅه وخت بنده کړه چي طالبان اومريدان دلته نه راځي ؛ خو چي خداي پاک ﷻ وسعت راوست نن نوپه ازاده توگه سره ژوند کوو لکن بيا که مونږ نا شکري وکړو ، بيا به مو له عذاب اوتکليف سره مخامخ کوي .

له دهر تکليف څخه ، يقيني وایم چي په ځان نه وم پریشانه ؛ خوداچي داملگري به تلل هميشه به پریشاني وه ، هرڅوک دعا ته راځي اوبيرته په ژړا باندې ځي ، دا دهر تکليف و ، زما خپل سکني مام دلته مشورې ته راغی چي دومره وس نه لرم چي په موټر کي کرایه ورکړم ، په وطن کي هم داسې حالات دي زړه مې نه غواړي چي لاړ شم ، له دغه کيمپ څخه د سختې مجبوري له وجې لاړ .

نو له دغو پریشانيو په وجه يقيني ، ددماغو اومعدې تکليف راته پيدا شو ؛ خو خداخواسته که موږ ناشکره شو تردغه به زيات تکليفونه راته متوجي کيږي ، بيا به موږ له دېنه په سخت عذاب کي گرفتار شو ، له طالب اومريد څخه به ځان پټوو ، ځکه چي ددوی له وجې موږ ته نور تکليف نشي جوړ ، خداخواسته بيا به داسې حال راځي .

نوهريو چې پدغه خپل جرم قائل شو اودخدای پاک ﷺ طرف ته متوجې شو بيا خدای پاک ﷺ ډېر رحيم او کریم ذات دی ، ډېر غیرتي ذات دی ، هغه بيا ددغه دين نصرت کوي ، دخپلو دوستانو نصرت کوي .

حضرت ابراهيم عليه السلام ته يې په اور کې دننه باغ جوړ ، خلويښت شپې په اور کې دننه و ، دميوې کومه ونه چې پرې ولاړه وه ، هغې ميوه وکړه ، نمرديانو په ده اور بل کړی و؛ خو خدای پاک ﷺ په هغه اور کې گلان ورته شنه کړل اودراحت ځای يې ورته جوړ کړ .

اصحاب الاخدود ته چې داور کنډې جوړېدلې ، اودوی ورغورځول کيدل ، له غورځيدلو مخکې په جنت کې دوی خپل ځای وليد او هغه اور چې دوی ته تيارشوی و دکفارو د هلاکت سبب وگرځاوه او ډېر کفار ددغه اور له وجې په اسلام باندې مشرف شول ، نورب تعالی ﷻ هرڅه کولای شي ، دهغه په وس کې هرڅه شته ، خو چې موږ خدای پاک ته راجع شو ، تائب شو اودا دنعمت شکريه ادا ، کړو په دې باندې وپوهيږو چې زموږ سره چې خدای پاک ﷻ رحمت شته ددغې وجې نه موږ دخدای پاک ﷻ بندگي کوو ، که دابندگي نه وي ، لکه په مخکې وختو کې انسانان و چې خدای پاک ﷻ بندگي يې پرېښودله نو بيزوگان او خنزيران ورنه جوړ شول ، رب تعالی ﷻ چې انسان په خنزير بدلولای شي ، انسان په بيزوگانو بدلولی شي نو هغه الله تعالی ﷻ په موږ هم

قادر دی ، موږ ته په دنیا کې عذاب نشې راکولای ؟ له موږ نه
 بیزو گان نشې جوړولی ؟ نور عذابونه موږ ته نشې راکولی .
 هغه الله تعالی ﷻ ده چې کله سېي د اصحاب کھف ملگرتیا
 غوره کړه ؛ نودانسان غوندې قیمتي حیوان یې ورنه جوړ کړ ، هغه
 به جنت ته داخلوي دانسان غوندې کرامت دغه سېي ته ور په
 نصیب کوي .

نو غرض داده چې تر موږ نه په نیکو خلکو باندې ډېر تکلیفونه
 راځي ، په هغوی باندې زمکې تنگې شوې دي .
 امام بخاري په واقعاتو کې راځي چې څو لکه احادیث یې په
 یاد و وخو بیا هم خلکو په خپل علم پورې نه پریښود ، اخیر خدای
 پاک ﷻ ته سوال کوي : وَصَافَتْ غَلَبُكُمْ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ) خدایه
 ا په ما نوره زمکه تنگه شوه ، نور مې له دنیا څخه واخله ، زه دلته
 تنگ شوی یم نو خدای پاک ﷻ یې سوال قبول کړ داخر په شپه کې
 د مسافري په حالت کې وفات شو .

په ډېرو خلکو باندې د غسې تنگسیا راغلي دي خو خدای پاک
 ﷻ دي په موږ نه راوړلي ځکه چې هغوی غټې غټې هستي وي
 ، هغوی یې برداشت کولای شوی موږ ډېر عاجز یو ، خدای پاک ﷻ
 دي زموږ سره دخپل رحمت معامله وکړي ، ابتلاوې دې خدای
 پاک ﷻ په موږ نه راوړلي .

وَأَخْرَجُوا نَا انْ اَحْمَدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى خَيْرِ خَلْقِهِ سَيِّدِنَا وَسَنَدِنَا وَشَفِيعِنَا وَ

مَوْلَانَا مُحَمَّدٌ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ وَاتَّبَاعِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ

(۴۳) مجلس

دلورو مقاماتو د حاصلولو طريقې او اسباب

د يوغت ولي الله نه څوک په داسې عنوان پوښتنه کوي چې د تادي په هغه خدای قسم وي چې ته به يې مخته دريږي، دده لپاره عبادت کوي تاته خدای پاک د ولايت لوی مقام څرنگه درکړ؟ هغه ددغې خبرې په اوریدلو سره بې اوښه شواو په زمکه راپریوت. ځکه خدای پاک ﷺ ته دریدل لکه په دنیا کې چې موږ په عبادت درېږو داڅو خلکو ته قدر نه معلومېږي؛ خو لمونځ د خدای پاک سره مخامخ خبرې دي دهغه حضور ته دریدل دي، ددغې وجې نه په بخاري شریف کې راځي چې حضرت نبي کریم ﷺ د قبلې طرف ته په یو دیوال ولید، چې چا بلغم توکړې دي؛ نو د حضرت نبي کریم ﷺ په مخ مبارک کې د خفگان اثر پیدا شو، په یوه روایت کې راځي چې شگه یې را واخیستله او هغه دیوال یې پرې پاک کړاویا وروسته قانون او آدب ذکر کوي چې ای خلکو! څوک چې په لمانځه ودرېږي نورب تعالیٰ ﷻ دده او د قبلې په مابین کې دی، د خدای پاک ﷻ حضور ته مخامخ ولاړ دی، نو دې دې دا بې ادبي نه کوي چې لاړې مخ ته توپ کړي او نه دې ښې طرف ته لاړې توپ

کوي، بلکې که ضرورت پيښ شي نو بيا دې چپ طرف ته لاړې
توب کړي او يادې د پښولاندې توب کړې.

نودلته په لمانځه کې هم خدای پاک ﷻ ته مخامخ دریدل دي
او که سړی عقل او علم ولري نو ددغو دریدلونه انسان ته داځرت
دورځې دریدل په یاد شي او د خدای پاک ﷻ حضور ته به پېشېږي
اودده د زندگي په هکله به پوښتنه ورنه کېږي؛ خو چې د چاسره چې
دغه فکر پیدا شو چې زه به د رب تعالیٰ ﷻ حضور ته وړاندې
کېږم، زما نه به دخپلې زندگي په هکله پوښتنه کېږي، نو طبعي
خبره ده چې انسان له خدای پاک ﷻ نه ډارېږي او بیا گناه نه کوي،
بیا په عبادت کې کوشش کوي ځکه چې د رب تعالیٰ ﷻ په حضور
کې دریدل اود انبیاء او اولیاء تر مخ د ټول مخلوق په وړاندې
سوال او خواب ورکول ډېره مشکله خبره ده. بد عمله انسان دهغه
ځای بیا چېرې توان او طاقت لري ځکه هم خدای پاک ﷻ ددغو
خلکو سره د: وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿۱﴾ وعده کړې دی، چې
څوک ددغې ورځې نه وډار شي، چې زه به د خدای پاک ﷻ حضور
ته وړاندې کېږم، نو دهغه له پاره خدای پاک ﷻ دوه جنتونو وعده
کړې ده. ځکه چې وډار شو نو نیک عمل کوي اود بدو اعمالو نه
ځان ساتي. اود نیک عمل په کولو سره خدای پاک ﷻ جنت
ورکوي اود بدو اعمالو په وجه جهنم ورکوي.

نوهغه ولي ته یې چې دا قسم ورکړ نو هغه اول ددې خبرې په
اوریدلو سره یې هوشه شو او کله چې راپه هوش شو نو خپل حال

ورته بيانوي . اولياء كرام خپل حال چاته نه بيانوي خو مجبور يې كړ، نو ورته وايې چې په ماكې څو كارونه موجود دي دهغه له وجې نه ماته خداى پاك ﷻ دامقام راپه نصيب كړى :

اول : داچې كوم شى په ماكې ژوندى و او ترقي يې كوله هغه ما مړ كړ او كوم شى چې مړ و هغه مارا ژوندى كړ .
په ما كې خواهشات نفساني ژوندي و ، نفس د ترقي په لور روان و ، گناوې او خواهشات يې رانه غوښتل .

اودوهم داچې زما زړه مړ و ، دخداى پاك ﷻ ذكر يې نه كاوه ، هغه مارا ژوندى كړ او دخداى پاك ﷻ په عبادت او ذكر باندې شروع شو او كله چې زړه اصلاح شي نو نفس كمزورى كېږي اود گناه جذبه پكې مړه كېږي او جذبه د عبادت او اطاعت پكې ژوندى كېږي .

په كوم زړه چې وعظ او نصيحت اثر نه كېږي هغه مړ وي

حسن بصري (رحمه الله) ته يوسړى راغى او ورته وايې چې زما زړه ویده دی یعنې زه چې وعظ او نصيحت اورم زما په زړه کې اثر نه کوي نو داسې څه راته وښيه چې زما زړه را وينښ شي . حسن بصري (رحمه الله) ورته وايې چې قرآن کریم او احاديث مبارکه بيانېږي بياهم د تا په زړه باندې اثر نه کوي ؟ دی ورته وايې هو ! نو حسن بصري (رحمه الله) ورته وايې چې دا زړه ویده نه دی ، مړ

دی، و دیدہ چہ و بنوروی و بینیری اوبیداری بی خومر چہ هر خومرہ و بنوروی، لت پہ لت یی و اړوې هغه نه بیداری بی.

ویدہ هغه زړونه دي چې د خدای پاک ﷻ نه غافل وي اولہ لویو گناہونو څخہ ځان ساتي لکن کله چې دی نیک مجلس ته ورشي او وعظ او نصیحت واورې نو زړہ یی را بیدار شي اوبیا داخرت لورې ته متوجې شي.

خو یو قسم داسې زړونه دي چې هغه مړه دي، هغه کہ هر خومرہ نصیحت او وعظ واورې بیا هم په دوی کې څه بدلون نه راځي، اثر نه په کې پیدا کېږي، خدای پاک ﷻ مودې ورنه وساتي زمونږ دا کثرو خلکو زړونه مړه دي.

نواول په ما کې چې کوم شی ژوندی و هغه ما مړ کړ او چې کوم مړ و هغه مارا ژوندی کړ.

دوهم : کوم شی چې ماته حاضر و، هغه ما غائب فرض کړ او کوم شی چې غائب و، هغه ما همیشه حاضر و گانه. لکه قیامت، جنت، دوزخ او داخرت نور ټول احوال غائب و، مونږ په سترگو نه دې لیدلې او دنیا او د دنیا شیان حاضر دي مونږ یی په سترگو وینو. نو همیشه د جنت او دوزخ فکر راسره وي، همیشه د خدای پاک ﷻ د حساب فکر راسره وي او چې کوم حاضر دي هغه مې شاته واچول، پدغو کې مې چورت نه واهه نورب تعالیٰ ﷻ دامقام راته نصیب کړ.

دویم : کوم شی چې فاني و، هغه ما باقي فکر کاو او چې کوم شی ماته په خیال کې راتلل هغه ما فاني فرض کړل. د خدای پاک

ﷺ اطاعت او بندگي، له خدای پاک ﷻ نه ویره دخلکو په خیال کې فاني کیدونکي دي ځکه لمونځ دې وکړ هغه ولاړ تیر شي، صدقه دې ورکړه هغه تیره شي، روژه یې ونیوه هغه تیره شوه نو دخلکو په خیال کې فاني ورځي. پنځه روپۍ ولاړې نو کمې شوې او مادغه ټول باقي بلل ځکه چې په اخیرت کې ذخیره دي او پاتې دي. یوځل حضرت نبي کریم ﷺ په کور کې پسې حلال کړ او حکم یې وکړ چې دا صدقه کړئ. ماښام په کور کې پوښتنه کوي چې غوښه څه پاته دی او کنه؟ بیبيانو مبارکینو ورته وویل چې دایوم مې پاته دی او نور مو ټول تقسیم کړ. حضرت رسول الله ﷺ ورته وایي چې نه ټول پاتې دی اودغه یوم مې نه دی پاتې. ځکه چې هغه مو صدقه کړه او هغه دا خرت ذخیره شوه.

نو کوم شی چې خلکو ته په خیال کې فاني ورتلل هغه مې باقي فرض کړل، هغه سرمایه او گټه دی او کوم شی چې خلکو ته باقي معلومېږي، چې د دنیا بنگلي، موټرې، ښځه اولاد او د دنیا نور شيان دي. دا خلکو ته په فکر کې باقي ورځي خو ما دا ټول فاني فرض کړل، چې دا ټول تیرېږي.

اوس چې څوک ددې ولي الله اونیګ سرې سوچوته فکر وکړي نو په رښتیا هم داسې دی. اولیاء الله ډېر هوښیار وي ځکه چې هوښیار خدای پاک ﷻ هغو خلکو ته ویلې چې فرمایي: اِنَّ لِي خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاَخْتَلَفَ اَلِهٰی وَالنَّهَارِ لَا تَسْءَلُنِي اَلَا اَنْتَ ۝

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ زِينًا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَعْلًا سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿

يعني په اختلاف د شپې او ورځې کې دلائل د قدرت د خدای
پاک دي له پاره د خاوندانو د عقل د عقل خاوندان هغه څوک دي
چې په ولاړه، په ناستې، په پروتې د خدای پاک ﷻ ذکر کوي اوزما
په زمکو اسمانو کې سوچ کوي چې دا خدای پاک ﷻ عبث نه دې
پیدا کړې، اوبیا د خپلو تقصیرتو سوچ نه معذرت غواړي چې ای
خدایه ! ته له عیبونو څخه پاک یې اوته مې داخرت له عذاب نه
وساتي. نو خدای پاک ﷻ هوښیار ورته ویلي دي.

نویوکس چې ولي کېږي هغه د خدای پاک ﷻ په ذکر او عبادت
ولي کېږي؛ نو د الله تعالیٰ ﷻ فرموده، ده چې دوی هوښیار دي
اودوی کامل عقل لري اود کامل عقل بیا ښه فیصله وي اود بیکاره
عقل بې کاره فیصله وي.

اوس نو دهغه «ولي» د عقل فیصلوته تاسې وگورئ چې کوم
شی ژوندی دی هغه ما مړ کړ ځکه چې د نفس څومره ترقي راځي
نوهغه د انسان د هلاکت سبب گرځي، ځکه چې دینمن دی اود دینمن
به مړ کوي اود انسان زړه اودهغه روح چې د انسان د دنیا او اخرت
د کامیابي ذریعه دی نو د خپلې کامیابي به کوشش کوي، ترقي به
ورکوي.

او چې کوم شی د خلکو په نزد غائب و، له ده «ولي» سره هغه
همیش موجود و؛ چې قیامت را روان دی کله چې داسوچ له چا

سره پيدا شو نوبيا به هغه له دنيا نه دست برداره وي اوداخرن طرف ته يې سوچ اوپام وي .

زمونږ خو ټول سوچ دنيا ته وي، نوچې چېرته ښه موټرووښو هم زموږ سره حرص پيداكېږي چې داسې موټر، ښه بنگله اوښه جايداد ووينو نو وايو چې کاش ! دا زما هم واي . نوپه موږ کې ددغو شيان فکر موجود وي اواخرت رانه پاته شي اوهغه خلک چې شپه اوورځ دالله تعالى ﷻ په بندگي اوعبادت لگيا وي اوداخرت طرف ته يې فکر وي نودخلکو له پامه ساده ورځي او وايې چې دا ليونيان اومجذوب دي . په روايت کې راځي چې دخداي پاک ﷻ دومره ذکر کوي چې دخلکو له پامه ليونيان ورشي . چې داخوليونيان دي په هيڅ نه پوهيږي ، شپه اوورځ په طاعت اوعبادت باندې ، په ژړاو تيرې کړي

نوغرض دادی چې هروخت موږ ته نصيحتونه کېږي نوددغو نصيحتونوسره بايد سوچ اوفکر وکړي لکه هغوخلکو چې دخان سره دعقل فيصلې کولې دهغو فيصلو په رڼاکې دخداي پاک ﷻ دوستي ورته پيداكېږي ، دالله تعالى ﷻ دوستان ورته جوړېږي نوموږ هم چې دخان سره داسوچ وکړو چې دغه دنيا خورښتيا فاني ده ، دانفس مې تباکوي اواخرت را روان دی ، له مانه به سوال اوځواب کېږي ، زه به د رب تعالى ﷻ حضورته وړاندې کېږم ، زه به دحضرت نبي کریم ﷺ حضور ته وړاندې کېږم ، په کوم عمل به زمانه خداي پاک ﷻ خوشحاله کېږي؟ اوپه کوم عمل به له مانه نبي کریم ﷺ خوشحالهږي؟

په کوم عمل به له مانه اولیاء او علماء خوشحالهېږي. کله چې داسوچ له انسان سره پیدا شو نو دغه انسان کامیابي پیدا کړه. اوابدي زندگي یې برابرېږي او خپل اهل او عیال باید پدغه باندې عادت کړو چې دسهار نه متصل باید څه ناڅه دخدای پاک ﷻ ذکر وکړي، کار دي یوڅه وروسته کړي اوله ماڅدیگر باید څه ناڅه ذکر وشي او همدارنگه بیګا باید څه ناڅه دخدای پاک ﷻ ذکر وتلاوت وشي، ناوخته دې ځملي او هغه دابدی زندگي غم دې وځوري. دادنیا اوڅه چې په دنیا کې دې داتول ختمیدونکي افغاني کیدونکي دي. بیا مو داوولاد اوکورنۍ زندگي ښه کېږي اوزموږ ماحول به ښه کېږي. کله چې کورنۍ نیکه شوه بیابه طبعاً په سرې کې دنیکی اثر پیدا کېږي، دچاسره چې کینې په سرې کې هغه اثر پیدا کېږي اوچې کورنۍ خرابه شوه، په کور کې چې لوی بد عملة وي کشر خامخا هغه بد خوی ورنه زده کوي دارنگ چې د مشرانو د دینداري طرف ته سوچ شي نو کشران هم هغه طرف ته هڅه کوي اودینداره کېږي.

واخر دعوانا ان الحمد لله رب العلمین

وصلی الله تعالی علی خیر خلقه سیدنا وسندنا وشفیعنا و
مولانا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه واهل بیته اجمعین

ناشر
خانقاہ عالیہ مجددیہ عمریہ
ذیرہ اسماعیل خان